

SAK 1.1

FRA: Forbundsstyret

Innkalling til Norsk Fysioterapeutforbunds landsmøte 2025

23.09.2025

Til

Delegater:

Delegater fra NFFs regioner, faggruppeledere, leder NUF, nestleder Næringspolitisk råd og to delegater fra FYSIO.

Observatører:

Redaktøren av Fysioterapeuten, leder av Kontrollutvalget, leder av Rådet for fysioterapietikk, leder av Ankeutvalget for spesialistgodkjenning, leder av Lovutvalget, leder av Valgkomiteen, FYSIOs to observatører i Forbundsstyret, én representant fra Seniorforum NFF, én av de tillitsvalgte i NFFs sekretariat, styrets leder i Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter, regionlederne som ikke sitter i Forbundsstyret.

Om møtet

Tid: 25., 26. og 27. november

Tidspunkt: Møtet starter 25. november klokken 11:00 og avsluttes 27. november seinest kl. 18:00.

Sted: Quality Airport Gardermoen

Møteplikt:

Forbundsstyrets medlemmer (har tale- og forslagsrett), generalsekretær (har talerett, forslagsrett i saker vedrørende forbundets økonomi) og revisor (talerett i behandling av regnskap og budsjett).

Norsk Fysioterapeutforbunds Landsmøte 2025 skal behandle følgende saker i henhold til NFFs lover punkt 13.4.2:

1. valg av møteleder(e), referenter og to delegater til å underskrive protokollen
2. Forbundsstyrets regnskap og årsberetning for foregående år, samt Kontrollutvalgets årsberetning
3. vedta verdigrunnlag og hovedmål
4. vedta endringer i NFFs lover
5. vedta rammebudsjett for forbundet, herunder Fysioterapeuten, for hvert av de tre påfølgende regnskapsår, herunder fastsette kontingent
6. valg av medlemmer og varamedlemmer til Forbundsstyret, Lovutvalget, Kontrollutvalget, Rådet for fysioterapietikk, Ankeutvalget for spesialistgodkjenning, NFFs representanter til styret i Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter, Valgkomiteen, og revisor
7. utnevne æresmedlemmer når det foreligger innstilling på slike fra Forbundsstyret

SAK 1.1

8. godkjenne årsregnskapene og årsberetningene for Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter for de tre foregående regnskapsårene
9. vedta endringer i vedtektene for Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter
10. andre forhold som etter NFFs lover hører inn under landsmøtet.

Følgende kan fremme saker til landsmøtet:

Medlemmer kan ikke fremme saker direkte, men må gjøre dette gjennom:

- NFFs lovfestede råd eller utvalg
- Regionene
- Fag- og interessegrupper
- NUF

Forbundsstyret, NFFs lovfestede råd/utvalg, regionene og fag- og interessegruppene har rett til å få behandlet saker på landsmøtet.

Norsk Fysioterapeutforbund ønsker deg velkommen til Landsmøtet 2025!

Med vennlig hilsen
Norsk Fysioterapeutforbund

(sign)
Stig Fløisand
forbundsleder

(sign)
Frode Jahren
generalsekretær

FORSLAG TIL VEDTAK

Innkallingen til Landsmøtet 2025 godkjennes.

FRA: Forbundsstyret

Verv på Landsmøtet 2025

Valg av møteledere, referenter, protokollkomité og redaksjonskomité

MØTELEDERE

Stine Malerød
Joost van Wijchen
Karianne Bruun Haugen
Janiche Helen Pedersen

REFERENTER

Dora Sif Oskarsdottir
Bente Øfjord
Ane Sigrid Nygaard

PROTOKOLLKOMITÉ

Ingunn Skogseth-Stevens
Audun Bjerke

REDAKSJONSKOMITÉ

Visjon, verdier og strategi

Sissel Hovland
Sissel Fuglestad
Jan-Eivind Holsen
Sekretær: Bjørn Tore Hansen

NFFs lover og vedtekter

Birte Lie Haug
Camilla Zahlin Pettersen
Bodil Singstad
Sekretær: Marianne Hauger

Andre saker

Kjerstin Fet Vindenes
Lene Ziener

Carolina Lybäck-Forsbacka
Sekretær: Gisle Bruknapp

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar Forbundsstyrets innstilling på kandidater til verv på Landsmøtet 2025.

SAK 1.3

FRA: Forbundsstyret

Forretningsorden for Norsk Fysioterapeutforbunds landsmøte 2025

1. Møtets forhandlinger er åpne i den utstrekning Landsmøtet ikke vedtar noe annet. Medlemmer av forbundet har adgang til salen som tilhørere i den grad plassen tillater det, unntatt når en sak behandles for lukkede dører. Delegater, innbudte, tilhørere og presse må vise adgangskort ved inngangen.
2. Til å lede møtene velges fire ordstyrere. Ordstyrerne ordner innbyrdes møtenes ledelse. Til å føre protokoll velges tre sekretærer.
3. Landsmøtets åpning er 25.11.25 kl. 1100 og slutter 27.11.25 kl.1800.
4. Det gis anledning til tre innlegg i samme sak. Med unntak av innledningsforedrag er taletiden 3 minutter. Ordstyreren har for øvrig, når det er påkrevd, rett til å stille forslag om ytterligere tidsbegrensning og strek med de inntegnede talere. Til forretningsorden gis ingen ordet mer enn en gang, og høyst ett minutt til hver sak.
5. Talerne skal tale fra talestolen.
6. Forslag må leveres elektronisk. Innsendte forslag anses som opptatt. Etter at det er satt strek med de inntegnede talere, kan ikke nye forslag tas opp.
7. Alle saker avgjøres med alminnelig flertall. Endring av lover vedtas med 2/3 flertall. For øvrig henvises det til punkt 7 i NFFs lover om personvalg. Det stemmes digitalt. I tilfelle av stemmelikhet er forslaget forkastet.
8. I protokollen innføres hvem som har ordet, forslag, avstemminger og vedtak.
9. Redaksjonskomiteene velges av Landsmøtet. Redaksjonskomiteene skal redigere og samordne innkomne forslag til et helhetlig forslag til vedtak. Dette gjøres ved å innstille på de enkelte forslagene. Komiteenes innstilling skal ta hensyn til debatten i møtet. Redaksjonskomiteene har anledning til å utarbeide redaksjonelle eller omforente forslag. Det er ikke anledning for komiteene å utarbeide forslag som har nytt meningsinnhold enn det som er fremmet i møtet. Det er mulig å levere delt innstilling ved uenighet i komiteene; det skal da fremgå hvem som står bak de ulike

SAK 1.3

innstillingene. Det gjennomføres ikke avstemminger når redaksjonskomiteen ikke er til stede i møtet.

10. Det velges en protokollkomité som skal gjennomgå og godkjenne de daglige protokollene.

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar Forbundsstyrets forslag til forretningsorden.

SAK 1.4

Saksliste Norsk Fysioterapeutforbunds landsmøte 2025

SAK	
KONSTITUERING AV LANDSMØTET	
1.1	Fra Forbundsstyret: Innkalling til Norsk Fysioterapeutforbunds landsmøte 2025
1.2	Fra Forbundsstyret: Verv på Landsmøtet 2025
1.3	Fra Forbundsstyret: Forretningsorden for Norsk Fysioterapeutforbunds landsmøte 2025
1.4	Fra Forbundsstyret: Saksliste for Norsk Fysioterapeutforbunds landsmøte 2025
BERETNINGER	
2.1	Fra Kontrollutvalget: Norsk Fysioterapeutforbunds årsregnskap og årsberetning for 2024 Vedlegg 1: Fra Forbundsstyret: Norsk Fysioterapeutforbunds årsberetning 2024 Vedlegg 3: Kontrollutvalgets beretning for 2024 Vedlegg 3: Norsk Fysioterapeutforbunds årsregnskap for NFF 2024 Vedlegg 4: Revisjonsberetning for Norsk Fysioterapeutforbund årsregnskap for 2024
VISJON, VERDIER, STRATEGI	
3.1	Strategi for Norsk Fysioterapeutforbund 2026–2028 Vedlegg: Norsk fysioterapeutforbunds strategi for perioden 2026–2028
LOVER OG VEDTEKTER	
4.1	Fra Forbundsstyret: Forslag til endringer i NFFs organisasjonsstruktur Vedlegg 1: Forslag til endringer av NFFs organisasjonsstruktur Vedlegg 2: Organisasjonsutviklingsprosjektet - rapport fra prosjektgruppens arbeid
4.2	Fra Forbundsstyret: Endringer av Norsk Fysioterapeutforbunds vedtekter Vedlegg 1. Vedtekter for Norsk Fysioterapeutforbund Vedlegg 2. Fellesvedtekter for NFFs organisasjonsledd
4.3	Fra Lovutvalget: Forslag til lovendring – likelydende bestemmelser om beslutningsdyktighet for NFFs råd og utvalg
4.4	Fra Lovutvalget: Forslag til lovendring- om virkningstidspunktet for endringer i NFFs lover og vedtekter vedtatt på landsmøtet
RAMMEBUDSJETT	
5.1	Fra Forbundsstyret: Forslag til rammebudsjett for perioden 2026–2028
5.2	Fra Forbundsstyret: Kontingentsstruktur og kontingentsatser for NFF 2026–2028
5.3	Fra NUF: Økning av budsjett til NUF
5.4	Region Osloområdet: Regionenes økonomiske handlefrihet i landsmøteperioden
ANDRE SAKER	
6.1	Fra Forbundsstyret: NFFs fondspolitikkk for 2025–2028

SAK 1.4

6.2	Fra Fondsstyret: Strategiplan for Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter 2023–2028 Fra Forbundsstyret: NFFs innspill til Fysiofondets strategiske plan 2023–2028
6.3	Fra Forbundsstyret: Helsepolitisk program 2026–2028 Vedlegg: Helsepolitisk program 2026–2028
6.4	Fra Region Vest: Gjennomgang av ledervilkårsavtale og etterlønn for forbundsleder
6.5	Fra Faggruppen Mensendieckfysioterapi: Oppløsning av NFFs faggruppe for mensendieckfysioterapi
6.6	Fra Region Vest: Styrket kunnskap og ferdigheter gjennom styreopplæring
6.7	Faggruppen for barne- og ungdomsfysioterapi: Spesialistordningen: Redusert krav til veiledet praksis ved egenerfaring som veileder
6.8	Faggruppen for barne- og ungdomsfysioterapi: Spesialistordningen: Reduksjon i krav om antall timer veiledet praksis ved mottatt individuell veiledning på NFF-kurs
6.9	Faggruppen for barne- og ungdomsfysioterapi: Spesialistordningen: Forslag om endret krav til mastergrad
6.10	Fra Region Osloområdet: Oppfølging av vedtak om merkevarebygging og målrettet markedsføring
6.11	Fra Region Osloområdet: Rutiner for oppfølging av saker til NFFs landsmøter Vedlegg: Retningslinje for oppfølging av landsmøtevedtak
6.12	Fra Forbundsstyret: Vurdering av oppslagsverk som del av medlemstilbudet
VALG	
7.1	Fra Valgkomiteen: Valg

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar forslag til sakliste for Landsmøtet 2025.

SAK 3.1

FRA: Forbundsstyret

Strategi for Norsk Fysioterapeutforbund 2026–2028

Bakgrunn

Hovedlandsmøtet 2025 skal vedta forbundets strategi for den kommende landsmøteperioden. Strategien vil erstatte dagens hovedmål. Et foreløpig utkast ble presentert på Ledermøtet i mars, og et revidert forslag har vært på høring i NFFs organisasjonsledd.

Om forslaget

Det foreslås at NFFs visjon og verdier videreføres i neste hovedlandsmøteperiode.

Et sentralt begrep i strategien er *posisjon*, som kan være nytt for mange. I denne sammenhengen beskriver *posisjon* et ønsket fremtidsbilde – hva og hvem vi ønsker å være ved slutten av strategiperioden. Det er utarbeidet tre posisjonsbeskrivelser knyttet til NFFs viktigste roller: som fagforening, helsepolitisk aktør og faglig organisasjon.

Til hver posisjon er det formulert mål som skal danne grunnlaget for forbundets aktivitet og ressursbruk de neste tre årene.

Etter at strategien er vedtatt av Landsmøtet, vil det utarbeides årlige handlingsplaner med konkrete tiltak for hvert mål. Det skal rapporteres kvartalsvis på gjennomføring og måloppnåelse.

Begrepsavklaringer

Posisjon

En posisjon er en offensiv og fremtidsrettet beskrivelse av hva vi skal være og hvordan vi skal oppleves. Den beskriver ikke nåsituasjonen, men et ønsket fremtidsbilde.

Mål

Målene bygger på posisjonene og svarer på spørsmålet: *Hva må vi oppnå for å bevege oss mot det fremtidsbildet vi har skissert?* Målene skal så langt det er mulig være SMARTE: Spesifikke, Målbare, Aksepterte, Realistiske, Tidsbestemte og Enkle. Det er imidlertid ikke alle mål som lar seg konkretisere eller måle direkte etter disse kriteriene. For mål som ikke er direkte målbare, vil det utvikles indikatorer som kan vise utvikling og fremdrift, selv om målene ikke fullt ut oppfyller alle SMARTE-kriteriene.

Tiltak

Tiltakene er de konkrete handlingene vi skal gjennomføre for å nå målene. Disse vil inngå i de årlige handlingsplanene, og er derfor ikke inkludert i dette dokumentet.

SAK 3.1

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar Forbundsstyrets forslag til strategi for Norsk Fysioterapeutforbund 2025–2028.

Vedlegg:

Norsk Fysioterapeutforbunds strategi for perioden 2026–2028.

VEDLEGG SAK 3.1

FRA: Forbundsstyret

Norsk Fysioterapeutforbunds strategi for perioden 2026–2028

Norsk Fysioterapeutforbund er et profesjonsforbund som samler alle autoriserte fysioterapeuter, manuellterapeuter, turnusfysioterapeuter og fysioterapistudenter. Forbundet har en betydelig faglig aktivitet, etterutdanning og fagforeningsvirksomhet. NFF har et stort politisk engasjement samtidig som vi er partipolitisk uavhengige.

Vår visjon:

Sammen beveger vi samfunnet.

Våre verdier:

Kompetent, samlende og samfunnsengasjert.

Overordnet strategi:

Styrke fysioterapeuter og manuellterapeuters rolle og posisjon i den samlede helsetjenesten.

Strategien er bygd opp rundt forbundets tre viktigste roller:

1. En kraftfull fagforening
2. En tydelig helsepolitisk aktør
3. En anerkjent faglig aktør

Posisjonsbeskrivelsene er et bilde på hvor vi ønsker å være ved slutten av strategiperioden innen de tre ulike rollene. Til hver posisjon er det utarbeidet mål som er retningsgivende for arbeidet med å nå posisjonsbeskrivelsene. Det vil bli utarbeidet tiltak knyttet til hvert enkelt mål. Disse tiltakene vil danne grunnlaget for årlige handlingsplaner.

En kraftfull fagforening

Norsk Fysioterapeutforbund er den eneste fagforeningen for selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter og manuellterapeuter samt ansatte i offentlig og privat sektor. Vi har i kraft av vår kunnskap, størrelse og organisering bred representasjon og innflytelse i Kommune-Norge og spesialisthelsetjenesten, og sikrer gjennom det effektiv bistand for medlemmer og påvirkning av aktuelle aktører.

Vi er den fremste aktøren for kunnskap om og ivaretagelse av fysioterapeuter og manuellterapeuters rettslige posisjoner i samfunnet.

VEDLEGG SAK 3.1

Norsk Fysioterapeutforbund er en sterk forhandlingspart. Vi er ledende innen tariffaget for fysioterapeuter og manuellterapeuter og hovedaktøren for kunnskap om fysioterapeuters og manuellterapeuters lønns- og arbeidsvilkår.

Norsk Fysioterapeutforbund er ledende innen kunnskap om, forhandlinger for og bistand til selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter og manuellterapeuter når det gjelder inntektsforhold og næringsinteresser.

Medlemmene opplever å bli godt ivaretatt av våre tillitsvalgte og kontaktpersoner. Tillitsvalgte og kontaktpersoner er godt skolerte gjennom en helhetlig opplæring og aktiv støtte.

Vi støtter FNs bærekraftsmål, og jobber for respekt for grunnleggende arbeidsforhold, menneskerettigheter, miljøvern og antikorrupsjon.

Mål

Norsk Fysioterapeutforbund skal:

- øke organisasjonsgraden for fysioterapeuter og manuellterapeuter.
- øke antall studentmedlemmer og turnusfysioterapeuter.
- være retningsgivende for utviklingen av regelverk for våre medlemmer gjennom systematisk rettspolitisk arbeid.
- tilby effektiv bistand til alle næringsdrivende medlemmer, også i saker der bistanden tidligere har blitt begrenset av interessekonflikt.
- ha kontaktpersoner i alle norske kommuner som har selvstendig næringsdrivende.
- gi systematisk opplæring for alle kontaktpersoner og skape møteplasser for erfaringsutveksling.
- gi systematisk og helhetlig opplæring for alle tillitsvalgte på grunnleggende og viderekomment nivå.
- ha tilgjengelige verktøy som kan hjelpe ansatte medlemmer i individuelle og lokale lønnsforhandlinger.
- utvikle tariffpolitisk og næringspolitisk plattform.
- i tråd med FNs bærekraftsmål samordne møtevirksomhet og tilrettelegge for digital deltagelse.

Tydelig helsepolitisk aktør

Norsk Fysioterapeutforbund har innflytelse på helsepolitikken nasjonalt og lokalt ved å hente politisk kraft og styrke fra egen organisasjon og fellesskapet i Unio. Forbundet har politisk makt gjennom sterkt faglig engasjement for brukerne av fysioterapitjenester. NFF har godt skolerte tillitsvalgte, og er representert i relevante fora internasjonalt, nasjonalt, regionalt og lokalt.

Vi er den fremste kilden til kunnskap om fysioterapi og fysioterapeuters rolle. Våre nettsider

VEDLEGG SAK 3.1

inneholder relevant og oppdatert informasjon for våre målgrupper.

Gjennom media lokalt, regionalt og nasjonalt synliggjør NFF de utfordringene vi er opptatt av og de forslag til løsninger vi har. Våre politiske budskap bygges på behovet til pasientene, helsefaglig kunnskap og samfunnsforståelse. Dette bidrar til å styrke vårt omdømme, troverdighet og gjennomslagskraft.

NFF har et nært samarbeid med helsepolitiske myndigheter og relevante fag- og forskningsmiljøer. Vi arbeider aktivt med å skape allianser med andre helsepolitiske aktører og interesseorganisasjoner for pasientene.

Mål

Norsk Fysioterapeutforbund skal:

- synliggjøre behovet for sterkere og mer systematisk satsing på helsefremmende og forebyggende arbeid, habilitering og rehabilitering.
- øke synligheten i tradisjonelle medier, ha bedre bruk av sosiale medier nasjonalt, regionalt og lokalt og ha mer synlig tilstedeværelse på arrangementer.
- øke oppmerksomheten i befolkningen om fysioterapiens rolle i ulike deler av samfunnet.
- synliggjøre fysioterapeuter som eksperter på muskel- og skjeletthelse.
- styrke det proaktive politiske arbeidet og jobbe systematisk inn mot beslutningstakere.
- bygge allianser med brukernes organisasjoner og andre helsepolitiske aktører.
- skolere tillitsvalgte og kontaktpersoner i politisk arbeid.
- bidra internasjonalt for å styrke fysioterapiens plass i helsetjenesten.
- arbeide for en offentlig spesialistgodkjenning som tilfredsstiller helsetjenestens og befolkningens behov.
- jobbe for at fysioterapeuter får henvisningsrett til spesialisthelsetjenesten og bildediagnostikk.

Anerkjent faglig aktør

NFF bidrar til utvikling av fysioterapifaget i takt med samfunnets behov, og er en foretrukket bidragsyter til kompetansebygging for fysioterapeuter. Vi er en pådriver for kvalitet og etisk forsvarlig fagutøvelse, og setter retning for fagets utvikling.

NFF har en tydelig faglig stemme, og er foretrukken samarbeidspartner for myndighetene, utdanningene, andre profesjonsorganisasjoner og helsetjenesteaktører.

Vi har et faglig fellesskap som fysioterapeuter og manuellterapeuter ønsker å bidra i, og gjennom det engasjere seg i fagutviklingen til nytte for helsetjenesten og befolkningen.

NFFs etterutdanningskurs, Fysioterapikongressen og faggruppenes møteplasser er førstevalget for

VEDLEGG SAK 3.1

fysioterapeuter og manuellterapeuter i Norge. Vi har relevante etterutdanningstilbud og annet faglig tilbud for alle fysioterapeuter og manuellterapeuter, egnet for sitt arbeidsområde og erfaring. Gjennom etterutdanningstilbudet formidler NFF forskning og bidrar til implementering av ny kunnskap i praksis. NFFs spesialister er synlige og en ettertraktet ressurs i helsetjenesten. Våre faggrupper sikrer at spesialistene har relevant kompetanse for samfunnets behov innen alle spesialiteter.

Vi samarbeider med Fysiofondet og bidrar til å sikre Fysiofondets vekst og forvaltning. NFF er en attraktiv og aktiv samarbeidspartner i internasjonale fagmiljøer, og synliggjør norsk forskning og fagutvikling internasjonalt.

Mål

Norsk Fysioterapeutforbund skal:

- ha et godt koordinert kurstilbud.
- tilrettelegge for samarbeid mellom faggruppene i kvalitetssikring og utvikling av etterutdanningstilbudet.
- tilby kurs som deltakerne i høy og svært høy grad er fornøyd med faglig utbytte av.
- øke andel fysioterapeuter og manuellterapeuter som deltar på etterutdanningskurs.
- øke etterutdanningstilbud for erfarne fysioterapeuter og manuellterapeuter.
- ha et bredt og relevant digitalt kurstilbud.
- styrke det systematiske samarbeidet med utdanningsinstitusjonene om grunn- og etterutdanning og synliggjøre videreutdanningsbehov.
- bidra til at det tas faglige hensyn ved utarbeidelse av takst- og tariffkrav.
- vurdere og avklare behovet for å utvide fysioterapiutdanningen til en femårig profesjonsutdanning.

SAK 4.1

FRA: Forbundsstyret

Forslag til endringer i NFFs organisasjonsstruktur

Bakgrunn

Det er gjennomført et omfattende organisasjonsutviklingsprosjekt i Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) for å styrke forbundets evne til å møte fremtidige utfordringer. Forslaget bygger på medlemsundersøkelser, analyser og innspill fra organisasjonen.

Mål med endringene

- Styrke NFFs faglige og politiske stemme.
- Forbedre og demokratisere beslutningsprosessene.
- Profesjonalisere og effektivisere ressursbruken.
- Øke organisasjonsgraden.

Hovedforslag

- Opprettelse av tre styre: fagstyre, ansattpolitisk styre og næringspolitisk styre, alle med utvidet mandat og frikjøpt leder.
- Reduksjon fra fem til tre regioner, med ansettelse av regionrådgivere i hver region for å støtte regionstyrene.
- Innføring av representantskap som møtes to ganger årlig og erstatter årlige landsmøter.
- Styrking og formalisering av nettverk for ledere og helprivate fysioterapeuter.

Økonomi

Endringene gjennomføres innenfor eksisterende budsjetttrammer, med enkelte omprioriteringer og mindre økninger til utvalgte ledd.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Norsk Fysioterapeutforbund vedtar å gjennomføre foreslåtte endringer i organisasjonsstrukturen.
2. Implementering av ny organisasjonsstruktur skjer i tråd med foreslått tidsplan og innenfor gjeldende budsjetttrammer.

Forslag til endringer i Norsk Fysioterapeutforbunds organisasjonsstruktur

Innhold

1.	Innledning.....	2
1.2	Avgrensing	2
1.3	Bakgrunn.....	2
1.4	Målene med organisasjonsendringene	3
1.5	Utfordringsbildet	3
1.6	Oppsummering av forslaget	5
1.7	Vurdering av forslaget	6
2.	Medlemmenes tilknytning til NFF	8
2.2	Faget.....	8
2.2.1	Fagrådet	8
2.2.2	Fagstyret.....	9
2.3	Yrkestilknytning.....	10
2.3.1	Nettverk.....	11
2.3.2	Næringsdrivende fysioterapeuter	12
2.3.3	Ansatte fysioterapeuter	13
2.4	Regioner	14
3.	Forbundsstyret	17
4.	Landsmøte.....	18
5.	Representantskap og kontrollutvalg	20
6.	Lovutvalget	22
7.	Pensjonistmedlemmer og seniorforum	23
8.	Implementering.....	23
9.	Økonomiske konsekvenser	24

1. Innledning

Det har over flere år vært jobbet med og vurdert endringer i organisasjonsstrukturen i Norsk Fysioterapeutforbund, og forslaget som legges frem for Landsmøtet bygger på medlemsundersøkelse, analyser og utredninger som er gjennomført i prosjektet.

Endringene vil kunne bidra til at organisasjonen er bedre rustet til å møte fremtidige utfordringer og oppnå våre mål, samtidig som det blir enklere å bygge en kultur basert på tillit, respekt og forståelse.

I tillegg til organisasjonsendringer er det nødvendig å styrke kompetansen blant organisasjonstillitsvalgte gjennom målrettet opplæring og utvikling, og optimalisere ressursfordelingen for å sikre at tilgjengelige ressurser brukes effektivt og strategisk.

Forbundsstyret har lagt til grunn at endringene skal gjennomføres innenfor de gjeldende budsjettammer for drift av organisasjonsstrukturen.

1.2 Avgrensing

Forslaget til endringer i forbundets organisasjonsstruktur bygger videre på saken sendt Landsmøtet 2024 med forslag til tre ulike modeller. Det er foretatt noen avgrensinger etter innspillene fra landsmøtedeltakerne og diskusjonene i Ledermøtet i mars 2025. Disse er:

- Eventuelle endringer av Fysioterapeutens formålsparagraf blir ikke behandlet i dette dokumentet. Det fremmes som egen sak til Landsmøtet.
- Det foreslås ikke endringer av organiseringen av studentene. Det bør innledes dialog med FYSIO angående tilknytningsformen til NFF.
- Det foreslås ikke endringer i faggruppestrukturen, slik prosjektgruppen foreslo. Hvis dette skal gjøres, anbefales det at faggruppene involveres i større grad enn det var lagt opp til i dette arbeidet.
- Det foreslås ikke endringer i Rådet for fysioterapietikk og sentral valgkomite.

1.3 Bakgrunn

Landsmøtet 2023 fattet følgende vedtak i sak 5.2: «*Landsmøtet vedtar at det igangsettes et organisasjonsutviklingsprosjekt umiddelbart. Det settes av 436 000 kroner i revidert budsjett 2024 for blant annet å sikre bred involvering i organisasjonen. Forslag til tiltak i utviklingsarbeidet av organisasjonen legges frem på landsmøtet 2024.*»

Prosjektet ble i 2023 organisert med en prosjektgruppe, tre referansegrupper og en styringsgruppe.

Agenda rådgivning ble engasjert for å innhente ytterlige kunnskap gjennom et innsiktsarbeid. Innsikts- og analysearbeidet ble gjennomført for å sikre god kunnskap om nåsituasjonen for Norsk Fysioterapeutforbund. Det ble videre gjennomført interessentanalyse, medlemsundersøkelse, fokusgruppeintervjuer med prosjektets tre referansegrupper og intervju med utmeldte medlemmer. I

tillegg ble det avholdt møter med administrativ ledelse i Legeforeningen, redaktør for Tidsskriftet Fysioterapeuten og møter med nøkkelpersoner i NFFs sekretariat.

Prosjektgruppa utarbeidet en analyse på bakgrunn av tidligere kartlegging, ny informasjon gjennom innsikts- og analysearbeid, diskusjoner i prosjektgruppa, organisasjonsteori, kunnskap om andre organisasjoner, kunnskap om makt og organisasjoner. Analysen dannet grunnlaget for to alternativer for fremtidig organisering av Norsk Fysioterapeutforbund. *Alternativ I - Omfordeling av makt og ansvar* og *Alternativ II - Regionmodell med økt ansvar*. Begge modellene inneholder samme forslag til endring av det som i dokumentet betegnes som fagsøyla.

Forbundsstyret la frem et eget forslag (et tredje forslag) på Landsmøtet 2024. Landsmøtet gjennomførte gruppearbeid som viste at det var størst støtte til forslaget fra Forbundsstyret, men at forslaget var uferdig og måtte arbeides videre med.

I 2025 har Forbundsstyret behandlet forslag til endringer i organisasjonen en rekke ganger. Saken er drøftet i sekretariatet, på Leder møtet og i Faggruppelederforum. Forslaget ble sendt på høring til alle organisasjonsledd 12. mai 2025.

1.4 Målene med organisasjonsendringene

Effektmålene¹ i dette arbeidet har vært økt organisasjonsgrad, styrke fysioterapeutenes posisjon i helsetjenesten, og å legge grunnlaget for et samlet forbund for fysioterapeuter i Norge.

Med de foreslåtte endringene har vi tatt sikte på å legge til rette for en organisering som bidrar til at vi kan oppnå følgende:

- Styrke organisasjonens faglige og politiske stemme.
- Forbedre og demokratisere beslutningsprosessene.
- Øke profesjonaliseringen, effektivisere ressursbruken.
- Øke organisasjonsgraden.

1.5 Utfordringsbildet

Arbeidet med å kartlegge utfordringsbildet er gjennomført slik:

1. Arbeid i prosjektgruppe og referansegruppe 2024 – leverte rapport til Forbundsstyret juni 2024
2. Utarbeidet forslag fra Forbundsstyret – levert Landsmøtet 2024
3. Medlemsoversikt 2024
4. Interessentanalyse 2024
5. Medlemsundersøkelse 2024
6. Fokusgruppeintervjuer 2024
7. SWOT-analyse 2025 (i Leder møtet 12. mars)

¹ Effektmål besvarer *hvorfor* et prosjekt skal gjennomføres. Disse målene er knyttet til prosjektets langsiktige virkninger for virksomheten, gjerne en ønsket endring fra dagens situasjon, ofte uttrykt i form av verdiskapning eller gevinst.

Følgende funn fra arbeidet i 2021 viste:

- Lav organisasjonsgrad (60 prosent av yrkesaktive fysioterapeuter under 70 år).
- Fysioterapiens bredde er for lite synlig.
- For liten politisk gjennomslagskraft.
- En rekke medlemmer finner ikke sin plass i organisasjonen; herunder ledere.
- Næringsdrivende opplever i for liten grad at vi er et forbund for dem.
- For mange gjør samme oppgaver, herunder at regionledere utfører oppgaver som også gjøres av ansatte i sekretariatet.
- Behov for mer samhandling mellom organisasjonsledd – for mange gjør de samme oppgavene.
- Fagets posisjon – uklart hvem som har ansvar for hva, fragmentert kurstilbud, kurstilbudet blir usynlig.

Forslag til tiltak basert på hovedfunnene i undersøkelsen fra Agenda rådgivning:

- Påvirkningsarbeid som styrker fysioterapeuters posisjon i helsetjenesten.
- Synliggjøre fysioterapi og utviklingen av faget i takt med samfunnsutviklingen.
- Styrke inntekts- og arbeidsforhold for avtalefysioterapeuter og ansatte.

Medlemsundersøkelsen ble gjennomført i mai 2024, og viste oppsummert følgende:

Hovedfunn om prioritering:

- Et stort flertall mener NFF bør prioritere arbeidet med å styrke fysioterapeuters posisjon i helsetjenesten gjennom politisk påvirkningsarbeid, og synliggjøre fysioterapi og utviklingen av faget i takt med samfunnsutviklingen.
- Våre næringsdrivende medlemmer mener NFF også skal prioritere arbeidet med å styrke inntekts- og arbeidsforhold for medlemmer, og de ansatte medlemmene mener at NFF må prioritere arbeidet med å styrke lønns- og arbeidsvilkår for ansatte medlemmer.

Hovedfunn om nyttige tjenester: Medlemmene mener kurs og kompetanseheving er den mest nyttige tjenesten vi leverer. Deretter følger tilgjengelige tillitsvalgte, redusert kontingent for studenter, faggrupper og fysio.no.

Hovedfunn kontakt med NFF: 83 prosent av medlemmene vet hvor de skal henvende seg når de trenger hjelp eller informasjon fra NFF, og det er sentralbord/sekretariat og tillitsvalgte som de opplever som førstelinje i medlemskontakt.

Spørsmålene medlemmene hadde kontaktet NFF om, var juridiske spørsmål, kurs, forsikringer og andre medlemsfordeler, lønns- og arbeidsforhold. De som hadde kontaktet regionleder, hadde gjort det på grunn av regional- eller lokalpolitisk sak, lønns- og arbeidsforhold for ansatte, besøk på arbeidsplassen, forbundets politikk, inntekts- og rammevilkår for selvstendig næringsdrivende mv.

Medlemmene er stort sett fornøyde med hjelpen de får, men det scores bedre på serviceinnstilling enn på gjennomføring.

1.6 Oppsummering av forslaget

Ny organisasjonsmodell

- Etablering av tre styre: fagstyre, ansattpolitisk styre og næringspolitisk styre, alle med utvidet mandat og frikjøpt leder (tilsvarende 50 prosent stilling). Lederne for de tre styrene blir medlemmer av Forbundsstyret.
- Formalisering av nettverk: Nettverk for ledere og helprivate fysioterapeuter formelt tilknyttet de respektive styrene.
- Regionstruktur: Reduksjon fra fem til tre regioner (nord, vest, sør-øst), med ansettelse av en regionrådgiver i hver region. Forbundsstyret utvides med en representant fra regionene som også er nestleder. Nestleder frikjøpes tilsvarende 50 prosent og har et særskilt ansvar for regionene. Det anbefales at leder og nestleder i Forbundsstyret har ulik arbeidstilknytning.

Endringer i medlems- og beslutningsstruktur

- Representantskap: Årlige landsmøter erstattes av et representantskap som møtes minst to ganger i året, med bred faglig og geografisk representasjon.
- Landsmøte: Avholdes hvert tredje år, med uendret sammensetning og delegatfordeling tilpasset ny regionstruktur.
- Forbundsstyret: Utvides med nestleder (tilsvarende 50 prosent frikjøp) med særskilt ansvar for regionene, samt representant for ansatte i sekretariatet og leder av NUF.

Faglig organisering

- Fagråd og fagstyre: Faggruppelederforum og Fag- og utdanningspolitisk råd legges ned og erstattes av fagråd og fagstyre. Fagrådet består av fagstyret og ledere for hver faggruppe.
- Fagstyret: Leder og nestleder velges av Landsmøtet, øvrige medlemmer av fagrådet. Fagstyret får ansvar for koordinering, høringsuttalelser, spesialistgodkjenning og fagpolitiske oppgaver.

Yrkestilknytning

- Næringspolitisk styre: Utvidet mandat, ansvar for både avtalefysioterapeuter og helprivate, samt ledelse av nettverk for helprivate.
- Ansattpolitisk styre: Tidligere Tariffpolitisk råd, nå med utvidet mandat og ansvar for ledere og ansatte fysioterapeuter, inkludert ledelse av ledernetttverk.

Regioner

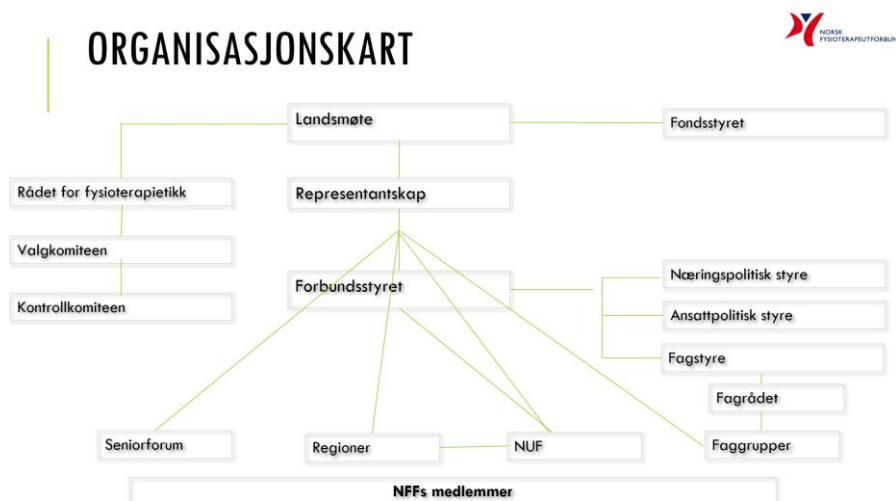
- Tre regioner: Hver med styre og en ansatt regionrådgiver i regionene.
- Demokratisk forankring: Fire delegater fra hver region i representantskapet.
- Regionenes oppgaver: Uendret, og med administrativ støtte og noe økt budsjett for å dekke økte reisekostnader.

Øvrige endringer

- Pensjonistmedlemmer og seniorforum: Eget seniorforum i hver region, med tydeligere rolle og representasjon.
- Lovutvalget: Legges ned. Forbundsstyret får ansvar for tolkning av vedtekter, med ankemulighet til representantskapet.
- Kontrollutvalg: Endrer navn til Kontrollkomiteen, med justerte oppgaver.
- Ankeutvalget for spesialistgodkjenning legges ned. Godkjenningsmyndigheten legges til fagstyret og ankeinstansen til fagrådet.

Implementering og økonomi

- Endringene gjennomføres innenfor eksisterende budsjettrammer, med noen omprioriteringer og mindre økninger til enkelte organisasjonsledd.
- Frikjøp av ledere og nestleder, økte budsjetter til regioner og enkelte styrer.
- Implementering skjer gradvis, med valg og opplæring tilpasset ny struktur.

1.7 Vurdering av forslaget

Forslagene til organisasjonsendringer i NFF er direkte knyttet til fire overordnede mål:

- Styrke organisasjonens faglige og politiske stemme.
- Forbedre og demokratisere beslutningsprosessene.
- Profesjonalisere og effektivisere ressursbruken.
- Øke organisasjonsgraden.

Endringene er også et svar på at verden har endret seg betydelig siden forrige større organisasjonsgjennomgang i 2013, med økt digitalisering, sentralisering av helsetjenester og skjerpede krav til faglig og politisk gjennomslagskraft.

Vurderingen av organisasjonsendringer handler ikke bare om struktur og representasjon, men også om hvordan vi best mulig bruker ressursene i organisasjonen og mandat og rollefordeling mellom de ulike organisasjonsleddene. Det innebærer å se på hvordan kompetanse, tid og økonomiske midler fordeles og anvendes for å støtte opp under de strategiske målene. Effektiv ressursbruk er en forutsetning for å styrke både den faglige og politiske slagkraften, og for å sikre at organisasjonen er rustet til å møte dagens og fremtidens utfordringer.

Styrke organisasjonens faglige og politiske stemme

Ifølge medlemsundersøkelsen er det viktig at forbundet prioriterer arbeidet med å styrke fysioterapeuters posisjon i helsetjenesten. Det helsepolitiske arbeidet kan blant annet styrkes ved at flere involveres i politikkutforming og gjennom dette får større eierskap til politikken, at påvirkningsarbeidet er bedre koordinert, og at det er tilstrekkelig med ressurser til å utføre påvirkningsarbeidet. Ved å etablere tre styre – fagstyre, ansattpolitisk styre og næringspolitisk styre – får NFF en klarere rolle- og ansvarsfordeling innenfor både fag, arbeidsforhold og næringspolitikk. Lederne for disse styrene får utvidet mandat og frikjøpes tilsvarende 50 prosenr stilling, noe som gir økt kapasitet i det politiske og faglige påvirkningsarbeidet. Forutsetningene for å kunne involveres i politikkutformingen bedres, og det legges til rette for bedre koordinering og større eierskap til politikken. I tillegg styrkes faggruppens rolle gjennom etablering av fagråd og fagstyre, slik at det blir enklere å løfte frem aktuelle faglige og helsepolitiske temaer. Forbundsleder, nestleder og styrelederne for de tre styrene skal bruke tid og kompetanse på å støtte regionstyrene, regionrådgiverne og sekretariatet i deres arbeid med sentralt og lokalt påvirkningsarbeid.

Forbedre og demokratisere beslutningsprosessene

Innføringen av et representantskap som møtes to ganger i året, erstatter årlige landsmøter og ledermøter. Dette gir hyppigere politisk forankring og bedre mulighet for oppfølging av vedtak. Sammensetningen av representantskapet sikrer at ingen organisasjonsledd har flertall alene, og at både fag og geografi er representert. Dette gir bredere demokratisk forankring og styrker legitimiteten i beslutningsprosessene.

Profesjonalisere og effektivisere ressursbruken

Frikjøp av ledere i ansattpolitisk, næringspolitisk og fagstyre samt nestleder i Forbundsstyret gir mer tid og kapasitet til strategisk arbeid. Ansettelse av regionrådgivere gir kontinuitet, kompetanse og mindre sårbarhet ved utskifting av tillitsvalgte. Færre, men mer målrettede møter (representantskap fremfor store landsmøter) gir lavere kostnader og mer effektiv ressursbruk. Ressursene samles og strukturen forenkles, slik at innsatsen kan målrettes mot strategiske prioriteringer.

Øke organisasjonsgraden

Ved å styrke nettverk for ledere og helprivate fysioterapeuter, samt gi disse gruppene en tydeligere plass og innflytelse i organisasjonen, blir det lettere for flere medlemsgrupper å finne sin plass i NFF. Ved å styrke den politiske og faglige stemmen er målet at NFF skal bli mer synlig og tydelig i samfunnsdebatten og i helsepolitiske spørsmål. En klarere rolle- og ansvarsfordeling, samt økt involvering av flere medlemsgrupper i politikkutforming, kan bidra til at NFF fremstår som en mer samlet og slagkraftig organisasjon. Dette kan gjøre forbundet mer attraktivt for nåværende og potensielle medlemmer. Når NFF blir mer synlig og relevant, vil det også kunne bidra til at flere ønsker å bli medlem.

2. Medlemmenes tilknytning til NFF

Medlemmene har tre tilknytninger til organisasjonen, gjennom faget, sitt arbeidsforhold og geografi.

1. **Faget** inkluderer nå faggrupper, faggruppeliderforum og Fag- og utdanningspolitisk råd.
2. **Geografi** består nå av regionledere, regionstyre og seniorfora.
3. **Yrket** omfatter følgende organisasjonsledd per nå: Tariffpolitisk råd, Næringspolitisk råd, tillitsvalgte/hovedtillitsvalgte og kontaktpersoner.

2.2 Faget

Forslag:

1. **Fagråd og fagstyre** opprettes.
2. **Faggruppeliderforum** legges ned.
3. **Fag- og utdanningspolitisk råd** legges ned.

For å styrke faggruppene og fagets posisjon foreslås det å omdanne faggruppeliderforum til et formelt organ, fagrådet. I tillegg erstattes Fag- og utdanningspolitisk råd med et styre valgt av fagrådet (dvs. faggruppene) som rapporterer til fagrådet.

Organiseringen, slik den er foreslått, vil innebære at faggruppene får et tydeligere ansvar for faget i forbundet. Det vil kunne bidra til at det blir enklere for faggruppene å løfte aktuelle fag- og helsepolitiske temaer i organisasjonen.

I tillegg innebærer forslaget styrket forholdsmessig representasjon i foreslått representantskap sammenlignet med landsmøtet.

2.2.1 Fagrådet

Fagrådet foreslås sammensatt av fagstyret og ledere av hver faggruppe, og erstatter faggruppeliderforum. Fagrådet skal som nå- finansieres over sentralt budsjett.

Fagrådet skal bidra til at det fag- og helsepolitiske arbeidet baseres på oppdatert fagkunnskap og på størst mulig konsensus om faglige prioriteringer.

Fagrådet skal bidra til å fremme Norsk Fysioterapeutforbunds fysioterapifaglige mål.

Fagrådet skal behandle saker knyttet til grunnutdanning, spesialistutdanning og etterutdanningskurs, og skal diskutere problemstillinger og formulere innspill om etter- og videreutdanning og spørsmål knyttet til fagutvikling og forskning. Fagrådet skal behandle NFFs fondssøknader for rammebevilgning til etterutdanningsvirksomhet og spesialistordning.

Fagrådet skal ha minst to møter i året, hvorav det ene er årsmøte. Årsmøtet må være avholdt innen 15. mars. Årsmøtet skal velge tre medlemmer til fagstyret.

Det foreslås at medlemmene i fagstyret skal velges for to år av gangen, for å sikre at ikke alle medlemmene byttes ut samtidig. Dette bidrar til å opprettholde en viss grad av kontinuitet.

Fagrådet sammenkalles av fagstyret og ledes av fagstyrets leder.

Fagrådet får støtte fra sekretariatet, herunder støtte til kommunikasjon, koordinering, drift og gjennomføring av styremøter med mer.

Fagrådets formål og oppgaver

Fagrådet skal bidra til å fremme Norsk Fysioterapeutforbunds fysioterapifaglige formål. Dette innebærer blant annet:

- å være en pådriver for kvalitet, fagutvikling og etisk forsvarlig fagutøvelse, og sette retning for fagets utvikling.
- å bidra til at fag- og helsepolitisk arbeid baseres på oppdatert kunnskap og på størst mulig konsensus om faglige prioriteringer.
- å bidra til påvirke at grunn-, etter- og videreutdanning styrker fysioterapeutenes kunnskap og kompetanse i samsvar med samfunnets behov.
- å bidra til påvirke til at organisering av helsetjenesten tuftes på et faglig grunnlag.
- behandle NFFs rammesøknad til Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter.
- behandle endringer i regelverket for spesialistordningen.
- å behandle saker fremmet av fagstyret.
- behandle klager på fagstyrets avslag om spesialistgodkjenning.

2.2.2 Fagstyret

Fagstyret består av leder, nestleder og tre medlemmer. Leder og nestleder av fagstyret velges av landsmøtet. Medlemmene i styret må være medlem i en faggruppe. Leder inngår i Forbundsstyret og nestleder er vara til Forbundsstyret, følgelig må disse velges av Landsmøtet.

De øvrige medlemmer velges av fagrådet for to år av gangen Dette samsvarer med valgperiodene i faggruppene og sikrer at man ikke får utskifting av hele styret. Fagstyret skal ha bred faglig sammensetning med representasjon fra både store og små faggrupper. Fagrådet kan velge å supplere styret med en representant fra fysioterapiutdanningene.

Fagstyret skal være det utøvende organisasjonsleddet mellom fagrådsmøtene, og ivareta det fag- og fagpolitiske interessefeltet mellom fagrådets møter. Fagstyret er et konsultasjonsorgan for Forbundsstyret, og det skal være tett dialog mellom de to organisasjonsleddene.

Fagstyret skal ha ansvar for å utarbeide og følge opp prioriteringer vedtatt av Landsmøtet og fagrådet, få delegert myndighet til å godkjenne spesialistene og ivareta fagpolitiske oppgaver på oppdrag fra Forbundsstyret. Videre skal fagstyret koordinere oppgaver av faglig karakter fra faggruppene, og delegere oppgaver av spesifikk faglig karakter til aktuelle faggrupper. Fagstyret skal avgi høringsuttalelser i relevante saker. Det vil fremdeles være behov for at de enkelte faggruppene gir innspill til NFFs høringssvar.

Fagstyrets leder inngår i Forbundsstyret og frikjøpes tilsvarende 50 prosent stilling. Lederen og styret får støtte fra sekretariatet, herunder støtte til kommunikasjon, koordinering, drift og gjennomføring av styremøter med mer.

Fagstyret skal:

- følge opp vedtak fattet av Landsmøtet og fagrådet
- ivareta og koordinere det fysioterapifaglige interessefeltet mellom fagrådets møter.
- virke som kontakt- og samarbeidsorgan i forholdet mellom Norsk Fysioterapeutforbund og faggruppene og øvrige organisasjonsledd.
- koordinere faggruppenes arbeid mellom fagrådets møter
- være et kontaktorgan for organisasjonsleddene i faglige spørsmål
- arbeide med fysioterapifaglige problemstillinger etter delegert myndighet fra Forbundsstyret
- være et konsultasjonsorgan for å koordinere uttalelser som vedrører fysioterapifaglige forhold
- være et kontakt- og samarbeidsorgan for myndighetene i fysioterapifaglige spørsmål
- forberede saker til fagrådet
- godkjenne søknader om spesialister i Norsk Fysioterapeutforbund
- være høringsorgan i relevante saker.
- budsjettansvar for fagstyret og fagrådets virksomhet.
- innenfor sitt formål kunne delegere oppgaver til den enkelte faggruppe.

2.3 Yrkestilknytning

For å oppnå økt politisk påvirkningskraft og et bredere organisasjonsdemokrati foreslås det å gi økt innflytelse, mer ressurser og formalisering av nettverk for de delene av organisasjonen som organiserer medlemmenes yrkestilknytning.

I rapporten fra organisasjonsprosjektet er det to medlemsgrupper som organisasjonen bør ivareta bedre: ledere og helprivate fysioterapeuter.

Innspill fra referansegruppene og tidligere organisasjonsevalueringer har vist at mange helprivate fysioterapeuter enten ikke er organisert, eller ikke føler seg godt nok ivaretatt i forbundet. Utviklingen de siste årene viser at denne gruppen fysioterapeuter øker mer enn ansatte og

avtalefysioterapeuter². Vi ser også at det er en økning i hvor mange nordmenn som er omfattet av privat helseforsikring gjennom arbeidsgiver³. Ansvar for finansiering av muskel- og skjelettbehandling skyves over til arbeidsgivere og det private markedet. Offentlige ambisjoner om full dekning er lave, noe som skaper et privat marked, og flere fysioterapeuter vil sannsynligvis bli helprivate i fremtiden. Dette betyr at det er viktig at forbundet har en strategi for hvordan ivareta denne gruppen bedre.

Medlemsundersøkelsen og intervjuene med referansegruppene viser at lederne ikke føler seg hjemme i NFF, og ikke blir godt nok ivaretatt i forbundet. Forbundet organiserer ledere i både i kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Dette kan forklares med at de som gruppe ikke har en formell organisering og dermed ingen reell mulighet til å påvirke egen organisasjon, men det kan også handle om at de ønsker å sikre seg at de får den bistanden de har behov for ved konflikt mellom arbeidstaker og arbeidsgiver dersom begge er organisert i samme forbund. Lederne er viktige for forbundet som påvirkere av helsetjenesten og fordi de har kompetanse som er avgjørende for å finne gode løsninger for utviklingen av helsetjenesten. Erfaringer viser også at lederne ønsker å bidra på begge områder, noe som ytterligere understreker deres betydning.

2.3.1 Nettverk

I nåværende organisasjonsstruktur er helprivate fysioterapeuter og ledere ikke organisert i egne organisasjonsledd. Det er uformelle nettverk for ledere, men det er litt tilfeldig hvordan dette følges opp. Helprivate fysioterapeuters problemstillinger skal følges opp av Næringspolitisk råd, men med rådets til dels omfattende arbeid med oppfølging av rammebetingelser for avtaleterapeuter, vil dette området være vanskelig å prioritere.

Det foreslås to tiltak for å gjøre noe med disse to gruppenes tilknytning til forbundet:

1. Formalisere nettverk for ledere. Ansattpolitisk styre får ansvar for å lede dette nettverket.
2. Øke ressursene til næringspolitisk styre. I tillegg skal det etableres nettverk for helprivate fysioterapeuter. Næringspolitisk styre skal lede dette nettverket.

Utgangspunktet for forslaget om etablering av nettverk er å gi disse medlemsgruppene en arena for dialog med forbundet og forbundet en arena for dialog med medlemsgruppene. I tillegg til at forbundet legger til rette for at disse medlemsgruppene har arenaer for å dele erfaringer, utfordringer og løsninger. Målet må være å sikre utvikling av tilbud som oppleves som attraktive, at relevante problemstillinger følges opp, og at disse gruppenes stemme blir tatt med i utformingen av forbundets politikk.

Både avtalefysioterapeuter og helprivate fysioterapeuter er selvstendig næringsdrivende, og vil dermed ha behov for noen av de samme tilbudene i forbundet. Det vil dermed uansett være behov for å se disse to gruppene i sammenheng.

² 2009 til 2023 har antall helprivate fysioterapeuter økt med 39 prosent, mens kommunal fysioterapitjeneste har økt med 27 prosent, og avtalefysioterapi med 8 prosent.

³ Antall forsikringsbehandlinger hos fysioterapeut/kiropraktor økte fra 120.000 i 2014 til nær 380.000 i 2023.

For å sikre de aktuelle medlemsgruppens innflytelse i organisasjonen, foreslås det en viss grad av formalisering, uten at dette betyr krav om årsmøte og valg til et styre osv. Det kan organiseres med etablering av et arbeidsutvalg som bidrar inn i arbeidet med å drifte nettverket. Hvordan nettverket skal driftes og organiseres må tilpasses nettverkens behov. Det anses som viktig at det er en viss fleksibilitet slik at det er mulig å endre og utvikle nettverkets arbeidsform.

Formål

Norsk Fysioterapeutforbunds nettverk skal bidra til å gi inspirasjon og mulighet for å dele erfaringer og kunnskap og drøfte felles problemstillinger. Nettverket skal være en møteplass for fag- og kunnskapsutvikling innenfor interesseområdet. Nettverket skal bidra til å styrke Norsk Fysioterapeutforbunds argumentasjon i saker som medlemmene i nettverkene har kompetanse innenfor.

Oppgaver

- Løfte frem spørsmål og bidra i diskusjon i saker knyttet til nettverkets interesseområde.
- Gi innspill til Norsk Fysioterapeutforbunds politiske organisasjonsledd og til sekretariatet om aktuelle politiske og faglige saker.
- Gi innspill til utvikling av forbundets tilbud innen interesseområdet.

Medlemmer

Både fagledere og ledere med personalansvar kan være medlem i nettverket for ledere. Dersom det opprettes et nettverk for helprivate, kan både heltid og deltids helprivate være medlem. Alle deltakerne i nettverket må være medlemmer av Norsk Fysioterapeutforbund.

Organisering og oppnevning

Nettverkene foreslås ledet av henholdsvis næringspolitisk styre og ansattpolitisk styre, og driftes av sekretariatet.

2.3.2 Næringsdrivende fysioterapeuter

Som tidligere omtalt foreslås det å opprette et næringspolitisk styre med utvidet mandat i forhold til det som nå gjelder for Næringspolitisk råd, samt frikjøpe leder tilsvarende 50 prosent. Hensikten med å frikjøpe leder er å styrke det politiske arbeidet gjennom blant annet bedre koordinering. Styret velges av Landsmøtet, og består av fem medlemmer inkludert leder og nestleder. Nåværende Næringspolitisk råd består av 7 medlemmer. Medlemmene i styret skal være selvstendig næringsdrivende. Det velges personlige vara til de tre styremedlemmene. Styret bør ha en sammensetning som i størst mulig grad gjenspeiler bredde og mangfold i NFF herunder at det tas hensyn til helprivate fysioterapeuter og avtalefysioterapeuter, kjønn, alder mm.

Leder inngår i Forbundsstyret. Ved forfall til Forbundsstyret trer nestleder inn i forbundsstyret.

Som nevnt tidligere foreslås videre at dette styret har ansvar for å lede et nettverk for helprivate fysioterapeuter.

Styret skal bidra til å sikre at tilbudet til medlemmene er relevant for både avtalefysioterapeuter og helprivate, og at aktuelle problemstillinger for disse medlemsgruppene vurderes. Det kan handle om hva forbundet kan gjøre for at det skal bli enklere å starte og drive egen virksomhet. Det kan også handle om tilbud som standardavtaler, kurs eller avtaler med forsikringsselskaper.

Det foreslås at næringspolitisk styre får utvidet mandat til blant annet å vedta krav til ASA 4313 og takstforhandlinger (ASA 4303). Dette innebærer økt ansvar, også ansvar for å løfte inn til Forbundsstyret problemstillinger som kan være konfliktskapende i organisasjonen.

Mer autonomi og økte ressurser til næringspolitisk styre har som mål å styrke dette området i forbundet.

Lederen og styret får støtte fra sekretariatet, herunder støtte til kommunikasjon, koordinering, og drift, samt gjennomføring av styremøter.

Næringspolitisk styres formål og oppgaver:

Næringspolitisk styre er forbundets ansvarlige organ i saker som omhandler selvstendig næringsdrivendes fysioterapivirksomhet.

Styret velges av Landsmøtet, og består av fem medlemmer inkludert leder og nestleder. Det velges personlige vara til de tre styremedlemmene. Leder inngår i Forbundsstyret. Ved forfall trer nestleder inn i Forbundsstyret. Styret er beslutningsdyktige når 3/5 av styret er til stede.

Næringspolitisk styre skal:

- fremme selvstendig næringsdrivende fysioterapeuters plass i primærhelsetjenesten.
- løfte helprivates utfordringer inn i organisasjonen.
- lede nettverk for helprivate fysioterapeuter.
- utarbeide inntekts- og næringspolitiske retningslinjer.
- utarbeide krav og gjennomføre forhandlinger på vegne av Norsk Fysioterapeutforbund om takster og driftstilskudd.
- utarbeide krav og gjennomføre forhandlinger om rammevilkår.
- sikre at medlemstjenester og tilbud er relevante for selvstendig næringsdrivende.

2.3.3 Ansatte fysioterapeuter

Det foreslås at Tariffpolitisk råd endrer navn til ansattpolitisk styre og får et utvidet mandat med myndighet og fullmakter innen styrets område.

Leder av styret frikjøpes tilsvarende 50 prosent. Styret velges av Landsmøtet, og består av fem medlemmer inkludert leder og nestleder. Det velges personlige vara til de tre styremedlemmene. Styret bør ha en sammensetning som i størst mulig grad gjenspeiler bredde og mangfold i NFF, herunder at det tas hensyn ulike tariffområder, kjønn, alder mm. Leder inngår i Forbundsstyret. Ved forfall til Forbundsstyret trer nestleder inn i forbundsstyret.

Styret får myndighet til å utarbeide krav til forhandlinger. Videre foreslås det at styret har et særskilt ansvar for å gi Forbundsstyret råd innen området helsepolitikk, og får dermed et koordinerende ansvar for å sikre at fagstyrets og næringsstyrets innspill blir vurdert i aktuelle saker. Dette innebærer økt ansvar, også ansvar for å løfte inn til forbundsstyret problemstillinger som kan være konfliktskapende i organisasjonen.

Ansattpolitisk styre skal lede nettverket for ledere. Dette ansvaret legges til styret fordi ledere er ansatt, og fordi ledere er en viktig gruppe både for å sikre de gode innspillene til forbundets helsepolitiske arbeid, men også for å påvirke prioriteringer og utvikling av fysioterapitjenesten både i kommunene og i spesialisthelsetjenesten.

Lederen og styret får støtte fra sekretariatet, herunder støtte til kommunikasjon, koordinering og drift, samt gjennomføring av styremøter.

Ansattpolitisk styre – formål og oppgaver:

Ansattpolitisk styre er forbundets ansvarlige organ i saker som omhandler fysioterapeuter som er ansatte.

Styret velges av Landsmøtet, og består av fem medlemmer inkludert leder og nestleder. Det velges personlige vara til de tre styremedlemmene. Leder inngår i Forbundsstyret. Ved forfall trer nestleder inn i Forbundsstyret. Styret er beslutningsdyktige når 3/5 av styret er til stede.

Styret skal:

- behandle NFFs tariffpolitikk.
- utarbeide krav til forhandlinger.
- behandle saker om lønns- og arbeidsvilkår for privat ansatte som ikke er omfattet av en tariffavtale.
- behandle avtaleverk og tariffavtaler innen fysioterapivirksomhet der fysioterapeuter er i et ansettelsesforhold.
- gi anbefaling om hovedavtaler og tariffavtaler bør sendes til uravstemning, vedtas eller forkastes.
- utarbeide NFFs politikk for ledere.
- utarbeide anbefalinger om NFFs helsepolitikk.

2.4 Regioner

Forbundsstyret foreslår å endre organiseringen av regionene fra fem til tre: Nord, Vest og Sør-Øst, og ansette en regionrådgiver i hver region. Region Nord består av fylkene Finnmark, Troms, Nordland og Trøndelag. Region Vest består av fylkene Møre og Romsdal, Vestland, Rogaland og Agder. Region Sør-Øst består av Telemark, Vestfold, Buskerud, Akershus Oslo, Østfold og Innlandet.

Endringen er en del av helhetlig forslag som har som mål å styrke NFFs strategiske kapasitet, effektivisere ressursbruken og sikre god samhandling mellom sentrale og regionale ledd.

Demokratisk forankring og tydeligere ansvar

Regionene som organisasjonsledd opprettholdes med et styre og styreleder. Styret med varamedlemmer velges av årsmøtet i regionen. Styret velges på regionens årsmøte for tre år, og følger landsmøteperiodene. Det foreslås ikke endringer i sammensetningen av styret. Styret skal bestå av fem til syv medlemmer, inkludert leder. Det skal velges inntil to varamedlemmer. Vurderinger av antall styremedlemmer gjøres av regionens årsmøte. Ett styremedlem skal velges av og blant medlemmer i Nyutdannede fysioterapeuter (NUF). Styrets leder velges særskilt. Styret velger nestleder. Valg av delegater fra regionene gjennomføres av årsmøtet. De velges for tre år og følger landsmøteperiodene. Årsmøtet skal velge leder og nestleder av delegasjonen. Beregningen av antall delegater foreslås tilpasset ny regioninndeling.

Regionstyrene beholder sitt ansvar for lokal medlemskontakt, tillitsvalgtarbeid og politisk påvirkning. Et regionstyre der lederen ikke er frikjøpt, kan bidra til en bedre balanse i styrets arbeid og samhandling. Det gi rom for mer likeverdig deltakelse og ansvarsfølelse blant øvrige styremedlemmer. Dette kan styrke den kollektive dynamikken i styret, fremme bredere involvering og redusere risikoen for at ansvaret konsentreres hos én person.

For å sikre regionenes stemme i Forbundsstyret foreslås det at landsmøtet velger én nestleder i styret med særskilt ansvar for oppfølging av regionene. Dette gir regionene en tydelig representasjon i sentrale beslutningsprosesser, og sikrer at regionale perspektiver blir ivaretatt på strategisk nivå.

Det foreslås opprettelse av representantskap med fire delegater fra hver region, henholdsvis leder og nestleder i styret, og leder og nestleder for delegasjonene. Opprettelsen av et representantskap med fire delegater fra hver region er et viktig grep for å styrke den demokratiske forankringen og sikre bred representasjon i Norsk Fysioterapeutforbunds politiske beslutningsstruktur. Ved å inkludere både leder og nestleder i regionstyret samt leder og nestleder for delegasjonen, sikres kontinuitet, ansvar og informasjonsflyt mellom regionstyrene og sentralledet.

Profesjonalisering og kontinuitet

Det foreslås at det ansettes tre regionrådgivere, som følger opp hver sin region og bistår regionstyrene i gjennomføring av vedtatte planer og aktiviteter. Regionrådgiverne vil være ansatt i NFF sentralt, men ha tilhørighet og arbeidssted i regionene. Det forutsettes at stillingene utformes slik at det er fleksibilitet som sikrer ivaretagelse av de oppgavene som skal utføres, som reise, medlemshenvendelser på kveldstid og eventuelt helg. Regionrådgiverne skal jobbe tett med styrene. Dette bidrar kontinuitet i regionenes arbeid og et tydelig skille mellom politikk og administrasjon.

Ansettelsen av regionrådgivere skal skje i samråd med regionstyrene. Ansettelse av regionrådgiver vil kunne sikre at vedkommende har den nødvendige kompetansen og erfaringen til å utføre oppgavene effektivt. Ansettelse gir også økt mulighet for kontinuitet, noe som kan være utfordrende med valgte tillitsvalgte som skiftes ut jevnlig. En fast ansatt vil kunne bidra til å redusere kostnader knyttet til opplæring og støtte, særlig der tillitsvalgte mangler relevant kompetanse fra starten av. I tillegg innebærer en ansattordning redusert sårbarhet ved sykdom og fravær, og gir organisasjonen større forutsigbarhet og stabilitet i den regionale oppfølgingen.

Ansatte regionrådgivere vil arbeidsrettslig stå i en sterkere posisjon, og få en bedre personaloppfølging enn valgte regionledere. Det er generalsekretær som har ansvar for oppfølgingen

av de ansatte. Regionrådgiver vil ivareta alle oppgaver som dagens regionledere utfører, herunder bistand til tillitsvalgte og kontaktpersoner i deres politiske påvirkningsarbeid, arbeidsplassbesøk, kontakt med studiestedene og samarbeid med andre relevante aktører.

Uendret oppgaveportefølje

Regionenes oppgaver endres ikke. De skal fortsatt ivareta lokal aktivitet, medlemskontakt og politisk påvirkning. Endringen handler om struktur og støtte, ikke om funksjon.

Synergieffekt med øvrige strukturendringer

Endringen forventes å gi synergieffekt sammen med andre tiltak i forslaget til endringer i NFFs organisasjonsstruktur, særlig frikjøp av politisk valgte ledere. Det foreslås at forbundsleder, nestleder og styrelederne for næringspolitisk styre, fagstyret og ansattpolitisk styre får frikjøp og forutsettes å bruke tid og kompetanse på å bistå regionstyrene, regionrådgiverne og sekretariatet i arbeidet med å utvikle og gjennomføre regional aktivitet. Dette skal bidra til helhetlig ledelse og styrket samhandling på tvers av organisasjonen.

For å styrke fellesskapet og bygge en samlende kultur på tvers av organisasjonen er det viktig å utvikle arenaer som fremmer dialog, tillit og felles forståelse. Slike arenaer kan bidra til å koble sammen politisk valgte på ulike nivåer i organisasjonen, og legge til rette for erfaringsutveksling og koordinering av innsats. Det kan for eksempel etableres fora og møteplasser for orienteringer etter viktige møter, forhandlinger eller beslutninger. Dette vil gi hele organisasjonen innsikt i prosesser og prioriteringer, og bidra til å redusere avstand mellom sentrale og regionale ledd. En slik praksis kan være et viktig virkemiddel for å bygge en helhetlig og inkluderende organisasjonskultur.

Økonomisk og organisatorisk bærekraft

Regionene finansieres på samme måte som nå. Ved å redusere antall regioner og kombinere valgt og ansatt ledelse oppnås en struktur som er både robust og fleksibel. Samtidig forutsettes det at budsjettet til regionene styrkes noe for å hensynta det økte ansvaret som følger med større geografiske områder. Dette er nødvendig for å sikre at regionstyrene og regionrådgiverne har tilstrekkelige ressurser til å ivareta medlemskontakt, lokal aktivitet og politisk påvirkning på en god og bærekraftig måte. Når ressursene samles og strukturen forenkles, kan innsatsen målrettes mer effektivt mot strategiske prioriteringer. Den økonomiske styrkingen gjør det mulig å opprettholde aktivitetsnivået og kvaliteten i regionene, samtidig som organisasjonen som helhet får økt kapasitet til å levere på sine mål. Dette bidrar til en mer bærekraftig og slagkraftig organisasjonsmodell.

Modellen er utformet med tanke på økonomisk balanse og effektiv drift, samtidig som den styrker organisasjonens evne til å levere på strategiske mål.

Regionenes formål og oppgaver:

Regionene skal ivareta medlemmenes interesser i regionen og være et bindeledd mellom medlemmene og forbundet sentralt. Regionene skal støtte tillitsvalgte og kontaktpersoner, og legge til rette for at det etableres lokale nettverk mellom disse. Regionene skal bidra til å fremme

fysioterapeutenes kompetanse og betydning overfor beslutningstakere og andre relevante interessenter i regionen.

Regionene skal:

- drifte regionen.
- arbeide med politisk påvirkning lokalt og regionalt i samsvar med NFFs vedtatte politikk og prioriteringer.
- arrangere møteplasser for medlemmer i regionen.
- legge til rette for etablering av nettverk for tillitsvalgte og kontaktpersoner.
- gjennomføre møter på arbeidsplasser.
- sikre at det er tillitsvalgte på arbeidsplassene og kontaktpersoner i alle kommuner.
- bidra i arbeidet med å rekruttere studenter og etablere dialog med studiestedene.
- bidra i arbeidet med å verve medlemmer i samarbeid med NFF sentralt.
- yte bistand til seniorforum i regionen.
- etablere kontakt og samarbeid med andre Unio-forbund på fylkes- og regionnivå.
- ha kontakt og samarbeid med aktuelle brukerorganisasjoner på fylkes- og regionnivå.
- avholde årsmøte innen 15. mars.

3. Forbundsstyret

Forbundsstyret sammensettes som følger: forbundsleder, nestleder, styrelederne fra næringspolitisk styre, ansattpolitisk styre og fagstyre, to frie styremedlemmer, leder av NUF og representant for de ansatte. Generalsekretær har møteplikt med tale- og forslagsrett. Representanten fra de ansatte i sekretariatet har fulle rettigheter og ansvar som styremedlem, og er valgt av og blant de ansatte. Forbundsstyret ledes av forbundsleder.

Et aksjeselskap uten bedriftsforsamling med flere enn 30 ansatte skal ha ansatterepresentasjon hvis de ansatte krever det. Selv om NFF som en forening ikke er pliktig etter loven til å ha ansatterepresentasjon i styret, tilsier forbundets størrelse i omsetning og antall ansatte at vi bør ha det. Dagens ordning med observatørstatus i saker som angår de ansatte, gir rom for tolkning, og har ført til flere episoder der det har vært uklart hvorvidt en representant for de ansatte skal delta eller ikke. I tillegg er det da slik at det er Forbundsstyret som tolker hvorvidt en sak angår de ansatte eller ikke.

NUF bør være representert i Forbundsstyret for å sikre at nyutdannede fysioterapeuters interesser bli ivarettatt.

For å styrke regionenes stemme i Forbundsstyret foreslås det at styret utvides med en nestleder med tilsvarende 50 prosent frikjøp. Nestleder har et særskilt ansvar for oppfølging av regionene. Dette gir regionene en tydelig representasjon i sentrale beslutningsprosesser.

Det forutsettes at de frikjøpte politisk valgte, forbundsleder, nestleder og styrelederne for næringspolitisk styre, fagstyret og ansattpolitisk styre bruker tid og kompetanse på å bistå regionstyrene, regionrådgiverne og sekretariatet med arbeidet i regionene.

Forbundsstyret anbefaler at det tilstrebes en ordning der nestleder har en yrkestilknytning som er motsatt forbundsleders.

Forbundsstyret velger et arbeidsutvalg blant sine medlemmer og fastsetter fullmakter for dette. Forbundsleder er leder av arbeidsutvalget. Generalsekretær inngår i arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget skal forberede og legge til rette for saker som skal behandles i Forbundsstyrets møter, og bistå forbundsleder med å planlegge forbundets drift. Arbeidsutvalget kan behandle saker delegert fra styret, eller saker som tilhører forbundsleder eller generalsekretær. Arbeidsutvalget skal fungere som et bindeledd mellom sekretariatet og Forbundsstyret.

Forbundsstyret skal:

- lede den politiske virksomheten i forbundet i landsmøteperioden.
- utarbeide årsbudsjet.
- disponere midler og fond innenfor rammen av vedtekter og vedtak i landsmøte og representantskap.
- utforme forbundets standpunkter i politiske spørsmål.
- legge fram årsregnskap for representantskapet. Regnskapet skal være revidert av statsautorisert revisor og forelagt Kontrollkomiteen.
- innkalle til og forberede saker med innstilling til landsmøter og møter i representantskapet.
- behandle forslag og henvendelser fra organisasjonens underliggende ledd og rådgivende organer.
- ansette generalsekretær.
- fastsette retningslinjer, blant annet for arbeidet i utvalg, råd, fora og arbeidsgrupper, samt andre retningslinjer etter behov.
- oppnevne medlemmer til utvalg, råd og fora som ikke velges av Landsmøtet.
- fatte avgjørelser i alle administrative saker.
- fatte beslutning om tolkning av vedtektene.
- fatte vedtak om suspensjon og eksklusjon.

4. Landsmøte

Det avholdes landsmøte hvert tredje år med ordinære landsmøtesaker. Delegatfordelingen beholdes som nå. Valg av delegater fra regionene gjennomføres av årsmøtet i regionene samme år som landsmøtet skal gjennomføres.

Det er ikke identifisert behov for å gjøre endringer med hensyn til ordinært landsmøte (Hovedlandsmøte). Det har derimot vært forvirring rundt hva de årlige landsmøtene skal være. Det foreslås derfor at Hovedlandsmøtet endres til Landsmøtet og avholdes hvert tredje år. Landsmøtet, slik vi kjenner det i dag, erstattes med et representantskapsmøte to ganger årlig.

Det foreslås ikke endringer i sammensetningen av Landsmøtet. Med endring til tre regioner endres delegatfordelingen til å være 6 representanter for de første 1000 medlemmene, deretter en delegat

per 250 medlemmer. Dette innebærer at regionene får to færre delegater fra regionene sammenlignet med dagens fordeling. Maktbalansen mellom faggruppene og regionene endres ikke.

Det foreslås at Forbundsstyret får stemmerett på Landsmøtet, med unntak av sak om regnskap. Forbundsstyret har et overordnet ansvar for å lede organisasjonen mellom landsmøtene. Å gi styret stemmerett på Landsmøtet sikrer at de som har hatt ansvar for å gjennomføre vedtak og strategier også får delta i beslutninger om videre retning. Dette styrker den demokratiske forankringen og ansvarliggjør styret for sine vurderinger og prioriteringer.

Landsmøtet skal:

- behandle sak om konstituering, møte- og valgreglement.
- behandle orientering om regnskap og aktivitet i perioden.
- vedta organisasjonens mål og strategi for landsmøteperioden.
- behandle politiske saker av overordnet betydning.
- behandle økonomiske mål for forbundet slik som størrelse på konfliktfond, egenkapitalprosent, likviditetsgrad og eventuelt andre økonomiske prioriteringer.
- behandle saker innmeldt fra organisasjonsleddene og andre saker som Forbundsstyret legger fram.
- gjennomføre følgende valg, jf. § 10:
 - valg av forbundsstyre, herunder leder, nestleder, styremedlemmer og varamedlemmer
 - valg av næringspolitisk styre
 - valg av ansattpolitisk styre
 - valg av leder og nestleder til fagstyret
 - valg av Rådet for fysioterapietikk
 - valg av Kontrollkomiteen
 - valg av den sentrale valgkomiteen
 - valg av medlemmer til styret av Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter
 - valg av revisor
 - valg av personlige vara til aktuelle verv

Andre saker som krever landsmøtebehandling:

- endring av NFFs vedtekter
- endring av vedtekter for Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter, jf. § 21
- endring av yrkesetiske retningslinjer
- endring av retningslinjer for konfliktfondet
- endring av retningslinjer for rettshjelpsfondet
- tilknytning til hovedorganisasjon, eventuell fusjon eller oppløsning

Ekstraordinært landsmøte kan kalles inn når Forbundsstyret eller representantskapet finner det nødvendig, eller når minst 1/3 av delegatene krever det. Ekstraordinært landsmøte skal, så langt råd er, kunngjøres med minst én måneds varsel. Ekstraordinært landsmøte skal bare behandle de sakene som er nevnt i innkallingen.

5. Representantskap og kontrollutvalg

Det opprettes representantskap som møtes to ganger årlig. Representantskapet ledes av forbundsleder.

Forslaget om å etablere et representantskap i stedet for årlige landsmøter gir både organisatoriske og økonomiske fordeler. Med færre deltakere enn et tradisjonelt landsmøte reduseres kostnadene knyttet til reise, opphold og møtefasiliteter betydelig. Det kan vurderes om det ene møtet kan gjennomføres som digitalt møte, og det bør legges til rette digital deltakelse på det fysiske møtet. Selv med to fysiske møter i året vil den samlede årskostnaden være lavere enn ett stort landsmøte, samtidig som organisasjonen får hyppigere mulighet til å forankre og følge opp viktige beslutninger. Dette styrker den politiske styringen og gjør organisasjonen mer fleksibel og responsiv overfor endringer. I tillegg samler modellen både faglig og geografisk representasjon i én struktur, noe som gir bedre ressursutnyttelse og reduserer behovet for parallelle møteplattformer som ledermøter.

Sammensetning:

Representantskapet består av følgende delegater med tale, forslag og stemmerett:

Forbundsstyret, leder og nestleder i regionstyrene, leder og nestleder i regionenes delegasjoner, ledere av faggruppene. Forbundsstyret har ikke stemmerett i sak om regnskap.

Følgende inviteres til møtene og har tale- og forslagsrett: ledere av NFFs komiteer, råd og utvalg, én representant for seniorforum, en representant fra FYSIO og redaktøren av Fysioterapeuten. Generalsekretæren har møteplikt med tale- og forslagsrett.

Representantskapet er beslutningsdyktig når mer enn halvparten av delegatene er til stede. Forbundsleder leder representantskapet. Ulike krav til beslutningsdyktighet for representantskapet og Landsmøtet skyldes at det er forskjellig antall representanter, og at de to organene behandler ulike typer saker.

Dersom leder eller nestleder i regionstyret ikke kan delta, utpeker styret den som kan delta fra styret. Det samme gjelder for leder og nestleder i delegasjonen og faggruppeleder.

Den foreslåtte sammensetningen innebærer at ingen av organisasjonsleddene har flertall alene og en likeverdig representasjon mellom den geografiske og den faglige delen av organisasjonen. Ved å unngå at ett organisasjonsledd alene har flertall, styrkes den demokratiske legitimiteten, og det skapes et rom for reell dialog og forhandling i behandlingen av saker av prinsipiell betydning. Dette bidrar til å samle organisasjonen og sikre at beslutninger fattes med bred forankring. Sammensetningen fremmer dermed både faglig tyngde og geografisk bredde, og legger til rette for at representantskapet kan fungere som en balansert og samlende møteplass for hele organisasjonen.

Oppgaver:

Representantskapet skal bidra til å samle organisasjonen og sikrer at saker av overordnet eller prinsipiell betydning kan få en bredere forankring enn behandling kun i Forbundsstyret. Det foreslås at representantskapet erstatter ledermøtet og de årlige landsmøtene.

Det foreslås at representantskapet behandler årsregnskap. Denne oppgaven er nå lagt til Kontrollutvalget. Endringen foreslås for å styrke det representative demokratiets mulighet til å føre kontroll med forbundets økonomiske virksomhet.

Det foreslås at det ikke er treårige rammebudsjett som i dag, men årlige budsjett. I tillegg foreslås det at representantskapet fastsetter medlemskontingenten. Representantskapet behandler budsjettforutsetninger og hovedprioriteringer for kommende årets budsjett.

Endringen med årlige budsjett gir mulighet for å justere kontingenten årlig. I tillegg vil årlige budsjetter sikre større grad av fleksibilitet, at budsjettene henger sammen med de årlige handlingsplanene, og at det er mulig å ta hensyn til eventuelle økonomiske endringer.

Representantskapet skal:

- behandle saker av overordnet og prinsipiell betydning sendt inn fra organisasjonsledd.
- godkjenne årsregnskap, årsberetning og årsrapport fra Forbundsstyret.
- fastsette medlemskontingenten og behandle hovedprioriteringer for budsjett.
- fastsette lønns- og kompensasjonsordninger for organisasjonstillitsvalgte.
- behandle anker på vedtak om suspensjon og eksklusjon.
- behandle klager på Forbundsstyrets vedtak i tolkning av forbundets vedtekter.
- behandle Kontrollkomiteens beretning for foregående kalenderår.
- behandle Kontrollkomiteens skriftlige beretning om forbundets årsregnskap og Forbundsstyrets årsberetning.

Representantskapet velger ny nestleder, dersom leder eller nestleder må erstattes i valgperioden.

Representantskapet kan med flertall av de avgitte stemmene vedta å behandle saker som ikke er satt opp på saklisten.

Representantskapet er en viktig møteplass som også kan benyttes til å diskutere saker hvor det ikke skal fattes beslutning, for eksempel innspill i pågående prosesser.

Myndighet:

- Kun medlemmene i representantskapet har stemmerett.
- Forbundsstyret har ikke stemmerett når regnskapet behandles.
- Forbundsstyret kan invitere observatører.

Representantskapet innkalles minimum to ganger i året og ellers ved behov. Året det avholdes landsmøte, innkalles det til minimum ett møte.

Som følge av dette forslaget blir det nødvendig å justere Kontrollutvalgets oppgaver.

Det foreslås at Kontrollutvalget endrer navn til Kontrollkomiteen og oppgavene endres til:

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med forbundets virksomhet og blant annet påse at den følger vedtekter, retningslinjer og vedtak fattet av Landsmøtet og representantskapet.

Kontrollkomiteen møter så ofte som det anses påkrevet for å kunne sikre et effektivt tilsyn. Generalsekretæren har ansvar for sekretærarbeidet og yter nødvendig bistand.

Saker som skal behandles

- kontrollere om forbundets virksomhet og aktivitet er samsvar med vedtekter og vedtak fattet av styrende organer.
- kontrollere om de økonomiske disposisjoner er gjort i samsvar med gjeldende vedtekter og vedtak fattet av styrende organer.
- samarbeide med revisor.
- hvert år avgi beretning for foregående kalenderår til representantskapet.
- avgi skriftlig beretning til representantskapet om forbundets årsregnskap og Forbundsstyrets årsberetning.
- avgi rapport til landsmøtet om forbundets finansielle stilling og øvrig virksomhet i landsmøteperioden.

Kontrollkomiteen skal uten ugrunnet opphold ta opp betydelige forsømmelser eller misligheter som komiteen får kjennskap til med Forbundsstyret.

Forslaget innebærer at oppgaver som nå er tillagt Lovutvalget, ivaretas av forbundets styrende organer. Det foreslås derfor at Lovutvalget ikke videreføres i ny organisering. Det er ønskelig at Forbundsstyret, som står ansvarlig overfor Landsmøtet, har et aktivt forhold til forbundets vedtekter. Flere andre sammenlignbare organisasjoner og forbund har samme løsning.

6. Lovutvalget

Det foreslås at Forbundsstyret skal fatte beslutning om tolkning av vedtektene og at representantskapet skal behandle klager på Forbundsstyrets vedtak i tolkning av forbundets vedtekter.

NFF har i dag et lovutvalg med ansvar for å innstille forslag til endringer i forbundets lover og vedtekter, vurdere behovet for harmonisering, avgi uttalelser om fortolkningsspørsmål og behandle anker knyttet til suspensjon og eksklusjon. Lovutvalget har dermed fungert som en uavhengig instans for juridiske vurderinger og retningsgivende fortolkninger av organisasjonens regelverk.

Den nye modellen innebærer en flytting av disse, hvor fortolkning av vedtektene og tvister om deres anvendelse nå avgjøres av Forbundsstyret. Ved spørsmål om vedtektene vil Forbundsstyret i første instans ta stilling til spørsmål. Deretter kan beslutning ankes til representantskap, som vil ha siste ord i tvistesaker.

Denne endringen har som formål å sikre at tvisteløsningen forankres i de organer som har direkte ansvar for forbundets styring. Ved å legge beslutningsmyndighet til Forbundsstyret og representantskapet, sikres en mer helhetlig tilnærming til regelverksfortolkning og

medlemskonflikter. Dette er vanlig praksis i flere andre forbund. På bakgrunn av dette innstilles det på å legge ned Lovutvalget.

7. Pensjonistmedlemmer og seniorforum

Det skal legges til rette for egne seniorforum for pensjonistmedlemmer i alle regioner.

Seniorforumene er rådgivende for besluttsende organer i regionene og kan for eksempel fremme saker for regionstyret. Det skal avholdes årsmøte hvor det velges et styre med tre – fem medlemmer, inkludert leder og nestleder. I tillegg skal det velges to varamedlemmer til styret. Årsmøtet velger også valgkomité med tre medlemmer.

Seniorforumene skal levere inn årsregnskap, årsberetning og budsjett innen 17. mars hvert år. Det er ikke foreslått endring av finansieringen av seniorforumene, som finansieres med overføring fra NFF sentralt.

Lederne i de regionale seniorforumene velger en representant til landsmøtet blant lederne, med tale, forslag og stemmerett.

Seniorforumene skal:

- arbeide med saker som angår alders- og uførepensjonister regionalt og på landsbasis.
- arrangere regionale medlemsmøter med faglig, kulturelt, sosialt og samfunnsaktuelt program.
- ha uttalerett i spørsmål som angår alders- og uførepensjonister.

Seniorforum fremmet egen sak til Landsmøtet 2024 med forslag om at pensjonistmedlemmene synliggjøres bedre i organisasjonen. Formål og oppgaver skal tydeliggjøres med anbefaling om at seniorforumene i større grad er knyttet til regionene.

8. Implementering

Ekstraordinært landsmøte 14. august 2025 fattet følgende vedtak om implementering av ny organisering:

1. Valg av regionstyre og regionleder utsettes til 2026.
2. Valg til sentrale verv utsettes til ekstraordinært landsmøte i 2026.
3. Valg til NFFs fondsstyre og Kontrollutvalget gjennomføres på Hovedlandsmøtet 2025, med tiltredelse 1. januar 2026.
4. Suppleringsvalg gjennomføres på Hovedlandsmøtet dersom organisasjonsledd ikke er beslutningsdyktige iht. gjeldende regler.
5. Tidslinje og gjennomføring av valgene fastsettes i etterkant av Hovedlandsmøtets vedtak. Vervene tiltres 1. september 2026.

I etterkant av vedtak i Landsmøtet 2025 vil det bli utarbeidet opplæring og veiledningsmateriell for NFFs organisasjonsledd.

9. Økonomiske konsekvenser

Forslaget til ny organisasjonsmodell kan gjennomføres innenfor de gjeldende budsjetttrammer.

Endringene innebærer en liten innsparing i drift av NFFs organisasjonsledd og omprioritering.

Følgende endringer vil få økonomisk konsekvens:

- Frikjøp tilsvarende 50 prosent for leder for fagstyre, næringspolitisk styre og ansattpolitisk styre.
- Frikjøp av nestleder i Forbundsstyret tilsvarende 50 prosent.
- Budsjettet til ansattpolitisk styre økes for å kunne ivareta oppgavene tillagt styret.
- Budsjettet til næringspolitisk styre økes, og det frigjøres midler til aktivitet fordi antall medlemmer i styret reduseres fra 7 til 5.
- Fagrådet erstatter faggruppelederforum, budsjettet økes noe for å ta høyde for økte reisekostnader.
- Fagstyre erstatter Fag- og utdanningspolitisk råd. Budsjettet foreslås økt noe, slik at styret skal kunne ivareta oppgavene tillagt styret.
- Ankeutvalget for spesialistgodkjenning legges ned fordi oppgaven er tillagt Fagrådet. Dette har liten økonomisk konsekvens fordi utvalget ikke har hatt saker de siste årene.
- Representantskap to ganger per år erstatter ett ledermøte og årlige landsmøter. Færre deltakere på representantskapsmøtene enn landsmøtene innebærer en innsparing.
- Lovutvalget legges ned.
- Regionenes budsjetter økes noe for å ta høyde for økt reisevirksomhet.

Det foreslås ingen endringer i Forbundsstyrets og øvrige råd/utvalgs budsjett. Kostnader for drift av nettverk økes noe.

Frikjøpet av lederne for næringspolitisk styre, fagstyre og ansattpolitisk styre i tilsvarende 50 prosent stilling legger til rette for fleksibilitet, men for å få effekt av ordningen er det nødvendig med noe tilgjengelighet på dagtid. Arbeidsted må ikke være på hovedkontoret. Det gis ikke ytterligere godtgjørelse (for eksempel for deltakelse i møter slik som forbundsstyremøter, landsmøter, eksterne møter). Frikjøpet er oppad begrenset til 7,2 G (446 000 kr). Det tas utgangspunkt i vedkommendes lønn/inntekt i beregningen. I tillegg tilkommer kostnader til pensjon med videre.

ⁱ Det er registrert 176 ledere i NFFs medlemsregister, men dette tallet er ikke reelt da vi vet at det er en del medlemmer som ikke har registrert hvilken stilling de har. Det er heller ikke godt nok registrert hva slags lederstillinger det er snakk om.

Vedlegg:

1 Organisasjonsutviklingsarbeidet: Rapport fra prosjektgruppen.

ORGANISASJONSUTVIKLINGSPROSJEKTET

RAPPORT FRA PROSJEKTGRUPPENS ARBEID

Innhold

1. Innledning.....	4
2. Prosjektoppdraget – fra prosjektbeskrivelsen	4
3. Utfordringsbildet	5
4. Funn fra Agenda Rådgivnings innsiktsanalyse	6
4.1 Interessentanalysen	6
4.2 Fokusgruppeintervjuer med referansegruppene	7
4.3 Medlemsundersøkelsen.....	8
4.4 Kort om undersøkelsen blant utmeldte medlemmer	9
5. Analyser som danner bakgrunnen for prosjektgruppens forslag	10
5.1 Medlemmenes tilknytning til NFF – de tre søylene	10
5.2 Maktbegrepet	10
5.3 Organisasjonsdemokrati	11
5.4 NFF som fremtidsrettet organisasjon - hvilke stemmer mangler vi?	12
Lederne	12
Helprivate fysioterapeuter.....	12
5.5 Faget og fagpolitikken i NFF	14
Faggruppene	14
Fag- og utdanningspolitisk råd (FUR)	14
Faggruppelederforum	15
Fysiofondet.....	15
Fysioterapeuten	15
5.6 Er NFF skodd for å sikre fysioterapeutenes plass i helsevesenet?	16
Statlig styring.....	17
Administrative ressurser og kompetanse til påvirkningsarbeid – en sammenligning.....	17
5.7 Ressursfordelingen i NFF	18
Sekretariatet.....	18
Økonomi.....	18
6. To alternativer til organisasjonsendring	19
6.1 Styrket fagsøyle	19
Slik kan det gjøres	19
Fagrådet	20
Fagstyret.....	20

Faggruppelederforum og Fag- og utdanningspolitisk råd.....	20
Fysioterapeuten	20
Fysiofondet.....	21
Styrke og svakheter med foreslåtte tiltak.....	22
6.2 Alternativ I – Omfordeling av makt og ansvar	23
Slik kan det gjennomføres.....	23
Endringer av delegatsammensetning	25
Økonomiske og administrative konsekvenser fra 2026.....	25
Sekretariatet.....	26
Forbundsstyrets sammensetning.....	26
Organisasjonskultur	26
6.3 Alternativ II. Regionmodell med økt ansvar.....	27
Slik kan det gjennomføres.....	27
Økonomiske og administrative konsekvenser fra 2026.....	28
6.4 Konsekvenser av de to alternativene.....	29
Vurdering av konsekvenser i lys av NFFs formål.....	29
Vurdering av alternativene i lys av prosjektets effektmål	31
Vedlegg 1: Budsjettberegninger for perioden 2026-2028	35
Alternativ I: Omfordeling av makt og ansvar	35
Alternativ II: Regionmodell med økt ansvar	36
Vedlegg 2: Oppsummering av møter med referansegruppene.....	37
Referanser	40

1. Innledning

Prosjektgruppen legger med dette frem forslag til to alternative organisasjonsmodeller. Gruppen har tatt utgangspunkt utfordringsbildet som lå til grunn for prosjektbeskrivelsen.

For å få et oppdatert bilde har NFF også engasjert Agenda Rådgivning til å foreta flere undersøkelser; herunder interessentanalyse, medlemsundersøkelse og fokusgruppeintervjuer med prosjektets tre referansegrupper.

Analysen av dette danner bakgrunnen for de to alternative løsningsforslagene som presenteres.

2. Prosjektoppdraget – fra prosjektbeskrivelsenⁱ

Prosjektets effektmål er å:

- Styrke fysioterapeuter gjennom å styrke posisjonen til fysioterapeuter i helsetjenesten.
- Øke organisasjonsgraden til Norsk Fysioterapeutforbund.
- Legge til rette for at vi kan bli ett forbund for fysioterapeuter i Norge.

Styringsgruppa ba om at prosjektgruppa skulle:

- Se på hvordan vi oppfyller forbundets formål.
- Se hvordan vi kan løse oppdrag pålagt av landsmøtet bedre - så som krav om politisk påvirkning samt sikre fysioterapeuters rolle i helsetjenesten. Dette for å sikre god og riktig pasientbehandling.
- Se på hvordan vi best mulig møter forventningene fra organisasjonsledd og medlemmer.
- Se på hva som kreves for at vi øker organisasjonsgraden.
- Vurdere hvordan vi kan organisere oss slik at vi kan jobbe dynamisk og benytte ressursene best mulig der de til enhver tid kreves.

Dette i den hensikt å gi NFF disse mulighetene:

- Bedre økonomi – bedre økonomi gir muligheter som flere tilbud til medlemmene, mer frikjøp av politikere/tillitsvalgte i råd og utvalg etc.
- Økt organisasjonsdemokrati – vi får talerør for flere fysioterapeuter og grupperinger av fysioterapeuter.
- Mer ressurser til fysiske møter.
- Økte ressurser til å gjennomføre handlingsplanen og prioriteringer bestemt på hovedlandsmøter og landsmøter
- Økt innflytelse ovenfor forvaltningen og politisk ledelse – vi blir i større grad ansett som relevante.
- Økt troverdighet – vi snakker i større grad på vegne av profesjonen.
- Større gjennomslagskraft i forhandlinger.
- Større gjennomslagskraft i UNIO.
- Økt og annen kompetanse både blant ansatte og innkjøpte ressurser.
- Økt handlingsrom til adhoc-tiltak og endringsarbeid.
- Enklere å håndtere ordinær drift.

3. Utfordringsbildet ii

- Synkende organisasjonsgrad¹.
- Reduserte inntekter².
- Ikke samsvar mellom ressurser og målene våre bestemt av landsmøtet.
- Større behov for profesjonell kompetanse blant annet som følge av flere og strengere lover og retningslinjer for drift samt kunnskap – ofte tverrfaglig kunnskap - som grunnlag for avgjørelser
- Uklart hva som er sekretariatets rolle og hva som er organisasjonsleddenes rolle.
- Vi mangler organisasjonsledd for blant annet ledere og utvikling av helsetjenesten.
- Manglende synlighet og informasjon – for mange; herunder ansatte i forvaltningen og sentrale og lokale politikere.
- Har for liten kunnskap om bredden og omfanget av hva fysioterapeuter jobber med.

Utfordringer påpekt av Landsmøtet 2021 samt status på hva som er gjort:

Utfordringer	Status
Uklare formål, oppgaver og beslutningslinjer for organisasjonsledd (dermed uklart hva de skal gjøre, og hvordan virke i forhold til hverandre).	Utbedret på Landsmøtet 2021.
Behov for mer samhandling mellom organisasjonsledd – for mange gjør de samme oppgavene.	Dette er fortsatt en utfordring.
Ekstern kommunikasjon – lite planmessig og vanskelig å vite hvem som har ansvar. Ansvar for forbedring lagt til sekretariatet (for lite synlighet i allmennheten og myndighetene om fysioterapiens bredde).	Det er opprettet en seksjon for kommunikasjon og helsepolitikk i sekretariatet og utarbeidet en kommunikasjonsstrategi. Dette har vært med å avdekke utfordringene; herunder manglende politikk. Vi snakker med flere stemmer og det er mulig forbundet fremstår som ikke relevant for enkelte fysioterapeuter.
Selvstendig næringsdrift – manglende politikk og strategi. Stort potensiale for flere medlemmer og bedre tjenestetilbud.	Kartlegging er utført gjennom utarbeidelse av næringspolitisk plattform, men strategi og videreutvikling gjenstår.
Fagets posisjon – Uklart hvem som har ansvar for hva, fragmentert kurstilbud, kurstilbudet blir usynlig.	Det er utarbeidet retningslinjer for samhandling mellom faggrupper og regioner, dette avhjelper noe samtidig som det avdekker andre uklarheter.
Forbundsstyrets størrelse og sammensetning – for stort, ikke balanse mellom fag, inntekt og arbeidsvilkår og geografi. Det framstår som at et organisasjonsledd må være i Forbundsstyret for å ha reell påvirkning i organisasjon. Ikke bra for demokratiet i organisasjonen dersom Forbundsstyremedlemmer ikke velges på Landsmøte.	I 2022 ble Forbundsstyret redusert fra 12 til åtte medlemmer. Det er ikke diskutert hva som menes med at «må ha plass i styret for å påvirke», styrets mulighet til faktisk å lede forbundets virksomhet er uklar.

¹ Merknad fra Forbundsstyret: Organisasjonsgrad kan beregnes med utgangspunkt autoriserte fysioterapeuter eller yrkesaktive medlemmer. Oppdaterte tall per oktober 2024 viser at organisasjonsgraden har vært stabil siden 2016 dersom man legger antall yrkesaktive til grunn til grunn.

² Merknad fra Forbundsstyret: Oppdaterte regnskapstall viser at inntekter fra medlemskontingenten øker, samtidig øker kostnadene grunnet høyere prisstigning de siste årene enn estimert i rammebudsjettet for perioden.

Frivillighet, opplæring og kompensasjon- Frivillig arbeid utgjør hovedtyngden av arbeidet i organisasjonen, mye fokus på for lite ressurser. Ikke tilstrekkelig fokus på å løfte fram frivillig innsats. Praksis rundt honorering og ytelser varierer, behov for tydeligere retningslinjer.	Ikke tilstrekkelig ressurser til opplæring. Arbeid om frivillig og kompensasjon er ikke påbegynt.
--	---

4. Funn fra Agenda Rådgivnings innsiktsanalyse

Agenda Rådgivning har foretatt to fokusgruppeintervjuer med referansegruppene, gjennomført en medlemsundersøkelse, en interessentanalyse og intervju med utmeldte medlemmer. Funnene er blitt/blir presentert muntlig for Forbundsstyret. Vi trekker her frem noen av hovedfunnene fra undersøkelsene.

4.1 Interessentanalysen

Det ble gjennomført dybdeintervjuer med personer fra Stortinget, regjeringsapparatet, helsemyndigheter og samarbeidende organisasjoner. Overordnet funn var at interessentene mener NFF har en sterk profil å bygge videre på, og at NFF kan ta mer plass både ovenfor interessentene og i mediene.

NFFs representanter beskrives som hyggelige, ryddige, konstruktive og seriøse. NFF viser stor faglig kompetanse og kunnskap – og det ønskes av våre interessenter.

Utenfor formell kontekst kan NFF oppleves som litt konfronterende, noe som sjeldent tjener saken.

Når NFF er misfornøyd, løftes det fram gode faglige argumenter fremfor konflikter. Det er positivt. NFF er til å stole på og leverer innspill raskt på forespørsel.

NFF forbindes med saker som habilitering, rehabilitering og forebygging. Fysisk aktivitet i skolen og tidlig innsats, barn og unge, behov for flere fysioterapeuter, muskel- og skjelett og frustrasjon rundt autorisasjon av manuellterapeutene. Det anbefales at NFF legger denne og andre, mer interne konflikter bak seg.

NFF oppleves som representant for bredden av fysioterapeuter, noe som gir forbundet en sterk posisjon som interessepolitisk aktør.

Interessentene oppfordrer NFF til å ta mer plass, fordi det er behov for forbundets forslag til løsninger. «Dere kan være litt tøffere, samtidig som dere beholder den konstruktive og vennlige holdningen». «Dere kan løfte fram konkrete eksempler og vise fysioterapiens bidrag og betydning for enkeltpersoner og samfunnet, vise konsekvensen av mangel på fysioterapi, og være mer synlige med den kompetansen, kunnskapen og forskningen dere sitter på».

Interessentene mener NFF bidrar med god og viktig virkelighetsforståelse for beslutningstakere. Noe som gir muligheter til å påvirke utforming av løsninger og tiltak.

Interessentene savner konkrete og gode løsningsforslag utover behovet for flere fysioterapeuter.

Råd fra Agenda Rådgivning:

- Hold fast ved ekspertrollen, med vekt på faktabasert argumentasjon og tilstedeværelse.

- Lever løsninger – vis konkrete løsninger i tillegg til god virkelighetsforståelse. Konkrete løsningsforslag bør være i tråd med beslutningstakernes prioriteringer.
- Vi forbindes med mange ulike saker. Ta kontroll over hvilke saker dere skal forbindes med.
- Balanser mellom medlemmer i det offentlige og i det semiprivate (avtalefysioterapeuter) i det videre strategiarbeidet.

4.2 Fokusgruppeintervjuer med referansegruppene

Referansegruppemedlemmene er sentrale og erfarne medlemmer, mange har eller har hatt sentrale verv i NFF. De antas å kjenne NFF godt. Det ble gjennomført to fokusgruppeintervjuer i hver av de tre referansegruppene i februar og mai.

Oppsummert fra møtene i februar fremkom det:

- Det var mye misnøye og negativt fokus. Deltagerne hadde få klare innspill til løsninger på utfordringene de pekte på.
- Deltagerne opplever å ikke få god nok hjelp fra NFF. Den hjelpen de får er ikke god nok, og det tar i tillegg for lang tid før man får svar.
- Disse deltagerne etterlyser et sterkere og mer synlig forbund. De opplever at forbundets plass i offentlighet og i forhandlinger er svak. De opplever at fysioterapeuter rangeres lavt i helsevesenet.
- Deltagerne ønsker at fysioterapeutenes plass i helsevesenet skal ha en sterkere plass. Dette er en felles sak for alle.
- NFF bør delta i samfunnsdebatt og politiske møter.
- Som fagforening ønsker de at NFF skal jobbe for medlemmenes inntekt og flere fysioterapiårverk.
- Regionleddet knytter det seg bekymring rundt. Dette er knyttet til; manglende hjelp, plassering i organisasjonen, kostnadene. Det var lettere å få hjelp fra forbundet før, da de som tillitsvalgte kunne ta kontakte forbundet sentralt direkte.
- Hjelpen fra regionleddet framstår som ujevn.
- Nærhet til lokalpolitikken påpekes som en viktig funksjon for regionene, viktig for å bevare og øke stillinger.
- NFFs rolle som fagutvikler oppleves av enkelte som mindre viktig nå enn før master- og doktorgrad.

På møtene i mai var det ønskelig å få fram konstruktive innspill til hvordan NFF kan bli bedre på noen av de områdene ressursgruppene hadde trukket fram på møtene i februar. Fra gruppene var det unison enighet om betydningen av mer synlighet samt sikre fysioterapeuters posisjon i helsetjenesten – både den enkelte fysioterapeuts posisjon (stilling, avtale, lønn og arbeidsforhold), og profesjonens plass og posisjon.

Oppsummering etter møtene i mai

- Sekretariatet må styrkes, det er underbemannet og ikke rigget for utfordringene
- Mer ressurser til politisk arbeid
- Kommunikasjon må styrkes
- Tillitsvalgte/kontaktpersoner må prioriteres høyere – de er en utnyttet ressurs. De må få bedre opplæring og følges opp på en slik måte at de føler seg som en del av NFF
- Arbeidet regionledere gjør overfor TV/KP må være mer systematisk enn i dag

- Regionledere bør ha systemkompetanse, det er ikke sikret i dag (burde de vært ansatt?).
- Litt underlig at regionledere som er politisk valgt, skal operasjonalisere målene.
- Bred representasjon på landsmøtene er viktig, men hva dette innebærer, det er ikke klart.
- Noen mener at regionmodellen sikrer demokratiet, mens andre mener at på tross av at representasjonen i dag defineres som bred, så oppleves den likevel som skjevfordelt da noen regionledere påvirker og legger føringer på delegatene.
- Fordi faget er samlende, mener noen at hele faget bør være representert på landsmøtene, mens andre mener at faget bør ha observatørstatus.
- Studenter bør få større plass.
- Alle grupper må være representert og ha sin stemme på landsmøtene og dette må henge sammen med hvordan vi er organisert ellers.

Et utvidet sammendrag fra mai-møtene er tilgjengelig i vedlegg 1.

4.3 Medlemsundersøkelsen

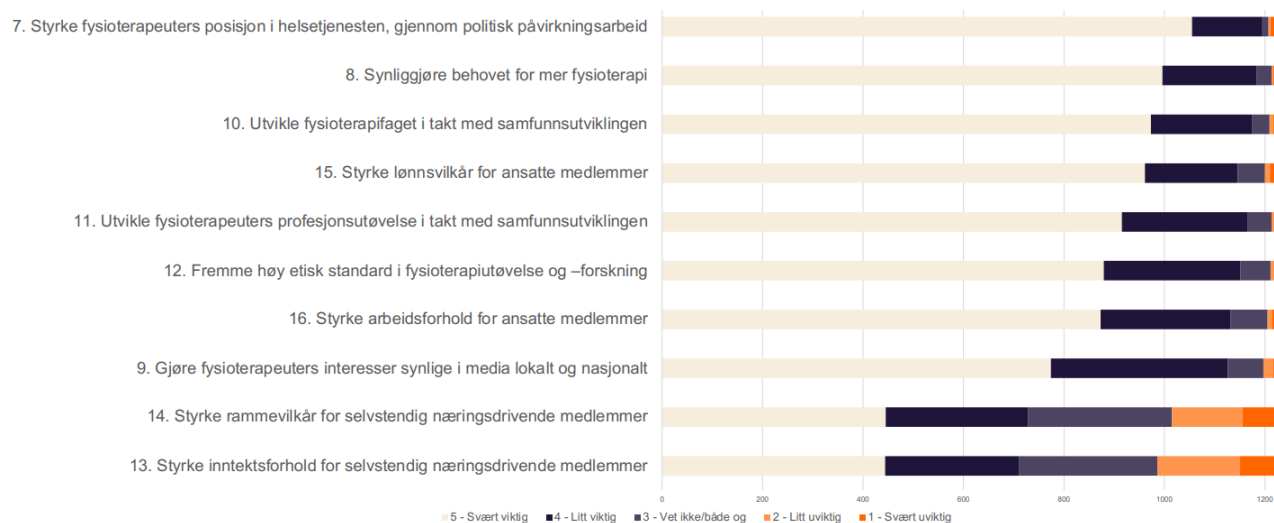
Medlemsundersøkelsen ble gjennomført i mai 2024. Undersøkelsen har et representativt antall deltakere og kjønnsfordeling. Et stort flertall av respondentene har vært medlemmer i mer enn 10 år.

Hovedfunn om prioritering:

Et stort flertall mener NFF bør prioritere arbeidet med å styrke fysioterapeuters posisjon i helsetjenesten, gjennom politisk påvirkningsarbeid samt synliggjøre fysioterapi og utviklingen av faget i takt med samfunnsutviklingen.

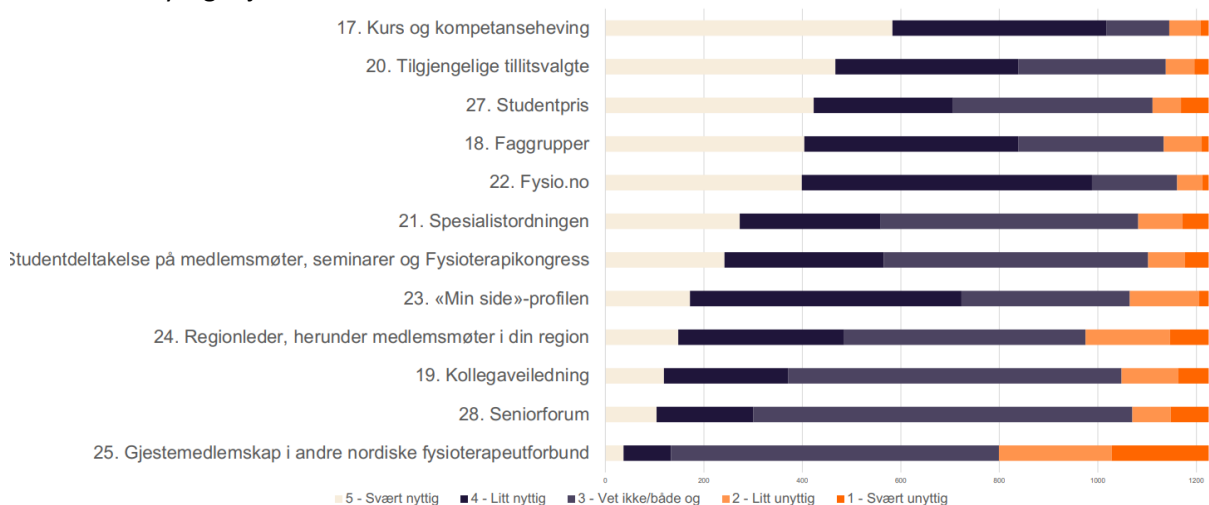
Våre næringsdrivende medlemmer mener NFF også skal prioritere arbeidet med å styrke inntekts- og arbeidsforhold for medlemmer og de ansatte medlemmene mener at NFF må prioritere arbeidet med å styrke lønns- og arbeidsvilkår for ansatte medlemmer.

Tabellen nedenfor viser hva medlemmene mener NFF bør jobbe med.

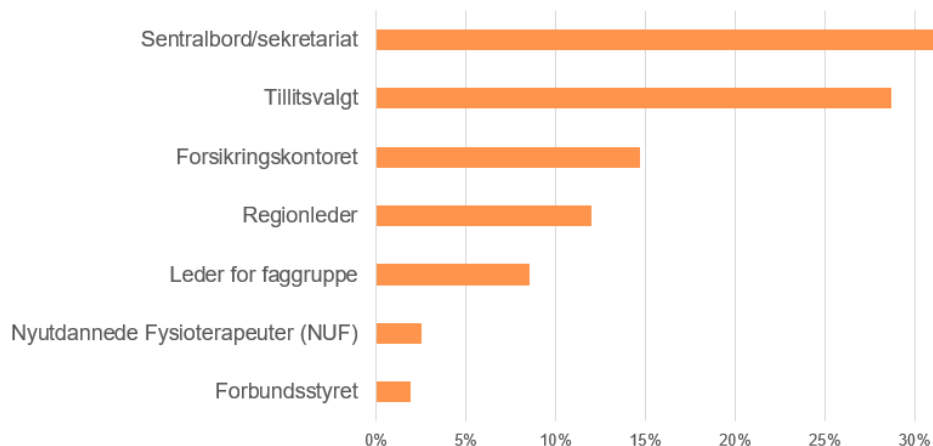

Hovedfunn om nyttige tjenester: Medlemmene mener kurs og kompetanseheving er den mest nyttige tjenesten vi leverer. Deretter følger tilgjengelige tillitsvalgte, redusert kontingent for

studenter, faggrupper og fysio.no. Tabellen nedenfor viser hva medlemmene gir tilbakemelding på hva som er nyttige tjenester for dem som medlemmer.

Hovedfunn kontakt med NFF: 83 prosent av medlemmene vet hvor de skal henvende seg når de trenger hjelp eller informasjon fra NFF og det er sentralbord/sekretariat og tillitsvalgte som de opplever som førstelinje i medlemskontakt, noe figuren under viser.

De spørsmålene medlemmene hadde kontaktet NFF om var juridiske spørsmål, kurs, forsikringer og medlemsfordeler og lønns- og arbeidsforhold. De som hadde kontaktet regionleder hadde gjort det om; regional- eller lokalpolitisk sak, lønns- og arbeidsforhold for ansatte, besøk på arbeidsplassen, forbundets politikk, inntekts- og rammevilkår for selvstendig næringsdrivende mv. Medlemmene er stort sett fornøyde med hjelpen de får, men det scores bedre på serviceinnstilling enn på gjennomføring.

4.4 Kort om undersøkelsen blant utmeldte medlemmer

Det ble i april gjennomført dybdeintervjuer av fem utmeldte i den hensikt å finne svar på hvorfor noen velger å melde seg ut av NFF. I tillegg til disse fem, var det tre tidligere medlemmer som svarte at alt har vært bra i NFF, men at de hadde byttet yrke. Undersøkelsen har få respondenter og det kan derfor ikke legges for mye vekt på svarene, men funnene kan likevel være av interesse.

Årsakene til utmeldelsene var:

- Bedre lån og forsikringsbetingelser hos andre organisasjoner.
- NFF oppleves ikke som relevante for selvstendig næringsdrivende.

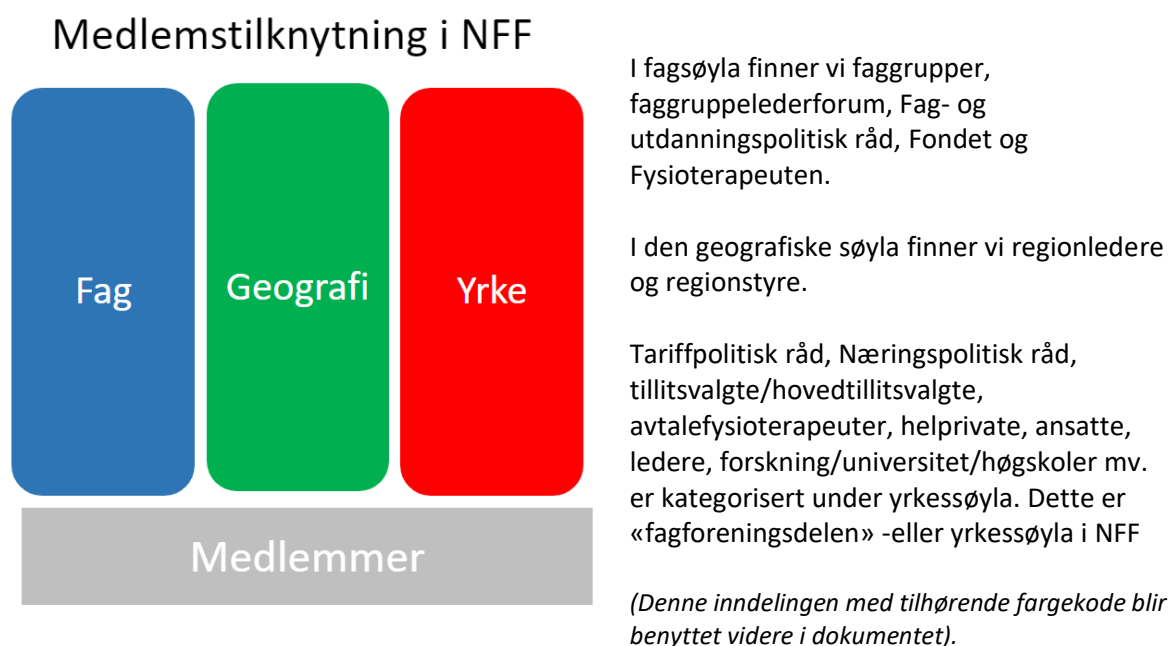
- NFF har ikke skaffet flere stillinger i det offentlig.
- Liten kontakt med forbundet som student, ble derfor ikke med videre.

5. Analyser som danner bakgrunnen for prosjektgruppens forslag

Tidligere kartlegging, ny informasjon gjennom innsikts- og analysearbeid, diskusjoner i prosjektgruppa, organisasjonsteori, kunnskap om andre organisasjoner, kunnskap om makt- og organisasjoner danner grunnlag for analysene i kapittel 5.

5.1 Medlemmenes tilknytning til NFF – de tre søylene

Prosjektgruppa har i analysearbeidet tatt utgangspunkt i at medlemmene er tilknyttet NFF gjennom faget, sitt arbeidsforhold og geografi. Dette har vi delt i kategorier (heretter kalt søyler).

NFF er en medlemsorganisasjon for alle fysioterapeuter. Det er ulikt hvordan medlemmer identifiserer sin tilhørighet til NFF og hvor de har sitt engasjement. Veien inn for å bli hørt i egen organisasjon kan derfor være ulik. Det kan antas at hvis medlemmer opplever at de ikke har kanaler for å bli hørt og sett, eller de har kanaler, men likevel opplever at de verken blir hørt eller sett, vil de kunne vurderer om medlemskapet er verdt pengene. Det er derfor viktig å analysere hvordan makt og innflytelse er fordelt, og organisasjonsdemokratiet er ivaretatt.

NFFs mål er å sikre at alle medlemmer har sin plass, jf. delmål for perioden 2023-2025: «*Ulike interesser og fagfelt innen fysioterapi skal bli hørt og anerkjent. Det løses gjennom en organisasjonsstruktur som gir alle et talerør*». Derfor har det vært nødvendig å se på om organisasjonen ivaretar hele medlemsmassen og gir alle et talerør, slik at påvirkningsmuligheten eller maktfordelingen oppleves demokratisk.

5.2 Maktbegrepet

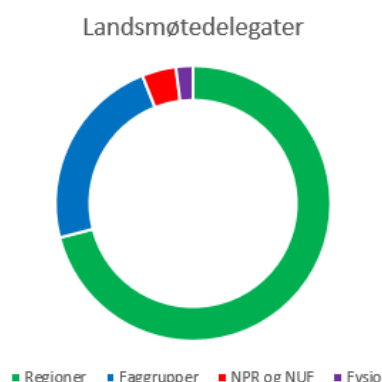
Noen opplever makt som et negativt ladet begrep, noe som assosieres med maktmisbruk framfor den mer positivt ladede mulighet til medbestemmelse. I en organisasjon gir nettopp organiseringen

mulighet til medbestemmelse, det gir makt. Makt i dette perspektivet gir altså mulighet til direkte å påvirke beslutninger. Det er derfor nødvendig å analysere hvordan makt er fordelt. Hvem skal fatte de viktige beslutningene - og hvorfor bør det være slik?

5.3 Organisasjonsdemokrati

Landsmøtet er forbundets øverste myndighet. Det er her de overordnede beslutningene skal tas både med hensyn til mål for organisasjonens politikk og arbeid, lover, økonomi og hvem som velges til viktige posisjoner.

Fordelingen av hva delegatene på landsmøtet representerer har – eller kan ha – betydning for utfallet i ulike saker. I dag er delegatfordelingen som følger (tabell 1).

På Landsmøtet 2023ⁱⁱⁱ var det til sammen 54 delegater:

- 71 prosent fra regioner
- 23 prosent fra faggrupper
- 2 prosent fra henholdsvis Næringspolitisk råd og NUF dvs. «fagforeningen»
- 2 prosent fra FYSIO

Mange råd og utvalg står uten delegater med mulighet til å avgi stemme på møtet.

Hvis det er et mål om at ulike organisasjonsledd skal være med å fatte beslutninger, er det et demokratisk underskudd i NFF.

Sammenligner vi for eksempel med Legeforeningen er deres Landsstyre **annerledes sammensatt**:

I Legeforeningen var det i 2023 152 delegater til Landsstyret^{iv}:

- 56 prosent av delegatene representerer yrkesforeninger («fagforeningen»)
- 20 prosent fra lokalforeninger og region,
- 13 prosent av delegatene representerer fagaksen i foreningen.

Legeforeningen diskuterer sammensetningen på Landsstyret kontinuerlig, da dette har betydning for maktfordeling i organisasjon.

I motsetning til det vi ser hos Legeforeningen, har NFF valgt å legge nær tre fjerdedeler av landsmøtets makt hos regionene (den geografiske søyla), mens fag- og yrkessøyla er representert med vel en fjerdedel til sammen.

I Human Drive-evalueringen fra 2020^v og fra møter med ressursgruppene i år, kom det fram at det er mulig «å kuppe» et landsmøte med å styre sine delegater. I samme rapport råder Human Drive å engasjere medlemmene mer, slik at mangfoldet blir bedre representert.

Det er blitt stilt spørsmål ved om regionene er det organisasjonsleddet som er best egnet til å fremme medlemmenes "fagforeningsinteresser", herunder ansattes, avtalefysioterapeuters, helprivate og lederes interesser i NFFs øverste organ. Kanskje er det heller slik at det er de ulike yrkesgrupperingene selv som er best egnet til å fremme egne interesser.

5.4 NFF som fremtidsrettet organisasjon - hvilke stemmer mangler vi?

Lederne

I mange år, og senest i både medlemsundersøkelsen og i intervjuene med referansegruppene, har det framkommet at lederne ikke føler seg helt hjemme og ikke er godt nok ivaretatt i NFF. Dette er forståelig da de ikke har en formell plass og dermed ikke reell mulighet til å påvirke egen organisasjon. Eksempelvis vil de i en konflikt mellom arbeidstaker og arbeidsgiver oppleve at de ikke får den juridiske bistanden fra NFF som de har behov for. I tillegg til at lederne ikke føler seg godt nok ivaretatt i NFF, utnytter heller ikke NFF seg av den systemkunnskapen lederne har, eller den påvirkningen lederne kunne bidratt med. En del ledere har derfor valgt å stå utenfor NFF.

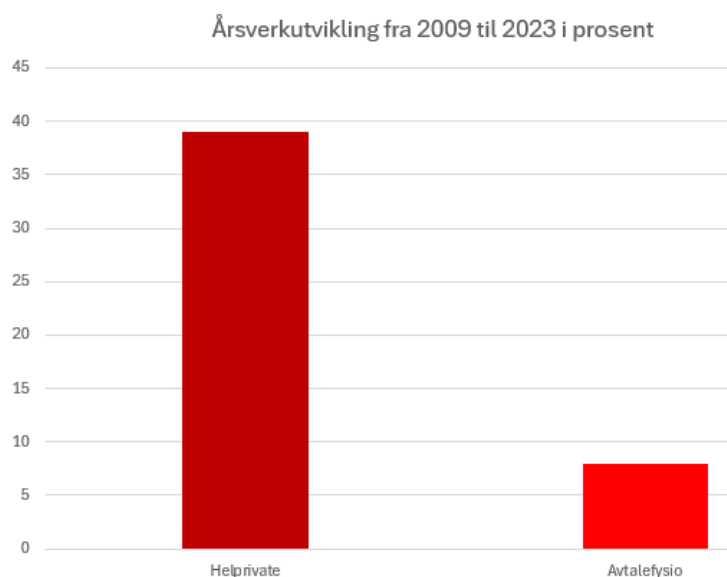
NFF har likevel en del ledere^{vi} både i kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, som har hvert sitt løse nettverk innad i organisasjonen i form av årlige samlinger og egne Facebook-grupper.

Helsetjenesten er i stadig forandring og større endringer kommer til å presse seg på i de nærmeste årene av ulike årsaker som demografi og mangel på personell. Ledere sitter nærmest beslutningstakerne og har dermed en mulighet til å være med på å påvirke hvordan fysioterapeutenes plass blir i det nye helsevesenet, der de er. Vi erfarer også at lederne ofte er svært engasjert i slike saker, men fordi de ikke er organisert i et eget ledd, når de ikke godt nok frem med sitt engasjement i NFF. Her er det et uutnyttet potensial.

Helprivate fysioterapeuter

Det har også kommet fram i både innspill fra referansegruppene og fra tidligere organisasjonsevalueringer at dette er en gruppe som ikke kjenner seg godt nok ivaretatt i NFF. NFF har lite tilbud for denne gruppen, bortsett fra en del kurs og forsikringer.

Underdekningen og prioriteringene bidrar til en vridning over til en todelt fysioterapitjeneste, der det private fysioterapimarkedet øker. Ifølge Norsk Pasientskadeerstatning (NPE) har det vært en økning i antall årsverk av helprivate fysioterapeuter på 39 prosent fra 2009 til 2023^{vii}. I 2023 var det registrert 923 helprivate fysioterapeuter hos NPE^{viii}. Sammenligner vi med økningen i kommunal fysioterapitjeneste er økningen der på 27 prosent i samme periode^{ix}, hvorav økningen i årsverk avtalefysioterapi er på 8 prosent. Samtidig vet vi at vel 800.000 nordmenn har tegnet helseforsikring, hvorav 90 prosent av disse er tegnet av arbeidsgiver. Årsaken er at arbeidsgivere ønsker å redusere sykefraværet og gjøre bedriftene mer attraktive.^x

Det er underdekning av fysioterapeuter flere steder i landet, dette erfarer NFF daglig. Helsedirektoratet påpeker det samme^{xi}. Underdekningen har ført til at kommuner som har utarbeidet prioriteringsnøkler, prioriterer de alvorligst syke, de nyopererte, barn mv. På nasjonalt nivå gjelder de fastsatte prioriteringskriteriene alvorlighet, nytte og ressurs. Videre skal sårbare grupper som barn og unge, alvorlig psykisk syke, pasienter med flere kroniske lidelser og skrøpelige eldre prioriteres i helsefelleskapene. Konsekvenser av disse prioriteringene er at pasienter med sykdommer og plager i muskel- og skjelettapparatet, både de med langvarige, subakutte og akutte plager blir nedprioritert. Som en del av dette bildet, erfarer vi mange steder at kommunene prioriterer å øke andelen ansatte fysioterapeuter framfor avtalefysioterapeuter. Slik får kommunen større styring over fysioterapitjenesten.

Den helsetjenesten som er vanligst å benytte gjennom helseforsikringer i Norge er fysioterapi/kiropraktikk. 57 prosent av forsikringstilfellene omhandler muskel og skjelett^{xii}.

Muskel- og skjelett: Økning i bruk av helseforsikringer

I 2014 var det meldt vel 120 000 behandlinger hos fysioterapeut/kiropraktør. I 2023 var dette steget til nær 380 000 behandlinger^{xiii}. En økning på 215 prosent på 10 år.

Ansvaret for finansieringen av muskel- og skjelettbehandling skyves derfor nesten ubemerket over til arbeidsgiverne og det private fysioterapimarkedet.

«På disse områdene har det offentlige om ikke abdisert, så har de veldig lave ambisjoner om full dekning. Det er for få fysioterapeuter med offentlig tilskudd. Og da oppstår et privat marked^{xiv}».

Når forskning i tillegg viser at det er bedrifter med høyt utdannede arbeidstakere^{xv}, som i særdeleshet kjøper helseforsikringer til sine ansatte. Bedrifter med arbeidstakere som utfører manuelt arbeid gjør dette i mindre grad. Prioriteringene bidrar derfor også til at de sosiale ulikhetene i helse øker.

Med denne utviklingen vil sannsynligvis flere fysioterapeuter i tiden som kommer være helprivate. Noe som betyr at mulige nye medlemmer i større grad også vil være helprivate.

5.5 Faget og fagpolitikken i NFF

Faget forener medlemmene i NFF. Det kom fram i innsiktsarbeidet. På den annen side så oppleves faget og fagpolitikken i NFF som utydelig. Dette kan skyldes flere forhold:

- at «faget» ikke er organisert hensiktsmessig
- at roller, formål og oppgaver ikke er tydelig nok beskrevet og oppfattet
- at rollene er overlappende, eller at andre interesser trumfer faget
- at små grupperinger har større “uformell makt” til å sette fag og fagpolitikk på dagsorden enn det som er tilfelle for NFFs formelle organ.

Flere organisasjonsledd har ansvar for å sette faget på dagsorden i NFF. På ulikt vis bidrar de til å sette retning, men ikke nødvendigvis i *samme* retning. Faget er fragmentert og det er ikke klart hvem som har ansvar for å sette retning – og dermed bidrar dette til at NFF kan oppleves som faglig utydelig. For å styrke fagsøyla i NFF må det være tydelig hvem som har hovedansvaret slik at NFF blir mer samstemt.

Faggruppene

Det foregår mye positivt arbeid i faggruppene, det er et stort engasjement og faggruppene bør fortsatt være det viktigste organisasjonsleddet for fagets utvikling innen de enkelte fagområdene. Faggruppene er svært ulike, både med hensyn til antall medlemmer og ressurser. Dette gir seg blant annet utslag i at de største faggruppene har mest makt – riktignok av mer uformell karakter.

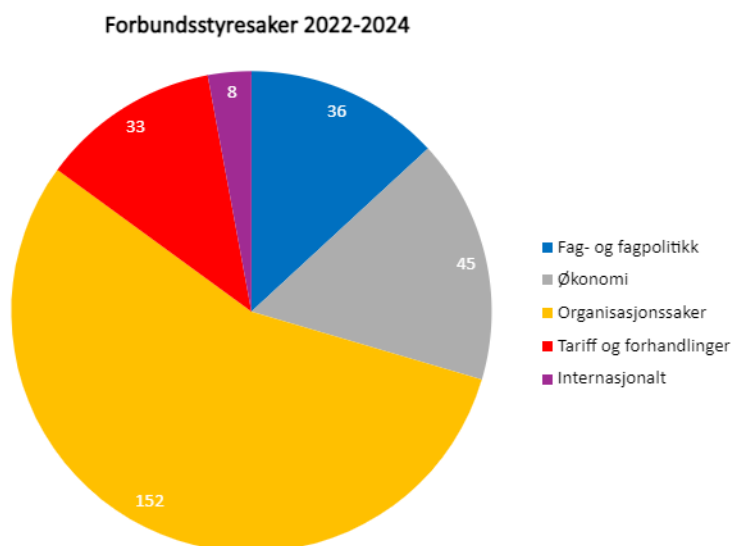
Kriteriene for faggruppene er fortsatt uklare. De er organisert «som de selv ønsker» - det vil si at medlemmer med felles faglige interesser har funnet sammen og dannet faggrupper. De er dannet «nedenfra». Engasjement «nedenfra» er en viktig og positiv drivkraft, en drivkraft som må ivaretas. Likevel bør det være av interesse å vurdere om dagens faggruppesammensetning er mest hensiktsmessig utfra de behov NFF som organisasjon har. Det er også behov for å se på kriterier for faggruppene og finansieringen av faggruppene. Prosjektgruppa har ikke mulighet til å foreta en slik vurdering.

Fag- og utdanningspolitisk råd (FUR)

FUR oppleves som usynlig og det er uklart hvilke saker FUR skal behandle. Deres forhold til faggruppene og faggruppelederforum synes også noe utydelig. Rådet setter ikke retning for faget, noe som er forståelig da de først og fremst skal være et rådgivende organ for Forbundsstyret.

Saker som behandles i Forbundsstyret

En rask gjennomgang av saker behandlet i Forbundsstyret i 2022, 2023 og foreløpig i 2024, viser at Forbundsstyret behandlet 8 saker av internasjonal karakter, 33 saker om forhandlinger/tariff, 45 saker om økonomi og 152 organisasjonssaker. 36 saker omhandlet fag eller fagpolitikk, av disse var det flest saker om godkjenning av spesialister og fysioterapikongressen^{xvi}.

Forbundsstyresaker etter tema fra 2022 til mars 2024

Utover disse behandlet Forbundsstyret autorisasjon, offentlig spesialistgodkjenning, 5-årig grunnutdanning, rehabilitering og to høringssaker handlet om fag- og helsepolitikk. Fagsaker blir i liten grad behandlet av Forbundsstyret. Det kan være grunn til å stille spørsmål om fagsaker skal avgjøres der.

Faggruppelederforum

Faggruppelederforum fungerer som en møteplass for faggruppene. Etter Hovedlandsmøtet i 2019, fikk leder av faggruppelederforum plass i Forbundsstyret. Faggruppelederforum har ikke sekretariatsstøtte.

Faggruppelederforumet bruker mye av sin tid på å diskutere innspill til Forbundsstyret i forkant av hvert møte. Forbundsstyret behandler hovedsakelig saker som ikke omfatter fag, noe som innebærer at faggruppene bruker en del ressurser på saker som ikke angår faget.

Fysiofondet

Fysiofondet har stor makt i forhold til faglige prioriteringer gitt de betydelige økonomiske ressursene fondet forvalter. Fysiofondet fremmer fagutvikling ved at de bevilger midler til ulik etter- og videreutdanning. Selv om NFF har flertallet i fondets styre, styres ikke midlene nødvendigvis i ønsket fagutvikling. Her kan nevnes fondets bevilgning av midler til PFF til kurs i ultralydassistent injeksjonsbehandling

Fysioterapeuten

Fysioterapeuten setter faglig og fagpolitisk retning i tillegg til retning for debatter om organisasjonen, en retning som ikke nødvendigvis er den samme som forbundet ønsker. Det har tidvis kommet kritikk

av Fysioterapeuten, da tidsskriftets innhold i noen sammenhenger har blitt oppfattet som mer splittende enn samlende i forhold til målet om at NFF skal være tydeligere i fag og fagpolitiske saker.

5.6 Er NFF skodd for å sikre fysioterapeutenes plass i helsevesenet?

Ifølge medlemsundersøkelsen er det å styrke fysioterapeuters posisjon i helsetjenesten den viktigste oppgaven for forbundet. Dette er også ett av NFFs formål og ett av effektmålene. Styret må vurdere hvordan dette best ivaretas i NFF.

Når helsemyndighetene skal utforme politikk, har de et ønske om å forutse og gjerne foregripe hvilke reaksjoner som kommer, slik at de kan nå sine politiske mål. De har derfor interesse av å involvere organisasjoner som NFF tidlig i utformingsprosessen. NFF erfarer i stadig større grad konsekvensene av økt sentral styring av helsetjenesten. NFF blir i større grad trukket tidlig inn i sentrale utformingsprosesser, eksempelvis ved invitasjon til å delta i arbeidsgrupper, ekspertgrupper, referansegrupper, workshops mv. NFF har ettertraktede ressurser i form av kunnskap og kompetanse som politiske beslutningstakere har interesse av, jf. interessentanalysen som ble foretatt i forbindelse med prosjektet.

NFF er ønsket fordi vi har viktig fagkompetanse på flere områder og fordi fysioterapeuter er representert i mange deler av helsetjenesten. Det å kunne delta tidlig i utviklingsprosessene gir større mulighet til å påvirke det endelige resultatet. NFF deltar så godt det lar seg gjøre i slik direkte påvirkningsarbeid, men opplever at organisasjon ikke er rigget til å få mest mulig ut av dette arbeidet. Dette arbeidet krever ressurser, kompetanse om helsetjenesten generelt og fysioterapitjenestene spesielt, kompetanse om forvaltningen og politiske beslutningsorganer på nasjonalt og kommunalt nivå og tid til å koordinere og utarbeide gode og gjennomarbeidede NFF-synspunkter for å nevne noe. I tillegg krever det at vi har gode diskusjoner og solid forankring av ulike politiske standpunkt internt i organisasjonen.

NFF leverer også innspill til offentlige utvalg, stortingsmeldinger, faglige retningslinjer, pasientforløp og ulike høringer. Disse sendes Helsedirektorat, Helse- og omsorgsdepartementet og Stortinget. Tidvis er det svært stort trykk på sekretariatet for å levere slike innspill. Også dette arbeidet krever relevant kompetanse, tid til koordinering og utarbeidelse av felles NFF-synspunkter. I tillegg kreves det av vi jobber systematisk over tid, skaper tillit til forvaltningen og politikerne og holder søkelys på våre mål. Det kreves også at vi har gode diskusjoner internt i organisasjonen og en solid forankring av våre politiske budskap.

NFF driver også politisk påvirkning gjennom kontakt med andre organisasjoner som Unio, Alliansen daglig fysisk aktivitet i skolen, Aktørnettverket for rehabilitering mv. I tillegg har vi direkte kontakt med enkeltpolitikere og fraksjoner på Stortinget og i departement.

NFF kan også utføre politisk påvirkning indirekte gjennom nasjonale og lokale medier. Dette gjøres gjennom forslag til redaksjonelle artikler, tilsvær, kronikker og debattinnlegg. Politisk påvirkning kan også gjøres gjennom sosiale medier. Også dette arbeidet krever profesjonell kompetanse, stamina, koordinasjon og gjennomarbeidede budskap som er forankret i organisasjonen.

Statlig styring

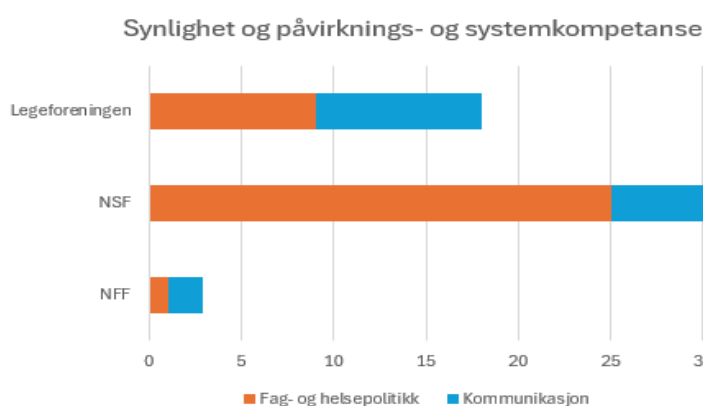

Direktør for samfunn, velferd og demokrati i KS, Helge Eide ved siden av stabelen med gjeldende veiledere, forskrifter og andre retningslinjer fra staten som kommuner må forholde seg til.

Det foregår mer statlig styring enn det som kanskje er synlig. Dette gjelder også helseområdet. Siden 1984 – da vi fikk kommunehelsetjenesteloven – har staten i økende grad styrt helsetjenesten sentralt og lokalt gjennom å pålegge kommunehelsetjenesten stadig flere oppgaver og stadig mer helselovgivning. Skal NFF kunne bidra til å styrke fysioterapeuters rolle og posisjon i helsetjenesten, må det meste av påvirkningsarbeidet foregå på sentralt, nasjonalt nivå. Det kreves spisskompetanse. På lokalt nivå er det fortsatt viktig å argumentere godt for opprettelse av/kjempe mot nedleggelse av fysioterapeutårsverk.

Administrative ressurser og kompetanse til påvirkningsarbeid – en sammenligning

Organisasjoner som har ressurser til påvirkningsarbeid, vektlegger strategier som retter seg mot både forvaltning (departementer og direktorat) og politikere^{xvii}. Dette ser vi at både Legeforeningen^{xviii} og Norsk Sykepleierforbund^{xix} gjør. Tabellen nedenfor viser hvor mye administrative ressurser som går til politisk påvirkningsarbeid i de ulike forbundene.

Legeforeningen har 9 ansatte i Helsepolitisk avdeling og 9 ansatte i Kommunikasjonsavdelingen. Norsk Sykepleierforbund (NSF) har 25 ansatte i Fag- og helsepolitisk avdeling, mens det er 8 ansatte i Kommunikasjonsavdelingen. I tillegg har NSF høyt meritterte rådgivere i Generalsekretærens stab. Disse ansatte er på spesial- og seniorrådgivernivå.

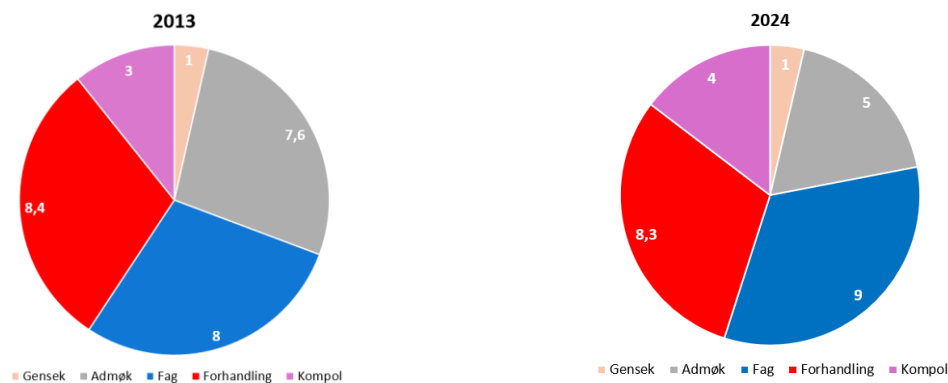
Til sammenligning har NFF kun 1 årsverk som arbeider med helsepolitikk og 1,9 årsverk som benyttes til kommunikasjon. Dette er en nedgang fra 2023, da var det 2 årsverk på området helsepolitikk. Dette gir mye av forklaringen på hvorfor NFF ikke har samme gjennomslagskraft som de to andre organisasjonene.

5.7 Ressursfordelingen i NFF

Sekretariatet

I tiåret som har gått siden regionmodellen ble vedtatt har antall NFF-finansierte årsverk i sekretariatet variert noe, men pr. mai 2024 er det 18,8 årsverk, mot 20,8 i 2023 og 20,6 årsverk i 2013, det vil si en nedgang.

Da regionmodellen ble innført, var det under forutsetning av at sekretariatet skulle styrkes med flere stillinger. Dette fordi medlemshenvendelsene som avdelingslederne (fylkesledere) tidligere hadde ivaretatt, skulle overtas av sekretariatet. Det for å sikre lik behandling, og tilgang til profesjonell kompetanse.

Årsverk i sekretariatet, inklusive de fondsfinansierte

- Seksjon for forhandling/arbeidsliv har blitt redusert med 0,1 årsverk.
- Seksjon for Kommunikasjon og helsepolitikk nå 4 årsverk, fordelt på 1,9 årsverk kommunikasjon, 1 årsverk helsepolitikk og 1,1 årsverk organisasjonsarbeid^{xx}. I 2013 3 årsverk. En økning på ett årsverk til organisasjonsarbeid, kommunikasjon og helsepolitikk. Disse var plassert i generalsekretærens stab i 2013.
- Seksjon for økonomi og administrasjon har færre årsverk. Denne nedgangen skyldes dels at en stilling til kursadministrasjon tidligere lå i denne seksjonen. Nedgang 1,6.
- Den største endringen ser vi i politisk frikjøpte årsverk. I 2013 utgjorde dette 1,5 årsverk, mens det i 2024 er 6 årsverk, en økning på 4,5 årsverk.
- Fondsfinansierte årsverk har økt fra 7,4 i 2013 til 9 i 2024.

Økonomi

- Slik er fordelingen av økonomiske ressurser i NFF i 2024, (I henhold til prognose, gjelder det som er finansiert av medlemskontingenten).
Regionene: 11,9 prosent (personalkost 10,4% + driftsbudsjett 1,5%).
- Faggrupper: 0,6 prosent til faggrupper (overføring 0,2 Fag- og utdanningspolitisk utvalg 0,1% faggruppelederforum 0,1, Internasjonalt arbeid 0,2 og i tillegg kommer fondsmidler relatert til arbeid med kursutvikling og kvalitetssikring).

- Yrkessøyla: 0,55 % (Næringspolitisk råd 0,4, Tariffpolitisk råd 0,05, NUF 0,1).

6. To alternativer til organisasjonsendring

Prosjektgruppen legger frem to ulike alternativ til organisasjonsendring. Det ene har vi kalt Omfordeling av makt og ansvar og det andre har vi kalt Regionmodell med økt ansvar.

Begge alternativene innebærer samme endring av fagsøyla. Forslagene til endring av fagsøyla presenteres derfor først. Deretter presenterer forslag 1 og forslag 2.

6.1 Styrket fagsøyle

Vi har tatt utgangspunkt i utfordringsbildet, samt vurdert hvordan Legeforeningen, Psykologforeningen og Tannlegeforeningen er organisert. Dette fordi det er forbund for helsepersonell, som også har ansatte og selvstendige næringsdrivende medlemmer.

Legeforeningens organisering har inspirert mest, fordi den ligner vår organisasjon mest. Det er sammenlignbart hvor vi jobber; offentlig, ansatt og avtaler med offentlig og helprivate. Organisasjonene er også sammenlignbare med hensyn til grupperinger for geografi, fag og yrkestilknytning.^{xxi}

Denne innebærer at faget får en tydeligere plass. Prosjektgruppen mener det er viktig fordi faget samler medlemmene, det sikre mer enhetlig budskap og ressursene blir brukt best mulig.

Slik kan det gjøres

1. **Fagråd og fagstyre** opprettes.
2. **Faggruppene** gjenspeiler spesialitetene i Norsk Fysioterapeutforbund.
3. **Faggruppelederforum** legges ned.
4. **Fag- og utdanningspolitisk råd** legges ned.
5. **Faggruppene** skal gjenspeile spesialitetene.
6. **Fysiofondet** forblir uendret.
7. **Tidsskriftet Fysioterapeuten** endrer formålsparagraf, det opprettes en redaksjonskomité og Bladstyret legges ned.

En slik organisering vil sørge for at faggruppene fortsatt blir forbundets viktigste organisasjonsledd for fagets utvikling innen sine områder. Endringen innebærer også at det blir tydeligere hvilke organisasjonsledd som har ansvar for faget i Norsk Fysioterapeutforbund. Det gir kompetansebasert og bredt grunnlag for diskusjoner og prosesser og vil sikre at faget får en tydelig og omforent stemme. Det vil føre til at faget blir mer synlig både i og utenfor organisasjonen og at fagpolitiske beslutninger tas på faglige premisser.

Det blir også tydeligere skille på hva som er profesjonssaker og hva som er rene «fagforeningssaker» - tilhørende yrkessøyla.

Ny organisering av NFFs fagsøyle kan fremstilles slik som vist på figur på neste side.

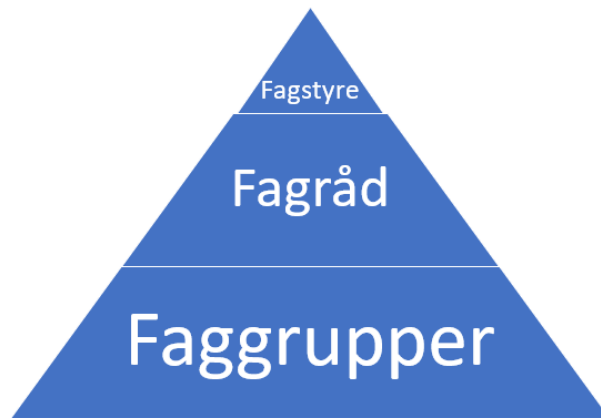

Fig. NFFs nye fagsøyle. 13 faggrupper, fagråd og fagstyre

Fagrådet

Dette kan karakteriseres som faggruppenes felles årsmøte.

Fagrådet skal koordinere det faglige arbeidet i NFF og bidra til at fag- og helsepolitiske arbeid baseres på oppdatert fagkunnskap og på størst mulig konsensus om faglige prioriteringer.

Fagrådet skal behandle saker knyttet til grunnutdanning, spesialistutdanning og kurs og diskutere problemstillinger og formulere innspill knyttet til videre- og etterutdanning og spørsmål knyttet fagutvikling og forskning. Fagrådet skal også vedta årlige handlingsplaner for forbundets fag-engasjement.

Fagrådet velger hvem som skal være medlem i fagstyret og velger leder og nestleder til fagstyret.

Fagrådet kan eksempelvis bestå av to representanter fra hver faggruppe. Fagrådet skal ha ett møte i året. I tillegg til faggrupperepresentantene skal Fagrådet også bestå av Fagstyrets medlemmer.

Fagstyret

Fagstyret skal være det utøvende organet mellom fagrådsmøtene og skal ivareta det fag- og fagpolitiske interessefeltet mellom fagrådets møter. Fagstyret er et konsultasjonsorgan for Forbundsstyret og det skal være tett dialog mellom de to organene.

Fagstyret skal ha ansvar for å utarbeide og følge opp handlingsplanen, få delegert myndighet til å godkjenne spesialistene og delegeres fag- og fagpolitiske oppgaver på oppdrag fra Forbundsstyret. Videre skal fagstyret avgi høringsuttalelser i relevante saker, koordinere oppgaver av faglig karakter fra faggruppene og delegere oppgaver av spesifikk faglig karakter til aktuelle faggrupper.

Legeforeningen har diskutert hvorvidt fagstyrets leder skal sitte i sentralstyret. De vedtok at fagstyrets leder ikke har plass i styret. Prosjektgruppen har også vurdert styrker og svakheter ved en slik representasjon.

Faggruppelederforum og Fag- og utdanningspolitisk råd

Legges ned – naturlig følge av ovennevnte forslag.

Fysioterapeuten

Prosjektgruppen mener det er viktig å videreutvikle og styrke Tidsskriftet Fysioterapeutens plass og rolle som et tidsskrift som setter faget i fokus. Prosjektgruppen foreslår derfor at Tidsskriftet fortsatt

skal være redaksjonelt uavhengig og redigeres etter Redaktørplakaten, være medlem av Fagpressen og av DOAJ (*Directory of Open Access Journals*).

Fysioterapeuten skal formidle kunnskap, debatter og informasjon av relevans for fysioterapeuters praksis og fysioterapifagets utvikling. Fysioterapeuten skal også representere en saklig, etterrettelig og balansert journalistikk, formidle informasjon, og stimulere til debatt innenfor tidsskriftets mandat. Tidsskriftet skal speile fysioterapifagets innhold, utøvelse og plass i samfunnet.

Videre foreslås:

- Tidsskriftet skal forholde seg til NFFs formålsparagraf. Dette for å sikre at tidsskriftets mål samsvarer med forbundets mål.
- Det er ønskelig at redaktør er fysioterapeut med kompetanse og erfaring i ledelse av medier. Dette for å sikre at faget blir ivaretatt godt i tidsskriftets ulike kanaler.
- Det opprettes en redaksjonskomité som skal gi råd om strategiske og driftsmessige forhold. Komiteen består av inntil seks medlemmer og nedsettes av redaktør for tre år av gangen.
- Redaksjonen organiseres som en avdeling i foreningens sekretariat (som i dag) og at redaktør rapporterer til generalsekretær i økonomiske og administrative forhold (som i dag). Generalsekretær kan ikke overprøve redaktørens redaksjonelle avgjørelser. Redaktør har arbeidsgiveransvar for redaksjonens ansatte, på linje med andre seksjonsledere. Norsk Fysioterapeutforbund – som eier - får beholde en egen seksjon i papirutgaven.
- Bladstyret legges ned og Forbundsstyret blir styret også for Tidsskriftet, slik det i praksis er i dag. Dette for å sikre at drift av Tidsskriftet gjøres i tråd med formål og mål for organisasjonen ellers, at budsjettansvar ligger hos Forbundsstyret og at Tidsskriftets plass i organisasjonen er tydeligere enn i dag. Dette vil gjøre det enklere for Forbundsstyret å vurdere drift av Tidsskriftet i sammenheng med drift av forbundet i sin helhet.
- Forbundsstyret skal foreta enn årlig evaluering av redaktøren basert på avtalte kriterier.
- Beskrivelse av tidsskriftets lover og retningslinjer (som nevnt nedenfor) tas senere/eventuelt av Forbundsstyret/landsmøtet.

Fysiofondet

Prosjektgruppen foreslår ingen organisatoriske endringer når det gjelder Fysiofondet, men oppfordrer til tett kontakt med NFFs-medlemmer i Fondsstyret for å bidra til at Fysiofondet drar i samme faglige retning som NFF. Dette innebærer god kontakt mellom NFFs sekretariat og Fysiofondets sekretariat, samt en jevnlig oppdatering av NFFs fondspolitik. I tillegg bør det sikres bedre informasjon til NFFs medlemmer om hvordan og av hvem saker fremmes for Fysiofondet.

Styrke og svakheter med foreslåtte tiltak

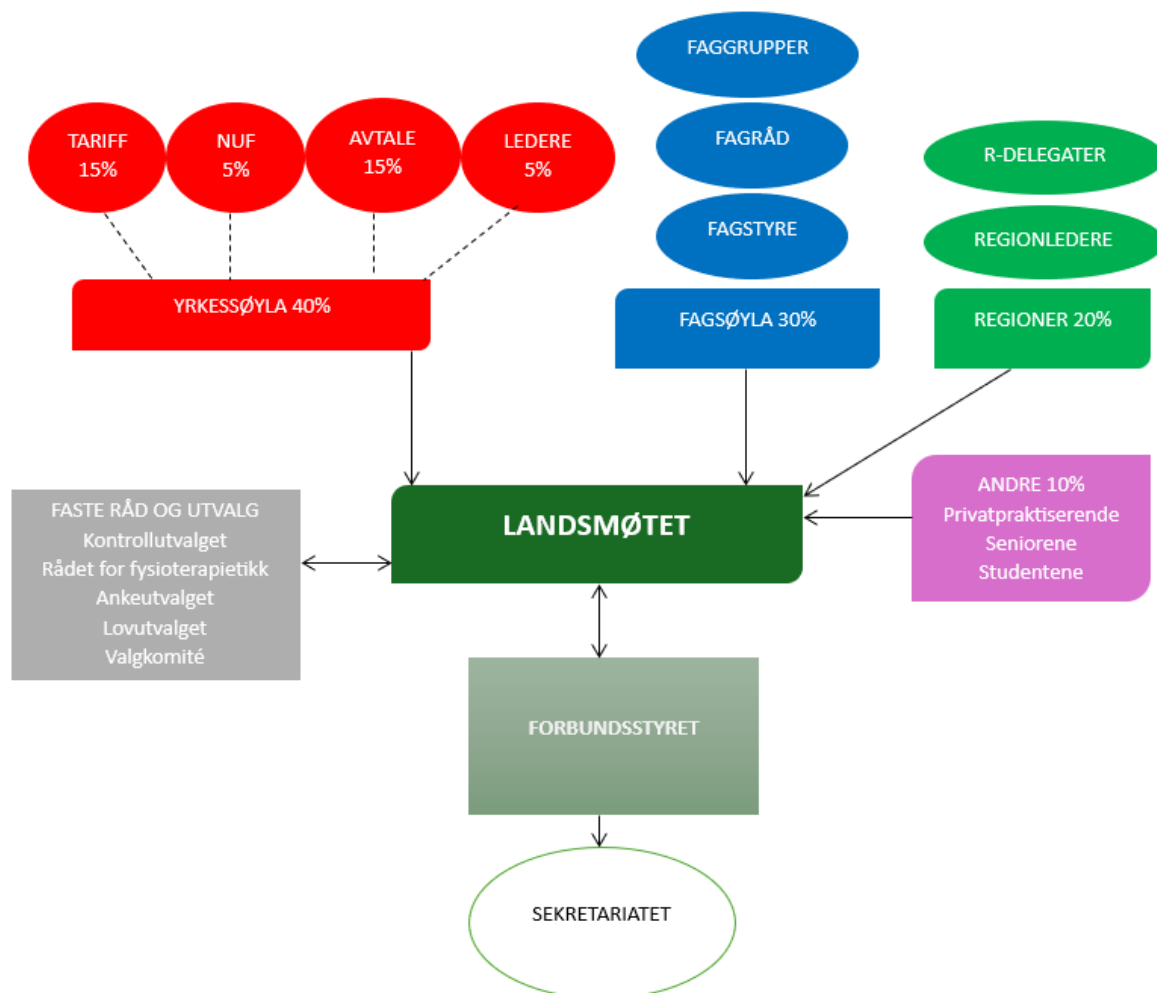
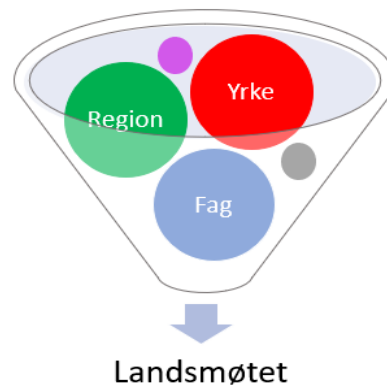
Tiltak	Styrke	Svakheter
Opprette fagråd	NFF får en sterkere faglig stemme Enklere å løfte aktuelle fag- og helsepolitiske temaer på dagsordenen fordi politikken er forankret i faget Faget blir mer synlig Beslutninger om fag tas på faglige premisser Tydelig skille mellom profesjonssaker og fagforeningssaker Mindre grunnlag for konflikter	Medfører endring av dagens struktur
Opprette fagstyret	Som ovenfor	Som ovenfor
Legge ned Fag- og utdanningspolitisk råd		Som ovenfor
Legge ned faggruppelederforum		Som ovenfor
Faggruppene skal gjenspeile spesialitetene – faggrupper som ikke er en spesialitet blir interessegruppe	Tydelig ansvarsområder for faggruppene, reduserer antall	Som ovenfor
Bladstyret nedlegges (erstattes av forbundsstyret)	Enklere og mer forståelig. Tydeligere plassering i organisasjonen.	Som ovenfor
Formålsparagrafen til tidsskriftet endres	Samsvar mellom eier og utgiver Enklere å håndtere – eier og utgiver følger samme formål Mindre grunnlag for konflikter	Som ovenfor
Oppretter redaksjonskomité		Skal kompenseres økonomisk
Tidsskriftets redaktør er fysioterapeut med kunnskap om drift av redaksjonelle medier	Blir tydelig at vi satser på faget	

6.2 Alternativ I – Omfordeling av makt og ansvar

Hvis NFF ønsker større politisk påvirkningskraft og et bredere organisasjonsdemokrati, må yrkessøyla og fagsøyla styrkes med ressurser og representasjon.

Større organisasjonsdemokrati kan bidra til at flere opplever å ha en plass i organisasjonen, noe som kan bety flere medlemmer.

Dette kan bety at organisasjonskartet endres.

Slik kan det gjennomføres

Yrkessøyla styrkes

- **NFFs gruppe for ledere:** Opprette en ny gruppe. Det å stå samlet gjør sterkere, det gjelder også denne gruppen av medlemmer. Det å samle lederne i et eget organisasjonsledd kan bidra til at de

får nødvendig støtte og gjennomslagskraft for påvirkningsarbeidet på sine arbeidsplasser og det gir organisasjonsleddet visse rettigheter til sekretariatsbistand. Samtidig kan det også bidra til at organisasjonen som helhet får bedre tilgang til viktige stemmer, rask tilgang til informasjon og forslag til løsninger på viktige utfordringer.

- **NFFs gruppe for ansatte fysioterapeuter.** Endre Tariffpolitisk råd til NFFs gruppe for ansatte medlemmer. Medlemmene kan bestå av de med tariffavtale og de som arbeider med å få på plass en tariffavtale. Skal NFF bli mer synlig som fagforening er det viktig å vitalisere og styrke tillitsvalgtrollen og det tariffpolitiske arbeidet.
- **NFFs gruppe for avtalefysioterapeuter.** Endre Næringspolitisk råd til NFFs gruppe for avtalefysioterapeuter. Det er allerede vedtatt at det næringspolitiske arbeidet i NFF skal styrkes og dette er den gruppen av selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter som inngår i det offentlige helsevesenet, er i dialog med myndighetene og som skal ha en styrende hånd på rattet i forbindelse med forhandlinger om aktuelt avtaleverk og takster. Gruppens leder frikjøpes i halv stilling.
- **NUF blir et eget organisasjonsledd.** Fra utviklingen i det den generelle organisasjonsgraden i Norge ser vi at det er de yngre som velger å ikke organisere seg. Årsakene til dette kan være mange, blant annet økonomi og opplevd relevans. Det er derfor viktig at NFF i større grad enn i dag er en relevant organisasjon også for denne gruppen. I dag skal NUF også representere studenter, det foreslås at gruppen blir et organisasjonsledd for nyutdannede og at studentene har sitt eget forum.
- **Nettverk for helprivate fysioterapeuter.** Helprivate fysioterapeuter er en voksende gruppe og selv om NFF ønsker en sterk offentlig helsetjeneste, skal vi også være en organisasjon som er attraktiv for fysioterapeuter som står utenfor offentlig helsetjeneste. Det gjør vi best ved at også deres stemme blir hørt, det foreslås derfor å opprette en ny gruppe/nettverk for helprivate fysioterapeuter.

Studenter og pensjonister

- **Styrke studentenes posisjon ved å opprette et eget studentforum, alternativt overta Fysio.** I dag er det forvirring med hensyn til Fysio, som også kan ha medlemmer som ikke er organisert i NFF. Her er det behov for tydeligere linjer.
- **Styrke Seniorforum** ved at det blir et ledd som kan ha regionale undergrupperinger. De får videre delegater, ikke bare observatører til Landsmøtet.

Fagsøyla styrkes

- **Fagsøyla styrkes** med at det opprettes et fagråd (faggruppefelleskap) og et fagstyre. Fagstyrets leder frikjøpes i halv stilling (se eget kapittel om fagsøyla).

Regionmodellen nedskaleres

- **Regionene** Regionleders rolle og ansvar endres til å skulle ivareta medlemspleie og sørge for lokalt engasjement. Regionledere frikjøpes fra sin ordinære jobb med tilsvarende 20 prosent stilling.
- **Tillitsvalgte og kontaktpersoner** i NFF er en ressurs som kan benyttes bedre. I tillegg til at de skal være førstestans for medlemshenvendelser som omhandler forhold på arbeidsplassen, kan de også skoles i å ivareta det lokalpolitiske arbeidet.

Endringer av delegatsammensetning

Delegatene til landsmøtene skal gjenspeile organiseringen i NFF, derfor foreslås det en ny sammensetning.

NFFs gruppe av ledere	5 prosent
NFFs gruppe for ansatte	15 prosent
NFFs gruppe for avtalefysioterapeuter	15 prosent
Nettverk helprivate	4 prosent
Nyutdannede fysioterapeuters gruppe	5 prosent
Studentforum	3 prosent
Seniorforum	3 prosent
Fagråd og fagstyre	30 prosent
Region	20 prosent

Økonomiske og administrative konsekvenser fra 2026

Økonomi

- NFFs personalbudsjett reduseres med cirka 5,4 mill. kroner¹³ per år hvis regionledernes frikjøp endres fra 100 prosent til 20 prosent.
- Regionens driftsbudsjett reduseres og fordeles på flere organisasjonsledd.
- Frikjøp, delvis, av leder av avtalefysioterapeuters gruppe og leder av fagstyret vil koste cirka 1,4 mill. kroner per år.
- Sekretariatet styrkes med 2 stillinger for å styrke organisasjonsarbeidet og det sentrale påvirkningsarbeidet. Dette utgjør ca. 2,7 mill. kroner per år.
- Videre styrkes medlemsdemokratiet ved at det settes av 1 mill. kroner til møter; Forbundsstyret, Landsmøte og organisasjonsopplæring.
- Sterkere organisasjonsledd med flere og tydeligere talerør, vil kunne tiltrekke seg flere medlemmer.

Alternativt kan være at frikjøpet finansieres av organisasjonsleddene ved at de tar en tilleggskontingent. Det kan eksempelvis vurderes om faggruppene i felleskap finansierer fagstyreleder i halv stilling. Hvis Næringspolitisk råd endres til Avtalefysioterapeuters gruppe, er det også et alternativ at delvis frikjøp av gruppens leder finansieres med medlemsavgift.

Enkelte av Legeforeningens organisasjonsledd kjøper også sekretariatsbistand til regnskap, budsjett og sekretærfunksjon fordi de har økonomi til det blant annet takket være høy organisasjonsgrad. Det er lite sannsynlig at NFFs organisasjonsledd har økonomi til det i nær fremtid, men det kan eventuelt vurderes etter hvert. Legeforeningen driver i større grad dugnadsarbeid og bruker mindre frikjøp enn NFF.

Tabellen nedenfor viser anslag for hvordan budsjettene for neste Hovedlandsmøteperiode fra 2026 til 2028 vil kunne se ut med disse endringene. Detaljerte budsjetter ligger som vedlegg 1 i rapporten.

	2026	2027	2028
Inntekter	89 267 096	91 851 796	93 964 387
Utgifter	88 279 683	90 901 540	94 704 019
Resultat	987 413	950 256	-739 631

Sekretariatet

Sekretariatet økes med 2 årsverk fra status per mai 2024 og vil da være tilbake på samme nivå som i 2023, forslag til fordeling i sekretariatet:

- 0,5 årsverk til fagsøyla.
- 0,5 årsverk til teknisk og informasjonsfaglig støtte til de nyopprettede organisasjonsleddene.
- 1 årsverk til utredningsarbeid og rådgivning.

Dette foreslås ikke endret:

- Seksjon for arbeidsliv består med dagens ressurser.
- Ressurser til kommunikasjon – består som i dag.
- Administrasjon og økonomi består med dagens ressurser.
- Stillinger i Tidsskriftet Fysioterapeuten består med dagens ressurser.

Forbundsstyrets sammensetning

Selv om Landsmøtet i dag har størst formell makt, er det ikke like klart hvor stor den reelle makten er med hensyn til å sette retning for organisasjonen. I NFF har Forbundsstyret relativ stor makt. Med dette forslaget kan det antas at noe av denne makten deles med Landsmøtet, ved at organisasjonsleddene i større grad enn i dag vil kunne påvirke hva slags politikk og beslutninger som fattes på Landsmøtet.

Som en følge av dette, bør også Forbundsstyrets sammensetning vurderes. Skal det fortsatt være delvis representativt slik det er i dag, eller kan det være mer hensiktsmessig at det er sammensatt noe friere av medlemmer som har i oppdrag å lede organisasjonen som en helhet? Det helhetlige ansvaret har styret også i dag, men når man velges som representant for et organisasjonsledd vil det også være forventet at hensyn til eget organisasjonsledd kan stå noe i veien for å se helheten. Et alternativ er derfor at alle plassene i styret blir frie.

Hvis det likevel er ønskelig med et representativt styre, vil det være naturlig at yrkessøyla får flere representanter enn i dag. Det kan gjøres ved at ledere og NUF får en representant hver, avtalefysioterapeuter en plass og gruppe for fysioterapeuter med tariffavtale får en plass (eller Næringspolitisk råd og Tariffpolitisk råd i siste forslag). Fagstyreleder kan eventuelt få plass i styret, men faglig uavhengighet vernes best ved at fagstyrets leder ikke inngår i Forbundsstyret.

Organisasjonskultur

Det kan ikke forventes at det er ro og harmoni innad og mellom de tre søylene til enhver tid, da interessene noen ganger er divergerende. I en demokratisk organisasjon som representerer ulike interesser, er det nødvendig at interessenmotsetninger diskuteres. Slik sikres best mulig grunnlag for avgjørelser. En relativ balanse i styrkefordelingen vil bidra positivt til mindre konflikter og støy. Det må forventes at de ulike organisasjonsleddene tar ansvar for å løse eventuelle uenigheter og konflikter seg imellom. Erfaringene så langt er at organisasjonsleddene kontakter sekretariatet og forventer at uenighetene skal løses derfra.

Hvis organisasjonsleddene ikke klarer å løse uenighet på egen hånd, har Forbundsstyret, i praksis ved forbundsleder, ansvaret for at organisasjonens tre søyler jobber godt sammen og at uenigheter ikke vokser til større konflikter.

Diskusjon om frivillighet og frikjøp, som påpekt av LM 2021, må tas videre til diskusjon forkant av Hovedlandsmøtet i 2025.

6.3 Alternativ II. Regionmodell med økt ansvar

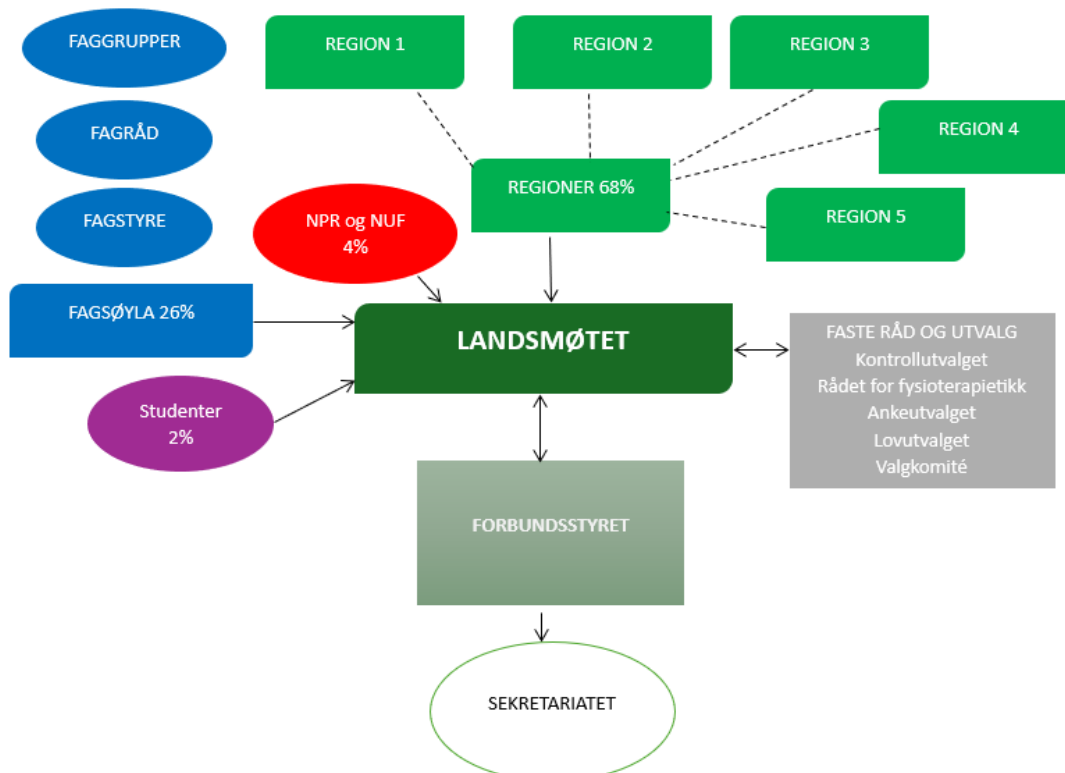
Hvis NFF ønsker å videreføre regionmodellen, kan en utvikling av organisasjonen være å utvide og tydeliggjøre regionenes ansvar. En utvidet regionmodell vil kunne bety en styrking av direkte medlemskontakt regionalt.

Da regionmodellen ble vedtatt innført i 2013, var en av forutsetningene at sekretariatet skulle styrkes. Dette har ikke skjedd og det siste året har sekretariatet på grunn av den økonomiske situasjonen blitt redusert med to stillinger; en jurist og en seniorrådgiver på helsepolitikk. Skal organisasjonen kunne drifte økonomisk bærekraftig framover med fem fulltids finansierte regionledere, vil det innebære at det må kuttes flere årsverk i sekretariatet. Ytterligere kutt i sekretariatet betyr at oppgaver vil måtte overføres til regionene.

Slik kan det gjennomføres

- Regionleder bistår tillitsvalgte og hovedtillitsvalgte i lokale forhandlinger. En rolle sekretariatet har i dag.
- Regionledere velges på Landsmøtet. De frikjøpes fra sin ordinære stilling. De vil ikke være ansatt i NFF.
- Fagsøyla vil, som i forslag 1, styrkes ved at det opprettes fagråd og fagstyre.
- Direkte medlemshenvendelser angående arbeidsforhold, både når det gjelder ansatte, ledere og avtalefysioterapeuter flyttes til regionene.
- Sekretariatet kuttes med to årsverk totalt.

Organisasjonskartet blir likt dagens kart, med unntak av at fagsøyla får noen flere delegater:

Økonomiske og administrative konsekvenser fra 2026

Økonomi

Med denne modellen vil ikke organisasjonen stille sterkere økonomisk uten kutt i sekretariatet. På sikt kan større ansvar for direkte medlemskontakt bidra til flere medlemmer og bedre økonomi.

- NFFs regionledere utgjør fortsatt et personalbudsjett på 6,75 mill. kroner per år.
- Driftsbudsjett til regionen består som i dag.
- Fagsøyla – fagstyreleder bidrar på frivillig basis, alternativt kan faggruppene gå sammen om å finansiere frikjøp av fagstyreleder tilsvarende 0,5 årsverk.
- Løsningen innebærer at leder av Næringspolitisk råd ikke kan delvis frikjøpes.
- Sekretariatet reduseres med 2 årsverk, cirka 2,7 mill. kroner per år.
- Medlemsdemokratiet styrkes ved at det settes av 1 mill. kroner til møter både i Forbundsstyret, landsmøtet og organisasjonsopplæring.
- Økt organisasjonsaktivitet fagsøyle 200.000 kroner.
- Økte driftsmidler til region som følge av flere oppgaver, 200.000 kr per region = 1.000 000 kr.

Samme budsjettberegning er foretatt for dette alternative forslaget:

	2026	2027	2028
Inntekter	89 267 596	91 852 296	93 964 899
Utgifter	88 005 470	90 779 686	94 838 646
Resultat	1 262 126	1 072 610	-873 747

Sekretariatet

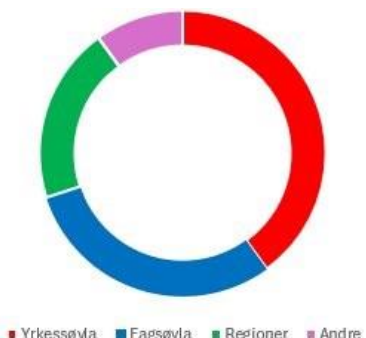
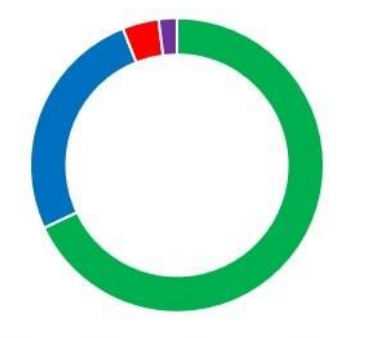
Kutt med to årsverk i sekretariatet har allerede i 2023 bidratt til at organisasjonen er svekket når det gjelder politisk påvirkningsarbeid nasjonalt. Svekket det nasjonale arbeidet, får dette også betydning for det lokale påvirkningsarbeidet. Kompetansen som er nødvendig for å utøve godt påvirkningsarbeid blir mangelfull. Kutt av ytterligere to årsverk må tas i seksjon arbeidsliv, som følge av at oppgavene som flyttes til regionleddet.

På tross av kutt vurderes det at sekretariatet fortsatt må ha:

- Ha juridisk kompetanse til å besvare de mer kompliserte sakene og slik kunne rådgi regionlederne i disse sakene.
- Ha det overordnede ansvaret i sentrale forhandlinger og opplæring av tillitsvalgte.
- Saksutredning til Forbundsstyret.
- Økonomi og administrative oppgaver i henhold til norsk lov.
- Økonomihåndtering, budsjett og regnskap.
- Forvaltning av medlemsregister.
- Drift av kontorlokaler.
- Drift av nettsider og kommunikasjonsarbeid.
- Stillinger i Tidsskriftet Fysioterapeuten.

6.4 Konsekvenser av de to alternativene

Vurdering av konsekvenser i lys av NFFs formål

NFFs formål	ALTERNATIV 1	ALTERNATIV 2
	Omfordeling av makt og ansvar ■ Yrkessøyla ■ Fagsøyla ■ Regioner ■ Andre	Regionmodell med økt ansvar ■ Regioner ■ Faggrupper ■ NPR og NUF ■ Fysio
Styrke fysioterapeuters posisjon og betydning i helsetjenesten nasjonalt og internasjonalt	<i>Mulig styrke ved modellen</i> 1. Gir økt mulighet til nasjonal påvirkning 2. Gir økt synlighet Slik gjøres det: • Fagsøyla styrkes • Yrkessøyla styrkes • Sekretariatet styrkes med relevant kompetanse, det vil si tilbake til 2023-nivå • Nedskalering av regionmodellen Vi får bedre grunnlag for våre budskap, vi får en solid forankring i organisasjonen for våre budskap og f.eks. politiske plattformer og vi får en organisasjon som bedre tilpasser seg dagens og morgendagens utfordringer. <i>Mulige svakheter ved modellen</i> • Gir redusert støtte til lokale TV. • Kan gi svekket kraft i det lokale påvirkningsarbeidet (kommune) hvis ikke TV-leddet samtidig blir styrket gjennom forsterket opplæring mv. TV vil måtte jobbe mer alene. • Det kan føre med seg at vi får redusert mulighet til å påvirke på regionalt nivå. Erfaring viser likevel at vi må være sterke og tydeligere sentralt for å få gjennomslag regionalt og lokalt.	<i>Mulig styrke ved modellen</i> • Det lokale påvirkningsarbeidet opprettholdes ved at regionledere kan bistå TV, HTV og kontaktpersoner. • Regional bistand til lokal kamp for å oppjustere driftsavtaler, redde og opprette årsverk opprettholdes. <i>Mulige svakheter ved modellen</i> • Det nasjonale påvirkningsarbeidet blir svekket ved at vi mangler sentrale ledd i organisasjonen, samt ved flere kutt i relevant kompetanse i sekretariatet. Dette vil også ha betydning for det lokale påvirkningsarbeidet. • Store krav til regionledere; de har ikke spesialisert kompetanse på politisk påvirkningsarbeid og organisasjonen kan derfor ikke forvente resultater som sikrer fysioterapeuters posisjon og betydning.

Utvikle fysioterapifaget og profesjonsutøvelsen basert på kunnskaps- og samfunnsutviklingen og befolkningens behov	<i>Mulig styrke</i> • En sterkere og tydeligere fagstemme vil gjøre oss bedre rustet til å ivareta dette formålet enn dagens modell. • Delvis frikjøp av fagstyreleder vil gi mer rom til å de overordnede faglige diskusjonene samt representasjon inn i ulike myndighetsutvalg/ arbeidsgrupper/påvirkningsarbeid. • En sterkere yrkessøyle vil også bidra til utvikling av profesjonsutøvelsen innen de ulike deler av tjenesten.	<i>Mulig styrke</i> • En sterkere og tydeligere fagstemme vil gjøre oss bedre rustet til å ivareta dette formålet enn dagens modell. • Delvis frikjøp av fagstyreleder kan muligens finansieres av faggruppene i felleskap. En styrket fagsøyle vil gi mer rom til å de overordnede faglige diskusjonene samt representasjon inn i ulike myndighetsutvalg/ arbeidsgrupper/påvirkningsarbeid.
Fremme kvalitet og høy etisk standard i utdanning og utøvelse av fysioterapi samt i fysioterapirelatert forskning	<i>Mulig styrke</i> En sterkere, tydeligere og gjennomdiskutert faglig stemme gir organisasjonen et solid grunnlag for å fremme kvalitet og høy etisk standard.	<i>Mulig styrke</i> En sterkere, tydeligere og gjennomdiskutert faglig stemme gir organisasjonen et solid grunnlag for å fremme kvalitet og høy etisk standard.
Ivareta og styrke inntekts- og rammevilkår for selvstendig næringsdrivende medlemmer	<i>Mulig styrke</i> • Gir NFF et solid grunnlag for å bedre ivareta og styrke både helprivate og avtalefysioterapeuters interesser. Disse medlemmene får større mulighet til å fremme sine interesser både mht. NFFs mål, lover og økonomi. • Vil styrke det frivillige arbeidet, engasjere flere medlemmer, flere talerør gir mer demokrati.	<i>Mulig styrke</i> • Regionleder overtar noe av ansvaret for å ivareta dette arbeide lokalt. Det må utredes nærmere hvordan dette kan ivaretas. • Skal fortsatt få juridisk bistand ved behov. <i>Mulige svakheter</i> • Svekket mulighet til å ivareta dette formålet på nasjonalt nivå pga. kutt i sekretariatet. • NFF vil fortsatt mangle de stemmene som skal løfte både helprivate og avtalefysioterapeuter.
Ivareta og styrke lønns- og arbeidsforhold for ansatte medlemmer	<i>Mulig styrke</i> • Gir NFF bedre mulighet til å ivareta dette formålet da ansatte får større mulighet til å fremme sine interesser både mht. NFFs mål, lover og økonomi. • Vil styrke det frivillige arbeidet, engasjere flere medlemmer, flere talerør mer demokrati.	<i>Mulige svakheter</i> • Flere oppgaver til Regionledere. Regionleder overtar noe av ansvaret for å ivareta dette arbeide lokalt. Det må utredes nærmere hvordan dette skal foregå. • Svekket mulighet til å ivareta dette formålet på nasjonalt nivå pga. kutt i sekretariatet. • NFF vil fortsatt mangle organisasjonsleddet som skal løfte de ansattes interesser på LM.

I neste tabell blir konsekvenser vurdert etter prosjektets effektmål. I tillegg ser vi på økonomiske konsekvenser og styrker og svakheter utover effektmålene.

Effektmålene er:

1. Styrke fysioterapeuter gjennom å styrke posisjonen til fysioterapeuter i helsetjenesten.
2. Øke organisasjonsgraden til Norsk Fysioterapeutforbund.
3. Legge til rette for at vi kan bli ett forbund for fysioterapeuter i Norge.

Vurdering av alternativene i lys av prosjektets effektmål

Effektmål og undergrupper av disse		Alternativ 1	Alternativ 2
Styrke posisjonen til fysioterapeuter i helsetjenesten		<i>Mulig styrke</i> 1. Gir økt mulighet til nasjonal påvirkning. 2. Gir økt synlighet. Slik gjøres det: • Fagsøyla styrkes. • Yrkessøyla styrkes. • Sekretariatet styrkes med relevant kompetanse, det vil si tilbake til 2023-nivå. • Nedskalering av regionmodellen. NFF får bedre grunnlag for utforming av budskap, budskapene får en solid forankring i organisasjonen, f.eks. ved utforming av politiske plattformer: NFF blir en organisasjon som bedre tilpasser seg dagens og morgendagens utfordringer. <i>Mulige svakheter</i> • Gir redusert støtte til lokale TV. • Kan gi svekket kraft i det lokale påvirkningsarbeidet (kommune) hvis ikke TV-leddet samtidig blir styrket gjennom forsterket opplæring mv. TV vil måtte jobbe mer alene. • Det kan føre til at NFF får redusert mulighet til å påvirke på regionalt nivå. Erfaring viser likevel at NFF må være sterke og tydeligere sentralt for å få	<i>Mulig styrke</i> • Det lokale påvirkningsarbeidet opprettholdes ved at regionledere kan bistå TV, HTV og kontaktpersoner. • Regional bistand til lokal kamp for å oppjustere driftsavtaler, redde og opprette årsverk opprettholdes. <i>Mulige svakheter</i> • Det nasjonale påvirkningsarbeidet blir svekket ved at NFF mangler sentrale ledd i organisasjonen, samt ved flere kutt i relevant kompetanse i sekretariatet. Dette vil også ha betydning for det lokale påvirkningsarbeidet. • Store krav til regionledere; de har ikke spesialisert kompetanse på politisk påvirkningsarbeid og organisasjonen kan derfor ikke forvente resultater som sikrer fysioterapeuters posisjon og betydning.

		gjennomslag regionalt og lokalt.	
Øke organisasjonsgraden i NFF	Flere yrkesgrupper opprettes	<i>Mulig styrke</i> - Demokratiet styrkes ved at det opprettes flere yrkesgrupper. Medlemmer blir derved bedre organisert internt og deres mulighet til å finne sammen, fremme og stemme for saker av betydning for deres yrkesgruppe øker (ledere, nyutdannede, avtalefysioterapeuter, studenter, helprivate, seniorer). - Dette kan også få betydning for rekruttering.	<i>Mulig styrke</i> Regionene ivareta alle medlemmenes interesser, dvs. ivareta helheten. <i>Mulig svakhet</i> Medlemmer som ikke identifiserer seg med regionleddet, men som er medlem i NFF primært på grunn av yrkesinteresser, vil kunne oppleve mindre tilhørighet hvis yrkessøyla hovedsakelig skal ivaretas av regionleddet.
	Landsmøtet	- Flere delegater med stemmerett fra fagområdet. - Yrkessøyla (fagforeningsstemmene) får stemmerett. - Mer debatt og makt til Landsmøtet. - Bør vurderes om Hovedlandsmøte skal være hvert fjerde, ikke hvert tredje år.	- Noen flere stemmer fra fagområdet, sammenlignet med dagens modell. - Fortsatt lite formell makt til yrkessøyla. - Bør vurderes om Hovedlandsmøte skal være hvert fjerde, ikke hvert tredje år.
	Forbundsstyret	Styret bør sammensettes ut fra hva som blir viktigst å ivareta med den valgte organisasjonsmodellen: - For eksempel når flere stemmer inn i LM og flere org. ledd kan flere oppgaver/ansvar delegeres for eksempel mht. til fag og avtalefysioterapi. - FS -medlemmer velges ut fra personlig egnethet til å lede organisasjonen som helhet.	- Fordi yrkessøyla kun i liten grad er representert på LM, kan styret delvis være representativt som i dag. Selv med en videreføring av regionmodellen kan sammensetningen av FS vurderes. - Som i dag, ikke mulig å delegere til mange, styret skal ha alle saker og bør da være sammensatt av representanter fra bredden. Styret mer et saksbehandlende styre. - Fagstyreleder inn i styret.
	Maktfordeling	- Regional makt svekkes, mens yrkes- og fagmakt styrkes. - Medlemsmakt struktureres gjennom påvirkningsmulighet i flere organisasjonsledd.	Regional makt opprettholdes.

		<i>Mulig styrke</i> • Styrkes ved at fagsøyle blir tydeligere og sterkere – fag svært viktig for medlemmene. • Styrkes ved at NFF flytter ressurser fra lokalt til sentralt påvirkningsarbeid – noe som også er viktig for medlemmene (jf. hva medlemmene mener NFF må prioritere). • Styrket yrkessøyle gir mulighet for direkte engasjement med andre i samme yrkeskategori. • Fortsatt tilgang til sekretariatets kompetanse. • Større sannsynlighet for lik praksis mht. medlemshenvendelser. <i>Mulig svakhet</i> • Geografisk tilhørighet sikres ikke på samme måte som dagens modell og alternativ 2.	<i>Mulig styrke</i> • Styrkes ved at fagsøyle styrkes. • Regionledere får nærmere kontakt med flere medlemmer. <i>Mulig styrke, men også mulig svakhet</i> • Medlemmene får færre innganger inn til NFF som gjelder arbeidsforhold og lokale forhandlinger (loses utenom sekretariatet – NB Dette må kommuniseres godt for det er naturlig for mange medlemmer først å ta kontakt med sekretariatet). <i>Mulig svakhet</i> • Medlemshenvendelser vil øke, dette kan komme til å gå på bekostning av andre oppgaver som regionledere har i dag.
		• Studentverving ivaretas av sekretariatet, regionledere og NUF i felleskap.	• Studentverving ivaretas av sekretariatet, regionledere og NUF i felleskap.
Ett forbund for alle fysioterapeuter?		<i>Mulig styrke</i> • En styrking av både avtalefysioterapeuter og helprivates mulighet til å påvirke NFFs mål og politikk vil kunne bidra til at NFF blir mer attraktiv for fysioterapeuter fra andre forbund. • Flere grupperinger med plass i organisasjon kan bety at flere autoriserte fysioterapeuter finner sin plass i NFF (ledere, vitenskapelig ansatte).	<i>Mulig svakhet</i> Vil ikke påvirke muligheten for ett forbund i større grad enn dagens organisering har gjort.
Andre styrker		• Motvirker «enighetskultur» i formelle organer (viktig med rom for meningsbrytning i organisasjonen).	• Liten endring, mindre sannsynlighet for ytterligere uro og negativt følelsesengasjement i organisasjonen.

		• Motvirker behov for bruk av uformell makt. • Flere stemmer kommer til orde. • Mer engasjement gjennom arbeidsforhold. • Større grunnlag for opplyst debatt på LM. • Mindre personavhengig mht. regionleders kompetanse. • Tydelig ansvarsfordeling mellom organisasjonsledd og sekretariatet.	• Demokratisk «siling» av meninger foretas på regionnivå, helhet ivaretas regionalt, mindre makt til LM. • 100% regionledere gir mulighet for å bistå TV/HTV og kontaktpersoner lokalt mht. både stillinger og arbeidsforhold. • Dagens modell utfordrende mht. lav valgdeltagelse, derfor bør regionledere velges på LM.
Andre svakheter		• Stor endring, kan bidra til uro i organisasjonen. • Kan bidra til fraksjonering og «støy» på LM. • Flere stemmer kan gjøre det utfordrende å lede organisasjon. • Kan forsterke motsetninger mellom ansatte fysioterapeuter og selvstendig næringsdrivende.	• Demokratisk «siling» foretas på regionnivå, gir mindre mulighet for meningsbrytning på LM. • Ikke godt nok rustet til å ivareta utfordringer mht. nasjonale endringer som at fysiooppgaver reduseres på sykehus og horisontal oppgavedeling. • Flere oppgaver til regionledere – dette er krevende. • 3 år (valgperiode) er kort tid til å skulle både lære og levere på alle områder. • Tap av spesialisert kompetanse i organisasjonen med nedbygging av fagmiljø i sekretariatet. • Mindre profesjonell kompetanse, mer TV-arbeid. • Negativt for arbeidsmiljøet i sekretariatet.
Økonomi		• Leder av avtalefysioterapeuters gruppe frikjøpes tilsvarende 50% stilling. • Det samme gjøres leder av fagstyret. • Regionleder frikjøpes tilsvarende 20% stilling. Ingen av disse skal være ansatt i NFF.	• Regionledere frikjøpes tilsvarende 100% stilling. • Faggruppene deler på utgiftene til frikjøp av fagstyreleder, tilsvarende 50% stilling.
		Gir større økonomisk rom til omfordeling til andre org ledd, organisasjonsarbeid og sekretariatet. Negativt resultat kan forventes i 2028, positivt resultat i 2026 og 2027.	Gir regionene noe større økonomisk handlingsrom enn i dag. Videreutvikling av regionmodellen fordrer at sekretariatet reduseres med to årsverk. Negativt resultat for 2027 og 2028.

(Det som vises i gult, representerer de ulike løsningsforslagene)

NFF SENTRAL VIRKSOMHET

35

Alternativ II: Regionmodell med økt ansvar

NFF SENTRAL VIRKSOMHET

	2026 Revidert rammebudsjett	2027 Revidert rammebudsjett	2028 Revidert rammebudsjett
Regionstruktur			
Medlemskontingent	65 866 000	67 974 000	69 537 402
Sum inntekter	89 267 596	91 852 296	93 964 899
Personalkostnader	35 518 703	36 971 014	37 945 547
Hvorav etterutdanning, spesialist og kongress	11 242 545	11 669 761	11 938 166
Tilbake til 2023 nivå (+ 2 stillinger fra 2024)	-2700000	-2700000	-2700000
Direkte kostnader etterutdanning, spesialist og kongress	9 646 000	9 997 858	10 227 809
Styre/Råd/Utvalg/seniorforum/NUF/Faggrupper	2 294 049	2 337 636	2 382 051
Nytt styre/råd/utvalg:			
Interessegruppe avatalefysioterapi			
Tariffpolitisk råd			
Fag og utdanningspolitisk råd - Nytt fagråd	200 000,00	203800	207672,2
Opplæring organisasjonstillitsvalgte	800 000,00	815200	830688,8
Styre/Råd/Utvalg	3 294 049	3 356 636	3 420 412
Opplæring og arbeid for tillitsvalgte, SN og tariffarbeid	3 859 110	3 932 433	4 007 149
Organisasjonsdrift, kontingenter, internasjonalt arbeid, pol påvirkn	6 094 375	6 210 168	6 328 162
Landsmøte	200000	203800	
Landsmøte	642 400	658 800	1 988 375
Midler til aktiviteter i regioner	2 500 000	2 500 000	2 575 000
Personalkostnader Forbundsleder og Regionledere	9 073 502	9 391 074	9 719 762
Til Fysioterapeuten	3 575 577	3 680 057	3 764 698
Driftsutgifter	11 565 720	11 785 469	12 009 392
Prosjektmidler - nytt	2 236 035	2 296 178	2 852 340
Nytt regnskapssystem (investering på 250 000)	83 333	83 333	83 333
Avsetning til Konfliktfondet 2% av sum av inntekter	1 785 342	1 837 036	1 879 288
Leie eller eie bolig for forbundsleder	367 359	375 809	384 452
Markedspris husleie fra 2027/ 2028	0		505 267
Sum kostnader	88 005 470	90 779 686	94 838 646
Driftsresultat	1 262 126	1 072 610	-873 747

Vedlegg 2: Oppsummering av møter med referansegruppene

De tre referansegruppene ble invitert til et andre møte den 28. og 29. mai. På dette møtet kom de med innspill/svar på tre spørsmål. Agenda Rådgivning ledet møtene. Prosjektleder og prosjektkoordinator deltok på møtene.

På forhånd fikk referansegruppene deltagere tilsendt disse spørsmålene:

1. Hvordan kan Norsk Fysioterapeutforbund organiseres for å sikre fysioterapeuters rolle i helsetjenesten?
2. Hvordan kan Norsk Fysioterapeutforbund organiseres for å sikre bred representasjon fra alle fysioterapeuter (alle søylene) på Hovedlandsmøtet?
3. Hvordan kan Norsk Fysioterapeutforbund organiseres for å sikre økt organisasjonsgrad?

Svarene er gruppert etter hovedfunn.

Synlighet, rolle og posisjon

De tre gruppene hadde noe ulik tilnærming til spørsmål 1, men alle var opptatt av hvordan NFF kan bli mer synlige og sikre fysioterapeuters posisjon i helsetjenesten – både den enkelte fysioterapeuts posisjon (stilling, avtale, lønn og arbeidsforhold), men også i like sterk grad profesjonens plass og posisjon. Det kom frem noen forslag til å bedre dette:

Sentralt

- Må være robuste sentralt, som betyr å styrke sekretariatet. Sekretariatet er ikke rigget for å møte utfordringene. Sekretariatet fungerer godt, men det er underbemannet
- Mer ressurser til politisk arbeid – omdisponering av midler
- Organisasjonsledd må ha sekretariatsstøtte når de skal delta i påvirkningsarbeid
- Mer lobbykompetanse
- Kommunikasjon og kommunikasjonsstrategi viktig – må styrkes
- Vi må bruke kunnskap og ha gode eksempler på at fysioterapi virker – det må være ressurser til å fremskaffe slik informasjon (utredningsarbeid)
- NFF mangler et klart og tydelig mål. Uklart hvor vi vil som organisasjon. Dermed mangler vi også strategiplan
- Systemkompetanse må benyttes – ledere har slik kompetanse
- Viktig med synlig og sterk politiker på topp

Lokalt

- Regionledere må ha systemkompetanse, det har vi ikke sikret i dag. Burde de heller vært ansatt? Viktig med god opplæring
- Arbeidet regionledere gjør overfor TV/KP må være mer systematisk enn det er i dag. Nå personavhengig og tilfeldig
- NFF har ikke ressurser til å bistå regionlederne
- Regionledere er politisk valgt, men skal operasjonalisere målene. Dette er underlig da politikere normalt ikke operasjonaliserer mål

- Det lokalpolitiske arbeidet må ikke undervurderes
- Ikke realistisk at regionleder skal kunne påvirke politikere i alle kommuner i sin region. De kan ikke betraktes som mer lokale enn en ansatt i sekretariatet
- Tillitsvalgtarbeidet på arbeidsplassene må prioriteres høyere. De må få bedre opplæring og følges opp på en slik måte at de føler seg som en del av NFF. Dette er en uutnyttet ressurs lokalt
- Også kontaktpersoner fra NFF må få god opplæring og oppfølging for å kunne ivareta avtalefysioterapeutene lokalt

Bred representasjon

På spørsmål 2 var alle gruppene enige om at bred representasjon på landsmøtene er viktig, men hva bred representasjon innebærer, var ikke like klart.

Dette er noe av det som kom frem:

- Noen av deltagerne mente at dagens delegatfordeling (71% region) sikrer demokrati da de regionale valgkomiteene skal søke å få til representasjon fra selvstendig næringsdrivende og ansatte, begge kjønn og ulike geografiske områder innen regionen
- Stort ansvar hviler på valgkomiteene. Har de god nok opplæring og gode nok kriterier for å sikre bedre mangfold og inkludering?
- Det kan stilles spørsmål ved hvor demokratisk dagens situasjon er da; mange delegater ikke har god organisasjonsforståelse, mange regionstyrerepresentanter er delegater (noe for eksempel ikke forbundsstyremedlemmene kan være) og noen regionledere påvirker og legger føringer på delegasjonene
- Faggruppene burde bare ha observatørstatus
- Hele faget bør være representert
- Faget er samlende – hvordan skal vi fremstå som en faggruppe
- Det er maktkamp i organisasjonen i dag – kommer til syne på landsmøtene (noen mener dette ikke er ønskelig, mens andre mener at det er naturlig i en organisasjon som skal ivareta flere interesser)
- Representasjon er i dag definert som bredt, gjennom regiondelagene, men likevel oppleves det som skjevfordelt da delegatene er styrt av regionledere. Hva som er bred representasjon, må derfor diskuteres. Det ble trukket frem eksempel på at en region både kan og har mulighet til å fremme saker på landsmøtene som omhandler avtalefysioterapi. Dette oppleves som ugreit for avtalefysioterapeutene
- Alle grupper må være representert og ha sin stemme på landsmøtene og dette må henge sammen med hvordan vi er organisert ellers
- Studenter bør få større plass

Tiltak for å rekruttere og beholde medlemmer

På spørsmål 3 kom det frem forskjellige forslag til tiltak, kun noen få av organisatorisk karakter. Flere forslag omhandlet oppgavedeling, synlighet, fokus på studenter mv. Dette kom frem:

- Flere stillinger vil gi flere medlemmer
- Flere grupper (i betydningen organisasjonsledd) vil gi større tilhørighet – «Min tilhørighet»

- Studentverving må prioriteres, gjennom hele studietiden, i turnus – samt husk masterstudentene
- Må være mer synlige på arbeidsplassen – flere props
- Styrke sekretariatet
- Bedre medlemservice
- Raskere svar - 3-dagers svarfrist er ikke akseptabelt
- Det må være lett å finne «Rett vei inn» for medlemmene som ønsker kontakt/hjelp fra NFF. Det må synliggjøres hvem som svarer på hva – tydelig oppgavedeling og hvordan kontakte
- Medlem → TV/KP → ta videre hvis behov. TV/KP-rollen må styrkes
- Gode kurs
- Synliggjøre bedre hva vi gjør
- Rekruttering er en oppgave for flere – også for faggruppene – dette må kommuniseres
- Oversikt over spesialisert kompetanse, mistet dette ved nye nettsider
- Bedre kommunikasjonslinjer internt, nå er den fragmentert
- Slutte å snakke hverandre ned
- Benytte de lokale tillitsvalgte bedre enn i dag
- De helprivate må få økt fokus, de «drukner» i dag. Mulig løsning er å opprette en egen gruppe. Mye å hente da de har lav organisasjonsgrad og det finnes konkurrerende forbund. Kontakt PFF, ta dem med om bord. Det er mer som forener enn som skiller.
- Internkommunikasjon må styrkes – nettsiden bør bli bedre

Referanser

- ⁱ Vedtatt av Forbundsstyret 13. desember 2023 (sak 120)
- ⁱⁱ Vedtatt av Forbundsstyret 31. januar 2024 (sak 16)
- ⁱⁱⁱ Tatt utgangspunkt i deltagelse på Landsmøtet 2023 og HLM 2022, det var da 54 delegater. Antallet kan variere noe etter hvor mange medlemmer det er i regionene pr. 1. januar.
- ^{iv} <https://www.legeforeningen.no/contentassets/0d7589209c454ab6a1983bcef9138c91/legeforenings-organisasjonskart.pdf>
- ^v Human Drive. Evaluering av NFFs organisasjonsmodell. 2. juni 2020
- ^{vi} Det er registrert 176 ledere i NFFs medlemsregister, men dette tallet er ikke reelt da vi vet at det er en del medlemmer som ikke har registrert hvilken stilling de har. Det er heller ikke godt nok registrert hva slags lederstillinger det er snakk om.
- ^{vii} [Alltinget nyhetsbrev, 29. april 2024](#)
- ^{viii} Helsepersonell har plikt til å melde fra om virksomheten sin til Norsk pasientskadeerstatning (NPE). Selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter uten kommunal driftsavtale er selv ansvarlig for å melde fra til NPE, og må betale tilskuddet til NPE selv.
- ^{ix} SSB, Statistikkbanken, tabellene 11995 og 03808
- ^x Jf. Forsker ved Universitetet i Oslo Terje P. Hagen, uttalt på Debatten 25. april og i [nrk-artikkel 30. april](#)
- ^{xi} Helsedirektoratet (2018): Videreutdanning for fysioterapeuter. Behov for ny bred klinisk masterutdanning? Rapport 03/2018.
- ^{xii} Ifølge Tom Staavi i Finans Norge på Debatten 25. april 2024.
- ^{xiii} <https://www.finansnorge.no/tema/statistikk-og-analyse/forsikring/helseforsikring/>
- ^{xiv} Sitat Tom Staavi i Finans Norge på Debatten 25. april 2024.
- ^{xv} Kraft- og petroleumsindustri, bank og finans, jf. SSB, Statistikkbanken, tabellene 11995 og 03808
- ^{xvi} Det var fagkongress i 2022.
- ^{xvii} Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor 2022:3. Frivillige organisasjoners sivilsamfunnsrolle: påvirkningsstrategier og tilgang til politiske beslutningsfora.
- ^{xviii} <https://www.legeforeningen.no/om-oss/kontakt-oss/ansatte/>
- ^{xix} <https://www.nsf.no/om-oss/hovedkontor>
- ^{xx} Forbundsstyret, Landsmøter, medlemsverving, nytt medlemsregister mv.
- ^{xxi} Mer informasjon om Legeforeningens fagakse kan leses i [Utvikling av den fagmedisinske akse i Legeforeningen](#).

SAK 4.2

FRA: Forbundsstyret

Endringer av Norsk Fysioterapeutforbunds vedtekter

Saken om nye vedtekter for Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) skal behandles av NFFs landsmøte 2025. Arbeidsgruppen for nye vedtekter har utarbeidet forslag til nye vedtekter. Dette forslaget ligger som vedlegg 1 til denne saken. Underveis i prosessen har arbeidsgruppen sendt forslaget ut på høring i organisasjonen for å sikre bred involvering og gode innspill. De innkomne tilbakemeldingene fra høringsrunden er behandlet og vurdert i et eget saksnotat, se vedlegg 2. For en fullstendig oversikt over alle innspill som har kommet inn fra organisasjonen, vises det til vedlegg 3.

I dette saksnotatet kan man lese om:

- Hva vedtekter er og hvilke formål de har i en organisasjon
- Arbeidet til vedtektsgruppen
- De overordnede føringene for nye vedtekter
- Opprinnelige merknader til nye vedtekter

Dette gir Landsmøtet et godt grunnlag for behandling av saken, med tilgang til både forslag, vurderinger og innspill.

Hva er vedtekter og hvilke formål har de i en organisasjon?

Vedtektene utgjør organisasjonens viktigste styringsdokument, og fungerer som den juridiske rammen for dens interne struktur, prosesser og formål.

Vedtektene regulerer styringsstrukturen ved å klargjøre hvem som har myndighet til å fatte beslutninger, og hvordan disse beslutningene skal gjennomføres. De spesifiserer også medlemskapskriterier og klargjør medlemmers rettigheter og plikter. I tillegg inneholder vedtektene mekanismer for konfliktløsning som sikrer rettferdig behandling av uenigheter og bidrar til organisasjonens stabilitet.

I forbindelse med organisasjonsutviklingsprosjektet og dermed ny struktur av organisasjon var det formålstjenlig å gjennomgå og å lage helt nye vedtekter.

Om arbeidet til vedtektsgruppen

Organisasjonen nedsatte en arbeidsgruppe som skulle arbeide med nye vedtekter. Gruppen har bestått av generalsekretær Frode Jahren, seniorrådgiver Elin Robøle Bjør og advokat Marianne Hauger. Arbeidsgruppen har hatt ni møter. Vedtektsarbeidet har skjedd parallelt med arbeidet med ny organisasjonsstruktur. Jahren og Bjør utgjør arbeidsgruppen for organisasjonsprosjektet.

SAK 4.2

Arbeidsgruppen har arbeidet ut fra følgende overordnede føringer for nye vedtekter:

1. **Klart formål og målsettinger:** Vedtektene bør tydelig definere organisasjonens formål, slik at de gir en tydelig ramme for fremtidig virksomhet.
2. **Juridisk samsvar:** Det er avgjørende at vedtektene er i samsvar med gjeldende lover og regler, slik at de oppfyller juridiske krav og sikrer organisasjonens legitimitet.
3. **Struktur og språk:** Vedtektene bør være godt organisert og skrevet i et klart og presist språk, slik at de er lett forståelige for alle involverte.
4. **Definerte roller og ansvar:** Vedtektene bør klart beskrive styringsstrukturen, inkludert roller, ansvar og myndighet til organisasjonens ledelse og medlemmer.
5. **Konflikthåndtering:** Vedtektene bør inneholde mekanismer for løsning av interne konflikter for å sikre rettferdighet og stabilitet.
6. **Fleksibilitet:** Vedtektene bør ikke inneholde for detaljerte regler som hindrer at organisasjonen kan tilpasse seg fremtidige behov.

På bakgrunn av målsetningene har organisasjonen fått helt nye vedtekter.

Utkast til vedtekter er inndelt i tre:

- Del 1: Generelle bestemmelser
- Del 2: Organisasjonens organer
- Del 3: Tvisteløsning, oppløsning og ikrafttrede

I tillegg blir det bli utarbeidet utfyllende vedtekter for regioner, faggrupper og NUF som vil erstatte gjeldende vedtekter. Det som er spesielt for det enkelte organisasjonsledd blir omtalt i 2: Organisasjonens organer. Det vil bli foreslått forenklinger, men ikke materielle endringer.

Merknader

I det første utkastet til de nye vedtektene la arbeidsgruppen ved merknader til de bestemmelsene som ble ansett som viktige å kommentere. Arbeidsgruppen mener fortsatt at de begrunnelsene som gis nedenfor, er sentrale å understreke. Merk at det kan ha skjedd endringer i innholdet eller navnet på bestemmelsene.

Der det ikke er gjort materielle endringer, men kun tekstuelle justeringer, vil det ikke være noen kommentar.

Siden del 2 er forklart og begrunnet i organisasjonsprosjektet, henvises det til saknotatet sendt ut per e-post 12. mai 2025, som inkluderer høringsbrev og forslag til endringer i Norsk Fysioterapeutforbunds organisasjonsstruktur. Derfor er det ikke skrevet merknader til

SAK 4.2

organisasjonsstrukturen. Kun nye bestemmelser eller viktige endringer som arbeidsgruppen ønsker å fremheve, er kommentert.

I dagens vedtekter er det inkludert saksbehandlingsregler som gjelder når reglene brukes. Arbeidsgruppen har som hovedregel fjernet disse, da de mener slike regler kan stå i egne dokumenter.

Til Del 1: Generelle bestemmelser:

Dokumentets navn

Det foreslås at organisasjonens øverste styrende dokument endrer navn fra NFFs "lover og vedtekter" til NFFs "vedtekter". Forbundsstyret begrunner dette med at regler som regulerer interne forhold i en organisasjon eller selskap vanligvis omtales som "vedtekter", mens betegnelsen "lover" anvendes om regler som regulerer samfunnet i sin helhet.

§ 2 Formål

Dagens, og forslag til nytt formål for Norsk Fysioterapeutforbund deler en felles vektlegging av fysioterapeutenes rolle og betydning, samt kvalitet og etikk innen utdanning, forskning og yrkesutøvelse. Begge fremmer profesjonsutvikling, selv om dette uttrykkes forskjellig.

Det nye formålet har et bredere samfunnsorientert perspektiv, med fokus på offentlig helsetjeneste og likeverdige helsetilbud. Dagens formål er mer spesifikt og detaljert, med vekt på fysioterapiens betydning nasjonalt og internasjonalt.

§ 3 MEDLEMSKAP

Opptak til medlemskap:

Forbundsstyret foreslår videreføring av opptak av medlemmer i NFF, med unntak av kategorien faglig medlemskap. I tillegg foreslås det å regulere hvem som ikke kan bli medlem av NFF.

Faglig medlemskap:

I dagens lover og vedtekter står det følgende om opptak av faglig medlemskap: *Dersom det foreligger særlige forhold, kan Forbundsstyret etter individuell søknad innvilge faglig medlemskap. Faglig medlemskap innebærer begrensede rettigheter og plikter som nærmere angitt i punkt 9. Forbundsstyret kan også inngå avtale med annet fagforbund om adgangen til faglig medlemskap i NFF og fullt medlemskap i det andre forbundet. For tilfelle som faller inn under slik avtale om dobbeltmedlemskap, håndheves avtalen av sekretariatet.*

Forbundsstyret foreslår at denne individuelle retten fjernes, men at NFF beholder muligheten for å inngå avtaler med andre forbund om dobbeltmedlemskap. For tiden har NFF en slik avtale med Forskerforbundet, der vitenskapelig ansatte fysioterapeuter har nytte av medlemskap i begge forbund. Forbundsstyret mener at en videreføring av den individuelle retten er for ressurskrevende

SAK 4.2

administrativt. For tiden har NFF kun ett medlem registrert med faglig medlemskap. Disse vil bli overført til ordinært medlemskap med mindre medlemmet ønsker noe annet.

Unntak fra opptak av medlemskap:

NFF har per i dag ingen eksplisitt bestemmelse som regulerer unntak fra opptak til medlemskap basert på tilknytning til ekstreme politiske organisasjoner eller brudd på faglige prinsipper. For at NFF skal være en trygg og inkluderende organisasjon, er det viktig å ha klare regler for medlemskap. Det er nødvendig med unntak for å sikre at NFF ikke gir plass til personer som støtter nazistiske, fascistiske eller rasistiske ideologier, jf. punkt 1 under unntaket. Slike ideer går imot prinsippene om respekt, likestilling og inkludering, og kan skade organisasjonens troverdighet og trygghet. Videre er ekskludering av personer som har blitt utestengt fra Unio nødvendig for å opprettholde etisk og organisatorisk sammenheng i fagforeningsfelleskapet, jf. punkt 2 del to av unntaket. Forbundsstyret ser det også som effektivt å kunne utestenge et medlem der et annet Unio-forbund har foretatt en slik vurdering.

§ 3.5 SUSPENSJON

Særlig om tillitsvalgte:

Forbundsstyret har lagt vekt på å regulere suspensjon av tillitsvalgte på en tydelig måte. Tillitsvalgte har en viktig rolle i organisasjonen. De er ansvarlige for å ivareta medlemmenes interesser, fremme forbundets mål og sikre tillit både innenfor organisasjonen og utad. Det kan oppstå utfordringer hvis tillitsvalgte er frikjøpt og mottar lønn fra forbundet. Derfor er det viktig å ha klare regler for hvordan suspensjon av tillitsvalgte skal håndteres.

§ 4 NFF-KLUBB OG TILLITSVALGTE

Forbundsstyret foreslår å innta en helt ny bestemmelse i organisasjonens vedtekter. Avsnittet fremhever en strukturert og tydelig organisering av tillitsvalgte og lokale klubber, noe som styrker deres rolle som bindeledd mellom arbeidsplassen og forbundet. Det underbygger viktigheten av å ha en representativ klubbstruktur på arbeidsplasser med flere medlemmer, både for å fremme samarbeid og for å håndtere saker som tariffavtaler og tvister effektivt.

Videre bidrar det til å sikre en høy organisasjonsgrad og fremmer samhandling med andre Unio-organiserte. Dette avsnittet er derfor viktig for å styrke tillitsvalgtes funksjon og det kollektive arbeidet på arbeidsplassen.

Til Del 2 organisasjonens organer:

§ 6 SAMMENSETNING AV STYRER OG UTVALG

Dette avsnittet er en videreføring av § 5 i dagens vedtekter. Utkast til ny bestemmelse går lenger ved å inkludere flere hensyn for å sikre bredt mangfold i organisasjonen. Paragrafen er avgjørende for å sikre en balansert og representativ oppbygging av styrer og utvalg i organisasjonen. En bred og

SAK 4.2

mangfoldig sammensetning bidrar til å reflektere organisasjonens helhet, inkludert ulike perspektiver og erfaringer fra medlemmene. Når det tas hensyn til faktorer som ansatt-/næringslivstilhørighet, kjønn, alder, minoritetsbakgrunn og geografiske forhold, skapes et styringsapparat som bedre forstår og ivaretar medlemmenes ulike behov.

Mangfold er også en nøkkelfaktor for innovasjon og gode beslutningsprosesser. Ved å inkludere forskjellige synspunkter og erfaringer blir organisasjonen bedre rustet til å møte komplekse utfordringer og tilpasse seg et samfunn i stadig endring. Dette fremmer tillit, legitimitet og engasjement blant medlemmene.

§ 15 KONTROLLKOMITEEN

Forbundsstyret har endret navn på Kontrollutvalget til Kontrollkomiteen. Utvalg og komiteer har forskjellige funksjoner i en organisasjon. Et utvalg er ofte midlertidig og rådgivende, laget for å utføre spesifikke oppgaver eller undersøke saker. En komité er gjerne mer formalisert, med et klart mandat og ansvar, og kan være enten midlertidig eller permanent. Mens utvalg fokuserer på utforskning og anbefalinger, har komiteer ofte beslutningsrett eller ansvar for forvaltning.

§ 17 FYSIOTERAPEUTEN

Nye vedtekter som regulerer fagbladet Fysioterapeuten er sendt over fra bladstyret, jf. sak 6 om Endringer av Fysioterapeutens vedtekter, fra møtet den 29. april.

Gjeldende vedtekter er på noen områder svært detaljerte, det forslås derfor å forenkle teksten. «*Den største endringen i forslaget er at bladstyret skal ansette redaktør i fremtiden, ikke Forbundsstyret. Dette vil sannsynligvis nødvendiggjøre en endring av Bladstyrets mandat for øvrig, der det bør trekkes en direkte linje fra Bladstyret opp til Landsmøtet*».

Til Del 3: Tvisteløsning, oppløsning og ikrafttredden

§ 18 AVGJØRELSE OM TVISTER

NFF har i dag et lovutvalg med ansvar for å innstille forslag til endringer i forbundets lover og vedtekter, vurdere behovet for harmonisering, avgi uttalelser om fortolkningsspørsmål og behandle anker knyttet til suspensjon og eksklusjon. Lovutvalget har dermed fungert som en uavhengig instans for juridiske vurderinger og retningsgivende fortolkninger av organisasjonens regelverk.

Den nye modellen innebærer en flytting av disse, hvor fortolkning av vedtektene og tvister om deres anvendelse nå avgjøres av Forbundsstyret. Ved spørsmål om vedtektene vil Forbundsstyret i første instans ta stilling til spørsmål. Deretter kan beslutning ankes til representantskap, som vil ha siste ord i tvistesaker.

Denne endringen har som formål å effektivisere saksbehandlingen og forenkle beslutningsprosessene, samtidig som tvisteløsningen forankres i de organer som har direkte ansvar for forbundets styring. Ved å samle kompetansen hos Forbundsstyret og representantskapet, sikres

SAK 4.2

en mer helhetlig tilnærming til regelverksfortolkning og medlemskonflikter. På bakgrunn av dette innstiller Forbundsstyret på å legge ned Lovutvalget og flytte deres oppgaver til Forbundsstyret.

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøte 2025 vedtar forslag til vedtekter for Norsk Fysioterapeutforbund og fellesvedtekter for NFFs organisasjonsledd.

VEDTEKTER FOR NORSK FYSIOTERAPEUTFORBUND

INNHold

DEL 1: GENERELLE BESTEMMELSER	3
§ 1 NAVN	3
§ 2 FORMÅL	3
§ 3 MEDLEMSKAP	3
§ 3.1 OPPTAK AV MEDLEMMER	3
§ 3.2 MEDLEMMERS RETTIGHETER	4
§ 3.3 MEDLEMMERS PLIKTER	4
§ 3.4 KONTINGENT	4
§ 3.5 OPPHØR AV MEDLEMSKAP	4
§ 3.6 SUSPENSJON	5
§ 3.7 EKSKLUSJON	5
§ 4 NFF-KLUBB OG TILLITSVALGTE	5
DEL 2: ORGANISASJONENS ORGANER	6
§ 5 FORBUNDETS ORGANER, SEKRETARIAT OG OPPBYGGING	6
§ 6 SAMMENSETNING AV STYRER OG UTVALG	6
§ 7 LANDSMØTET	6
§ 7.1 GENERELT	6
§ 7.2 DELEGATER	6
§ 7.3 OBSERVATØRER	7
§ 7.4 ØVRIGE DELTAGERE	7
§ 8 LANDSMØTETS OPPGAVER	7
§ 9 EKSTRAORDINÆRT LANDSMØTE	8
§ 10 VALG PÅ LANDSMØTET	9
§ 10.1 VALGGJENNOMFØRING	9
§ 11 REPRESENTANTSKAPET	9
§ 12 REPRESENTANTSKAPETS OPPGAVER	9
§ 13 FORBUNDSSTYRET	10
§ 14 FORBUNDSSTYRETS OPPGAVER	10
§ 15 NÆRINGSPOLITISK STYRE	11
§ 16 ANSATTPOLITISK STYRE	11
§ 17 FAGSTYRET, FAGRÅDET OG FAGGRUPPENE	12
§ 17.1 FAGRÅDET	12

§ 17.2 FAGSTYRET	12
§ 17.3 FAGGRUPPENE	13
§ 17.3.1 FORMÅL.....	13
§ 17.3.2 SAMMENSETNING.....	13
§ 17.3.3 OPPGAVER	13
§ 17.3.4 ETABLERING	14
§ 17.3.5 NAVN.....	14
§ 17.3.6 MEDLEMMER I FAGGRUPPEN	14
§ 17.3.7 ØKONOMISKE FORHOLD	14
§ 18 REGIONENE	14
§ 18.1 FORMÅL.....	14
§ 18.2 SAMMENSETNING.....	14
§ 18.3 OPPGAVER.....	14
§ 18.4 REGIONINNDELING.....	15
§ 18.5 MEDLEMMER I REGIONEN	15
§ 18.6 ØKONOMISKE FORHOLD	15
§ 19 NYUTDANNEDE FYSIOTERAPEUTER (NUF).....	15
§ 19.1 FORMÅL.....	15
§ 19.2 SAMMENSETNING.....	15
§ 19.3 OPPGAVER.....	16
§ 19.4 MEDLEMMER I NUF	16
§ 19.5 ØKONOMISKE FORHOLD	16
§ 20 KONTROLLKOMITEEN	16
§ 20.1 FORMÅL.....	16
§ 20.2 SAMMENSETNING.....	16
§ 20.3 KONTROLLKOMITEENS OPPGAVER.....	16
§ 21 DEN SENTRALE VALGKOMITEEN	17
§ 21.1 VALGKOMITEENS SAMMENSETNING	17
§ 21.2 VALGKOMITEENS MANDAT	17
§ 22 RÅDET FOR FYSIOTERAPIETIKK.....	17
§ 22.1 FORMÅL.....	17
§ 22.2 SAMMENSETNING.....	17
§ 22.3 OPPGAVER.....	17
§ 23 ØVRIGE ORGANISASJONSLEDD	18
§ 23.1 SENIORFORUM	18
§ 23.2 NETTVERK.....	18

§ 24 ADMINISTRASJON	18
§ 25 TIDSSKRIFTET FYSIOTERAPEUTEN	19
§ 25.1 EIER.....	19
§ 25.2 FORMÅL.....	19
§ 25.3 BLADSTYRET	19
§ 25.3.1 MYNDIGHET OG OPPGAVER.....	19
§ 25.3.2 VALG AV STYREMEDLEMMER	19
§ 25.3.5 PROTOKOLL.....	20
DEL 3: ADMINISTRASJON, TVISTELØSNING, OPPLØSNING OG IKRAFTTREDEN	20
§ 26 ADMINISTRASJON	20
§ 27 AVGJØRELSE AV TVISTER.....	20
§ 28 OPPLØSNING	20
§ 29 IKRAFTTREDEN.....	20

DEL 1: GENERELLE BESTEMMELSER

§ 1 NAVN

Organisasjonens navn er Norsk Fysioterapeutforbund, som forkortes NFF.

§ 2 FORMÅL

NFF er Norges eneste profesjonsforening som samler alle fysioterapeuter, manuellterapeuter og fysioterapistudenter. Forbundet arbeider for å fremme gode inntekts- og arbeidsvilkår, samt ivareta fagets utvikling for både ansatte og næringsdrivende fysioterapeuter.

Forbundet skal:

- arbeide for en sterk offentlig helsetjeneste og likeverdige helsetilbud for alle.
- sikre best mulig vilkår for inntekt, arbeidsforhold, utdanning og kompetanseutvikling for medlemmene.
- utvikle profesjonen og fremme høy kvalitet og etisk standard i yrkesutøvelse, utdanning og forskning.
- styrke fysio- og manuellterapeutenes rolle og posisjon i samfunnet og synliggjøre fysioterapiens verdi for den enkelte og for samfunnet som helhet

NFF er et partipolitisk uavhengig forbund. NFF er én juridisk enhet.

§ 3 MEDLEMSKAP

§ 3.1 OPPTAK AV MEDLEMMER

1. Ordinært medlem: Den som innehar norsk autorisasjon som fysio- eller manuellterapeut, kan opptas som medlem. Den som ikke lenger er autorisert på grunn av alder, kan beholde sitt medlemskap.
2. Studentmedlem: Den som går på studier som leder frem til autorisasjon som fysioterapeut i Norge, kan opptas som studentmedlem.

3. Æresmedlem: Person som har gjort en spesielt fremragende innsats for NFF kan av Landsmøtet utnevnes til æresmedlem.
4. Dobbeltsmedlemskap: Forbundsstyret kan inngå avtale med annet fagforbund om adgangen til faglig medlemskap i NFF og fullt medlemskap i det andre forbundet.
5. Unntak fra opptak av medlemskap:
 - Personer som er tilsluttet, representerer eller åpent støtter et politisk parti, organisasjon eller nettverk som har nazistisk, fascistisk og/eller rasistisk program eller beslektet formål, kan utelukkes fra organisasjonen.
 - De som har tatt arbeid under godkjent arbeidsstans, eller er ekskludert fra forbund tilsluttet Unio.

§ 3.2 MEDLEMMERS RETTIGHETER

Et ordinært medlem:

- har rett til å benytte initialene MNFF og til å søke godkjenning som spesialist MNFF
- har en stemme ved uravstemning og årsmøte i regionen
- har forslagsrett etter vedtektene, jf. § 8 (3), herunder forslagsrett til kandidat til tillitsvern i forbundet
- er valgbar til tillitsvern i forbundet
- har rett til bistand i lønnsforhandlinger og arbeidskonflikter, med unntak av pensjonistmedlemmer og medlemsgruppene som følger av § 3.1 punkt 1 andre setning.
- har rett til å motta forbundets tidsskrift.

Et studentmedlem:

- har forslagsrett etter vedtektene, jf. § 8 (3), herunder forslagsrett til kandidat til tillitsvern i forbundet
- har rett til å motta forbundets tidsskrift.

§ 3.3 MEDLEMMERS PLIKTER

1. Medlemmene plikter å opptre i samsvar med NFFs vedtekter, vedtak, yrkesetiske og øvrige retningslinjer fastsatt av kompetent organ, herunder vedtak om plassoppsigelse (streik) og andre kamptiltak som er nødvendig for å ivareta fysio- og manuellterapeuters kollektive interesser.
2. Medlemmene plikter å betale kontingent i samsvar med vedtektene.

§ 3.4 KONTINGENT

Medlemmene skal betale en årskontingent til forbundet. Representantskapet vedtar årskontingentens størrelse for kommende år. Representantskapet kan vedta fritak eller redusert årskontingent for grupper av medlemmer når andre forhold gjør det rimelig. Representantskapet har fullmakt til å utskrive nødvendig ekstrakontingent i forbindelse med konflikter.

§ 3.5 OPPHØR AV MEDLEMSKAP

1. Utmelding av NFF skjer skriftlig. Medlemskapet består til:
 - a. utløpet av inneværende kvartal,
 - b. det er oppnådd enighet i tariffoppgjør medlemmet er omfattet av, eller når
 - c. juridisk bistand er avsluttet.
2. Medlemmer som har fått sin autorisasjon tilbakekalt, utmeldes fra vedtaksdato i Statens helsetilsyn.

3. Vedtar Forbundsstyret eksklusjon, opphører medlemskapet fra vedtakstidspunktet.

4. Medlemskapet kan opphøre ved utestående fordringer som overskrider beløp tilsvarende tre måneders kontingent. Betalingsansvaret bortfaller ikke. Nytt medlemskap kan oppnås når skyldig kontingent og andre utestående fordringer til forbundet er betalt.

§ 3.6 SUSPENSJON

Suspensjon betyr at medlemmet blir midlertidig utestengt, til en endelig avgjørelse er tatt. I denne perioden kan medlemmet ikke påberope seg de ellers gjeldende medlemsrettighetene. Forbundsstyret kan vedta å suspendere et medlem som har opptrådt slik at vedkommende har motarbeidet forbundets formål, skadet dets anseelse eller overtrådt dets vedtekter eller retningslinjer, ikke etterkommet dets pålegg ved lønns- og arbeidskonflikter eller for øvrig utvist en uverdig opptreden. Vedtak om suspensjon krever at minst seks av Forbundsstyrets medlemmer stemmer for det. Medlemmet har rett til å anke avgjørelsen til representantskapet. Rådet for fysioterapietikk kan få uttale seg i saker om yrkesetiske forhold.

Forbundsstyret kan med samme flertallskrav oppheve suspensjonen dersom begrunnelsen bortfaller, eller man etter nærmere undersøkelser konstaterer at det ikke er grunnlag for suspensjon/eksklusjon.

Dersom en tillitsvalgt gjør seg skyldig i straffbare forhold eller har motarbeidet forbundets formål, skadet dets anseelse eller overtrådt dets vedtekter, kan den tillitsvalgte suspenderes fra sitt verv. Slik suspensjon skal straks meldes til Forbundsstyret til godkjenning.

Har den suspenderte full lønn som tillitsvalgt, kan suspensjonen skje med eller uten opprettholdelse av lønnen.

Den suspenderte kan innen én måned etter at vedkommende har fått varsel om suspensjonen påklage denne til representantskapet.

Når suspensjonssaker er endelig avgjort, kan forbundet ta opp spørsmålet om eksklusjon av den suspenderte.

§ 3.7 EKSKLUSJON

Eksklusjon er en fullstendig og endelig avslutning av medlemsforholdet.

Forbundsstyret kan vedta å ekskludere et medlem som har opptrådt slik at vedkommende har motarbeidet forbundets formål, skadet dets anseelse eller overtrådt dets vedtekter eller retningslinjer, ikke etterkommet dets pålegg ved lønns- og arbeidskonflikter, eller for øvrig utvist en kritikkverdig opptreden.

NFF har en nulltoleranse mot trakassering, mobbing og vold av og mot tillitsvalgte og ansatte i organisasjonen. Brudd på bestemmelsen kan medføre eksklusjon. Vedtak om eksklusjon krever at minst seks av Forbundsstyrets medlemmer stemmer for det. Medlemmet har rett til å anke avgjørelsen til representantskapet. Rådet for fysioterapietikk kan få uttale seg i saker om yrkesetiske forhold.

§ 4 NFF-KLUBB OG TILLITSVALGTE

På arbeidsplasser med flere medlemmer bør det velges en tillitsvalgt og etableres en NFF-klubb. Klubben skal ha et styre med minst tre medlemmer, hvorav én eller flere er tillitsvalgte. NFF-

klubben og tillitsvalgte er forbundets instans på arbeidsplassene. Hvis det er flere klubber i samme bedrift, skal et felles styre samordne tiltak og drøfte felles saker.

Klubbene skal samarbeide med forbundet for aktiv faglig og organisatorisk virksomhet, opprettelse av tariffavtaler og håndtering av tvister. De skal arbeide for høy organisasjonsgrad og fremme samarbeid med andre Unio-organiserte på arbeidsplassen.

Lokale klubber kan utarbeide egne vedtekter, godkjent av Forbundsstyret og i tråd med NFFs vedtekter. Ved fravær av lokale vedtekter gjelder forbundets vedtekter.

DEL 2: ORGANISASJONENS ORGANER

§ 5 FORBUNDETS ORGANER, SEKRETARIAT OG OPPBYGGING

Forbundets besluttende organer, er:

1. Landsmøtet
2. Representantskapet
3. Forbundsstyret

Forbundets øvrige organer, er:

1. Næringspolitisk styre
2. Ansattpolitisk styre
3. Fagstyret
4. Regionene
5. Kontrollkomiteen
6. Rådet for fysioterapietikk
7. Den sentrale valgkomiteen
8. NFFs faggrupper
9. Studentorganisasjonen
10. Nyutdannede fysioterapeuter (NUF)
11. Seniorforum

§ 6 SAMMENSETNING AV STYRER OG UTVALG

Alle styrer, utvalg, arbeidsgrupper og tilsvarende bør ha en sammensetning som i størst mulig grad gjenspeiler bredde og mangfold i NFF, herunder skal det blant annet tas hensyn til ansatt-/næringslivstilhørighet, kjønn, alder, minoritetsbakgrunn og geografiske forhold.

§ 7 LANDSMØTET

§ 7.1 GENERELT

Landsmøtet er forbundets høyeste myndighet og har ordinært møte hvert tredje år.

Landsmøtet er beslutningsdyktig når minst 2/3 av delegatene er til stede.

§ 7.2 DELEGATER

Medlemmene utøver sin myndighet gjennom delegatene på landsmøtet. Landsmøtet er sammensatt på følgende måte:

- Forbundsstyret: Ved forfall av fra forbundsstyrets medlemmer trer deres vara til Forbundsstyret inn.

- Regionene: Antall delegater beregnes ut fra regionenes medlemstall per 01.01. Regioner med 1-1000 medlemmer har rett til å stille med seks delegater. Antall delegater øker deretter med 1 delegat per 250 medlemmer. Delegatene og varadelegatene velges av regionens årsmøte året etter landsmøtet.
- Faggruppene: Ledere av faggrupper har rett til å møte som delegat. Ved faggruppeleders forfall møter nestleder, og ved dennes forfall utpeker styret hvem som skal møte som delegat.
- Studentdelegater: NFFs studentmedlemmer har rett til å stille med to delegater. Delegatene velges av FYSIO Norge, og ved forfall utpeker styret hvem som skal møte som delegat. Delegatene må komme fra ulike fysioterapiutdanninger i Norge, og må være medlem av NFF.
- Seniorforum: Lederne i de regionale seniorforumene velger en representant til landsmøtet blant lederne.

Delegater har tale-, forslags- og stemmerett. Vervet som delegat er et personlig verv, og kan ikke overføres til andre etter fullmakt. Delegatene må være til stede for å kunne avgi stemme.

§ 7.3 OBSERVATØRER

Forbundsstyrets medlemmer, generalsekretæren og observatører har rett til å møte på landsmøtet med tale- og forslagsrett, men har ikke stemmerett. Rett til å møte som observatører har:

- redaktøren av Fysioterapeuten, ev. stedfortreder utpekt av redaktøren
- leder av Kontrollkomiteen
- leder av Rådet for fysioterapietikk
- leder av den sentrale valgkomiteen
- FYSIOs to observatører i Forbundsstyret
- én av de tillitsvalgte i NFFs sekretariat
- styrets leder i Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter
- Styreleder i regionene som ikke er valgt som delegat

§ 7.4 ØVRIGE DELTAGERE

Landsmøtet er åpent for forbundets medlemmer. Landsmøtet kan vedta at hele eller deler av møtet skal være lukket for andre enn delegatene og observatørene.

§ 8 LANDSMØTETS OPPGAVER

Landsmøtet skal:

- behandle sak om konstituering, møte- og valgreglement.
- behandle orientering om regnskap og aktivitet i perioden.
- vedta organisasjonens mål og strategi for landsmøteperioden.
- behandle politiske saker av overordnet betydning.

- behandle økonomiske mål for forbundet, slik som størrelse på konfliktfond, egenkapitalprosent, likviditetsgrad og eventuelt andre økonomiske prioriteringer.
- behandle saker innmeldt fra organisasjonsleddene og andre saker som Forbundsstyret legger fram.
- gjennomføre følgende valg, jf. § 10:
 - valg av Forbundsstyret, herunder leder, nestleder, styremedlemmer og varamedlemmer
 - valg av Næringspolitisk styre
 - valg av Ansattpolitisk styre
 - valg av leder og nestleder til Fagstyret
 - valg av Rådet for fysioterapietikk
 - valg av Kontrollkomiteen
 - valg av den sentrale valgkomiteen
 - valg av medlemmer til styret av Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter
 - valg av revisor
 - valg av personlige vara til aktuelle verv

Andre saker som krever landsmøtebehandling:

- endring av NFFs vedtekter
- endring av vedtekter for Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter, jf. § 21
- endring av yrkesetiske retningslinjer
- endring av retningslinjer for konfliktfondet
- endring av retningslinjer for rettshjelpsfondet
- tilknytning til hovedorganisasjon, eventuell fusjon eller oppløsning

Saker som ønskes tatt opp på landsmøtet, må være sendt Forbundsstyret gjennom et organisasjonsledd som er representert med delegater på landsmøtet, jf. § 7.2. Med saken skal det følge en anbefaling fra organisasjonsleddet om videre behandling og forslag til vedtak.

Følgende frister gjelder for ordinært landsmøte avholdt i november:

- april: Forbundsstyret skal kunngjøre tid og sted for landsmøtet. Sammen med kunngjøringen skal det følge et foreløpig forslag til sakliste.
- 1. juni: Saker som organisasjonsleddene ønsker behandlet på landsmøtet, og forslag til endringer av vedtektene, skal være meldt til Forbundsstyret.
- 10 uker før landsmøtet: Forbundsstyret skal kunngjøre endelig forslag til sakliste for landsmøtet.
- 6 uker før landsmøtet: Forbundsstyret skal kunngjøre endelig forslag til vedtak i saker som legges fram for landsmøtet, herunder forslag til endring i vedtektene.
- 4 uker før landsmøtet: Kunngjøring av Valgkomiteens innstilling.

§ 9 EKSTRAORDINÆRT LANDSMØTE

Ekstraordinært landsmøte skal avholdes når Forbundsstyret eller representantskapet finner det nødvendig, eller når minst 1/3 av delegatene krever det. Ekstraordinært landsmøte skal, så langt råd er, kunngjøres med minst én måneds varsel. Ekstraordinært landsmøte skal bare behandle de sakene som er nevnt i innkallingen.

§ 10 VALG PÅ LANDSMØTET

§ 10.1 VALGGJENNOMFØRING

Valg skal som hovedregel foregå skriftlig. Blanke stemmer betraktes som ikke avgitte stemmer. Valgperioden er tre år. En kandidat er valgt når vedkommende har fått mer enn 1/2 av de avgitte stemmene.

Valget trer i kraft ved møtets avslutning.

Bestemmelsene i § 10 suppleres av Retningslinjer for sentral valgkomité.

§ 11 REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet er organisasjonens øverste myndighet i landsmøteperioden.

Representantskapet innkalles minimum to ganger i året når det ikke avholdes landsmøte, og minimum én gang det året det avholdes landsmøte.

Representantskapet består av følgende delegater med tale, forslag og stemmerett:

Forbundsstyret, leder og nestleder i regionstyrene, leder og nestleder i regionenes delegasjoner, ledere av faggruppene. Forbundsstyremedlemmer har ikke stemmerett i sak om årsregnskap fra Forbundsstyret.

Alle delegater skal ha personlig vara som møter ved deres fravær. Regionstyret og delegasjonen avgjør hvem fra styret eller delegasjonen som deltar dersom leder og/eller nestleder melder forfall. Det samme gjelder faggruppene.

Følgende inviteres til møtene og har tale- og forslagsrett: ledere av NFFs komiteer, råd og utvalg, én representant for Seniorforum, representant fra FYSIO og redaktør for Fysioterapeuten. Generalsekretær har møteplikt med tale- og forslagsrett. Representantskapet kan invitere andre som observatører.

Representantskapet er beslutningsdyktig når mer enn 1/2 av delegatene er til stede.

Forbundsleder leder representantskapet.

§ 12 REPRESENTANTSKAPETS OPPGAVER

Representantskapet skal:

- behandle saker av overordnet og prinsipiell betydning sendt inn fra organisasjonsledd.
- godkjenne årsregnskap, årsberetning og årsrapport fra Forbundsstyret.
- fastsette medlemskontingenten og behandle hovedprioriteringer for budsjett.
- fastsette lønns- og kompensasjonsordninger for organisasjonstillitsvalgte.
- behandle anker på vedtak om suspensjon og eksklusjon.
- behandle klager på Forbundsstyrets vedtak i tolkning av forbundets vedtekter.
- behandle Kontrollkomiteens beretning for foregående kalenderår.
- behandle Kontrollkomiteens skriftlige beretning om forbundets årsregnskap og Forbundsstyrets årsberetning.

Representantskapet velger ny nestleder, dersom leder eller nestleder må erstattes i valgperioden.

Representantskapet kan med flertall av de avgitte stemmene vedta å behandle saker som ikke er satt opp på saklisten.

§ 13 FORBUNDSSTYRET

Forbundsstyret har ansvar for den daglige styringen av forbundet, og handler med ansvar overfor representantskapet og landsmøtet.

Forbundsstyret har ni medlemmer, herunder:

- forbundsleder
- nestleder
- leder av Næringspolitisk styre
- leder av Ansattpolitisk styre
- leder av Fagstyret
- to frie styremedlemmer
- leder av NUF
- én ansattrepresentant fra NFFs sekretariat

FYSIO har rett til å møte med to observatører.

Det velges personlig vara til de to frie styremedlemmer.

Forbundsstyret kan innvilge møte- og talerett til andre i tilfeller der det er ønskelig å styrke styrets kompetanse på et område. Forbundsstyret kan invitere andre som observatører.

Forbundsstyret velger et arbeidsutvalg blant sine medlemmer og fastsetter fullmakter for dette. Forbundsleder er leder av arbeidsutvalget.

Forbundsstyret er beslutningsdyktig når mer enn 1/2 av medlemmene er til stede.

Forbundsstyret fastsetter styreinstruks som gir nærmere regler for styrets arbeid og saksbehandling.

§ 14 FORBUNDSSTYRETS OPPGAVER

Forbundsstyret skal:

- lede den politiske virksomheten i NFF i landsmøteperioden.
- utarbeide årsbudsjett.
- disponere midler og fond innenfor rammen av vedtekter og vedtak i landsmøte og representantskap.
- utforme NFFs standpunkter i politiske spørsmål.
- legge fram årsregnskap for representantskapet. Regnskapet skal være revidert av statsautorisert revisor og forelagt Kontrollkomiteen.
- innkalle til og forberede saker med innstilling til landsmøter og møter i representantskapet.
- behandle forslag og henvendelser fra organisasjonens underliggende ledd og rådgivende organer.
- ansette generalsekretær.
- fastsette retningslinjer, blant annet for arbeidet i utvalg, råd, fora og arbeidsgrupper, samt andre retningslinjer etter behov.
- oppnevne medlemmer til utvalg, råd og fora som ikke velges etter § 10.

- fatte avgjørelser i alle administrative saker
- fatte beslutning om tolkning av vedtektene
- fatte vedtak om suspensjon og eksklusjon.

§ 15 NÆRINGSPOLITISK STYRE

Næringspolitisk styre er forbundets ansvarlige organ i saker som omhandler selvstendig næringsdrivendes fysioterapivirksomhet.

Styret velges av Landsmøtet og består av fem medlemmer inkludert leder og nestleder. Medlemmene skal være selvstendig næringsdrivende. Det velges personlige vara til de tre styremedlemmene. Leder inngår i Forbundsstyret. Ved forfall trer nestleder inn i Forbundsstyret. Styret er beslutningsdyktige når 3/5 av styret er til stede.

Næringspolitisk styre skal:

- fremme selvstendig næringsdrivende fysioterapeuters plass i primærhelsetjenesten.
- løfte helprivates utfordringer inn i organisasjonen.
- lede nettverk for helprivate fysioterapeuter.
- utarbeide inntekts- og næringspolitiske retningslinjer.
- utarbeide krav og gjennomføre forhandlinger på vegne av Norsk Fysioterapeutforbund om takster og driftstilskudd.
- utarbeide krav og gjennomføre forhandlinger om rammevilkår.
- sikre at medlemstjenester og tilbud er relevante for selvstendig næringsdrivende.

§ 16 ANSATTPOLITISK STYRE

Ansattpolitisk styre er forbundets ansvarlige organ i saker som gjelder fysioterapeuter som er ansatte.

Styret velges av Landsmøtet, og består av fem medlemmer inkludert leder og nestleder. Det velges personlige vara til de tre styremedlemmene. Leder inngår i Forbundsstyret. Ved forfall til trer nestleder inn i Forbundsstyret. Styret er beslutningsdyktige når 3/5 av styret er til stede.

Styret skal:

- behandle NFFs tariffpolitikk.
- utarbeide krav til forhandlinger.
- behandle saker om lønns- og arbeidsvilkår for privat ansatte som ikke er omfattet av en tariffavtale.
- behandle avtaleverk og tariffavtaler innen fysioterapivirksomhet der fysioterapeuter er i et ansettelsesforhold.
- gi anbefaling om hovedavtaler og tariffavtaler bør sendes til uravstemning, vedtas eller forkastes.
- utarbeide NFFs politikk for ledere.
- utarbeide anbefalinger om NFFs helsepolitikk.

§ 17 FAGSTYRET, FAGRÅDET OG FAGGRUPPENE

§ 17.1 FAGRÅDET

Fagrådet skal bidra til å fremme NFFs fysioterapifaglige mål.

Fagrådet består av fagstyret og ledere fra hver faggruppe. Ved forfall møter faggruppens nestleder. Rådet er beslutningsdyktig når 3/5 er til stede.

Fagrådet sammenkalles av Fagstyret og ledes av fagstyrets leder. Fagrådet skal ha minst to møter i året, hvorav det ene er årsmøte. Årsmøtet må være avholdt innen 15. mars.

Fagrådet skal:

- være en pådriver for kvalitet, fagutvikling og etisk forsvarlig fagutøvelse og sette retning for fagets utvikling.
- bidra til at fag- og helsepolitisk arbeid baseres på oppdatert kunnskap og på størst mulig konsensus om faglige prioriteringer.
- bidra til påvirke at grunn- etter- og videreutdanning styrker fysioterapeutenes kunnskap og kompetanse i samsvar med samfunnets behov.
- bidra til påvirke til at organisering av helsetjenesten tuftes på et faglig grunnlag.
- behandle NFFs rammesøknader til Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter.
- behandle endringer i regelverket for spesialistordningen.
- behandle saker fremmet av Fagstyret.
- Behandle klager på Fagstyrets avslag om spesialistgodkjenning.

§ 17.2 FAGSTYRET

Fagstyret er det utøvende organisasjonsleddet mellom fagrådsmøtene og ivaretar det fagpolitiske interessefeltet mellom fagrådets møter. Fagstyret er Forbundsstyrets rådgivende organ i saker som gjelder fysioterapifaget. Styret er beslutningsdyktig når 3/5 er til stede.

Fagstyret består av leder, nestleder og tre medlemmer. Leder og nestleder av Fagstyret velges av Landsmøtet. Leder og nestleder må være medlem i en faggruppe. Leder inngår i Forbundsstyret. Ved forfall til Forbundsstyret trer nestleder inn i Forbundsstyret. De øvrige medlemmene og tre personlige vara velges av Fagrådet for to år av gangen. Fagstyret skal ha bred faglig sammensetning med representasjon fra både store og små faggrupper. Fagrådet kan velge å supplere styret med en representant fra fysioterapiutdanningene.

Fagstyret skal:

- følge opp vedtak fattet av Landsmøtet og Fagrådet.
- ivareta og koordinere det fysioterapifaglige interessefeltet mellom Fagrådets møter.
- virke som kontakt- og samarbeidsorgan i forholdet mellom Norsk Fysioterapeutforbund og faggruppene og øvrige organisasjonsledd.
- koordinere faggruppenes arbeid mellom Fagrådets møter.
- være et kontaktorgan for organisasjonsleddene i faglige spørsmål.
- arbeide med fysioterapifaglige problemstillinger etter delegert myndighet fra Forbundsstyret.
- være et konsultasjonsorgan for å koordinere uttalelser som vedrører fysioterapifaglige forhold.
- være et kontakt- og samarbeidsorgan for myndighetene i fysioterapifaglige spørsmål.

- forberede saker til Fagrådet.
- godkjenne søknader om spesialister i Norsk Fysioterapeutforbund.
- være høringsorgan i relevante saker.
- budsjettansvar for Fagstyret og Fagrådets virksomhet.

Fagstyret kan innenfor sitt formål delegere oppgaver til den enkelte faggruppe.

§ 17.3 FAGGRUPPENE

§ 17.3.1 FORMÅL

Faggruppene er forbundets fysioterapifaglige ledd og er underlagt forbundets vedtekter og gyldige vedtak fattet av sentrale organer.

Faggruppen er NFFs organisasjonsledd for fagets utvikling innen det enkelte fagområdet. Faggruppen er et faglig nettverk for fysioterapeuter innen definerte fagområder, og skal bidra til at medlemmenes faglige og fagpolitiske interesser fremmes og styrkes. Faggruppen skal arbeide i henhold til vedtak fattet av Landsmøtet og Forbundsstyret.

§ 17.3.2 SAMMENSETNING

Faggruppen ledes av et styre som består av fem til syv styremedlemmer, inkludert leder, sekretær, kasserer og kursansvarlig. Det kan velges inntil to varamedlemmer. Styremedlemmene velges av årsmøtet blant faggruppens medlemmer for to år av gangen, slik at henholdsvis to (tre) og tre (fire) medlemmer velges hvert år. Styrets leder velges særskilt. Styret velger selv sin nestleder.

Faggruppens styre kan for to år av gangen oppnevne kurs- og fagutviklingsutvalg bestående av inntil fire medlemmer.

Kurs- og fagutviklingsutvalg skal medvirke til at relevant kompetanse opprettholdes og utvikles blant annet ved å:

- bistå faggruppestyret med fagkunnskap når det gjelder innholdet i fysioterapispesifikk etter- og videreutdanning.
- arbeide med rekruttering av kursledere i samarbeid med faggruppestyret.
- bistå ved behandling av spesialistsøknader i samarbeid med NFFs sekretariat.
- koordinere og arrangere kortere kurs om tidsaktuelle fagtemaer som supplement til det øvrige kurstilbudet i NFF.
- holde faggruppens styre løpende orientert om sin virksomhet.

Faggruppen skal avholde årsmøte innen 15. mars.

§ 17.3.3 OPPGAVER

Faggruppen skal innen sitt fagfelt:

- være et faglig nettverk for fysioterapeuter innen definerte fagområder.
- bidra til at medlemmenes faglige og fagpolitiske interesser fremmes blant annet gjennom høringer og representasjon i arbeidsgrupper.
- være NFFs rådgivende organ ved utvikling av nasjonale dokument.
- utvikle og forvalte etterutdanning som tilbys av NFF.
- definere kompetansemålene i spesialistordningen.

- bidra til samarbeid på tvers av faggrupper og mellom NFFs organisasjonsledd, profesjoner nasjonalt og internasjonalt.

§ 17.3.4 ETABLERING

For å kunne etablere en faggruppe må den være landsomfattende, og ha sin virksomhet knyttet til et bredt fagfelt eller virksomhetsområde. Faggruppene skal ha minimum 200 medlemmer.

Faggruppen skal, før oppstart, vise gjennom budsjett og handlingsplaner at de har ressurser til å levere i henhold til faggruppens formål og oppgaver. Etablering av faggruppe krever vedtak av landsmøtet. Forbundsstyret har ansvar for at faggruppen konstituerer seg i løpet av landsmøteperioden. Minst ett medlem av Forbundsstyret skal være til stede under konstitueringen.

§ 17.3.5 NAVN

Faggruppens navn skal være NFFs faggruppe for [*fagområdets betegnelse*].

§ 17.3.6 MEDLEMMER I FAGGRUPPEN

Medlemmer i faggruppene skal være medlem i NFF. Medlemskap i en faggruppe er frivillig. Medlemmer i NFF kan være medlem i flere faggrupper samtidig.

§ 17.3.7 ØKONOMISKE FORHOLD

Faggruppens virksomhet finansieres gjennom den tilleggskontingenten faggruppen krever inn fra sine medlemmer. Faggruppen kan også ha andre inntekter.

§ 18 REGIONENE

§ 18.1 FORMÅL

Regionene skal ivareta medlemmenes interesser i regionen og være et bindeledd mellom medlemmene og forbundet sentralt. Regionene skal støtte tillitsvalgte og kontaktpersoner og legge til rette for at det etableres lokale nettverk mellom disse. Regionene skal bidra til å fremme fysioterapeutenes kompetanse og betydning overfor beslutningstakere og andre relevante interessenter i regionen.

§ 18.2 SAMMENSETNING

Regionen ledes av regionstyret valgt på regionens årsmøte. Regionens medlemmer velger et regionstyre med fem til syv medlemmer, inkludert leder. Det skal velges inntil to varamedlemmer. Vurderinger av antall styremedlemmer gjøres av regionens årsmøte.

Ett styremedlem skal velges av og blant medlemmer i Nyutdannede fysioterapeuter (NUF). Styrets funksjonstid er tre år. Styrets leder velges særskilt. Styret velger nestleder.

Ved regionleders fravær trer nestleder inn som leder av regionstyret.

Delegater til landsmøte fra regionene velges av årsmøtet året etter at landsmøtet er gjennomført. Årsmøtet velger leder og nestleder av delegasjonen. Valgkomiteen velges for tre år med virkningstidspunkt parallelt med regionens styre.

§ 18.3 OPPGAVER

Regionene skal:

- drifte regionen.
- arbeide med politisk påvirkning lokalt og regionalt i samsvar med NFFs vedtatte politikk og prioriteringer.
- arrangere møteplasser for medlemmer i regionen.
- legge til rette for etablering av nettverk for tillitsvalgte og kontaktpersoner.
- gjennomføre møter på arbeidsplasser.
- sikre at det er tillitsvalgte på arbeidsplassene og kontaktpersoner i alle kommuner.
- bidra i arbeidet med å rekruttere studenter og etablere dialog med studiestedene.
- bidra i arbeidet med å verve medlemmer i samarbeid med NFF sentralt.
- yte bistand til seniorforum i regionen.
- etablere kontakt og samarbeid med andre Unio-forbund på fylkes- og regionnivå.
- ha kontakt og samarbeid med aktuelle brukerorganisasjoner på fylkes- og regionnivå.
- avholde årsmøte innen 15. mars.

§ 18.4 REGIONINDELING

Regionene deles inn på følgende måte:

- Region Nord: Består av fylkene Finnmark, Troms, Nordland og Trøndelag
- Region Vest: Består av fylkene Møre og Romsdal, Vestland, Rogaland og Agder
- Region Sør-Øst: Består av Telemark, Vestfold, Buskerud, Akershus, Oslo, Østfold og Innlandet.

§ 18.5 MEDLEMMER I REGIONEN

Alle medlemmer i NFF er automatisk medlem i den regionen hvor arbeidssstedet ligger. Studentmedlemmer er automatisk medlemmer i den regionen hvor studiestedet ligger. Øvrige medlemmer som ikke er i arbeid, er automatisk medlem i den regionen hvor bostedet ligger. Styrene i berørte regioner kan i fellesskap gi dispensasjon fra denne regel etter søknad fra medlemmet. Forbundsstyret avgjør tvister med endelig virkning.

§ 18.6 ØKONOMISKE FORHOLD

Regionens virksomhet finansieres gjennom overføring fra forbundet sentralt. Regionen kan også ha andre inntekter.

§ 19 NYUTDANNEDE FYSIOTERAPEUTER (NUF)

§ 19.1 FORMÅL

NUF er forbundets organisasjonsledd for studenter, turnuskandidater og nyutdannede fysioterapeuter. NUF er underlagt forbundets vedtekter og gyldige vedtak fattet av sentrale organer. NUF er ikke en selvstendig juridisk enhet.

NUF skal ivareta interessene til alle studenter, turnuskandidater og nyutdannede fysioterapeuter som er medlem i NFF.

§ 19.2 SAMMENSETNING

Styret skal bestå av fem medlemmer.

Styremedlemmene inngår i regionstyrene i NFF, i tillegg til NUFs styre. Styremedlemmene innstilles av de respektive regionale valgkomiteer, og velges elektronisk av NUF-medlemmene i den enkelte region. Styret konstituerer seg på første møte, med leder, nestleder og kasserer. Leder inngår i Forbundsstyret. Ved forfall trer nestleder inn i Forbundsstyret.

§ 19.3 OPPGAVER

NUF skal:

- fremme medlemmenes og forbundets interesser.
- sette medlemmenes situasjon og problemstillinger på dagsorden.
- være en pådriver for at det gjennomføres aktiviteter for målgruppen.
- bidra til at arbeidet for og med medlemmene i NUF er koordinert på tvers av regioner.
- kommunisere med medlemmer og andre interessenter i henhold til NFFs kommunikasjonsstrategi.
- fremme fagpolitisk engasjement.

§ 19.4 MEDLEMMER I NUF

Medlemmer i NUF skal være medlem i NFF. Studenter, turnuskandidater og nyutdannede fysioterapeuter, i en periode på fem år etter autorisasjon, blir automatisk medlem i NUF.

§ 19.5 ØKONOMISKE FORHOLD

NUFs virksomhet finansieres gjennom overføring fra forbundet sentralt. NUF kan også ha andre inntekter, dog ikke sponsorer.

§ 20 KONTROLLKOMITEEN

§ 20.1 FORMÅL

Kontrollkomiteen skal føre tilsyn med forbundets virksomhet og blant annet påse at den følger vedtekter, retningslinjer og vedtak fattet av Landsmøtet og representantskapet.

§ 20.2 SAMMENSETNING

Kontrollkomiteen består av til sammen fem medlemmer, inkludert leder og inntil tre varamedlemmer valgt av Landsmøtet.

Leder velges av Landsmøtet. Ledere av organisasjonsledd og ansatte i sekretariatet er ikke valgbare. Ved leders forfall velges stedfortreder av og blant utvalgets øvrige medlemmer.

Kontrollkomiteen møter så ofte som det anses påkrevet for å kunne sikre et effektivt tilsyn. Generalsekretæren har ansvar for sekretærarbeidet og yter nødvendig bistand.

§ 20.3 KONTROLLKOMITEENS OPPGAVER

Kontrollkomiteen skal:

- kontrollere om forbundets virksomhet og aktivitet er samsvar med vedtekter og vedtak fattet av styrende organer.
- kontrollere om de økonomiske disposisjoner er gjort i samsvar med gjeldende vedtekter og vedtak fattet av styrende organer.
- samarbeide med revisor.
- hvert år avgi beretning for foregående kalenderår til representantskapet.
- avgi skriftlig beretning til representantskapet om forbundets årsregnskap og forbundsstyrets årsberetning.
- avgi rapport til Landsmøtet om forbundets finansielle stilling og øvrig virksomhet i landsmøteperioden.

Kontrollkomiteen skal uten ugrunnet opphold ta opp betydelige forsømmelser eller misligheter som komiteen får kjennskap til.

§ 21 DEN SENTRALE VALGKOMITEEN

§ 21.1 VALGKOMITEENS SAMMENSETNING

Sentral valgkomité skal ha følgende sammensetning:

Komiteen består av til sammen fem medlemmer, inkludert leder, og inntil tre varamedlemmer, valgt av landsmøtet.

Ved konstituering velges én nestleder av og blant medlemmene.

Valgkomiteen er beslutningsdyktig når 3/5 av komiteens medlemmer er til stede.

Leder, medlemmer og varamedlemmer i Valgkomiteen må fratre sine verv dersom de selv er kandidat til valg som skal foretas på landsmøtet, med unntak av gjenvalg til komiteen.

§ 21.2 VALGKOMITEENS MANDAT

Sentral valgkomité har følgende mandat:

- Komiteen innstiller for valg som skal skje under landsmøtet, med unntak av forslag til ny valgkomité.
- Komiteen kan endre sin innstilling dersom
 - et avvirket valg får konsekvenser for innstillinger Valgkomiteen har foretatt, eller en innstilt kandidat trekker seg.
 - det fremkommer nye opplysninger om en innstilt kandidat som ville ha påvirket komiteens innstilling.
- Forbundsstyrets nestleder innstilles blant en av de frikjøpte politikerne i styret. Det tilstrebes at nestleder har en yrkestilknytning som er motsatt forbundsleders.

§ 22 RÅDET FOR FYSIOTERAPIETIKK

§ 22.1 FORMÅL

Rådet for fysioterapietikk skal ha en rådgivende funksjon overfor Forbundsstyret i saker som omhandler NFFs yrkesetiske retningslinjer. Rådet skal behandle saker som gjelder yrkesetiske og kollegiale forhold.

§ 22.2 SAMMENSETNING

Rådet for fysioterapietikk består av fem medlemmer inkludert leder og inntil tre varamedlemmer valgt av Landsmøtet. Leder velges særskilt. Ved leders forfall velges stedfortreder av og blant utvalgets øvrige medlemmer. Rådet er beslutningsdyktig når 3/5 er til stede.

I beslutninger av klagesaker på medlemmer er Rådet for fysioterapietikk beslutningsdyktig når fem medlemmer er til stede.

§ 22.3 OPPGAVER

Rådet for fysioterapietikk har følgende oppgaver:

- arbeide for at NFFs yrkesetiske retningslinjer er kjent i organisasjonen

- arbeide for å synliggjøre etiske problemstillinger for organisasjonen og medlemmene
- kan uttale seg om prinsipielle fysioterapietiske problemstillinger
- kan belyse og uttale seg om organisasjonsetiske forhold i NFF
- ved behov uttale seg om helseetiske problemstillinger relatert til fysioterapietiske problemstillinger i media
- kommunisere med medlemmer og andre interessenter i henhold til NFFs kommunikasjonsstrategi.

§ 23 ØVRIGE ORGANISASJONSLEDD

§ 23.1 SENIORFORUM

Det skal legges til rette for egne seniorforum for pensjonistmedlemmer i alle regioner. Seniorforumene er rådgivende for besluttende organer i regionene.

Lederne i de regionale seniorforumene velger en representant til landsmøtet blant lederne.

Seniorforumene skal:

- arbeide med saker som angår alders- og uførepensjonister regionalt og på landsbasis.
- arrangere regionale medlemsmøter med faglig, kulturelt, sosialt og samfunnsaktuelt program
- ha uttalerett i spørsmål som angår alders- og uførepensjonister.

§ 23.2 NETTVERK

NFFs nettverk skal bidra til å gi inspirasjon og mulighet for å dele erfaringer og kunnskap, og drøfte felles problemstillinger. Nettverkene skal være en møteplass for fag- og kunnskapsutvikling innenfor interesseområdet. Nettverkene skal bidra til å styrke NFFs argumentasjon i saker som medlemmene i nettverkene har kompetanse innenfor.

Nettverkene skal:

- løfte frem spørsmål og bidra i diskusjon i saker knyttet til nettverkens interesseområde.
- gi innspill til Norsk Fysioterapeutforbunds politiske organisasjonsledd og til sekretariatet om aktuelle politiske og faglige saker.
- gi innspill til utvikling av forbundets tilbud innen interesseområdet.

§ 24 ADMINISTRASJON

Generalsekretæren har ansvar for forberedelse av saker til og iverksetting av beslutninger gjort i Forbundsstyret. Generalsekretæren har møte-, tale- og forslagsrett i alle organer i organisasjonen, unntatt Valgkomiteen og Kontrollkomiteen.

Generalsekretærens ansvarsområde omfatter:

- all NFFs virksomhet.
- innstilling til forbundsstyret i alle saker.
- utvikling av forbundets virksomhet.
- utvikling av kultur og kompetanse i NFFs organisasjon og administrasjon.
- ansettelse av medarbeidere i administrasjonen.

- forvalte forbundets arbeidsgiverpolitikk og sikre medbestemmelsesrett for ansatte.

§ 25 TIDSSKRIFTET FYSIOTERAPEUTEN

§ 25.1 EIER

NFF eier og utgir tidsskriftet Fysioterapeuten.

Fysioterapeuten redigeres av ansvarlig redaktør, som ansetter redaksjonelle medarbeidere. Bladstyret ansetter redaktør.

§ 25.2 FORMÅL

Fysioterapeuten redigeres etter Redaktørplakaten og Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Fysioterapeuten skal gjennom en saklig og fri informasjons- og opinionsformidling bidra til at fysioterapifaget utvikler seg i samsvar med samfunnets og befolkningens behov. Fysioterapeuten skal belyse fysioterapifaglige organisasjons-, utdannings- og helse- og sosialpolitiske forhold.

§ 25.3 BLADSTYRET

§ 25.3.1 MYNDIGHET OG OPPGAVER

Overordnede økonomiske rammer for tidsskriftet Fysioterapeuten vedtas av Forbundsstyret gjennom de årlige budsjettene for forbundet.

Redaktør skal sammen med Bladstyret lede Fysioterapeutens virksomhet i samsvar med disse, og Fysioterapeutens årlige budsjett.

Bladstyret kan melde inn saker til Landsmøtet.

§ 25.3.2 VALG AV STYREMEDLEMMER

Bladstyret består av Forbundsstyrets medlemmer, ett fritt medlem med aktuell redaksjonell erfaring fra redaktørstyrte medier, og én representant for de ansatte i redaksjonen. Den ansatte representanten i Bladstyret velges av og blant de ansatte i redaksjonen. Fritt styremedlem utpekes av redaktør. Forbundsleder er styreleder, og Bladstyret utpeker nestleder av og blant Bladstyrets medlemmer. Valgperiode tilstrebes lik en landsmøteperiode for alle styrets medlemmer.

Fysioterapeutens redaktør har tale- og forslagsrett på Bladstyrets møter. NFFs generalsekretær har rett til å delta på Bladstyrets behandling av saker, også med tale- og forslagsrett.

§ 25.3.3 KRAV OM STYREBEHANDLING

Bladstyret innkalles når redaktør, styrets leder eller minst tre av Bladstyrets medlemmer krever det.

§ 25.3.4 NÅR KAN BLADSTYRET TREFFE BESLUTNINGER

Bladstyret er beslutningsdyktig når minst fem medlemmer, herunder styrets leder eller nestleder, er til stede. Vedtak i Bladstyret fattes med alminnelig flertall. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme.

§ 25.3.5 PROTOKOLL

Det skal føres protokoll fra Bladstyrets møter.

DEL 3: ADMINISTRASJON, TVISTELØSNING, OPPLØSNING OG IKRAFTTREDEN

§ 26 ADMINISTRASJON

Når et organisasjonsledd ikke opptrer i henhold til NFFs vedtekter, når det foreligger manglende økonomisk styring, fare for tap eller for øvrig foreligger andre forhold som nødvendiggjør behovet for økt kontroll over organisasjonsleddets virksomhet, kan Forbundsstyret vedta at organisasjonsleddet skal settes under administrasjon. Opphør av administrasjon krever vedtak i Forbundsstyret. Organisasjonsleddet kan anke vedtaket for ny behandling av representantskapet.

§ 27 AVGJØRELSE AV TVISTER

Tolkning av disse vedtektene, og tvister om hvordan de skal forstås, blir avgjort av Forbundsstyret, med rett til å klage til førstkommande representantskap. Det er ikke anledning til å prøve tolkningsspørsmål eller tvister ved de sivile domstolene.

§ 28 OPPLØSNING

Landsmøtet kan vedta uravstemning om at NFF skal oppløses.

Medlemmene skal gis en frist på én måned til å avgi sin stemme.

Minst 2/3 av medlemmene må avgi stemme, og minst 5/6 av disse må ha stemt for at NFF skal oppløses.

Forbundsstyret står for avviklingen og vedtar hvordan organisasjonens midler skal disponeres.

§ 29 IKRAFTTREDEN

Disse vedtektene trer i kraft fra [SETT INN VEDTAKTSDATO].

Om endring av vedtektene se § 8.

Fellesvedtekter for NFFs organisasjonsledd

Disse vedtektene gjelder for regioner, faggrupper og NUF. Vedtektene får anvendelse på seniorforum og nettverk, så langt det er hensiktsmessig.

Vedtektene kan utfylles med saksbehandlingsregler som vedtas av hvert organisasjonsledd, og som skal gjelde for hele styreperioden.

Etablering

Etablering av et organisasjonsledd krever vedtak av Landsmøtet. Forbundsstyret har ansvar for at organisasjonsleddet konstituerer seg i løpet av landsmøteperioden. Minst ett medlem av Forbundsstyret skal være til stede under konstitueringen.

Navn og vedtekter

Organisasjonsleddets navn vedtas av Landsmøtet. Leddet skal følge NFFs vedtekter og øvrige regler som gjelder i organisasjonen.

Medlemskap

For å kunne bli medlem i organisasjonsleddet må man være medlem i NFF. Medlemmer i NFF kan være medlem i flere organisasjonsledd samtidig. Innmelding og utmelding skal skje skriftlig. Reglene i NFFs vedtekter § 3 om medlemskap får virkning for organisasjonsleddet.

Årsmøtet

Myndighet

Årsmøtet er organisasjonsleddets øverste myndighet.

Møterett

Organisasjonsleddets medlemmer har rett til å møte på årsmøtet med tale-, forslags- og stemmerett. Det kan ikke stemmes etter fullmakt. Medlemmene må være til stede på årsmøtet.

Forbundsleder og den Forbundsstyret har utpekt, har rett til å møte på årsmøtet med tale- og forslagsrett.

Årsmøtet er åpent for forbundets medlemmer, men årsmøtet kan vedta at hele eller deler av møtet skal være lukket for andre enn organisasjonsleddets medlemmer og personer angitt i avsnittet ovenfor.

Møteplikt

Styret til organisasjonsleddet skal være til stede på årsmøtet.

Ordinære årsmøter

Tidspunkt for avholdelse

Ordinært årsmøte skal avholdes innen 15. mars.

Saker som skal behandles og avgjøres

På det ordinære årsmøtet skal følgende saker behandles og avgjøres:

1. valg av møteleder og referent og to personer til å underskrive protokollen
2. godkjenning av innkalling og saksliste
3. godkjenning av årsberetning for organisasjonsleddet for det foregående regnskapsår
4. godkjenning av det fremlagte regnskap for organisasjonsleddet for oversendelse til NFF sentralt for revisjon og endelig godkjenning av Representantskapet

5. vedta budsjett for organisasjonsleddet for inneværende regnskapsår
6. valg av:
 - a. styret
 - b. delegater herunder leder og nestleder og varadelegater i tråd med NFFs vedtekter
 - c. suppleringsvalg
 - d. valgkomité
7. andre saker som etter vedtektene hører under årsmøtet.

Ekstraordinære årsmøter

Dersom styret eller minst ¼ av organisasjonsleddets medlemmer krever det, skal det innkalles til ekstraordinært årsmøte. Innkalling skal skje med minst én ukes skriftlig varsel.

Innkalling til årsmøtet

Årsmøtet innkalles skriftlig av styret til organisasjonsleddets medlemmer.

Innkalling til årsmøtet skal være sendt senest tre uker før møtet skal holdes.

Innkallingen skal angi tid og sted for årsmøtet. Innkallingen skal angi de saker som skal behandles på årsmøtet. Styret skal utarbeide forslag til dagsorden. Sakspapirer med styrets innstilling og forslag til vedtak skal vedlegges innkallingen.

Rett til å få en sak behandlet på årsmøtet

Organisasjonsleddets medlemmer har rett til å få behandlet en sak på årsmøtet. Frist for innsending av saker til årsmøtet må kunngjøres av styret med tre ukers varsel. Saker til årsmøtet må meldes skriftlig til styret.

Saker utenfor dagsorden

Saker som ikke er meddelt årsmøtet etter reglene om innkalling, kan behandles på møtet dersom det ved godkjenning av dagsorden vedtas med alminnelig flertall av avgitte stemmer i forbindelse med behandling av dagsorden.

Ekstraordinært årsmøte kan ikke behandle saker som ikke er meddelt det ekstraordinære årsmøtet etter reglene om innkalling til årsmøtet.

Protokoll

Referenten fører protokoll for årsmøtet. I protokollen skal årsmøtets beslutninger inntas med angivelse av utfallet av avstemningene. Fortegnelse over de stemmeberettigede etter punkt 4.2 skal inntas i eller vedlegges protokollen. Protokollen undertegnes av to personer valgt av årsmøtet. Protokollen skal være tilgjengelig for medlemmer av organisasjonsleddet og oppbevares på betryggende måte.

Styret skal umiddelbart etter avholdt årsmøte oversende kopi av protokollen fra årsmøtet til forbundets sekretariat.

Flertallskrav

Vedtak fattes med alminnelig flertall. Ved valg av personer til tillitsverv skal avstemning skje skriftlig dersom en eller flere ber om det. Benkeforslag er tillatt. Blanke stemmer betraktes som ikke avgitte stemmer. Dersom det er flere kandidater til et verv, og ingen av kandidatene oppnår mer enn halvparten av de avgitte stemmer, skal det foretas ny avstemning mellom de to kandidatene som fikk høyest stemmetall.

Styret

Myndighet

Styret er underlagt årsmøtet. Styret skal forvalte organisasjonsleddets interesser.

Valg av leder og styremedlemmer

For styresammensetning som ikke er regulert av NFFs vedtekter, gjelder følgende: Styret til organisasjonsleddet skal bestå av tre til syv medlemmer, inkludert leder. Det skal velges inntil to varamedlemmer. Vurderinger av antall styremedlemmer gjøres av organisasjonsleddets årsmøte. Leder og styrets funksjonstid er to år og regnes fra årsmøtets slutt.

Om sammensetningen av styret, se NFFs vedtekter punkt 6. Organisasjonsleddet kan fastsette øvrige kriterier for representasjon i styret.

Leder og styre velges av og blant organisasjonsleddets medlemmer. Styrets leder velges særskilt. Styret velger nestleder.

Ved leder av organisasjonsleddets fravær trer nestleder inn som leder av organisasjonsleddet. Ved forventet langvarig fravær må styret av organisasjonsleddet avgjøre om det er behov for å gjennomføre valg av stedfortreder. Ved varig forfall skal leder av organisasjonsleddet velges av og blant organisasjonsleddets medlemmer. Dersom øvrige styremedlemmer får varig forfall, trer det varamedlem som fikk flest stemmer inn som fast medlem av styret. Suppleringsvalg skal foretas dersom varig forfall medfører at styret ikke blir beslutningsdyktig.

Styrets saksbehandling

Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av styrets medlemmer er til stede. Styrebehandlingen ledes av styrets leder. Ved styreleders forfall ledes styrebehandlingen av nestleder. Dersom verken styrets leder eller nestleder er til stede, velger styret selv en møteleder.

En beslutning av styret krever at flertallet av de styremedlemmer som deltar i behandlingen av en sak har stemt for. Ved stemmelikhet gjelder det møteleder har stemt for.

Det skal føres protokoll fra styrets møter.

Styrets oppgaver

Styret til organisasjonsleddet skal ivareta formålet til organisasjonsleddet angitt i NFFs vedtekter.

Økonomiske forhold

Organisasjonsleddet skal utarbeide et forsvarlig budsjett. Budsjettet for inneværende regnskapsår skal godkjennes av organisasjonsleddets årsmøte og oversendes NFF sentralt innen 17. mars hvert år. Forbundet sentralt skal melde tilbake hvorvidt det anser det oversendte budsjettet som forsvarlig.

Organisasjonsleddets regnskap føres av NFF sentralt. Organisasjonsleddet skal i den anledning bistå forbundet sentralt ved å fremskaffe nødvendig underlagsmateriale, og for øvrig stå til disposisjon for å gi nødvendige opplysninger. Årsregnskapet skal godkjennes av organisasjonsleddets årsmøte.

Følgende papirer skal oversendes NFF sekretariat innen 17. mars.

1. Regnskap med noter
2. Budsjett/revidert budsjett med forklaringer
3. Årsmelding
4. Organisasjonsleddets årsberetning fra foregående år
5. Undertegnet protokoll fra årsmøtet

Dersom organisasjonsleddet har hatt valg og leder/kasserer ikke er gjenvalgt, er det avtroppende leder/kasserer som har ansvaret for at dokumentene blir sendt NFFs sekretariat innen 17. mars.

Organisasjonsleddets styre og styrets medlemmer hver for seg skal varsle forbundets sekretariat dersom de ser at organisasjonsleddet vil overskride eller har overskredet budsjettet.

Valgkomité

Valgkomiteen til et organisasjonsledd skal bestå av tre medlemmer.

Dersom valgperiode ikke er regulert av NFFs vedtekter, gjelder følgende:

Medlemmene velges av årsmøtet blant leddets medlemmer for to år av gangen, slik at henholdsvis ett og to medlemmer velges hvert år.

Valgkomiteen skal fremme forslag til årsmøtet på kandidater til vervene som organisasjonsleddets leder, styremedlemmer og medlemmer av Valgkomiteen. Valgkomiteens innstilling skal være skriftlig. Ved dissenser skal både flertallets og mindretallets kandidat(er) oppgis. Det skal også opplyses hvilke komitémedlemmer som avgir flertalls- og mindretallsinnstilling. Innstillingen skal følge som vedlegg til innkallingen til årsmøtet. Valgkomiteen administrerer valgene på årsmøtet.

Administrasjon

Dersom styrende organer i et organisasjonsledd ikke følger NFFs vedtekter eller egne vedtekter, eller det foreligger manglende økonomisk kontroll, risiko for økonomisk tap, eller andre forhold som tilsier det, kan Forbundsstyret beslutte å sette organisasjonsleddet under administrasjon. En eventuell avslutning av administrasjonen krever vedtak fra Forbundsstyret.

Oppløsning

Landsmøtet i NFF kan vedta med 2/3 flertall å oppløse et organisasjonsledd. Forslag til landsmøtet om å oppløse organisasjonsleddet kan fremmes av organisasjonsleddet selv, og må da vedtas med 3/4 flertall av de avgitte stemmene på organisasjonsleddets årsmøte. Blanke stemmer betraktes som ikke avgitte stemmer. Forslag til oppløsning kan også fremmes av Forbundsstyret om organisasjonsleddet ikke oppfyller sitt formål som beskrevet i NFFs vedtekter.

Vedtektsendringer

Endring av disse vedtektene må vedtas av Landsmøtet med 2/3 flertall av avgitte stemmer. Blanke stemmer betraktes som ikke avgitte stemmer.

SAK 4.3

FRA: Lovutvalget

Forslag til lovendring- likelydende bestemmelser om beslutningsdyktighet for NFFs råd og utvalg

Saken i korte trekk

I NFFs lover er reguleringen og ordlyden av beslutningsdyktighet for råd og utvalg utformet ulikt. I denne saken skal det gjennomgås hvordan beslutningsdyktighet er regulert i ulike råd og utvalg. Det skal også vurderes om det kan fastsettes en likelydende bestemmelse.

Hvordan er beslutningsdyktighet regulert i råd og utvalg i dag:

Råd og utvalg	Antall medlemmer	Ordlyd: beslutningsdyktighet	Beslutningsdyktighet etter personer og deltall/prosent
Næringspolitisk råd	7	minst halvparten av medlemmene	4, 4/7 (57 %)
Tariffpolitisk råd	5	(har ingen bestemmelse i loven)	-
Fag- og utdanningspolitisk råd	5	(har ingen bestemmelse i loven)	-
Lovutvalget	5	Ord. Saker: minst tre medlemmer deltar i behandlingen Susp- og ekskl.vedtak: Minst fem medlemmer	3, 3/5 (60 %)
Kontrollutvalget	5	minst halvparten av dets medlemmer er til stede	3, 3/5 (60 %)
Rådet for fysioterapietikk	5	minst tre medlemmer/varamedlem er til stede	3, 3/5 (60 %)
Ankeutvalget	3	tre medlemmer er til stede	3, 3/3 (100 %)

I NFFs lover er det i dag tre forskjellige ordlyder for å beskrive beslutningsdyktighet:

- Antallet som må være til stede
- Deltall
- Ingen regulering i lovene, men egne saksbehandlingsregler

SAK 4.3

I vurderingen av hvordan beslutningsdyktighet skal reguleres, bør det oppstilles krav til en klar og presis ordlyd. Videre bør det vurderes om ordlyden skal kunne fungere ved endringer i lovene (dynamisk ordlyd).

I tabellen over ser man at det ikke er likt antall medlemmer i råd og utvalg. Dette medfører at et deltall/prosent ikke kan oppstilles som fellesnevner.

Det som er likt for alle råd og utvalg, er at de er beslutningsdyktige når over halvparten av medlemmene er til stede. Dette med unntak av Ankeutvalget, som stiller krav til at samtlige medlemmer er til stede. En slik ordlyd vil også være dynamisk om antall medlemmer endres.

Det foreslås nytt punkt og ny felles ordlyd for råd og utvalg:

Når kan [råd og utvalg] treffe beslutninger

[Råd og utvalg] er beslutningsdyktig når minst halvparten av dets medlemmer er til stede og deltar i behandlingen.

Selv om det skal velges x medlemmer til [råd og utvalg], mister ikke [råd og utvalg] beslutningsdyktighet dersom medlemmer fratrer sine verv, med mindre [råd og utvalg] ikke lenger er beslutningsdyktig etter første ledd.

Når medlemmer er inhabile, er [råd og utvalg] likevel beslutningsdyktig så lenge minst halvparten av dets medlemmer deltar i behandlingen.

Til øvrige råd og utvalg hvor teksten over ikke passer, bør det utarbeides tekst etter samme retningslinjer som over.

Til Ankeutvalget foreslås følgende tekst:

Når kan Ankeutvalget treffe beslutninger

Ankeutvalget er beslutningsdyktig når alle medlemmer er til stede og deltar i behandlingen.

FORSLAG TIL VEDTAK

Lovutvalget foreslår at alle råd og utvalg (med unntak av Ankeutvalget) får et likelydende punkt om beslutningsdyktighet slik det er foreslått i denne teksten:

Når kan [råd og utvalg] treffe beslutninger

[Råd og utvalg] er beslutningsdyktig når minst halvparten av dets medlemmer er til stede og deltar i behandlingen.

Selv om det skal velges x medlemmer til [råd og utvalg], mister ikke [råd og utvalg] beslutningsdyktighet dersom medlemmer fratrer sine verv, med mindre [råd og utvalg] ikke lenger er beslutningsdyktig etter første ledd.

Når medlemmer er inhabile, er [råd og utvalg] likevel beslutningsdyktig så lenge minst halvparten av dets medlemmer deltar i behandlingen.

Til øvrige råd og utvalg hvor teksten over ikke passer, bør det utarbeides tekst etter samme retningslinjer som over.

SAK 4.3

Til Ankeutvalget foreslås følgende tekst:

Når kan Ankeutvalget treffe beslutninger

Ankeutvalget er beslutningsdyktig når alle medlemmer er til stede og deltar i behandlingen.

Forbundsstyrets kommentar

Forslaget fra Lovutvalget er ivare tatt i forslag til reviderte vedtekter. Dersom reviderte vedtekter ikke blir vedtatt, anbefaler Forbundsstyret at Landsmøtet støtter forslaget fra Lovutvalget.

SAK 4.4

FRA: Lovutvalget

Forslag til lovendring – om virkningstidspunktet for endringer i NFFs lover og vedtekter vedtatt på Landsmøtet

Saken i korte trekk

Lovutvalget har mottatt spørsmål om når ikraftsettelsestidspunktet for lov- og vedtektsendringer fattet på Landsmøtet er. I NFFs lover er ikke spørsmålet regulert. Lovutvalget mener at Hovedlandsmøtet må ta stilling til spørsmålet. I det følgende skal saken belyses med forslag til vedtak.

Redegjørelse

NFF har landsmøte på høsten hvert år. Det er dermed to naturlige virkningstidspunkt å ta utgangspunkt i for diskusjonene. Det er vedtakstidspunktet eller ved årsskiftet.

I NFFs lover er det ett sted man finner virkningstidspunkt regulert i dag. I punkt 14.5 om forbundsstyremedlemmers funksjonstid står det at *«forbundsstyremedlemmenes funksjonstid er tre år og regnes fra det første årsskiftet etter hovedlandsmøtet»*.

Lov- og vedtektsendringer skal etter hovedregelen vedtas på Hovedlandsmøtet. Det er dermed naturlig at virkningstidspunktet sammenfaller med funksjonstiden til dem som skal forvalte NFFs lover og vedtekter. En slik regulering medfører at gammelt styre ikke trenger å sette seg inn i nye lover i sin gjenværende fungeringstid.

Fra et administrativt perspektiv kan lovendringer medføre etterarbeid for å tilpasse lovene i organisasjonen. Dette er også et argument for å la det være et tidsrom mellom vedtakstidspunktet og ikraftsettelse av lover.

Ved gjennomgangen av bestemmelsen har Lovutvalget også foretatt endringer av bestemmelsens andre setning. Endringene er ment for å fremme en klarere ordlyd.

Dagens ordlyd i 13.14:

Endring og tillegg av nye lover kan foretas av landsmøtet med 2/3 flertall av avgitte stemmer.

Oppnås ikke dette stemmetallet, sendes spørsmålet ut til uravstemning dersom minst halvparten av fremmøtte delegater krever det. Vedtak om endring av lovene ved uravstemning krever 2/3 flertall av de avgitte stemmer. Blanke stemmer teller ikke som avgitte stemmer etter denne bestemmelsen. For øvrig gjelder bestemmelsene om uravstemning i punkt 33.2. [vår utheving]

Lovutvalget foreslår følgende lovendring [ny tekst uthevet]:

NFFs lover punkt 13.14 Lovendring, endres til:

Endring og tillegg av nye lover kan foretas av landsmøtet med 2/3 flertall av avgitte stemmer.

Dersom et lovendringsforslag ikke oppnår 2/3 flertall, og minst halvparten av delegatene krever

SAK 4.4

det, skal forslaget sendes videre til uravstemning. Vedtak om endring av lovene ved uravstemning krever 2/3 flertall av de avgitte stemmer. Blanke stemmer teller ikke som avgitte stemmer etter denne bestemmelsen. For øvrig gjelder bestemmelsene om uravstemning i punkt 33.2.

Vedtatte endringer og tillegg trer i kraft ved årsskiftet etter landsmøtet, med mindre landsmøtet vedtar et annet tidspunkt for ikrafttredelse.

FORSLAG TIL VEDTAK

NFFs lover punkt 13.14 Lovendring, endres til **[ny tekst er uthevet]**:

Endring og tillegg av nye lover kan foretas av landsmøtet med 2/3 flertall av avgitte stemmer.

Dersom et lovendringsforslag ikke oppnår 2/3 flertall, og minst halvparten av delegatene krever det, skal forslaget sendes videre til uravstemning. Vedtak om endring av lovene ved uravstemning krever 2/3 flertall av de avgitte stemmer. Blanke stemmer teller ikke som avgitte stemmer etter denne bestemmelsen. For øvrig gjelder bestemmelsene om uravstemning i punkt 33.2.

Vedtatte endringer og tillegg trer i kraft ved årsskiftet etter landsmøtet, med mindre landsmøtet vedtar et annet tidspunkt for ikrafttredelse.

Forbundsstyrets kommentar

Forbundsstyret støtter forslaget om språklig endring av bestemmelsen om uravstemning. I reviderte vedtekter for Norsk Fysioterapeutforbund har Forbundsstyret foreslått at vedtatte lovendringer trer i kraft fra møtets slutt, og støtter derfor ikke Lovutvalgets forslag.

SAK 5.1

FRA: Forbundsstyret

Forslag til rammebudsjett for perioden 2026-2028

I forslaget til organisasjonsendringer og de tilhørende vedtektene er det foreslått at ansvaret for budsjett ligger hos Forbundsstyret, og at forbundet går vekk fra treårige rammebudsjetter. Men før dette eventuelt er vedtatt, og for det tilfellet at det ikke blir vedtatt, må det legges fram et rammebudsjett.

Ifølge Store norske leksikon er et rammebudsjett: «et budsjett som fastsetter fordelingen av runde summer på større virksomhetsenheter. Et slikt budsjett forutsetter en senere detaljert allokering av pengene på de enkelte underenhetene, ofte foretatt av lavere instanser.»

Regjeringen bruker også rammebudsjettering i sitt arbeid med statsbudsjettet: «Rammebudsjettering innebærer at budsjettarbeidet skal skje innenfor utgifts- og inntektsrammer som regjeringen fastsetter for hvert departement tidlig i budsjettprosessen. Rammebudsjetteringsprinsippet gir regjeringen kontroll med de samlede utgiftene og inntektene i forslaget til statsbudsjett.»

Budsjettet som Landsmøtet i NFF har vedtatt, har vært langt mer detaljert enn det som må kunne sies å tilhøre en rammebudsjettering. Debatten om budsjettet har også vært på et svært detaljert nivå.

Et detaljert budsjett som vedtas hvert tredje år, fratar Forbundsstyret et av de viktigste redskapene for styring av aktivitet, og med det et sentralt redskap for å arbeide med prioritering og måloppnåelse. Dette har blitt godt illustrert de siste årene hvor rammebetingelsene i form av makroøkonomien har vært uforutsigbar blant annet med høyere lønns- og prisstigning enn forutsatt. Situasjonen fremover er også preget av stor usikkerhet.

Det helt sentrale for landsmøtet må være å sikre en sunn forvaltning av økonomien, at konfliktfondet har en tilstrekkelig størrelse, at forbundets likviditet er god, at egenkapitalen er sunn, og at det er midler til å gjennomføre de aktivitetene som skal til for å nå de mål Landsmøtet har satt for landsmøteperioden.

Forutsetninger for rammebudsjettforslag

SAK 5.1

Grunnlaget for pris- og lønnsjustering er konjunkturtendensene publisert av SSB den 17. juni 2025.

Oppdatert: 17. juni 2025 Neste oppdatering: 16. september 2025

Utvalgte tall fra denne statistikken

Tabell 1 Konjunkturtendensene. Prognoser

Last ned tabell som ...

Konjunkturtendensene. Prognoser ^{1 2}				
	2025	2026	2027	2028
Bruttonasjonalprodukt	-0,2	1,3	1,1	-0,1
BNP Fastlands-Norge	1,7	1,5	2,1	1,9
Sysselsatte personer	0,6	0,4	0,3	0,7
Arbeidsledighetsrate (nivå)	4,1	4,1	4,0	3,9
Årslønn	4,4	4,0	3,8	3,5
Konsumprisindeksen (KPI)	2,8	2,5	2,5	2,4
KPI-JAE	3,0	2,8	2,5	2,4
Boligpris	5,5	4,1	3,7	3,1
Pengemarkedsrente (nivå)	4,4	3,8	3,5	3,5
Importveid kronekurs (44 land)	-1,2	-1,0	0,0	0,0

¹ Prognoser for inneværende og framtidige år.
² Prosentvis endring fra året før der ikke annet framgår.

Hovedinntekten til NFF er medlemskontingenten. For 2027 og 2028 foreslås det at kontingenten justeres i samsvar med SSBs prognoser for pris- og lønnsvekst for det aktuelle året, vektet likt mellom KPI og årslønn.

For 2026 tilsvarer den vektete justeringen 3,25 %. Samtidig viser en sammenligning av perioden 2023–2025 at kontingentøkningen har ligget noe under den gjennomsnittlige kostnadsveksten (KPI og årslønn).

Forbundsstyret anbefaler derfor at kontingenten i 2026 justeres noe høyere enn den ordinære reguleringen. Det foreslås at samlet økning i kontingentsatsene blir 3,9 %. For et fullt betalende medlem utgjør dette 25,25 kroner per måned.

SAK 5.1

	KPI (SSB)	Årslønn	Vektet gjennomsnitt	Økning i kontingent	Tap (gap vektet gjennomsnitt mot rammebudsjett)
2023	5,50 %	4,10 %*	4,93%	4,80%	0,13%
2024	3,40 %	5,00 %*	4,06%	3,00%	1,06%
2025	2,80 %**	4,60 %*	3,83%	3,16%	0,54%
Resultat	12,20%	13,70%	12,82%	10,96%	1,47%

*PK forhandlinger

** SSB Konjunkturtendensene

Inntektene fra medlemskontingent er beregnet ut fra dagens medlemstall og en forventet utvikling. Det legges til grunn en økning på 12 fullt betalende medlemmer per år.

Fondsinnjektene utgjør en betydelig inntekt for NFF. Midlene skal i sin helhet benyttes til fysioterapifaglig etterutdanningsvirksomhet, dvs. kurs, temadager, spesialistordning og Fysioterapikongressen.

Personalkostnadene er justert i tråd med SSBs anslag for lønnsvekst. I tillegg er det budsjettert med en ny stilling i Administrasjon og økonomi for å erstatte den tidligere Business Controller-rollen, som styrker kapasitet, rapportering og økonomistyring. Fra 2019 til 2023 hadde NFF en økonomi- og administrasjonssjef og i tillegg en Business Controller med ansvar for kvalitetssikring av måneds- og årsavslutning, budsjettering, økonomisk oppfølging, IT-området med implementering av nye løsninger, samt HRM-systemet og registrering av timer for alle ansatte.

Redusert bemanning i økonomifunksjonen siden august 2023 har ført til at NFF kun har én økonomi- og administrasjonssjef med ansvar for:

- Personalledelse for fire ansatte
- Medlemsservice og medlemsregister
- Regnskap, controlling, budsjettering, rapportering, IT og HRM

Dette har svekket kvaliteten på økonomioppfølgingen og økt sårbarheten ved fravær. For å sikre nødvendig kvalitet, styring og kontinuitet anbefales det å gjenopprette tidligere bemanningsnivå ved å ansette én ny ressurs.

Tiltaket vil:

- Styrke kapasiteten til budsjettering og økonomioppfølging
- Redusere sårbarhet innen økonomi, IT og medlemsregister
- Frigjøre tid til utviklings- og forbedringsarbeid

SAK 5.1

Det budsjetteres det med tre regionrådgivere (Nord, Vest og Sør-Øst) som skal være ansatte. Regionenes budsjetter økes noe for å ta høyde for økt reisevirksomhet.

I tillegg til forbundsleder settes det av midler til tre ledere i tilsvarende 50 prosent stilling for henholdsvis ansattpolitisk styre, næringspolitisk styre og fagstyre. I tillegg budsjetteres det med en nestleder, valgt av Landsmøtet, som frikjøpes i tilsvarende 50 prosent stilling.

Budsjettet til opplæring av organisasjonstillitsvalgte er økt sammenlignet med forrige periode, og det er nå satt av 100 000 kr årlig gjennom hele landsmøteperioden.

Budsjettet til NUF økes fra kr 60 000 til 100 000 i året.

Det settes av midler til gjennomføring av ny Inntekts- og kostnadsundersøkelse (IKU). Undersøkelsen skal gjennomføres i 2026 og kostnaden er på kr 644 000. Kostnaden splittes på 2026 og 2027.

Konfliktfondet og rettshjelpfondet justeres årlig i tråd med forventet lønnsutvikling og KPI. Det er lagt opp til noe økt aktivitet på helsepolitikk og kommunikasjon.

Øvrige områder er hovedsak justert iht. KPI.

Økonomiske forutsetninger for organisasjonsendringer

I rammebudsjettet er det lagt til grunn økonomiske forutsetninger som skal sikre bærekraftig drift og samtidig støtte opp under de planlagte organisasjonsendringene. Øvrige endringer, som et representantskap, landsmøte hvert tredje år, samt nedleggelse av Lovutvalget og Ankeutvalget, er det også tatt høyde for i budsjettet.

Endringene innebærer en liten innsparing i drift av organisasjonsapparatet.

SAK 5.1

NFF Sentralt

Rammebudsjett

2026-2028

Norsk Fysioterapeutforbund	2026	2027	2028	Totalt	Notater
INNETEKTER	91 448 693	94 848 216	101 048 729	287 345 638	Medlemskontingent, Provisjon for administrasjon av forsikring, kursinntekter og tilskudd, OUMidler til tilsvalgtopplering, andre arrangementer (Medlemskontingent økes med 3,9 % i 2026, 2027 3,15% og 2028 med 2,95% i 2028. Dette er basert på konjunkturtrendene SS8 17. juni 2025)
PERSONALKOSTNADER	-44 905 390	-46 831 166	-48 464 555	-140 201 111	Lønn, sosiale kostnader, innleie, andre personalkostnader (Sekretariatet og 3 regionrådgivere)
PERSONALKOSTNADER FORBUNDSLEDER, NESTLEDER OG STYRELEDERE	-5 108 130	-5 305 084	-5 493 648	-15 906 862	Forbundsleder, nestleder til forbundsstyret og Lederne av ansattpolitisk styre, næringspolitisk styre og fagstyre
DRIFTSUTGIFTER	-11 956 619	-12 083 884	-11 622 864	-35 663 367	Lokaler, IT, admin og økonomi og finanskostnader/inntekter
DRIFT ORGANISASJONSLEDD	-4 196 460	-4 058 460	-6 558 460	-14 813 380	Driftskostnader organisasjonsledd (regioner, råd/utvalg, landsmøte, forbundsstyret, representantskapsmøte/ledermøte, NUF, faggrupper, Seniorforum)
FYSIOTERAPEUTEN	-3 425 724	-3 533 634	-3 637 876	-10 597 234	Overføring til drift av Fysioterapeuten
KONTINGENTER	-3 790 340	-3 907 052	-4 019 981	-11 717 373	Unio, Pensjonistforbundet, Word Physiotherapy (både sentral og undergrupper)
INTERNASJONALT ARBEID	-358 750	-367 719	-376 544	-1 103 013	Reisekostnader for internasjonalt arbeid
ETTERUTDANNING OG SPESIALISTORDNING	-8 944 810	-9 258 376	-12 878 177	-31 081 363	Bruk av støtte fra Fondet til etterutdanning og spesialistordning, NUF rabatt på kurs.
ØVRIGE AKTIVITET	-7 916 129	-7 963 153	-8 086 149	-23 965 430	Kommunikasjon, markedsføring, politisk påvirkingsarbeid, kurstillitsvalgte og kontaktpersoner, tariffarbeid, forhandlinger, vilkår og kurs for SN, juridisk aktivitet.
JUSTERING FOND	-539 000	-534 000	-517 000	-1 590 000	Justering med lønns- og prisstigning av rettskjøpsfond og konfliktfond
TOTALT KOSTNADER	-91 141 352	-93 842 528	-101 655 254	-286 639 133	
DRIFTRESULTAT NFF SENTRALT	307 341	1 005 688	-606 525	706 505	

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar foreliggende forslag til budsjett for 2026.

SAK 5.2

FRA: Forbundsstyret

Kontingentsstruktur og kontingentsatser i NFF 2026–2028

Hovedlandsmøtet skal også fastsette kontingent. Dette er bakgrunnen for Forbundsstyrets forslag til beregning av kontingent i NFF for 2026–2028 og regler for nedsatt kontingent. Det foreslås ingen vesentlige endringer i regelverket for reduserte kontingenter, men innholdet er omarbeidet og presentert på en mer oversiktlig måte enn i tidligere saker om samme tema.

Norsk Fysioterapeutforbund har følgende medlemskategorier og kontingentsatser:

Yrkesaktiv: 7764

Yrkesaktiv deltid: halv kontingent

Turnus: halv kontingent

Første år etter autorisasjon: halv kontingent

Student: 300 per år

Masterstudent: 1200 per år

Pensjonist: 500

Pensjonist i arbeid inntil 40 %: kvart kontingent

Ikke yrkesaktiv: kvart kontingent

Medlem utland: kvart kontingent

Dobbeltmedlem: tilsvarende yrkesaktiv

Medlemskapet inkluderer Tidsskriftet Fysioterapeuten. Tidsskriftet er ikke inkludert i pensjonistmedlemskapet, men kan velges som tillegg. Forsikringer kommer i tillegg til medlemskontingenten.

Forslag til kontingentsatser for 2026, 2027 og 2028

Landsmøtet vedtar årlig kontingentjustering for kommende år (se rammebudsjett).

Full kontingent økes fra 7764 kroner i 2025 til 3,90 % i 2026. For et fullt betalende medlem utgjør dette 25,25 kroner per måned.

Medlemsprisen på Fysioterapeuten økes tilsvarende. For 2028 og 2029 økes medlemskontingenten med vekting mellom personal- og driftsutgifter basert på SSB anslag for KPI og lønnsutvikling. Kontingenten økes ikke mer enn lønnsveksten for medlemmene.

Kontingenten for studenter i grunnutdanningen foreslås opprettholdt på kroner 300 per studieår. Studenter får Fysioterapeuten som del av medlemstilbudet. Studenter under 40 år har per i dag gratis forsikringspakke gjennom NFFs forsikringer.

SAK 5.2

Årskontingenten for masterstudenter som er tatt opp i fysioterapispesifikk eller helsefaglig mastergrad på 120 studiepoeng, eller er i et kvalifiseringsløp for takst i manuellterapi gjennom utenlandsstudier og veiledet praksis, er kroner 1 200 pr år. Denne årskontingenten gis i to år fra studiestart, og er uavhengig av faktisk tidsbruk på å fullføre masterstudiet/oppnå takstkompetanse. Opptak til studiet må dokumenteres med opptaksbrev og innbetalt semesteravgift.

Utenlandsstudenter betaler studentkontingent inntil autorisasjon er oppnådd.

Pensjonister som ikke er i inntektsgivende arbeid, betaler kroner 500 per år. Kontingenten økes tilsvarende økning i kontingent for yrkesaktive medlemmer.

Regler for nedsatt kontingent

Det foreslås å avvike ordningen med faglig medlemskap. Faglig medlemskap kan innvilges av Forbundsstyret etter søknad. NFF har ett faglig medlem.

Regler for fritak eller redusert årskontingent for grupper av medlemmer vedtas av Landsmøtet. Alle søknader om redusert kontingent må dokumenteres og sendes skriftlig til NFFs sekretariat. Redusert kontingent gjelder fra førstkommende måned etter at søknaden er mottatt og innvilget.

1. Trekvart kontingent kan innvilges medlemmer som er yrkesaktive tilsvarende 51-75 % av full stilling.
2. Halv kontingent kan innvilges for medlemmer som:
 - a. arbeider i 50 % stilling eller mindre.
 - b. er selvstendig næringsdrivende og har en næringsinntekt på under 3G per kalenderår.
 - c. er selvstendig næringsdrivende i foreldrepermisjon.
 - d. er fysioterapeut ansatt i NFF.
3. Kvart kontingent kan innvilges for medlemmer som:
 - a. er i et arbeidsforhold som ikke er regulert av norsk lov
 - b. er mer enn 50 % arbeidsuføre
 - c. er uten nærings-/lønninntekt for en begrenset periode (f.eks. permisjon uten lønn, militærtjeneste, arbeidsavklaringspenger, permittert eller arbeidsledig).
4. Gifte/samboende får ved henvendelse fratrekk for én medlemspris på Fysioterapeuten. De mottar da kun ett eksemplar av tidsskriftet. Medlemmer som av ulike årsaker allerede har nedsatt kontingent, kan ikke ta ut denne reduksjonen i tillegg.
5. Forbundsstyret kan inngå avtale om dobbeltmedlemskap med annen fagorganisasjon. Avtalen regulerer nærmere samarbeid og kontingentens størrelse for de medlemmer dette gjelder, oppad begrenset til årskontingenten for NFF.

Utmelding av forbundet

SAK 5.2

Utmelding må skje skriftlig ved melding til sekretariatet og har virkning fra den 1. i neste kvartal, slik at vedkommende plikter å betale kontingent for inneværende kvartal. Utmelding umiddelbart før eller under en arbeidskonflikt og som har bakgrunn i denne, trer i kraft først når arbeidskonflikten er avsluttet eller når juridisk bistand er avsluttet.

Kontingenter i og utmelding fra faggrupper

Kontingentstruktur og årspris for medlemskap i faggrupper fastsettes av faggruppens årsmøte.

Utmelding fra faggruppe følger samme regler som utmelding fra NFF. Utmelding må skje skriftlig ved melding til sekretariatet, og har virkning fra den 1. i neste kvartal. Ved medlemskap i faggrupper hvor kontingenten faktureres en gang per år, gis det ikke refusjon ved utmelding i løpet av året.

FORSLAG TIL VEDTAK

Hovedlandsmøtet 2025 vedtar beregning av kontingent og regler for nedsatt kontingent som beskrevet i saksnotatet.

SAK 5.3

FRA: NUF

Økning av budsjettet til NUF

Bakgrunn

NUF representerer nesten 2500 medlemmer – en betydelig andel av NFFs medlemsmasse. I det fremlagte forslaget om organisasjonsutvikling er det foreslått at NUF er representert i Forbundsstyret. Dette er svært positivt, men innebærer også økte krav til aktivitet og deltakelse fra NUFs styre.

Medlemmene i NUFs styre har i tillegg roller i regionstyrene, som betyr at de deltar i to lag av møter og prosesser. Dagens budsjett på 60 000 kroner dekker i praksis kun ett fysisk møte i året, og dette gjennomføres med minimale kostnader, som for eksempel Airbnb-overnatting. Budsjettet har ikke blitt justert på mange år, og har heller ikke holdt tritt med prisveksten.

NUF ønsker å øke budsjettet for å kunne arrangere flere møter, inkludert kveldsmøter, medlemsaktiviteter, samt ha mulighet til å tilby et symbolsk honorar for arbeidet. Dette vil styrke kapasiteten til NUF og bidra til å sikre rekruttering av nye medlemmer til NFF, og også rekruttering av tillitsvalgte, ettersom flere med verv i NFF i dag startet sitt engasjement i NUF.

Vurdering

Et økt budsjett for NUF vil bidra til:

- Økt aktivitet og bedre oppfølging av saker som angår nyutdannede.
- Bedre rammer for fysisk oppmøte og samhold i styret.
- En symbolsk anerkjennelse av arbeidsmengden og det viktige bidraget NUF gjør i organisasjonen.

NUF har god dialog med NFF, og har blitt involvert i saker som turnusordningen – også direkte fra eksterne aktører som Helsedirektoratet. Dette viser at NUF har en viktig rolle og er en anerkjent stemme både i og utenfor forbundet.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. NFF øker NUFs årlige budsjett fra 60 000 kroner til 150 000 kroner. Videre foreslås det at det justeres årlig i takt med prisveksten, eventuelt justeringer i øvrige organisasjonsledd i NFF slik at NUF økonomiske rammer forblir tilstrekkelig over tid.
2. Økningen skal dekke:
 - Økt møtevirksomhet
 - Et symbolsk honorar for styremedlemmer.
 - Økt synlighet og flere medlemsaktiviteter.

Forbundsstyrets kommentar

SAK 5.3

NUF gjør en svært viktig jobb i å ivareta interessene til nyutdannede fysioterapeuter, og det er gledelig å se det engasjementet og den aktiviteten som gruppen står for. At NUF nå er foreslått representert i Forbundsstyret, er et tydelig signal om hvor sentral denne gruppen er for NFFs fremtid og utvikling.

Det er avgjørende at vi legger til rette for at nyutdannede medlemmer blir godt ivaretatt og får en god start på sitt medlemskap i forbundet. NUFs arbeid er også viktig for rekruttering av nye tillitsvalgte, noe som styrker hele organisasjonen.

Forbundsstyret har lagt frem et ansvarlig rammebudsjett, og finner ikke grunnlag for å støtte en så betydelig økning som det NUF har foreslått. I stedet foreslår Forbundsstyret at beløpet justeres opp til 100 000 kroner.

SAK 5.4

FRA: NFF region Osloområdet

Regionenes økonomiske handlefrihet i landsmøteperioden

Bakgrunn

Landsmøte 2024 fattet følgende vedtak i sak 4.2:

Vedtak fra 2020 består som vedtatt, og Landsmøte oppfordrer forbundsstyret til å legge frem en sak på Hovedlandsmøte 2025 som kan fremme økonomisk handlingsfrihet i henhold til revisor sine råd og innspill.

Hovedlandsmøte 2020 fattet følgende vedtak:

«Landsmøtet 2020 beslutter at regionene budsjetterer, og disponerer, midler tildelt fra NFF i rammebudsjettet innenfor hovedlandsmøteperioden. Midler kan ikke overføres fra en hovedlandsmøteperiode til neste.»

Vurdering

NFF region Osloområdet ønsker å løfte frem behovet for økonomisk handlefrihet for regionene, og fremmer derfor denne saken. Forslaget bygger på tidligere vedtak, og målet er å sikre gode og fleksible rammer for regional økonomisk styring.

En ordning hvor midler ikke kan overføres mellom hvert regnskapsår, kan være utfordrende for regionene. Uforutsette hendelser, forsinkelser i aktiviteter eller endringer i aktivitetsnivå kan føre til at midler ikke rekker å bli brukt innenfor året. Dette kan skape press og redusere fleksibiliteten i planleggingen.

Saken trekkes dersom Forbundsstyret selv fremmer saken, som vedtatt av Landsmøtet 2024.

FORSLAG TIL VEDTAK

Hovedlandsmøtet 2025 vedtar at regionene skal utarbeide og disponere sine budsjetter innenfor de økonomiske rammene tildelt i landsmøteperiodene. Midlene skal benyttes i den aktuelle landsmøteperioden, og kan ikke overføres til påfølgende hovedlandsmøteperiode.

Forbundsstyrets kommentar

Ønsket om å overføre ubrukte midler fra ett budsjettår til det neste er forståelig, og kan gi økt fleksibilitet i planlegging og gjennomføring av aktiviteter. Samtidig må dette vurderes i lys av NFFs overordnede økonomistyring og kontrollbehov.

SAK 5.4

Regionenes økonomiske rammer har tidligere blitt vedtatt av landsmøtet for en treårsperiode, med justeringer i siste år på grunn av økte kostnader ved hovedlandsmøtet. Midlene benyttes til drift og aktivitet, og personalkostnader for regionledere inngår ikke i denne posten.

Forbundsstyret foreslår nå at organisasjonen går bort fra treårige rammebudsjetter og i stedet innfører årlige budsjetter som utarbeides av forbundsstyret. Forutsetningene for budsjettet skal også drøftes av representantskapet. Dette vil gi bedre oversikt og kontroll, og gjøre det enklere å tilpasse budsjettet til faktisk aktivitetsnivå og økonomiske forhold fra år til år.

Det har tidligere ikke vært praksis i NFF å overføre ubrukte midler mellom år, verken for regioner eller andre organisasjonsledd. Det er i budsjettet foreslått å styrke økonomifunksjonen i forbundet med en Business Controller. En slik styrking av økonomifunksjonen vil bety at det kan føres en aktiv dialog med organisasjonsleddene med hensyn til særskilte behov. I en slik budsjettdialog kan de behovene som Region Osloområdet peker på som eksempler, løses ved at mindreforbruk et år på grunn av forskyvninger i aktivitet gir rom for høyere budsjett året etter.

En modell med overføring av midler mellom år vil kunne svekke landsmøtets og forbundsstyrets mulighet til å styre og prioritere ressursbruk. Det vil også komplisere den administrative oppfølgingen og gjøre det vanskeligere å sikre betryggende kontroll, slik NFFs lover krever.

Revisor understreker viktigheten av god økonomisk kontroll, og at planlagt aktivitet må inngå i budsjettet for det aktuelle året. Overføringsmodellen kan skape usikkerhet og uforutsigbarhet i budsjettprosessen, og anbefales derfor ikke.

På bakgrunn av dette anbefales det at organisasjonen går over til årlige budsjetter, og at dagens praksis med ikke-overførbare midler videreføres. Dette vil styrke den økonomiske styringen og sikre at forbundsstyret kan ivareta sitt ansvar for kontroll og oppfølging.

Fra: Forbundsstyret

NFFs fondspolitikk for 2025–2028

Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) fremforhandlet i 1974 en avtale med Sosial- og helsedepartementet om å opprette Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter. Fondet har hatt og har stor betydning for fysioterapifagets utvikling i Norge. Fondet har gitt en rekke fysioterapeuter muligheten til å utvikle sin kompetanse, har stimulert til fagutvikling og bidratt til etablering av en rekke videreutdanninger.

Fondets styre består av 7 medlemmer. NFFs landsmøte velger 4 styremedlemmer og 2 varamedlemmer. Endringer i Fondets vedtekter skal behandles av NFFs landsmøte, og NFF har et ansvar for å påse at fondets tildelinger er i samsvar med vedtektene.

Det følger av vedtektene at Fondets oppgave er å gi støtte til konkrete saker på etter- og videreutdanningsområdet. Når det gjelder fagpolitisk arbeid på alle områder, faller det utenfor Fondets mandat.

Fondets virksomhet må baseres på overordnede prinsipper og målsettinger for langsiktig bærekraft. Samtidig må virksomheten ha tilstrekkelig fleksibilitet til å kunne tilpasse seg skiftende behov. Eksempel om tiltak for langsiktig bærekraft er at det er vedtatt en langsiktig strategiplan og en handlingsregel for bruk av fondets midler for å dekke kostnaden til tildelinger og drift. NFFs fondspolitikk skal bidra til å balansere disse behovene ved å ha overordnede prinsipper som kan vedvare over tid, men også underpunkter og konkretiseringer som kan være gjenstand for revidering oftere. NFFs fondspolitikk gjennomgås i hver landsmøteperiode.

NFFs politikk og langsiktige målsetting for Fondets virksomhet danner et grunnlag for alle interessenter i Fondet, herunder NFFs representanter i Fondsstyret.

Utgangspunktet for tildelingene fra Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter er vedtektene. Det følger av fondets vedtekter, som NFF er satt til å forvalte, at formålet med fondet er:

1. Støtte til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter, herunder av pedagogisk karakter.
2. Støtte/stipend til utdanning av instruktører i forbindelse med denne etter- og videreutdanningsvirksomhet.
3. Eventuelle reisestipend, arbeidsstipend og forskningsstipend i den utstrekning det kan styrke etter- og videreutdanningen.

4. Støtte til andre formål som har sammenheng med fysioterapeuters etter- og videreutdanning.

Fordeling mellom etterutdanning, videreutdanning og forskning

Ved opprettelsen av fondet til etter- og videreutdanning var forskning ikke nevnt. Forskning og fagutvikling er i dagens samfunn en forutsetning for kunnskapsbasert praksis og kvalitet i tjenestene. Det er derfor viktig at fondet bidrar til forskning på fysioterapifaget og fysioterapeuters viktige bidrag i helsetjenesten. Når vi ser på formålet med fondet, er det imidlertid begrensninger på hva fondets tildelinger skal gå til. Utdanning av instruktører og forskningsstipend kan deles ut dersom det styrker etter- og videreutdanningen. Det er dermed ikke et spørsmål *om* fondet skal tildele midler til forskningen og styrkingen av det akademiske fagmiljøet, men hvor *stor andel* som skal gå til dette arbeidet, da fondets tildelinger er begrensede og prioriteringen av ett område påvirker tildelingene på andre områder.

Dokumentet beskriver hvilke prinsipper NFF mener at legges til grunn for fordeling av midler fra Fondet mellom etterutdanning, videreutdanning og forskning. Hvert punkt begrunnes i egne avsnitt.

NFF mener:

1. Hovedvekten av tildelingene fra fondet for etter- og videreutdanning skal gå direkte til etter- og videreutdanningsvirksomhet.
2. Fondet skal med tildelingene sikre at ingen fagmiljøer eller fagretninger får en uforholdsmessig stor andel av midlene.
3. Fondets tildelinger skal bidra til å sikre høy kvalitet på instruktørene i både etter- og videreutdanningene, og støtte og stipend til utdanning av instruktører skal tildeles i den utstrekning det er nødvendig for å sikre kvaliteten og bredden i etter- og videreutdanningstilbudet.
4. Som et ledd i videreutdanningstilbudet kan fondet gi støtte til fysioterapeuter som ønsker å ta en ph.d.-grad. Det må stilles vilkår til at utdanningen bidrar til å styrke robuste fagmiljøer, og tilstrebes at kunnskapen brukes videre i etter- og videreutdanningstilbudet.
5. Fondet kan tildele midler til forskning såfremt det bidrar til å styrke etter- og videreutdanningen. Dette kan skje ved at:
 - tildeling til forskningsprosjekt innebærer krav om tett kontakt med etter- og videreutdanningene,
 - forskningsprosjektene lokaliseres slik at de bidrar til å skape robuste fagmiljøer som er til nytte for videreutdanninger,
 - innvilgelse av forskningsmidler innebærer krav om å ha en plan for formidling og

spredning av resultatene via etterutdanningstilbudet.

6. støtte til andre formål (jf. vedtektenes punkt fire) skal gis i tråd med intensjonen i punktene 1-5.

1. Hovedvekten av tildelingene fra fondet til etter- og videreutdanning skal gå direkte til etter- og videreutdanningsvirksomhet

Undersøkelser gjennomført av Fafo i 2024¹ og 2010² bekrefter stor etterspørsel og behov for økonomisk støtte til etter- og videreutdanning blant fysioterapeuter. Det er også stor tilgang på spesialistordningen og reisestipend. Dette er tilbud som når ut til en stor andel av NFFs medlemmer, og en oppdatering og videreutvikling av dette området er helt nødvendig for at forskningsresultatene skal bli implementert i praksis raskere enn i dag. Det bør være et prioritert mål for Fondet å bidra til at det tar kortere tid fra oppdatert relevant kunnskap basert på forskning foreligger til de blir implementert i klinisk praksis.

NFF mener:

- Halvparten av fondets tildelinger skal fordeles innen kategoriene etterutdanningskurs, spesialistordningen, veiledningsordningen, temadager og reisestipend.
- Andelen av fondets tildelinger innen kategorien utdanningsstipend til fysioterapeuters videreutdanning bør ligge omkring 15%.
- En tredel av fondets tildelinger skal fordeles til prosjekter innen FoU. Herunder skal det prioriteres å gi støtte til minst en rekrutteringsstilling per år (ph.d.), og det skal gis midler til utviklings- og kvalitetssikringsarbeid.
- En mindre andel av fondets tildelinger kan settes av til andre formål som har sammenheng med fysioterapeuters etter- og videreutdanning. Herunder skal det være en egen bevilgning til nasjonal fysioterapeutkongress hvert 3. år.
- Fondets tildelinger bør sikre forutsigbarhet i den delen av forbundenes arbeid som avhenger av fondsfinansiering.
- Alle endringer i tildelinger må forankres i fondets formål.

¹ Fafo-rapport 2024:37 / Kompetansekompasset, <https://www.fafo.no/images/pub/20904.pdf>

¹ Fafo-rapport 2024:37 / Kompetansekompasset, <https://www.fafo.no/images/pub/20904.pdf>

² Dette er en spørreskjemaundersøkelse blant medlemmer av NFF, NMF og PFF utført av Fafo på vegne av fondet. <http://fysiofondet.no/Nyhetsarkiv/Fysiofondet-Stoe-kurs-i-takt-med-tiden>

² Dette er en spørreskjemaundersøkelse blant medlemmer av NFF, NMF og PFF utført av Fafo på vegne av fondet. <http://fysiofondet.no/Nyhetsarkiv/Fysiofondet-Stoe-kurs-i-takt-med-tiden>

2. Fondet skal med tildelingene sikre at ingen fagmiljøer får en uforholdsmessig stor andel av midlene.

Fysioterapi er et fag med mange fagretninger og spesialiteter. Fondets tildelinger skal være med å sikre bredden i faget, og skal hindre at noen fagområder bli neglisjert grunnet satsing på andre fagområder. Dette skal gjelde både fordelingen mellom nivåene, fra forskning til etter- og videreutdanningstilbudet, og mellom fagområder på samme nivå. Dersom et fagområde trenger ekstra styrking skal det være ut fra faglige argumenter, og skal så langt det er mulig ikke gå på bekostning av andre fagområder.

Fondet tildeler i dag midler til etterutdanningsvirksomheten til tre forbund. NFFs utgangspunkt er at det *er fagområdenes behov som skal være førende, ikke forbundenes behov*. Herunder skal ingen forbund eller fagområder motta midler som setter forbundet eller fagområdet i stand til å tilby et uforholdsmessig bredere etterutdanningstilbud enn hva andre fagområder kan. Ingen fagområder skal ha fordel av å ikke være organisert sammen med andre fagområder.

NFF mener:

- Fondets tildelinger skal sikre bredden i faget på alle nivå. Satsing på enkeltområder skal være faglig begrunnet, og skal så langt det er mulig ikke gå på bekostning av andre fagområder.
- Ingen fagområder skal ha et uforholdsmessig stort fortrinn hva gjelder etterutdanningstilbudet med mer fordi fagområdet er organisatorisk adskilt fra NFF.
- Fondets tildelinger skal ikke gi insentiv til at faggrupper vil bryte ut av NFF.
- Fondet skal tildele midler til spesialistordning som stimulerer til at fysioterapeuter får avansert generell kompetanse og spesialisert klinisk kompetanse innenfor ulike fagområder, i tråd med helsetjenestens og samfunnets behov. Tildelingen skal gjøres i en separat rammetildeling.
- Fondet skal gi egne rammebevilgninger til fagdager. Det skal stilles krav til at fagdagene omhandler overordnede tema for å favne så bredt som mulig. Det skal ikke bevilges midler til fagspesifikke fagdager eller liknende arrangement. Det skal i så fall tas av midlene innvilget til etterutdanningskurs.

3. Fondets tildelinger skal bidra til å sikre høy kvalitet på instruktørene i både etter- og videreutdanningene, og støtte og stipend til utdanning av instruktører skal tildeles i den utstrekning det er nødvendig for å sikre kvaliteten og bredden i etter- og videreutdanningstilbudet.

NFF forstår instruktører i etterutdanningen som fysioterapeuter med mastergrader. Instruktører i videreutdanningene er personer med førstestillingskompetanse.

Fysioterapeuter er en viktig profesjon i velferdsstaten og helsetjenesten. NFFs oppgave er å sørge for at fysioterapeuter blir etterspurt i enda større grad enn i dag. For at fysioterapeuter skal opprettholde sin gode anseelse, er det viktig at utdanningene holder høy kvalitet, og at fysioterapeuters yrkesutøvelse er kunnskapsbasert og oppdatert.

Det er en offentlig oppgave å sørge for at fysioterapeututdanningene er av høy kvalitet, og at et tilstrekkelig antall fysioterapeuter har førstestillingskompetanse. Derfor står det i fondets formål at fondet skal bidra til å sikre høy kvalitet på instruktørene i etter- og videreutdanningene. Instruktørene i bachelorutdanningene må vi forutsette at det offentlige systemet finansierer. Fondets tildelinger til ph.d.-utdanningen vil derfor være et supplement til hva vi må forvente at det offentlige stiller opp med.

For å ha gode videreutdanninger er det viktig å samle kompetansen i robuste fagmiljø. Jf. NIFUs rapport³ var dette en av svakhetene innen fysioterapi; fagmiljøene er til dels små og sårbare fordi undervisnings- og forskningsressursene er fordelt blant mange institusjoner. Rapporten er fra 2010, men at det er viktig å fokusere på robuste fagmiljø gjelder fortsatt.

NFF mener:

- Fondets tildelinger skal bidra til å sikre tilgang på instruktører på etterutdanningene, dvs fysioterapeuter med mastergrad.
- Fondets tildelinger skal bidra til å sikre etterutdanning og faglige oppdateringer også for fysioterapeuter med master eller tilsvarende uformell kompetanse. Slik vil instruktørene på etterutdanningene være faglig ajour. Dette skal inkluderes i rammefinansieringen.
- Fondets tildelinger skal bidra til utvikling av nye etterutdanningskurs i tema som er viktige for fysioterapeuters virke i helsetjenesten. Dette skal inkluderes i rammefinansieringen.
- Fondets tildelinger skal bidra til å sikre eksistensen av gode videreutdanninger som er forankret i robuste fagmiljø. Herunder sikre at instruktørene på videreutdanningene, dvs undervisningspersonalet med førstestillingskompetanse, er faglig forankret og faglig oppdatert.
- Fondets tildelinger skal bidra til å sikre faglige robuste fagmiljø innen UH-sektoren.
- Fondets tildelinger til forskning må ha relevans for videreutdanningene og som et resultat også for etterutdanningene.

4. Som et ledd i videreutdanningstilbudet kan fondet gi støtte til fysioterapeuter som ønsker å ta en ph.d.-grad. Det må stilles vilkår til at utdanningen bidrar til å styrke robuste fagmiljøer, og at kunnskapen må komme til nytte for etter- og videreutdanningstilbudet.

Å ta en ph.d.-grad er på den ene siden personlig kunnskapsutvikling, en form for videreutdanning. På den andre siden er ph.d.-arbeidet et bidrag til økt kunnskap innen fysioterapifaget og dermed mulighet for bedre kunnskapsbasert praksis på fagfeltet. Relevansen av forskningsarbeidet for samfunnet, helsetjenesten, fagfeltet og praksisutøverne er derfor viktig å utforske i denne sammenhengen.

En ph.d.-grad krever mange ressurser. Det samme gjelder for postdok-stillinger. NFF mener derfor at det er nødvendig å stille krav til relevansen av forskningsprosjektet for fysioterapifaget og for nytten i etter- og videreutdanningene.

NFF mener:

- Fondet skal tildele midler for å styrke rekrutteringen til undervisningsstillingene, herunder ph.d.-stipend.
- Ved tildeling av midler til ph.d.-stipend og liknende forskningsstipend skal det stilles krav om tilknytningen til eksisterende fagmiljø, og stipendiatens/forskerens bidrag til disse.
- Ved tildeling av midler til ph.d.-stipend og liknende forskningsstipend skal det stilles krav om forskningsprosjektets relevans for fysioterapifaget og for fysioterapeutmiljøet.
- Ved tildeling av midler til ph.d.-stipend og liknende forskningsstipend skal det tilstrebes om formidling i etter- og videreutdanningstilbudene.
- Ph.d.-stipend og liknende forskningsstipend skal tidsbegrenses, men rammen kan strekkes noe ut over i de tilfellene det begrunnes med relevant klinisk praksis og forlengelsen ikke får økonomiske konsekvenser for tildelingen.

5. Fondet kan tildele midler til forskning såfremt det bidrar til å styrke etter- og videreutdanningen.

Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter er ikke primært et fond for forskning, men forskning er et nødvendig middel for å bidra til kvalitet og utvikling i faget på alle nivå; fra praksis, via utdanning til academia. Det skal være en balanse der det er praksis og profesjonsutøvelsen som etterspør kunnskap og forskning, mens forskerne innhenter kunnskap og foreslår løsninger. Dette er i tråd med utlysningspraksis i Forskningsrådet, der det er kommunene som skal initiere og etterspørre forskning og inngå partnerskap med kunnskapsmiljøene.

NFF mener at forskningen innen fysioterapi skal skje i tett samarbeid med praksisutøverne, og skal finne svar på deres utfordringer. Forskning som finansieres av fondet, skal være praksisnær, og det skal være tette bånd mellom forskningen og etter- og videreutdanningen slik ny kunnskap kan implementeres i praksis.

NFF mener:

SAK 6.1

- Fondet skal prioritere forskningsprosjekt som er initiert av profesjonsutøvere og fysioterapeuter i klinisk virksomhet.
- Fondet skal stille krav om tett kontakt mellom forskningsprosjekt som tildeles midler og videreutdanningene og/eller etterutdanningene.
- Fondet skal sørge for at forskningsprosjekt som mottar støtte skal lokaliseres slik at de bidrar til å skape robuste fagmiljøer som er til nytte for videreutdanningen.
- Innvilgelse av forskningsmidler innebærer krav om en plan for formidling og spredning av resultatene via etterutdanningstilbudet.

6. Støtte til andre formål (jf. vedtektenes punkt fire) skal gis i tråd med intensjonen i punktene 1-5.

Punktene 1-5 stiller konkrete krav til tildelingene fra fondet, og formålene beskrevet der skal være tett relatert til etter- og videreutdanningstilbudet. Det siste punktet i fondets vedtekters formål er andre formål som har sammenheng med fysioterapeuters etter- og videreutdanning.

NFF mener:

- Midler som deles ut basert på dette punktet i formålet, skal være av begrenset omfang i både tid og ressurser.
- Midler som deles ut basert på dette punktet i formålet, skal komme et stort publikum direkte til gode.
- Midler som deles ut basert på dette punktet i formålet, skal i utgangspunktet ikke tas fra fondets tildelinger til etterutdanning, videreutdanning og forskning.

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar forslag til NFFs fondspolitik for 2025–2028.

Til NFFs hovedlandsmøte 2025

27. mai 2025

Strategisk plan for Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter 2023 -2028

Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter (Fysiofondet) er en viktig ressurs for fag- og kompetanseutvikling for alle fysioterapeuter i Norge. Fondsstyrets arbeid følger langsiktige, strategiske linjer for at midlene skal komme flest mulig fysioterapeuter til gode og til prosjekter med ulike mål og behov.

Fondsstyret har utarbeidet en strategisk plan som gjelder for to styreperioder 2023 -2028. En strategiperiode på seks år gir mulighet til å ivareta et langsiktig perspektiv og en stødig kurs i støtten til fysioterapeuters etter- og videreutdanning. Samtidig kan det være nødvendig med justeringer underveis for å møte aktuelle behov i samfunnet.

Fondsstyret inviterer NFFs hovedlandsmøte 2025 til å gi innspill til strategisk plan for forvaltning og bruk av Fysiofondets midler midtveis i strategiperioden 2023-2028.

Med vennlig hilsen

Marianne Aars
Fondsstyreleder

Eline Rygh
Daglig leder

Strategisk plan 2023 - 2028

Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter (Fysiofondet) har en strategisk plan som utarbeides for seks år av gangen, med mulighet for justering underveis.

Strategisk plan er forankret i vedtektene som ble stadfestet første gang av Sosialdepartementet 23. mai 1975 og endret siste gang av Helse- og omsorgsdepartementet 6. januar 2017. (Vedlegg 3.1) Vedtektene definerer Fysiofondets formål og virksomhet.

I tillegg er strategisk plan forankret i samfunnets behov definert i politiske planer om helse, utdanning og forskning (Vedlegg 3.2).

1 Visjon og overordnet mål

Fysiofondets visjon er å være en nøkkelressurs til utvikling av fysioterapeuters kunnskap og kompetanse.

Det overordnede målet er at Fysiofondet gjennom langsiktig forvaltning av kapital og effektiv administrasjon skal kunne tildele midler som styrker fysioterapeuters kunnskap og kompetanse i tråd med samfunnets behov.

2 Strategi

Fysiofondets strategi for å nå målene er å utlyse og tildele midler innenfor de tre hovedområdene etterutdanning, videreutdanning samt forskning og kunnskapsutvikling. Utlysningenes målgrupper er fysioterapeuter individuelt og institusjoner der fysioterapeuter er tilknyttet.

Fysiofondet søker å stimulere til gjensidig samarbeid og kunnskapsoverføring for å styrke kunnskapsbasert praksis og gode beslutninger på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.

2.1 Etterutdanning

Målet er at tildeling til etterutdanning skal stimulere til livslang læring for fysioterapeuter slik at kvaliteten i hele bredden av fysioterapitjenesten, styrkes.

Individuelle utlysninger:

Reisestipend utlyses for å stimulere den enkelte fysioterapeut til å delta på etterutdanning som kurs og nasjonale og internasjonale kongresser.

Utdanningsstipend bidrar til at etterutdanningstilbudene har kursledere med god kompetanse på mastergradsnivå.

Institusjonelle utlysninger:

Det lyses ut midler til etterutdanningsvirksomhet som Norsk Fysioterapeut forbund, Norsk Manuellterapeutforening og Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund kan søke på. Støtten skal brukes til utvikling og drift av kunnskapsbasert etterutdanningsvirksomhet av høy kvalitet og som ivaretar bredden i fysioterapitjenesten. Tildelingene skal være samordnet og tilstrebe minst mulig overlapping av fagområdene.

Tildeling til organisasjonenes etterutdanningsvirksomhet omfatter også støtte til utvikling og organisering av spesialistordning i henhold til *Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi m.m.*

Innen inngangen til neste søknadsperiode skal Fysiofondet vurdere hvordan spesialistordninger skal støttes i fremtiden.

Tildelingene skal stimulere til at det jevnlig blir arrangert en nasjonal kongress i fysioterapi rettet mot alle fysioterapeuter.

Gjennom utlysning til Forskning og kunnskapsutvikling i fysioterapi utdannes fysioterapeuter på doktorgradsnivå, som kan bidra med sin kompetanse ved etterutdanningstilbudene. Tildelingene danner også grunnlag for at etterutdanningskursene har tilgang til oppdatert forskningskunnskap i fysioterapi.

2.2 Videreutdanning

Målet er at tildeling til videreutdanning skal styrke fysioterapeuters formelle kompetanse som sentrale aktører i en tverrfaglig helsetjeneste som bidrar til gode pasientforløp.

Individuelle utlysninger:

Utdanningsstipend utlyses til fysioterapeuter som ønsker kompetanseheving som gir minimum 15 studiepoeng og til og med 120 studiepoeng på mastergradsnivå.

Stipend til veiledet praksis støtter fysioterapeuter som vil kvalifisere seg til spesialist i henhold til *Forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi m.m.*

Institusjonelle utlysninger:

Fysiofondet skal bidra til robuste mastergradsprogram med stor relevans for fysioterapeuter. Gjennom utlysningskategorien Forskning og kunnskapsutvikling i fysioterapi kan forskningsmiljøene søke om støtte til kompetanseutvikling av fysioterapeuter på doktorgrads-/postdoktornivå, tilknyttet utdanningsprogrammene. Dette sikrer både videreutdanning av fysioterapeuter på doktorgradsnivå og lovpålagt kompetanse til lærerstillingene ved videreutdanningene.

2.3 Forskning, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring

Målet er tildeling til forskning, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring som bidrar til:

- styrket etter- og videreutdanning for fysioterapeuter
- økt kunnskap om fysioterapi i en tverrfaglig, helsefremmende, forebyggende, behandlende og re-/habiliterende tjeneste
- nytte- og kostnadsanalyser
- nye teknologiske løsninger
- samarbeid og gjensidig kunnskapsoverføring med klinisk praksis og beslutningstakere på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå
- styrket organisering, ledelse, styring og finansiering av fysioterapitjenesten

Individuelle utlysninger:

Det utlyses midler til stipend til forsknings-, kvalitetssikrings- og formidlingsprosjekt. Det er stipend som stimulerer til åpen tilgjengelig formidling av ny kunnskap og systematisk FoU-arbeid i praksisfeltet.

Institusjonelle utlysninger:

Forskningsmiljø som universitet, høyskoler og helseforetak kan i utlysingskategorien Forskning og kunnskapsutvikling i fysioterapi, søke om støtte til kompetanseutvikling av fysioterapeuter på doktorgrads-/postdoktor-/forskernivå. Ved å tildele til forskningsprosjekter som går over flere år, bidrar tildelingen til å sikre høy kvalitet på forskningen som styrker etter – og videreutdanning.

For å styrke kunnskapsbasert praksis blant fysioterapeuter skal det stimuleres til samarbeid mellom forskningsmiljø i universitet, høyskole, helseforetak og kommunehelsetjenesten.

Det skal stilles krav om at prosjekter skal gjennomføres med arbeidsplikt på utdanningsinstitusjonene eller i kombinasjon med fysioterapipraksis.

2.4 Satsningsområde

Fysiofondet skal utrede behovet for å definere ett eller flere satsningsområder for tildeling av midler.

2.5 Forvaltning av kapital

God forvaltning av Fysiofondets midler skal gi sikker og forutsigbar finansiering av fysioterapeuters etter- og videreutdanning og forskning.

Fysiofondets strategi er forsvarlig forvaltning av midler overført fra Folketrygden. Tydelige krav til sikkerhet og likviditet skal sikre best mulig total avkastning på kapitalen i et langsiktig perspektiv. I tillegg vil Fysiofondet bygge opp buffer i sterke finansielle år for å opprettholde aktiviteten i finansielt svakere år.

Forsvarlige investeringer bygger på prinsipper fastsatt av et globalt samarbeid mellom FNs miljøprogram og finanssektoren. Miljø og bærekraft, sosiale forhold og lederskap er med i vurderingene av investeringer.

Fysiofondets handlingsregel er at 3,5 % p.a. av Fysiofondets markedsverdi pr 31.12 brukes for å dekke kostnaden til tildelinger og drift, i tillegg til den årlige overføringen fra folketrygden.

2.6 Administrasjon

Fysiofondet skal ha en profesjonell og effektiv administrasjon.

Fysiofondets strategi er god informasjon og effektive søknads- og rapporteringsprosesser samt transparente saksbehandlingsrutiner for alle involverte parter; søkere, fagkomite, styremedlemmer og sekretariat.

Administrasjonen skal sørge for gode beslutningsgrunnlag for styret samt opprettholde kunnskap om og dialog med fysioterapifaglige miljøer for utdanning, forskning og helsepolitikk.

Fysiofondet skal gjenkjennes av åpen, informativ og serviceorientert kommunikasjon som skaper tillit og godt omdømme blant søkere og samarbeidspartnere.

Styreinstruks er veiledende for arbeidet.

3 Vedlegg

3.1 Vedtekter for fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter

Stadfestet første gang av Sosialdepartementet 23. mai 1975 med endringer i 1982, 1985, 1987, 1995 og 1997. Endret av Helse- og omsorgsdepartementet 6. januar 2017. (Vedtektene ble oppdatert av Sosial- og helsedirektoratet 19. mars 2004 som følge av endringer i statsforvaltningen).

KAPITTEL I – Etablering og formål

§ 1 Etablering

1. Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter – i det følgende kalt Fondet, er opprettet med virkning fra 01.11.1974.
2. Til Fondet overføres fra Folketrygden et årlig beløp i samsvar med regler gitt i medhold av folketrygdlovens § 5 – 8, siste ledd.

§ 2 Formål og ytelser

Fondets formål er å yte:

1. Støtte til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter, herunder av pedagogisk karakter.
2. Støtte/stipend til utdanning av instruktører i forbindelse med denne etter- og videreutdanningvirksomhet.
3. Eventuelle reisestipend, arbeidsstipend og forskningsstipend i den utstrekning det kan styrke etter- og videreutdanningen.
4. Støtte til andre formål som har sammenheng med fysioterapeuters etter- og videreutdanning.

§ KAPITTEL II – Administrasjon

§ 3 Sammensetning av styret

1. Fondets midler forvaltes av et styre som består av:
 - ett medlem med personlig varamedlem oppnevnt av Helsedirektoratet.
 - fire medlemmer og to varamedlemmer i rekkefølge valgt av Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) sitt landsmøte, etter at NFFs valgkomité har fremmet forslag og innstilling og brakt disse videre etter samme retningslinjer som ved valg av sentralstyremedlemmer.
 - ett medlem med personlig varamedlem oppnevnt av Norsk Manuellterapeutforening.
 - ett medlem med personlig varamedlem oppnevnt av Privatpraktiserende Fysioterapeuters Forbund.
2. Fondets styre utpeker leder på første møte etter NFFs landsmøte.
3. Styremedlemmer og personlige varamedlemmer velges for tre år om gangen.

4. De personlige varamedlemmene har stemmerett når ordinære styremedlemmer ikke er til stede.

§ 4 Styrets virksomhet

1. Styret har møte når leder bestemmer det eller når minst to av styremedlemmene krever det.
2. Styret er beslutningsdyktig når fire medlemmer er til stede. Til gyldig vedtak kreves simpelt flertall. Ved stemmelikhet gjør leders stemme utslaget.
3. Styret skal utarbeide beretning og regnskap ved utgangen av hvert regnskapsår.
4. Styret fører protokoll over sine møter. Denne skal undertegnes av de tilstedeværende medlemmer. Gjenpart av protokoll sendes yrkesorganisasjonene etter hvert møte.
5. Styret ansetter leder av sekretariatet.

§ 5 Forretningsførsel og sekretariat

1. Fondet har eget sekretariat.
2. Utgifter til styrets og sekretariatets arbeid med Fondet dekkes av Fondets midler.

§ 6 Utbetalinger og ytelser

1. Alle utbetalinger fra Fondet skal skje ifølge vedtak i styret.
2. Utbetalinger fra Fondet foretas slik styret bestemmer det i henhold til § 2.
3. Mottaker av tilskudd plikter å avgi rapport om den virksomhet som midlene blir anvendt til og regnskap for anvendelsen av de bevilgede midler. Dersom tilskuddet ikke blir brukt innen den frist som i det enkelte tilfellet blir fastsatt, slik det ubenyttede beløp tilbakebetales dersom styret ikke finner grunn til å forlenge fristen.

§ 7 Beretning og regnskap

Beretning og regnskap revidert av statsautorisert revisor skal hvert år sendes Helse- og omsorgsdepartementet for godkjenning.

KAPITTEL III – Godkjenning av endring av vedtektene

§ 8 Godkjenning og endring

1. Disse vedtektene er godkjent av Helse- og omsorgsdepartementet, i henhold til folketrygdlovens § 5-8, siste ledd.
2. Styrets forslag til endring av vedtekter behandles av NFFs landsmøte. Endringer av vedtekter fastsettes av Helse- og omsorgsdepartementet.
3. Ved eventuelt opphør av Fondet skal styret fremlegge forslag om hvordan det skal forholdes med Fondets midler. Forslaget avgjøres av NFFs landsmøte. Landsmøtets avgjørelse må godkjennes av Helse- og omsorgsdepartementet.

Referanser

HELSEPOLITIKK og – PLANER
Meld. St. 21 (2024–2025) Helse for alle Rettferdig prioritering i vår felles helsetjeneste https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-21-20242025/id3096827/?ch=1
Meld. St. 9 (2023–2024) Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 — Vår felles helsetjeneste https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-9-20232024/id3027594/
Riksrevisjonens undersøkelse av rehabilitering i helse- og omsorgstjenestene Dokument 3:12 (2023–2024) https://www.riksrevisjonen.no/rapporter-mappe/no-2023-2024/rehabilitering-i-helse-og-omsorgstjenestene/
NOU 2023:4 Tid for handling. Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste. Helsepersonellkommisjonens rapport https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-4/id2961552/
Strategi for å øke helsekompetansen i befolkningen 2019-2023 https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/strategi-for-a-oke-helsekompetansen-i-befolkningen-2019-2023/id2644707/
Meld. St. 38 (2020-2021) Nytte, ressurs og alvorlighet – Prioritering i helse- og omsorgstjenesten. https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-38-20202021/id2862026/ Dette er en oppfølging av NOU 2018:16 Det viktigste først (Blankholmvalget).
Meld. St. 19 (2018–2019) Folkehelsemeldinga — Gode liv i eit trygt samfunn https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-19-20182019/id2639770/
Meld. St. 26 (2014 – 2015) Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet (Primærhelsemeldingen) https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-26-2014-2015/id2409890/
Nasjonal helse- og sykehusplan: https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonal-helse--og-sykehusplan-2020-2023/id2679013/
NCD-strategi (2013 – 2017) for forebygging, diagnostisering, behandling og rehabilitering av fire ikke-smittsomme folkesykdommer: hjerte- og kar, diabetes, kols og kreft. Denne strategien planlegges utvidet med muskel-skjelett, og derfor av stor relevans. https://www.regjeringen.no/contentassets/e62aa5018afa4557ac5e9f5e7800891f/ncd_strategi_060913.pdf
Regjeringens strategi for psykisk helse (2017 -2022) Mestre hele livet https://www.regjeringen.no/contentassets/f53f98fa3d3e476b84b6e36438f5f7af/strategi_for_god_psykisk-helse_250817.pdf
Opptrappingsplan for barn og unges psykiske helse (2019–2024) https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-121-s-20182019/id2652917/

UTDANNING

Utredning av kompetansetakster for fysioterapeuter i kommunene. Helsedirektoratets svar på tillegg nr. 38 til tildelingsbrev for 2021.

Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk

<https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/nasjonalt-kvalifikasjonsrammeverk/id564809/>

Nasjonale retningslinjer for helse og sosialutdanningene (RETHOS)

<https://www.regjeringen.no/no/tema/utdanning/hoyere-utdanning/utvikling-av-nasjonale-retningslinjer-for-helse-og-sosialfagutdanningene/id2569499/>

Forskrift om retningslinje for fysioterapiutdanning:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-03-15-410>

FORSKNING

Meld. St. 5 (2022–2023) - Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2023–2032

<https://www.regjeringen.no/no/dokument/meldst/id1754/?isfilteropen=True&term=Langtidsplan+for+forskning+og+h%C3%B8yere+utdanning>

Porteføljeplan – helse. Forskningsrådet.

<https://www.forskningsradet.no/om-forskningsradet/portefoljer/helse/>

se særlig: [https://www.forskningsradet.no/om-](https://www.forskningsradet.no/om-forskningsradet/portefoljer/helse/portefoljeplanen-for-helse/overordnede-mal-og-prioriteringer/tematiske-prioriteringer/)

[forskningsradet/portefoljer/helse/portefoljeplanen-for-helse/overordnede-mal-og-prioriteringer/tematiske-prioriteringer/](https://www.forskningsradet.no/om-forskningsradet/portefoljer/helse/portefoljeplanen-for-helse/overordnede-mal-og-prioriteringer/tematiske-prioriteringer/)

Forskning og innovasjon rettet mot kommunale helse- og omsorgstjenester: Kartlegging av resultater av forskningen og erfaringer fra kommunal sektor

<https://nifu.brage.unit.no/nifu-xmlui/handle/11250/2723945>

Kommunenes strategiske forskningsorgan - HO21 rådet <https://www.ks.no/globalassets/KS-ksf-rapport-F43-interaktiv.pdf>

SAK 6.2

FRA: Forbundsstyret

NFFs innspill til Fysiofondets strategiske plan 2023-2028

NFFs hovedlandsmøte 2025 er forelagt fondets strategiske plan 2023-2028 for innspill. Den strategiske planen ble vedtatt i 2023, og justert noe i 2024 og 2025. Det gis innspill til strategisk plan justert i 2025.

Fondets strategiske plan 2023-2028 starter med å slå fast at Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter (Fysiofondet) er en viktig ressurs for alle fysioterapeuter i Norge. Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) er helt enig i dette. Det er helt klart at fysioterapeutene har en stor fordel ettersom vårt eget fond bidrar til utvikling av fysioterapeuters kunnskap og kompetanse. I tillegg administrerer fysioterapeutene midlene selv, slik at fysioterapeutene har mulighet til å sikre at bredden i faget ivaretas, og fysioterapeutene kan selv sette retningen på fagutviklingen. Derfor er det så viktig at fondet forvaltes i tråd med formålet i vedtektene, noe NFF anser at strategisk plan gjør.

Fondets visjon for perioden er å være en nøkkelressurs til utvikling av fysioterapeuters kunnskap og kompetanse. Visjonen sier at kunnskap og kompetanse må utvikles. NFF tolker ordet utvikling til at dette er et arbeid som går over tid. Det er et langsiktig arbeid å ta til seg kunnskap og omsette dette til kompetanse – vi har alle behov for livslang læring. Samtidig tar det tid å utvikle ny kunnskap. NFF vil berømme fondet for å betone behovet for kunnskap og kompetanse hos fysioterapeutene. Å ha faglig dyktige og kompetente fysioterapeuter er avgjørende for god kvalitet i tjenesten.

Om strategisk plan

I strategisk plan 2023–2028 har Fondet et målhierarki med et overordnet mål og tre undermål. Det overordnede målet er at Fysiofondet gjennom langsiktig forvaltning av kapital og effektiv administrasjon skal kunne tildele midler som styrker fysioterapeuters kunnskap og kompetanse i tråd med samfunnets behov.

1. Det første målet er at tildeling til etterutdanning skal stimulere til livslang læring for fysioterapeuter slik at kvaliteten i hele bredden av fysioterapitjenesten, styrkes.
2. Det andre målet at tildeling til videreutdanning skal styrke fysioterapeuters formelle kompetanse som sentrale aktører i en tverrfaglig helsetjeneste som bidrar til gode pasientforløp.
3. Det tredje målet er at tildeling til forskning, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring som bidrar til:
 - styrket etter- og videreutdanning for fysioterapeuter
 - økt kunnskap om fysioterapi i en tverrfaglig, helsefremmende, forebyggende, behandlende og re-/habiliterende tjeneste

SAK 6.2

- nytte- og kostnadsanalyser
- nye teknologiske løsninger
- samarbeid og gjensidig kunnskapsoverføring med klinisk praksis og beslutningstakere på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå
- styrket organisering, ledelse, styring og finansiering av fysioterapitjenesten

Ad 1 og 2) NFF er enig i Fondets mål innen etter- og videreutdanning. NFF mener det er viktig å påpeke at videreutdanning også bidrar til livslang læring, og at etterutdanning bidrar til gode pasientforløp. Dette er imidlertid på detaljnivå. Det er fint at behovet for livslang læring og gode pasientforløp trekkes frem.

Ad Etterutdanning – spesialistordning) Fra 01.01.25 ble forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi m.m. endret slik at kompetansetaksten ikke lenger er tilknyttet NFFs spesialistordning. NFF mener at Fondet skal tildele midler til spesialistordning som stimulerer til at fysioterapeuter får avansert generell kompetanse og spesialisert klinisk kompetanse innenfor ulike fagområder, i tråd med helsetjenestens og samfunnets behov. NFF foreslår likelydende endring i fondets strategisk plan fra 2026.

Ad Videreutdanning – individuelle utlysninger) NFF foreslår følgende endring i beskrivelse av stipend til veiledet praksis: Stipend til veiledet praksis kan deles ut til fysioterapeuter som vil kvalifisere seg til spesialist innenfor spesialistordning støttet av Fysiofondet.

Ad 3) I sakspapirene til forarbeidene til strategisk plan i Fondsstyret var forskjellene mellom faglig og organisatorisk satsingsområde belyst. Fysioterapeutene som deltar i etter- og videreutdanningene ønsker i hovedsak kunnskap om faglige problemstillinger; hvordan behandle ulike pasientgrupper, tilstander og funksjonsnedsettelse. På et mer overordnet nivå har samfunnet behov for større kunnskap rundt organisatoriske problemstillinger, noe som også kan kalles tjenesteforskning. I strategisk plan har fondet trukket frem flere viktige organisatoriske problemstillinger, både nytte- og kostnadsanalyser, samarbeid og gjensidig kunnskapsoverføring med klinisk praksis og beslutningstakere på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå og styrket organisering, ledelse, styring og finansiering av fysioterapitjenesten. Faglige problemstillinger er i liten grad trukket frem i målet tildelingen til forskning, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring skal bidra til.

Sett i lys av visjonen til Fysiofondet – å være en nøkkelressurs til utvikling av fysioterapeuters kunnskap og kompetanse – så vil NFF utfordre fondsstyret på om det er faglige eller organisatoriske problemstillinger som best bidrar til måloppnåelsen, både visjon og overordnet mål?

Det er uten tvil nødvendig med økt kunnskap om organiseringen av helsetjenesten, og fysioterapeutenes rolle. Det er imidlertid nødvendig å diskutere om økt kunnskap på disse områdene bidrar til utvikling av fysioterapeuters kunnskap og kompetanse, eller om det heller er kunnskap som bidrar til å fremme fysioterapiprofesjonen og helsetjenesten som helhet? NFF er enig i at fondet skal bidra til fysioterapeuters kunnskap og kompetanse, noe NFF mener peker mot et fokus på faglige problemstillinger; å utvikle og implementere faglig kunnskap som fysioterapeuten trenger for best å hjelpe den enkelte pasient. Som profesjonsorganisasjon har NFF et overordnet ansvar for å fremme fysioterapiprofesjonen og fysioterapeutenes rolle i helsetjenesten. NFF er derfor svært opptatt av de

SAK 6.2

organisatoriske spørsmålene og oppfordrer andre finansiører av forskning til å tildele midler til slike problemstillinger. NFF ser at det på mange områder kan være overlapping mellom hva som er organisatorisk og faglig problemstilling. NFF mener at det er viktig å ha en bevissthet rundt dette.

NFFs bidrag til etterutdanning

NFF vil berømme fondet for å vise hvordan tildelingene til etterutdanning, videreutdanning og forskning, kunnskapsutvikling og kunnskapsoverføring til sammen bidrar til at det er lærekrefter i de ulike undervisningstilbudene. Det viser også at de tre områdene etterutdanning, videreutdanning og forskning alle er viktige for å sikre fysioterapeuters fagutøvelse og utvikling av fysioterapifaget.

NFF vil takke fondet for bidraget til den nasjonale fysioterapikongressen. NFF ser med glede at Fondet skriver i strategisk plan at de ønsker å stimulere til at det jevnlig blir arrangert en nasjonal kongress i fysioterapi rettet mot alle fysioterapeuter. NFF takker også for tildelingen til vår satsing på psykisk helse de siste årene. NFF berømmer fondet for å ha lagt punkt 2.4 i strategien, om satsningsområde. NFF mener at Jubileumssatsingen, som stimulerer til at fysioterapeutenes kompetanse benyttes i bærekraftig fysioterapitjeneste, er en god og riktig tilleggstildeling i tråd med samfunnets behov.

Fysiofondet skriver at deres strategi er god informasjon og effektive søknads- og rapporteringsprosesser samt transparente saksbehandlingsrutiner for alle involverte parter; søkere, fagkomité, styremedlemmer og sekretariat. NFF setter pris på dialogen med Fysiofondet om hvordan søknads- og rapporteringsprosessene kan bli enda mer effektive for begge parter.

Om forvaltning

Fysiofondets strategi er forsvarlig forvaltning av midler overført fra Folketrygden. Tydelige krav til sikkerhet og likviditet skal sikre best mulig total avkastning på kapitalen i et langsiktig perspektiv. I tillegg vil Fysiofondet bygge opp buffer i sterke finansielle år for å opprettholde aktiviteten i finansielt svakere år. Fondet har et stort ansvar som forvalter av fysioterapeutenes felles formue. NFF mener at fondet ivaretar dette ansvaret på en god måte. NFF har merket seg at Fondet er bevisst behovet for å se på miljø, bærekraft, sosiale forhold mv, og anser at det er et klokt valg.

FORSLAG TIL VEDTAK

Hovedlandsmøtet 2025 slutter seg til Forbundsstyrets kommentar til strategisk plan for Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter for 2023-2028.

SAK 6.3

FRA: Forbundsstyret

Helsepolitisk program 2026–2028

Saken i korte trekk

Det har lenge vært ønsket å få på plass et samlet helsepolitisk program for Norsk Fysioterapeutforbund. Med dette dokumentet har vi nå skapt en felles plattform – et tydelig og tilgjengelig verktøy som skal bidra til at hele organisasjonen formidler samme budskap og trekker i samme retning i det helsepolitiske arbeidet framover.

Programmet er utviklet for å være til nytte for alle deler av organisasjonen – fra medlemmer og tillitsvalgte, til styrer, råd og sekretariatet. Det gir en felles forståelse av hva NFF står for i helsepolitiske spørsmål, og hva vi arbeider for å oppnå i møte med beslutningstakere og samarbeidspartnere.

Prosess og medvirkning

Utviklingen av helsepolitisk program 2026–2028 har vært ledet av en arbeidsgruppe med bred kompetanse og erfaring fra ulike deler av organisasjonen. Gruppen har bestått av:

- Stig Fløisand, prosjektleder
- Sissel Hovland, medlem
- Hans Leo Dagsvik, medlem
- Joost van Wijchen, medlem
- Kari Bente Sørli, prosjektkoordinator
- Irene Mårdalen – seksjonsleder for kommunikasjon og helsepolitikk

Arbeidsgruppen har hatt ansvar for å samle inn innspill, strukturere prosessen og utforme programmet i tråd med organisasjonens behov og strategiske mål. Det har vært en grundig og inkluderende prosess, der det er benyttet spørreundersøkelser, deltakelse i møter og høringsinnspill for å sikre bred forankring.

Innhold i programmet

Med dette helsepolitiske programmet løfter NFF blikket fremover. Vi står midt i store endringer: demografiske, sosiale, teknologiske og økologiske. Behovet for helhetlige, bærekraftige og rettferdige helsetjenester er tydeligere enn noen gang.

Programmet er delt i to deler:

Del 1 – Hovedområder:

- Samhandling
- Rehabilitering

SAK 6.3

- Habilitering
- Kommunehelsetjenesten
- Spesialisthelsetjenesten
- Utdanning og forskning

Disse områdene danner fundamentet for hva vi som profesjon står for, og hva vi vil bidra til i utviklingen av helsetjenestene.

Del 2 – Konkrete særpunkter:

Disse representerer målrettede tiltak og fagpolitiske innspill, og henger sammen med hovedområdene. De viser hvordan fysioterapi kan bidra til en mer tilgjengelig, kunnskapsbasert og helsefremmende praksis, med vekt på funksjon, deltakelse og likeverd.

Avgrensning og videre arbeid

Det har vært etterspurt et eget kapittel om helsefremmende og forebyggende arbeid. Vår politikk på dette området finnes i de politiske plattformene Arbeid og helse og folkehelse, vedtatt i henholdsvis 2019 og 2021. Disse er fortsatt gjeldende til reviderte plattformer er på plass. Vi har dessverre ikke hatt ressurser til å gjennomføre revisjon i år, men dette vil bli prioritert i landsmøteperioden. Forbundsstyret har videre vedtatt at det skal opprettes politisk tenketank/verksted som bidrar til kontinuerlig utvikling, fornying og oppdatering av NFFs helsepolitikk.

FORSLAG TIL VEDTAK

Hovedlandsmøtet vedtar helsepolitisk program for perioden 2026–2028. Vedlegg: Helsepolitisk program 2026–2028.

Helsepolitisk program

2026-2028

DEL 1

05 SAMHANDLING

06 REHABILITERING

08 HABILITERING

10 KOMMUNEHELSESTJENESTEN

12 SPESIALISTHELSETJENESTEN

14 UTDANNING OG FORSKNING

DEL 2

17 SYKEFRAVÆR
FRA FRAVÆR TIL FUNKSJON

18 OFFENTLIG SPESIALISTGODKJENNING

19 HENVISNINGSRETT

20 FYSIOTERAPEUT PÅ TVERRFAGLIG
LEGEKONTOR

21 FYSIOTERAPEUT PÅ LEGEVAKT OG
AKUTTMOTTAK

22 DIGITALISERING I FYSIOTERAPI

23 KILDER

Innledning fra forbundsleder

Et samlet helsepolitisk program for Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) har lenge vært et ønske å få på plass. Med dette dokumentet har vi nå skapt en felles plattform – et tydelig og tilgjengelig verktøy som skal bidra til at hele organisasjonen formidler samme budskap og trekker i samme retning i det helsepolitiske arbeidet framover.

Dette programmet er utviklet for å være til nytte for alle deler av organisasjonen – fra medlemmer og tillitsvalgte, til styrer, råd og sekretariatet. Det gir en felles forståelse av hva NFF står for i helsepolitiske spørsmål, og hva vi arbeider for å oppnå i møte med beslutningstakere og samarbeidspartnere.

Utformingen av programmet har vært en grundig og inkluderende prosess. Det foregår mye fantastisk arbeid av fysioterapeuter rundt om i landet - og mye er bra! Likevel har vi tatt utgangspunkt i utfordringene dere har meldt inn og utfra disse utarbeidet både grunnprinsipper og forslag til konkrete løsninger.

Jeg vil rette en stor takk til arbeidsgruppen for innsatsen og engasjementet, og til alle som har bidratt gjennom å svare på spørreundersøkelser, dele synspunkter og delta i møter. Deres stemmer og erfaringer har vært avgjørende for å sikre at programmet gjenspeiler bredden i medlemmenes perspektiver og behov.

Med dette helsepolitiske programmet løfter NFF blikket fremover. Vi står midt i store endringer: demografiske, sosiale, teknologiske og økologiske. Behovet for helhetlige, bærekraftige og rettferdige helsetjenester er tydeligere enn noen gang. Fysioterapeuter har kompetanse og erfaring som trengs – i samhandling, i hverdagsnære løsninger og i møte med komplekse utfordringer.

Programmet er delt i to deler. Først presenterer vi seks hovedområder som setter retningen for vår helsepolitiske forståelse og innsats: samhandling, rehabilitering, habilitering, kommunehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten og utdanning og forskning. Disse områdene danner fundamentet for hva vi som profesjon står for – og hva vi vil bidra til i utviklingen av helsetjenestene.

I del to løfter vi frem konkrete særpunkter. Disse representerer målrettede tiltak og fagpolitiske innspill, og henger sammen med hovedområdene. De viser hvordan fysioterapi kan bidra til en mer tilgjengelig, kunnskapsbasert og helsefremmende praksis – med vekt på funksjon, deltakelse og likeverd.

Dette programmet handler ikke bare om fysioterapiens plass, men om hvilket samfunn vi vil være med på å forme. Et samfunn der mennesker kan leve meningsfulle liv – også når helsen utfordres. Der helse ses i sammenheng med deltakelse, arbeid, livsvilkår og miljø. Et samfunn hvor fysioterapi bidrar til bærekraft – både sosialt, økonomisk og økologisk.

Noen av dere savner et eget kapittel om helsefremmende og forebyggende arbeid. Vår politikk på dette området finnes i de politiske plattformene arbeid og helse og folkehelse. Disse ble vedtatt i henholdsvis 2019 og 2021, og er fortsatt gjeldende til de reviderte plattformene er på plass. Vi har dessverre ikke hatt ressurser til å gjennomføre det i år. Disse vil bli revidert i landsmøteperioden.

Takk for at du bidrar til å utvikle faget og profesjonen – i partnerskap med pasienter, samfunn og kolleger. Fremtiden formes i praksis, sammen.

Stig Fløisand

SAMHANDLING

Styrket samhandling mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten er nøkkelen til et sammenhengende fysioterapitilbud og raskere rehabilitering for pasientene

God samhandling mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten er avgjørende for å sikre sammenhengende og helhetlige pasientforløp. Likevel opplever mange fysioterapeuter både i kommune- og spesialisthelsetjenesten at overgangen mellom nivåene preges av:

- utilstrekkelig informasjonsflyt
- uklare ansvarsforhold
- manglende struktur i oppfølgingen etter utskriving

Dette kan føre til forsinket, ingen eller fragmentert oppfølging, der pasientens behov ikke alltid fanges opp i tide. Det er store geografiske forskjeller i tilbudet til pasientene. Vi erfarer blant annet at det er utfordrende for kommunefysioterapeuter å få tilstrekkelig tilgang til spesialistkompetanse i psykiatrien, da det er altfor få fysioterapeuter i BUP/DPS.

Samhandling innad i kommunen

Samhandling innad i kommunen kan også være en utfordring. Avtalefysioterapeuter og ansatte kommunefysioterapeuter bidrar aktivt med å få på plass godt samarbeide med både fastlege, NAV, arbeid, skole, barnehage og øvrige aktivitetsarenaer for å nevne noen.

Strukturelt gap mellom ambisjoner og virkelighet

Helsepolitiske dokumenter og styringssignaler legger stor vekt på helhetlige pasientforløp, tidlig rehabilitering, tverrfaglig oppfølging og pasientmedvirkning. Likevel er det et tydelig gap mellom disse ambisjonene og det som faktisk skjer i praksis. Dette gapet handler ikke først og fremst om vilje, men om hvordan systemet er rigget: finansieringsordninger, kapasitetsstyring og organisatoriske prioriteringer støtter i liten grad opp under de tverrfaglige, tverretatlige og tidkrevende prosessene som god rehabilitering og oppfølging krever.

” Styrket samhandling kommer ikke av seg selv. Det må være forpliktende!

Fysioterapeutens rolle i overgangen fra spesialisthelsetjeneste til kommunehelsetjeneste

SPEKIALISTHELSE-TJENESTEN

- Mobilisering
- Funksjonsvurdering
- Akutt og avansert behandling
- Spesialisert rehab.
- Diagnostikk/kontroll
- Videreformidling

UTSKRIVING/ OVERGANG

- Planlegging
- Informasjons overføring
- IP og koordinerende enheter

KOMMUNEHELSE-TJENESTEN

- Funksjonsvurdering
- Avansert beh.
- Rehabilitering
- Tilrettelegging
- Forebygging og tidlig intervensjon
- Trening

NFF mener:

Ansvar: Sykehus og store kommuner

- må ta større ansvar, slik at også pasienter som bor i mindre kommuner kan få det tilbudet de trenger.

Kompetanseoverføring mellom

- spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten, herunder avtalefysioterapeutene, må sikres. Det gjelder begge veier. Dette kan gjøres på ulike måter; eks. hospitering eller fagnettverk der fysioterapeuter fra de to nivåene møtes.

- **Helsefelleskapene** må styrkes; Hvem som har ansvar for hva må avtales - et sykehus kan ha ulike avtaler med ulike kommuner.

Rehabilitering og fysioterapi må få en stemme inn. Fysioterapeuters unike rolle som både forebygger og behandler, tilsier en viktig plass i helsefelleskapene framover.

Det må bli sterkere bindinger mellom kommunene/bydelene og sykehusene.

- **Finansieringsordninger** som bidrar til å sikre god samhandling må forsterkes.

REHABILITERING

En samfunnsutfordring med store konsekvenser

Altfor mange innbyggere får ikke den rehabiliteringen de trenger for å kunne delta i arbeidsliv, familieliv og samfunn i dag. Tilbudet er urettferdig fordelt – hvor du bor og hvem du er, avgjør hvilke muligheter du har. Dette svekker enkeltmenneskers helse og samfunnets bærekraft.

Vi opplever en stille nedbygging i spesialisthelsetjenesten og en vridning fra døgnplasser til poliklinikk. Denne vridningen bidrar ytterligere til geografisk og sosial ulikhet i tilbudet.

Rehabilitering er ikke et tilleggsgode – det er en forutsetning for likeverd, mestring og deltakelse. Når mennesker mister funksjon, mister de også frihet. Da må helsetjenesten bidra til å gjenvinne muligheten til å leve et selvstendig liv med mening.

God rehabilitering bedrer helse og reduserer behov for innleggelser. Mangelen på rehabilitering er ikke bærekraftig – verken for den enkelte eller for samfunnet. Rehabilitering må derfor løftes som en politisk og faglig prioritet.

Fysioterapeuter har en nøkkelrolle i dette arbeidet, som del av et helhetlig, tverrfaglig og fremtidsrettet rehabiliteringssystem.

Definisjon

Habilitering og **rehabilitering** skal ta utgangspunkt i den enkelte pasients og brukers livssituasjon og mål.

Habilitering og rehabilitering er målrettede samarbeidsprosesser på ulike arenaer mellom pasient, bruker, pårørende og tjenesteytere. Prosessene kjennetegnes ved koordinerte, sammenhengende og kunnskapsbaserte tiltak.

Formålet er at den enkelte pasient og bruker, som har eller står i fare for å få begrensninger i sin fysiske, psykiske, kognitive eller sosiale funksjonsevne, skal gis mulighet til å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltagelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet

[Forskrift om habilitering, rehabilitering og koordinator, §3](#)

Et godt rehabiliteringstilbud tjener som vern mot mulige konsekvenser av den økende andelen eldre i befolkningen

Dette er først og fremst et tegn på at vi har lyktes med folkehelse og velferd – flere lever lenger. Utfordringen handler ikke om antallet eldre, men om hvordan vi som samfunn legger til rette for livsvilkår preget av frihet, deltagelse og funksjon gjennom hele livsløpet.

I denne utviklingen er rehabilitering ikke bare en buffer mot fremtidige kostnader, men et aktivt grep for sosial bærekraft og likeverdige helsetjenester.

Grunnleggende prinsipper for rehabilitering

- Rehabilitering er en rettighet - alle skal ha like muligheter til å leve et aktivt og meningsfullt liv
- Rehabilitering gir deltagelse - i arbeid, utdanning, familie og samfunn
- Rehabilitering er bærekraftig helsepolitikk - tidlig innsats gir bedre liv og lavere kostnader
- Rehabilitering er tverrfaglig - krever samhandling på tvers av nivåer og profesjoner
- Fysioterapeuten er sentral - med kompetanse på funksjon, aktivitet og mestring

Norsk Fysioterapeutforbund mener at:

- Alle innbyggere må ha tilgang til ulike rehabiliteringstilbud når de trenger det - fra topp til bunn i rehabiliteringspyramiden
- Der kommuner selv ikke evner å gi et robust og kvalitativt godt rehabiliteringstilbud, må de inngå samarbeid med andre (kommuner eller rehabiliteringsinstitusjoner)
- Tverrfaglig rehabiliteringstilbud må bygges opp for å dekke befolkningens behov
- Eksisterende og godt fungerende rehabiliteringsavdelinger eller rehabiliteringsinstitusjoner må ikke bygges ned
- Habiliterings- og rehabiliteringsforskriften må revideres. Det må konkretiseres hva rehabiliteringstilbudet skal inneholde
- Alle kommuner må ha en rehabiliteringsplan, og gjerne en interkommunal plan
- Rehabilitering må integreres i alle helse- og omsorgstjenester. Også akuttjenester og beredskap
- Det må stilles minstekrav til habiliterings- og rehabiliteringskompetanse på alle nivå i behandlings- og beslutningskjeden
- Finansieringen må utformes slik at helsetjenesten, uavhengig av organisering, tar sitt ansvar og oppfyller sine oppgaver

Gode eksempler

Forsterket rehabilitering på Aker (FRA) - vellykket kommunal spesialisert rehabilitering der det jobbes tverrfaglig med sykepleie, fysioterapi og ergoterapi. Ved intensiv trening oppnås raskere og bedre resultater. Pasientene med nylig oppstått funksjonstap som følge av sykdom eller skade skal i utgangspunktet hjem.

Innovativ rehabilitering, Indre Østfold kommune Tverrfaglig vurderingsteam er en del av Prosjekt Innovativ Rehabilitering. Teamet jobber systematisk for å styrke kommunal rehabilitering ved bruk av teknologi, tverrfaglighet, riktig intensitet og samhandling: Tar utgangspunkt i personperspektivet.

Rehablos - tverrfaglig, sektorovergripende og digitalstøttet rehabiliteringsmodell som styrker egenmobilisering og samfunnsinkludering for voksne med ervervet hjerneskade. Dette er et forsknings- og utviklingsprosjekt.

Pasientsentrert helsetjenesteteteam (PSHT), Tromsø. Tverrfaglig team med ansatte fra kommune- og spesialisthelsetjenesten. Målet er å styrke helsetjenesten til pasienter med sammensatte og langvarige sykdommer.

IKART - interkommunalt ambulerende rehabiliteringsteam, Rogaland. Et spesialisert tverrfaglig team, som jobber klinisk sammen med kommunens fagpersoner der brukeren bor eller oppholder seg. Teamet består av legespesialist i fysisk medisin og rehabilitering, psykologspesialist, spesialergoterapeut og fysioterapeutspecialist i nevrologisk rehabilitering.

HABILITERING

Habilitering hele livet – med fysioterapeuten på laget

Erfaringer

Forskjellen på habilitering og rehabilitering kommer primært til uttrykk i de utøvende tjenestene hvor det først og fremst skiller mellom målgrupper. Brukere og pasienter med behov for habilitering er barn, unge og voksne med medfødte eller tidlig ervervede funksjonsnedsettelse. Rehabilitering er vanligvis rettet mot funksjonstap som har oppstått senere i livet. Ulikheter i metodisk tilnærming kan grovt inndeles i ny-læring og re-læring. En annen ting som skiller, er at habilitering gjerne betyr livslang oppfølging.

Et tredje viktig skille er at tiltakene i habiliteringsarbeidet forebygger følgetilstander til grunndiagnosen, som vi ofte vet vil utvikle seg, dersom vi unnlater å iverksette dem (for eksempel store feilstillinger). Når denne forebyggingen ikke betraktes som behandling, skaper det utfordringer med prioriteringer og ressursbruk i kommunene.

Vår erfaring er at kommunene i for liten grad har oversikt over habiliteringsbrukernes fremtidig behov. Vi erfarer derfor at verken skole eller boliger er klare til rett tid når barn og unge med nedsatt funksjon skal videre i livsløpet.

Overgangen fra barn til voksen (18 år) oppleves som særlig utfordrende for disse pasientene og deres pårørende. Familie (foreldrene) og skoleverket rammer pasienten godt inn, men denne "rammen" forsvinner idet bruker trer ut av skolen/opplæringsloven.

Etter at brukeren har flyttet i egen bolig erfarer vi at det er et stort antall ansatte rundt bruker. Vikarbruk og utskiftninger skaper problemer for oppdagelse og behandling av sykdom/skader. Det vanskeliggjør også nødvendig opplæring, samt at det tar tid å bli kjent med brukers behov.

Det rapporteres om stor grad av underbehandling, men vi erfarer at barn får bedre oppfølging enn voksne. For barn og unge er det gjerne behov for intensive treningsperioder, men det er mangelfulle tilbud på slike habiliteringsopphold i regi av spesialisthelsetjenesten. For voksne er det behov for tilrettelagte fysiske og sosiale aktiviteter. Ofte er det dessverre også slik at de voksne habiliteringsbrukerne ikke kan benytte seg av de gode tilbudene som finnes på for eksempel Beitostølen Helsesportsenter, Valnesfjorden Helsesportsenter og Røde Kors Haugaland Rehabiliteringssenter fordi kommunen ikke lønner kommunalt ansatte på en måte som gjør at de kan følge dem og dermed også sikre overføringsverdi etter oppholdet.

Innen HAVO (voksenhabilitering i spesialisthelsetjenesten) er tjenesten ulikt organisert og ulikt bemannet rundt om i landet. Dette er et brudd på målsettingen om likt tilbud uansett hvor i landet du bor - og det forårsaker dermed også systematisk diskriminering.

En annen utfordring er mangelen på forskning, retningslinjer og veiledere.

Definisjon

Habilitering og rehabilitering skal ta utgangspunkt i den enkelte pasients og brukers livssituasjon og mål. Habilitering og rehabilitering er målrettede samarbeidsprosesser på ulike arenaer mellom pasient, bruker, pårørende og tjenesteytere. Prosessene kjennetegnes ved koordinerte, sammenhengende og kunnskapsbaserte tiltak.

Formålet er at den enkelte pasient og bruker, som har eller står i fare for å få begrensninger i sin fysiske, psykiske, kognitive eller sosiale funksjonsevne, skal gis mulighet til å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltagelse i utdanning og arbeidsliv, sosialt og i samfunnet
[Forskrift om habilitering, rehabilitering og koordinator, §3](#)

Noen aktuelle diagnoser

- Cerebral parese
- Nevromuskulære sykdommer
- Nevroutviklingsforstyrrelser
- Sjeldne syndrom som bl.a. Rett, Down, William-Prader, neurofibromatose

De fleste har enten generelle lære vansker eller spesifikke kognitive vansker

Grunnleggende prinsipper

- Habilitering er ikke det samme som rehabilitering
- Habilitering er en grunnleggende helsetjeneste, en rettighet, der alle som har behov for habilitering skal få det
- Habilitering skal bidra til økt mestring, deltagelse og livskvalitet. Dette innebærer en systematisk livsløpsprosess, ikke en engangsinnsats
- Fysioterapeuter har en sentral rolle i tverrfaglige habiliteringsteam, både i kommune- og spesialisthelsetjenesten
- Habilitering må sees i sammenheng med andre samfunnsaktører, herunder barnehage, utdanningsinstitusjoner, arbeid, aktivitetsarenaer og Nav
- Brukermedvirkning og rettighetsbasering skal stå sentralt

Norsk Fysioterapeutforbund mener at:

- Forskrift om habilitering, rehabilitering og koordinator må revideres
Det må stilles minstekrav til habiliterings- og rehabiliteringskompetanse på alle nivå i behandlings- og beslutningskjeden
- Det må stilles krav til kommuner og helseforetak om habiliteringsplaner og at det er tydelig hvem som har ansvar for hva.
- Kommuner som ikke er i stand til å tilby forsvarlig habilitering må inngå samarbeid med andre.
- Det må stilles krav til at kommunene må ha oversikt over og fremskrive behov for habiliteringsbrukerne.
- Fysioterapeutens rolle i tverrfaglige habiliteringsteam må styrkes. Det er behov for bedre forankring av fysioterapitjenester i habiliteringsforløp, samt økt kapasitet og kompetanse på feltet. NFF vil arbeide for tidlig innsats, lavterskeltilbud og kontinuitet i oppfølgingen, særlig i overganger mellom tjenester og livsfaser.
- Det bør avtales en norm som setter grenser for antall ansatte pr bruker pr uke/måned.
- Det må på plass bedre finansiering og organisering av habiliteringstilbud, både i kommunene og i spesialisthelsetjenesten
- Taket for egenandelsfritak må heves til 18 år, helst høyere.
- Habilitering må inngå i etterutdanning, spesialisering og fagutvikling
- Forskning på habilitering må intensiveres.

KOMMUNEHELSESTJENESTEN

- består av både ansatte og avtalefysioterapeuter

Utfordringer

Kommunene har de siste årene opplevd at oppgavene har vokst raskere enn midlene. Noe som har ført til underbemanning og manglende satsing på helsefremmende, forebyggende, habiliterende og rehabiliterende tjenester. Dette er tjenester som bidrar til å redusere befolkningens sykdomsbyrde, at eldre kan bo hjemme og at barn og unge kommer seg gjennom skole og utdanning og ut i jobb, og som muliggjør at mennesker med nedsatt funksjon kan være i arbeid og være aktive deltakere i samfunnet.

Frisklivssentral er ikke lovpålagt. Det er heller ikke fysioterapeut i helsestasjons- og skolehelsetjenesten eller folkehelsekoordinator. Det fører ofte til at fysioterapi står i fare for kutt på grunn av dårlig kommuneøkonomi. Fysioterapeuters helsefremmende og forebyggende innsats blir dessuten ikke registrert og synliggjort på en tilfredsstillende måte.

Kommunene styrer ikke helsetjenesten på en måte som utnytter potensialet som ligger i fysioterapi. Ressursene til fysioterapi er for små/for få stillinger, organiseringen er ofte fragmentert, og oppfølgingen av de kommunale avtalene er ikke god nok. Vårt klare inntrykk er at det er manglende kunnskap blant kommunale beslutningstakere om bredden, effekten og nytten av fysioterapi.

NFF mener at:

● Alle kommuner må ha et tilfredsstillende fysioterapitilbud

Der kommuner selv ikke evner å gi et godt fysioterapitilbud, må de inngå samarbeid med andre kommuner.

● Helsefremmende og forebyggende helsetjenester må styrkes

- Fysioterapeut skal inngå i grunnbemanningen i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, i likhet med helsesykepleier og lege.
- Fysioterapeut skal inn på andre lavterskeltilbud som ACT- og FACT-team
- Frisklivssentral og folkehelsekoordinator er anbefalt organisering av lovpålagte helsefremmende og forebyggende kommunale tjenester, men organiseringen trenger tydeligere insentivstruktur for å være del av fremtidens bærekraftige helsetjeneste. Frisklivssentral og folkehelsekoordinator bør derfor være en "skal-tjeneste". Det kan være naturlig at andre lavterskeltilbud, som helsestasjon for ungdom, barseltrening og helsestasjon for eldre organiseres sammen med frisklivssentralene.
- Samtale og veiledning om forventede og forbigående tilstander til gravide skal være et forebyggende helsetilbud. Nybakte mødre skal få tilbud om 1 time med fysioterapeut med kompetanse i kvinnehelse, gjerne i forbindelse med helsestasjon.

● Egenandelsfritak for unge under 19 år må innføres

Ungdom til og med 18 år må slippe å betale egenandel hos fysioterapeut. Fra et likeverdig helse- og omsorgstjenesteperspektiv er det viktig at ungdom ikke skal være nødt til å velge bort fysioterapi på grunn av dårlig økonomi.

● Fysioterapeut inn på tverrfaglig legekontor

På et tverrfaglig legekontor kan fysioterapeut undersøke, diagnostisere og henvise pasienter med bl.a. muskelskjelettproblematikk eller sammensatte lidelser. Fysioterapeut kan også følge opp og delta i rehabilitering av pasienter med ulike sykdommer, som hjerte- og karsykdommer, hjerneslag, nevrologiske sykdommer, kvinnehelseproblematikk mv. Fysioterapeuter kan også bidra i sykefraværarbeidet ved å foreta funksjonsvurderinger, være i dialog med Nav, bedriftshelsetjenesten og arbeidsgiver. Fysioterapeuten kan også samhandle med spesialisthelsetjenesten, herunder henvise. Fysioterapeut er også selvskreven i livsstilsintervensjoner.

Fysioterapeut må inn i bemanningen på legevakt

Det er gode erfaringer internasjonalt med å benytte fysioterapeuter til å vurdere akutte helseproblemer på legevakt. Erfaringene viser at fysioterapeuter der blant annet bidrar til: Tidsbesparelse og økt effektivitet, økt pasientsikkerhet ved at også rehabilitering tas med i vurderingene, forhindrer unødvendige innleggelser, gir bedre pasientflyt, frigjør legenes og sykepleiernes tid til andre oppgaver, mindre bruk av smertestillende medisiner, reduksjon i liggetid, redusert funksjonshemming på sikt, nøyaktig klinisk vurdering, færre feildiagnoser, færre henvisninger til bildediagnostikk og spesialisthelsetjenesten og raskere tilbake i jobb (se også s. 21).

Eldre må få tilgang til fysioterapeut

Fallforebyggende tiltak, som gruppetrening på frisklivssentral, omsorgssentre og sykehjem må på plass i alle kommuner. Tidlig intervensjon for eldre for å hindre funksjonsfall eller gjenvinne funksjon, blant annet gjennom tilbud om hverdagsrehabilitering, slik at de kan bo lenger hjemme. Tilgjengelighet til fysioterapi for personer på langtidsopphold i institusjon må økes og fysioterapeuter kan og bør være med å tilpasse og utvikle aktivitetstilbud for eldre med demens, og ha et særlig fokus på å innpasse fysisk aktivitet i slike tilbud.

Alle kommuner må ha innsatsteam

Et innsatsteam er et tverrfaglig team som gir rask, intensiv, tidsavgrenset og målrettet helsehjelp i hjemmet, ofte i en overgangsfase – for eksempel etter utskrivelse fra sykehus eller ved akutt funksjonssvikt.

Fysioterapi må få en tydelig plass i kommunens planverk

Dette vil bidra til at politikere og andre beslutningstakere får en større forståelse av fysioterapeuters kompetanse og det vil gi en mer effektiv bruk av kommunens fysioterapiressurser. Fysioterapeuter må dessuten involveres når det kommer til hvordan fysioterapeuter skal organiseres og hvordan fysioterapiressursene best skal nyttes.

Definisjon av nødvendig helsehjelp

Det er krav til kommunene om å yte nødvendig helsehjelp. Det er uklart hva som er nødvendig helsehjelp innen fysioterapi. Dette ble svært tydelig under Covid-pandemien da næringsdrivende fysioterapeuter med og uten avtale i praksis ble permittert noe som resulterte i at mange pasienter ikke fikk den nødvendige behandlingen. Fordi begrepet er vagt, er det også vanskelig å vurdere om kommunen oppfyller sine forpliktelser. Det er behov for en konkretisering av begrepet nødvendig helsehjelp.

Hele avtalehjemler og fulle stillinger

Det er for mange deltidshjemler. Der det er behov for mer fysioterapi, må disse hjemlene oppjusteres i tråd med behovet. Det samme gjelder deltidsstillinger for ansatte fysioterapeuter.

Kvalitet og prioritering i helsetjenesten

Kvalitetsarbeid må være en gjennomgående og aktiv prosess i samarbeid mellom fagpersoner og ledelse, der prioriteringer gjøres med vekt på pasientbehov og bærekraftige helsetjenester.

Et bærekraftig helsevesen krever at vi setter pasienten i sentrum, men også at vi prioriterer innsats som gir helsegevinst over tid. Her er fysioterapi ikke bare en faglig ressurs – men et strategisk virkemiddel

SPELIALISTHELSETJENESTEN

Utfordringer

Generelle utfordringer

Spesialisthelsetjenesten står overfor økende press knyttet til kapasitetsutfordringer, økonomisk bærekraft og svake overganger mellom nivåene i helsetjenesten.

Det er i tillegg:

- Økende behov for spesialisthelsetjenester grunnet en aldrende befolkning og flere medisinske muligheter
- Bemanningskrise innen flere yrkesgrupper
- Flaskehalser i pasientflyt (inn, gjennom og ut av sykehusene)
- Tilgang til spesialisthelsetjenester varierer betydelig
- Ventetidene er ujevne, og noen pasientgrupper får ikke riktig eller nok oppfølging.

Fysioterapiutfordringer

- Kirurgi utføres på tross av at kunnskap tilsier at konservativ behandling skal gis først, eksempelvis artrose
- Fysioterapeuter i spesialisthelsetjenesten opplever at det er en utfordring og usynliggjøring av kompetansen at de er organisert som generalister utenfor de toneangivende somatiske fagene medisin og kirurgi
- Fysioterapeuter er i liten grad benyttet i hjemmesykehus
- Fysioterapeuter er fortsatt kun i mindre grad benyttet i oppgavedeling
- Fordi det kun er ortoped som kan rekvirere ortopediske hjelpemidler, brukes det unødig tid for både lege og fysioterapeut
- I mange pasientforløp er ikke fysioterapi nevnt som en del av forløpet
- Fysioterapitilbudet innen psykisk helsevern nærmest fraværende. Fysioterapeuter har kompetanse som i langt større grad kunne vært benyttet til pasienter innen psykisk helsevern

NFF mener at dette må på plass:

● Bedre oppgavedeling - på flere områder

At fysioterapeuter kan overta en del oppgaver for ortopeder er både kjent og vellykket - og benyttet på flere sykehus. Dette har blant annet resultert i kortere ventetider, ved at ortopedene får frigjort tid. Slik oppgavedeling burde gjelde alle sykehus!

Når det gjelder sammensatte lidelser, som utgjør en betydelig andel av henvisningene til spesialisthelsetjenesten, kan fysioterapeuter bidra i større grad. I tillegg kan fysioterapeuter dele oppgaver både innen kvinnehelse og nevrologi, og med sykepleiere på intensivavdelinger, for å nevne noen områder. Fysioterapeuter må også delta i vurderingen når en pasient skal "utskrives" fra sykehus til kommunen.

● Fysioterapeut må ha en naturlig rolle i hjemmesykehus

Viktig at fysioterapeuter er med i prosessen rundt hjemmesykehus. Eksempelvis får en pasient med cystisk fibrose fysioterapi på sykehus. Selv om det er samme behov for fysioterapi i hjemmesykehus også, får ikke pasienten samme tilbud der. Dette gjelder også flere pasientforløp innen kreft, palliasjon, hjerneslag med flere.

● Flere fysioterapeuter i psykisk helsevern

I følge SSB var det 8 fysioterapeutårsverk i psykisk helsevern for barn og unge (BUP), 145 årsverk innen psykisk helsevern for voksne og 15 årsverk innen tverrfaglig rusbehandling i 2024. Dette er altfor lite!

● Rekvisisjonsrett for hjelpemidler og behandlingshjelpemidler

I praksis er det ofte fysioterapeut/ergoterapeut som vurderer behov for hjelpemidler, og fysioterapeut vurderer behandlingshjelpemidler. I stedet for at fysioterapeut må lete opp spesialisten for å signere rekvisisjonen, er det mer hensiktsmessig at fysioterapeut får slik rekvisisjonsrett selv.

● Fysioterapi inn i nasjonale pasientforløp

Pasientforløpene/pakkeforløpene er utviklet for å gi pasientene en helhetlig og koordinert behandling, med mål om å redusere unødvendig ventetid og forbedre kvaliteten på helsetjenestene. Det er flere pakkeforløp for kreft, psykisk helse og rus og hjerneslag. Fysioterapi, herunder rehabilitering og tilpasset fysisk aktivitet, må vurderes inn i alle disse pasientforløpene.

”

Fysioterapeuter i spesialisthelsetjenesten
– nøkkelen til mobilitet, mestring og trygg hjemreise

UTDANNING OG FORSKNING

Utfordringer

Grunnutdanning

For få praksisplasser

Utdanningsinstitusjonene rapporterer om økende vansker med å skaffe nok praksisplasser på grunnutdanningen i tråd med forskrift.

Turnustjenesten er under press

Det er for få turnusplasser i forhold til kandidater. På grunn av dette, står det årlig flere fysioterapeuter på venteliste og som dermed ikke kommer ut i jobb. Helse- og omsorgsdepartementet har bestilt en utredning om turnustjenesten fra Helsedirektoratet i 2025.

Utdanningen speiler ikke alltid dagens kliniske virkelighet

Utdanningenes mandat er dels å utdanne til etablert praksis, men også å utdanne morgendagens fysioterapeuter basert på oppdatert kunnskap om hvordan befolkningens behov vil utvikle seg, samt selvsagt myndighetens føringer. Fra klinisk praksis oppleves det i forskjellig grad at kandidatene ikke alltid er godt nok rustet til å svare ut krav og forventninger de møter i helsetjenesten.

Videreutdanning

Finansieringsutfordringer

Mastergradstilbud krever betydelige ressurser både i etablerings- og driftsfase, samtidig som inntjeningen ofte er usikker og langsiktig. Masterprogram gir ofte lavere volum i antall studenter enn bachelorprogram, noe som gir mindre uttelling i resultatbasert finansiering.

Mangel på masterutdanninger på enkelte områder, for få studieplasser på andre

Vi opplever en raskt aldrende befolkning, spesielt i distriktene, noe som gir økt behov for rehabilitering og forebyggende tiltak. Økende forekomst av komplekse og sammensatte lidelser og multisykdom og økt forekomst av sammensatte tilstander hos ungdom som går utover deltagelse i skole og arbeidsliv. Tjenestetilbud flyttes fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten, noe som innebærer behov for bredere og mer selvstendig fysioterapikompetanse.

Stadig flere pasienter får og overlever kreft og det er behov for fysioterapeuter med spesialisert kunnskap på dette området, både i spesialisthelsetjenesten og i kommunehelsetjenesten. Det er derfor ønskelig med masterutdanning på dette området.

Det er få, mellom 20 og 25, studieplasser ved masterutdanningen i manuellterapi ved Universitetet i Bergen, med opptak annethvert år. På grunn av få studieplasser er det blitt estimert at det kan være mellom 20 og 40 norske fysioterapeuter årlig som tar denne utdanningen utenlands.

Det meldes også om få studieplasser og sjeldne opptak for masterutdanning i psykomotorisk fysioterapi, som gir utfordringer med å skaffe vikarer og fylle driftstilskudd.

På andre områder mangler formell videreutdanning for fysioterapeuter.

Etterutdanning

Manglende kompetanseplaner og budsjett for kompetanseheving

En forutsetning for kvalitet i tjenestene er at fysioterapeuter har riktig kompetanse til enhver tid, og en av NFFs viktigste oppgaver er å bidra til at alle fysioterapeuter har tilgang til et etterutdannings-tilbud med høy faglig kvalitet.

Etterutdanning er et strategisk og systematisk arbeid for deling og implementering av ny kunnskap. Etterutdanningen skal bygge på kunnskapsbasert praksis og konsensus i fagmiljøene, og kunnskap om tjenestens behov og de nasjonale politiske føringene. Etterutdanningstilbudet skal møte tjenestens behov for kompetansehevede tiltak som både er praksisnære og tilgjengelige for yrkesutøverne, og er et viktig supplement til formelle videreutdanninger.

Kunnskap og teknologi utvikler seg i rivende fart. Det som var beste praksis for 10 år siden, kan være utdatert i dag. Kontinuerlig kompetanseutvikling er derfor avgjørende - også for fysioterapeuter. Likevel er det ofte vanskelig å få til både på grunn av tid, rom og økonomi. Det første som kuttes i trange budsjetter er gjerne midler til etterutdanning.

NFF mener at dette må på plass:

- Det må settes inn tiltak, gjerne i form av økonomiske incentiver, for å få på plass nok praksisplasser. Praksisplassene må være i tråd med krav til relevans og veiledningskvalitet
- Det må settes inn tiltak, gjerne i form av økonomiske incentiver, for å få på plass nok turnusplasser
- Skulle turnustjenesten forsvinne som et resultat av utredningsarbeidet som er igangsatt, må en utvidelse av grunnutdanningen til 4-årig bachelor eller 5-årig masterutdanning utredes
- Grunnutdanningen må bidra til at nyutdannede fysioterapeuter kan møte dagens og morgendagens krav og forventninger som blir stilt dem når de kommer ut i klinisk praksis
- Finansieringsutfordringer kan løses gjennom bedre offentlig støtte, eksempelvis gjennom øremerkede midler, tidsbegrenset oppstartstøtte eller ved at masterprogram får høyere poengverdi for kandidatutgang. Dette i kombinasjon med samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og innovativ organisering. Staten har en nøkkelrolle i å stimulere og avlaste risiko, mens institusjonene selv må tenke nytt rundt struktur og samarbeid
- Masterutdanning i allmennfysioterapi, primært rettet mot utfordringene i kommunehelsetjenesten opprettes
- Flere studieplasser i manuellterapi og psykomotorisk fysioterapi opprettes
- Opprettelse av masterutdanninger i flere av NFFs spesialiteter, eksempelvis innen onkologi og kvinnehelse må vurderes
- Offentlig spesialistgodkjenning for fysioterapeuter opprettes (se s. 18)
- Helseforetak og kommunale enheter må ha en kompetanseplan for sine ansatte, og et årlig budsjett for kompetanseheving
- Nasjonalt kompetansefond for helsesektoren opprettes. Helseforetak og kommuner kan søke midler fra dette fondet for å dekke vikarutgifter ved ansattes etter- og videreutdanning - og derved sikre livslang læring

Kompetanse for framtiden

Bærekraft, digitalisering og innovasjon må inngå i både grunn-, etter- og videreutdanning i fysioterapi. Fysioterapeuter må trenes i å bruke og vurdere digitale verktøy, bidra til bærekraftige løsninger og delta i utvikling og forbedring av tjenestene. Dette er en del av kvalitetsarbeidet og gjør helsetjenesten bedre rustet til å møte framtidens behov

NFF trenger en tydelig forskningspolitikk

NFF mener at forskningen innen fysioterapi skal skje i tett samarbeid med fysioterapeuter, og det skal være tette bånd mellom forskningen og etter- og videreutdanningen slik at ny kunnskap kan implementeres i praksis. Det må suppleres med større fokus på tjenesteforskning.

Forbundet skal ha en klar rolle i å sikre at fysioterapeuter er faglig oppdatert slik at utøvelsen av faget er i samsvar med eksisterende kunnskapsgrunnlag og gjeldende behandlingsanbefalinger. Det er også viktig at forbundet er tydelige på hvordan forskning kan bidra til å dokumentere effekt av behandling og å videreutvikle fysioterapifaget.

Forbundet skal derfor utvikle en politikk som sikrer at kunnskapsgrunnlaget forvaltes riktig, og bidra til at det finnes sterke forskningsmiljøer i kommuner, på sykehus og utdanningsinstitusjoner. Dette vil bidra til at fysioterapeuter er oppdatert og at faget utvikles i riktig retning.

Sykefravær - fra fravær til funksjon

-fysioterapeutens rolle i en helsefremmende arbeidsevnevurdering

- Fysioterapeuter har en viktig rolle i arbeidet med å støtte mennesker i å gjenvinne eller bevare funksjon og deltakelse i arbeid, også når helseutfordringer er til stede. Fysioterapeuter følger også pasienter i de lange forløpene.
- Fysioterapeuter i bedriftshelsetjenesten (BHT) er sentrale i forebygging av sykefravær, og bidrar gjennom samhandling med behandlende fysioterapeut, der BHT kjenner arbeidets art, krav og belastninger. Samarbeidet bidrar til å spisse og målrette de rådene som gis og effektiviserer arbeidstakerens retur til arbeid.
- Fysioterapeuters bidrar også i skolehelsetjenesten, der de forbereder elever i den videregående skolen, herunder yrkesfaglige linjer, til arbeidslivet.
- Der dagens sykefraværsordning i stor grad er basert på fraværslogikk, peker erfaringer fra både Norge og internasjonalt på behovet for en mer helsefremmende tilnærming – der fokuset flyttes fra sykdom til muligheter.
- En vurdering av arbeidsevne handler ikke bare om diagnose og begrensninger, men om hva personen kan gjøre nå, og hva som kan bygges over tid – i dialog med den enkelte. Det forutsetter en terapeutisk prosess, der fysioterapeuten sammen med pasienten utforsker og støtter opp under mestring, motivasjon og muligheter for tilrettelegging. Det handler ikke om å presse folk tilbake i arbeid, men om å anerkjenne at mange har ressurser til å delta – hvis forutsetningene ligger til rette. Fysioterapeuten kan bidra til å tydeliggjøre disse forutsetningene, og gi råd om tilpasning, fysisk aktivitet, gradert arbeid og veier tilbake til arbeidsliv.
- Å støtte arbeidsevne handler også om å styrke den enkeltes mulighet til å påvirke sin egen livssituasjon. Når fysioterapeuter får tydeligere rolle og rammer i dette arbeidet, styrkes både kvaliteten på oppfølgingen og muligheten for å leve et aktivt og selvstendig liv – også med helseutfordringer.
- I Norge har arbeidsgivere tilretteleggingsplikt, arbeidstakere aktivitetsplikt og gradert sykmelding blir i økende grad benyttet, særlig i forbindelse med psykiske lidelser og muskel- og skjelettsykdommer (hhv. 42 prosent og 31 prosent av sykmeldingene i disse diagnosegruppene er graderte i følge NAV, 4. kvartal 2024).
- Kvinner har et økt sykefravær i forhold til menn i to livsperioder: etter fødsel og rundt overgangsalder. Det bør iverksettes konkrete tiltak for kvinner i disse livsfasene for å redusere sykefraværet.

” Fysioterapeuter og annet relevant helsepersonell bør i større grad enn i dag foreta funksjons- og arbeidsplassvurderinger. Erfaring fra Storbritannia viser at fysioterapeuter (i større grad enn de andre gruppene med slikt ansvar) benytter mulighetene til redusert/tilrettelagt arbeid framfor full sykemelding.

Fysioterapeuters bidrag vil inkludere:

Funksjonsvurdering: Vurdere pasientens fysiske kapasitet og begrensninger i forhold til arbeidsoppgaver.

Tilretteleggingsråd: Gi anbefalinger om tilpasninger på arbeidsplassen for å muliggjøre gradert arbeid.

Treningsprogrammer: Utarbeide individuelle programmer som støtter pasientens tilbakeføring til arbeid.

Tverrfaglig samarbeid: Jobbe sammen med leger, bedriftshelsetjenesten, arbeidsgivere og NAV for å koordinere den arbeidsrettede rehabiliteringsprosessen.

Fordeler med ordningen

● Økt arbeidsdeltagelse

Mange med helseutfordringer kan jobbe noe hvis forholdene legges til rette. Reduserer risikoen for langvarig sykefravær og utstøting fra arbeidslivet.

● Bedre folkehelse og livskvalitet

Arbeid gir struktur, mestringfølelse og sosialt samvær- dette er viktig for mental og fysisk helse. Reduserer risikoen for depresjon og isolasjon knyttet til langvarig fravær.

● Avlastning for NAV og fastleger

Redusert behov for hyppig legeoppfølging fordi tilpasning skjer i samarbeid med arbeidsgiver. Mindre press på NAV, da færre havner i langvarige ytelser.

● Økonomisk gevinst for samfunnet

Lavere sykefravær betyr lavere utgifter til sykepenger og høyere verdiskaping. Bedrifter beholder verdifull kompetanse fremfor å miste ansatte til langtidsfravær.

Offentlig spesialistgodkjenning

- en investering i kvalitet, effektivitet og pasientsikkerhet

Tilpasset fremtidens helseutfordringer

Vi står overfor en “eldrebølge”, økning i antall yngre med psykiske helseproblemer og økning i langvarige og sammensatte lidelser. Det er behov for mer tverrfaglig innsats. Spesialiserte fysioterapeuter kan spille en nøkkelrolle i forebygging, rehabilitering og oppfølging – og bør derfor ha tydelig formell plass og funksjon i helsetjenesten.

Bedre pasientbehandling og økt trygghet

Spesialistgodkjenning sikrer at fysioterapeuter har den nødvendige kompetansen og kvalifikasjonene for å behandle komplekse og sammensatte tilstander. Dette fører til bedre behandlingsresultater og økt pasientsikkerhet.

Effektiv ressursbruk i helsetjenesten

Spesialister i kommunehelsetjenesten kan avlaste og supplere fastleger og bidra til å **redusere henvisningsbehov** til spesialisthelsetjenesten.

Styrket fagutvikling og rekruttering

En offentlig godkjenningsordning gir et klart insentiv til faglig videreutvikling. Det gir fysioterapeuter noe å strekke seg etter. En tydelig karrierevei med mulighet for spesialistgodkjenning kan gjøre fysioterapiyrket mer attraktivt for nye studenter og bidra til å rekruttere flere dyktige fagfolk til feltet.

Likeverdighet og anerkjennelse

Andre helseprofesjoner har offentlig spesialistgodkjenning – fysioterapeuter bør ikke stå tilbake. Det handler om likestilling og profesjonell anerkjennelse i helsetjenesten.

Manuellterapeuter

Manuellterapeuter har hatt utvidet ansvar og rettigheter siden 2006, dette har vært en suksess. Nå er det på høy tid at fysioterapeuter med sammenlignbar videreutdanning får offentlig spesialistgodkjenning.

Dette er smart helsepolitikk

Det koster lite – men gir mye igjen i form av kvalitet, effektivitet og pasientsikkerhet.

Det er i tråd med helsepolitiske mål: mer behandling nær der folk bor, av rett person til rett tid.

Det er en investering i fremtidens bærekraftige helsetjeneste.

Henvisningsrett

-for en raskere, smartere og mer tilgjengelig helsetjeneste

1 Forbedret pasientflyt og redusert ventetid

Fysioterapeuter møter pasienter tidlig i sykdomsforløpet – ofte før allmennlege eller spesialist. Ved å gi fysioterapeuter henvisningsrett til spesialisthelsetjenesten, herunder BUP/DPS og bildediagnostikk (som MR og røntgen), kan man:

- Redusere unødvendige mellomledd, som henvisning via fastlege
- Forkorte pasientens ventetid, som gir raskere tilgang til behandling og utredning
- Unngå dobbeltarbeid og overbelastning hos fastlegene

Eksempel: Pasient med akutt kneskade. Fysioterapeuten vurderer etter en grundig undersøkelse at det er behov for MR-undersøkelse, men må sende pasienten til fastlegen først. En unødig forsinkelse for pasienten og unødig merarbeid for fastlegen.

3 Manuellterapeuter har det

- Norske manuellterapeuter har hatt slikt ansvar siden 2006
- Erfaringene er positive, de tar gode valg

5 Mer helhetlig og pasientsentrert helsetjeneste

Å gi fysioterapeuter dette ansvaret:

- Styrker tverrfaglig samarbeid
- Bidrar til at pasienter får rett hjelp til rett tid
- Gir mer effektiv bruk av helseressurser

2 Høy faglig kompetanse og klinisk vurderingsevne

Fysioterapeuter har solid utdanning i anatomi, fysiologi, sykdomslære og klinisk undersøkelse. De er spesialiserte innen muskel- og skjelettlidelser og har:

- Kompetanse til å identifisere alvorlig patologi og henvise videre ved behov
- Erfaring med å vurdere når bildediagnostikk er indisert for å stille korrekt diagnose og gi riktig behandling

Kompetansen til fysioterapeuter tilsier en naturlig rolle i utredningskjeden.

4 Internasjonale modeller støtter dette

- I Storbritannia har fysioterapeuter rett til å henvise til bildediagnostikk og spesialisthelsetjenester
- Dette har ført til dokumentert økt effektivitet og bedre ressursutnyttelse

Erfaringer fra Norge og andre land viser at dette fungerer – både trygt og kostnadseffektivt

Effektiv helsepolitikk innebærer bedre bruk av fysioterapeuters kompetanse.

Oppsummering:

Raskere hjelp	Mindre venting, færre mellomledd
Kvalifisert yrkesgruppe	Klinisk kompetente til å vurdere og henvise
Internasjonal praksis og norske erfaringer	Flere land har allerede innført dette
Bedre ressursbruk	Avlastar fastleger
Pasientens beste	Effektiv, trygg og tilgjengelig helsehjelp

Fysioterapeut på tverrfaglig legekontor

Fysioterapeuter bør ha rolle som førstekontakt ved spørsmål om bevegelsesfunksjon, aktivitet og kroppslig mestring på et tverrfaglig legekontor

Fra 2024 skal pasienter i Storbritannia som kontakter fastlege (GP) for muskel- og skjelettproblematikk (MSK) kunne møte en fysioterapeut på legekontoret. Dette ble innført på bakgrunn av svært gode resultater fra pilotprosjekter i førstekontakt fysioterapi (FCP). I Norge har vi direkte tilgang til fysioterapeut, men oppgavedeling med legene på legekontoret er ikke innført.

Hvordan dette foregår i Storbritannia:

Pasient med MSK

kontakter enten legekontoret eller tar direkte kontakt med fysioterapeut

Førstekontakt fysioterapeut

Ekspertvurdering, sjekker for røde flagg, gir råd om hvordan håndtere MSK og/eller trening, bestiller og tolke evt. undersøkelser, henvise til fysioterapi eller gir MSK-triage for ortopediske henvisninger. Snakke om arbeid og vurdere funksjon

Til spesialisthelsetjenesten; bildediagnostikk, spesialist eller smerteklinikk

Til fysioterapeut for behandling

Til fastlege, hvis det anses som nødvendig

Overbevisende resultater

- ✓ 97 prosent av alle spurte pasienter ville sannsynligvis anbefale en FCP-tjeneste til en venn eller familie. Det vil si svært fornøyde pasienter!
- ✓ 21 prosent reduksjon i ortopediske henvisninger per dag
- ✓ 12 prosent færre resepter ble utskrevet
- ✓ Tilbud om ekspertråd og veiledning
- ✓ Økt kapasitet hos fastlege

Dette kan fysioterapeut bidra med på et tverrfaglig legekontor*:

Muskelskjelett og sammensatte lidelser

Undersøke, diagnostisere og henvise
Sykefraværarbeid (funksjonsvurderinger, dialog med NAV og arbeidsgiver)
Følge opp og samhandle med spesialisthelsetjenesten.

**Dette er oppgaver fysioterapeuter allerede gjør i dag.*

Andre sykdommer og lidelser

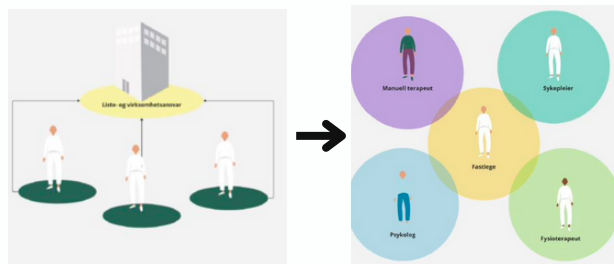
Oppfølging og rehabilitering av pasienter med ulike sykdommer: Hjerter- og lungesykdommer, hjerneslag, nevrologiske sykdommer, kvinnehelse mv.

Livsstilsintervensjoner særlig med hensyn til fysisk aktivitet.

Ha oversikt over aktuelle aktivitets- og behandlingstilbud, henvise til frisklivsentral mv.

Slik kan dette innføres i Norge

I byer og større kommuner

Der det er stort nok pasientgrunnlag er det ønskelig med tverrfaglige fastlegekontorer. Disse kan bestå av flere fastleger, sykepleier, fysioterapeut og psykolog. Disse inngår i oppgavedeling og tverrfaglig samarbeid.

Finansiering: Fysioterapeuter kan heve egne takster, eventuelt kan profesjonsnøytrale takster vurderes.

I mindre kommuner ser vi for oss andre løsninger

- ✓ Samlokalisering av virksomhetene, enten som mindre enheter eller som større helsehus.
- ✓ Fysioterapeut på timebasis etter behov på det aktuelle kontoret, jf. eksempler fra Danmark (se kilder)

Fysioterapeut på legevakt og akuttmottak

- Norge henger etter, det er på tide å anerkjenne fysioterapeuter som en nøkkelressurs i akuttmottak

Erfaringer fra Australia

Pasienter som blir møtt av fysioterapeuter i primærhelsetjenestens akuttmottak oppnår:

- Betydelig reduksjon i liggetid og ventetid sammenlignet med vanlig behandling
- Forbedret smertekontroll med redusert opioidbruk og raskere oppnådd smertefrihet.
- Større sannsynlighet for å bli skrevet ut direkte fra akuttmottak, med minimale eller ingen feildiagnoser eller bivirkninger og redusert funksjonshemming på kort sikt.
- Mindre sannsynlighet for å bli henvist til bildediagnostikk
- Høy score med hensyn til nøyaktighet i klinisk vurdering.

Erfaringer fra Sverige

Skåne universitetssykehus (SUS) i Sverige har hatt fysioterapeut på akuttmottaket fra 2016. Dette gjelder også andre sykehus.

Erfaringene har vist at leger og sykepleiere:

- Sparer tid
- Føler seg tryggere på avgjørelsene som ble tatt
- Pasientsikkerheten bedres fordi rehabilitering er med i vurderingen
- Verdsetter fysioterapeutens kunnskap om kommunens ansvar og kontakten med kolleger i kommunen. Det bidrar til enklere utskriving.

Erfaringer fra Storbritannia

I Storbritannia jobber fysioterapeuter enten som frontlinje akutfysioterapeuter eller som en del av det tverrfaglige terapiteamet i akuttmottak.

Fysioterapeuter bidrar til å redusere forsinkelser og ineffektivitet, forhindrer unødvendige innleggelser og muliggjøre utskriving av pasienter til rett tid.

Fysioterapeutene møter hovedsakelig pasienter med muskel- og skjelettproblemer. De foretar sakkyndig vurdering, etterspør og tolker undersøkelser, behandler sår, bløtvevsskader og brudd, gir råd og behandling.

Dette frigjør legenes tid til å håndtere mer komplekse forhold og bidrar også til forbedring av pasientflyt.

Erfaringene viser at fysioterapeuter på legevakt/akuttmottak bidrar til:

- Tidsbesparelse og økt effektivitet
- Økt pasientsikkerhet ved at også rehabilitering tas med i vurderingene
- Forhindrer unødvendige innleggelser
- Bedre pasientflyt
- Frigjør legenes og sykepleiernes tid
- Bedre smertekontroll
- Reduksjon i liggetid
- Redusert funksjonshemming på sikt
- Nøyaktig klinisk vurdering
- Færre henvisninger til bildediagnostikk
- Færre feildiagnoser
- Trolig raskere tilbake i jobb

Basert på fysioterapeuters kompetanse og gode erfaringer fra flere land med å benytte fysioterapeuter til å vurdere akutte helseplager/skader, så som muskel- og skjelettskader, bør fysioterapeuter inngå i teamet på skadepoliklinikk/legevakt/akuttmottak.

DIGITALISERING I FYSIOTERAPI

-ikke et mål, men et middel for å møte fremtidens utfordringer

Digitalisering er en sentral drivkraft i utviklingen av helsetjenestene. For fysioterapi representerer dette både muligheter og ansvar. NFF skal delta aktivt i den digitale omstillingen og vise hvordan fysioterapeuter kan bidra til mer tilgjengelige, effektive og bærekraftige helsetjenester.

Politisk retning og rammer

Regjeringens nye strategi for digitalisering av helse- og omsorgstjenestene legger vekt på at digitale løsninger skal bidra til bedre kvalitet, økt pasientmedvirkning og mer sammenhengende pasientforløp. Helsedirektoratet peker på at digital rehabilitering kan øke behandlingsskapiteten og gi flere tilgang til tjenester. Helseteknologiordningen skal støtte kommunenes arbeid med å anskaffe og innføre slike løsninger.

Bruk av digitale verktøy i fysioterapi

Fysioterapeuter må ha kompetanse til å bruke digitale verktøy selv - og de må også kunne støtte pasienter og brukere til å ta disse i bruk.

Innen fysioterapi finnes det allerede flere områder hvor digitalisering er aktuelt og i bruk:

- ✓ Digital hjemmeoppfølging og egenrehabilitering*
- ✓ Videokonsultasjoner og hjemmebesøk via digitale plattformer
- ✓ Spesialistrådgivning og tverrfaglige fellesmøter
- ✓ Samhandling mellom tjenestenivåer
- ✓ Digitale gruppebehandlinger

*Eksempler på digitale rehabiliteringstilbud finnes blant annet innen hjerneslag, hjerterehabilitering og CFS/ME.

Kunstig intelligens (KI)

KI er i ferd med å endre helsefeltet, og fysioterapi kommer ikke til å være et unntak. Journalsystemer med KI-funksjonalitet, chatbot-baserte pasientverktøy og beslutningsstøtte i klinisk praksis er allerede i bruk internasjonalt. Mange mener vi står overfor en revolusjon, men det er fortsatt uklart hvilken kompetanse som vil være nødvendig fremover. Det som er sikkert, er at helsepersonell må lære å stille gode spørsmål til språkmodeller og bruke KI som et hjelpemiddel – ikke en erstatning for faglig vurdering.

I fysioterapipraksis kan KI bl.a. bli benyttet til utarbeidelse av treningsplaner, dataanalyse, journalskriving og beslutningsstøtte. Det kan også bli et nyttig verktøy innen forskning, jf. analyse av store datamengder.

- ✓ Et sentralt prinsipp for fysioterapeuters bruk av KI i forbindelse med fysioterapibehandling, må være at bruker alltid skal ha mulighet til å få kontakt med en fysioterapeut, selv i tjenester som i stor grad benytter KI.

NFF skal:

- Delta aktivt i den digitale omstillingen i helsetjenesten
- Støtte bruk av digitale verktøy for å forbedre tjenester og pasientforløp der det er mulig, og fremme nye arbeidsmetoder som bidrar til å opprettholde et godt tilbud til tross for kommende utfordringer
- Synliggjøre hvordan fysioterapeuter bidrar til utvikling og bruk av digitale helsetjenester
- Arbeide for at digitale løsninger innen fysioterapi blir en integrert del av fremtidens helsetjeneste
- Fremme rammebetingelser som sikrer faglig kvalitet, pasientsikkerhet og likeverdig tilgang til digitale tjenester

KILDER

Samhandling

St.meld.nr 47(2008-2009): Samhandlingsreformen

Helse- og omsorgstjenesteloven §6-2

Spesialisthelsetjenesteloven §§2-1a og e,5-5,6-3

Nasjonal veileder for samarbeidsavtaler. Helsedirektoratet, 2011

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023

Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027

Rehabilitering

Rehabilitering i helse- og omsorgstjenestene. Dokument 3:12 (2023-2024). Riksrevisjonen 2024

Nasjonal veileder. Rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator.

Helsedirektoratet, siste faglige endring 15. desember 2023

Forskrift om habilitering, rehabilitering og koordinator. Lovdata, sist endret fra 1. august 2022

Rehabilitation 2030 initiative. World Health Organization

Gode eksempler:

- Forsterket rehabilitering på Aker (FRA)
- Innovativ rehabilitering, Indre Østfold kommune
- Rehablos
- Pasientsentrert helsetjenesteteteam (PSHT), Tromsø
- IKART - interkommunalt ambulerende rehabiliteringsteam, Rogaland

Kommunehelsetjenesten

Helse- og omsorgstjenesteloven m aktuelle forskrifter

Helsepersonellkommissjonen. NOU 2023:4.

Bemanning, kompetanse og kvalitet. Status for de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Menon-rapport nr. 51/2018.

Førland O. m.fl. «Ambisjoner og realiteter i kommunenes prioriteringer av helse- og omsorgstjenester». Tidsskrift for velferdsforskning, 2021.

Hellesø R. m.fl.: «Prioriteringslandskapet i de kommunale helse- og omsorgstjenestene i et velferdsperspektiv». Tidsskrift for omsorgsforskning, 2024.

Nasjonal faglig retningslinjer for det helsefremmende og forebyggende arbeidet i helsestasjon, skolehelsetjeneste og helsestasjon for ungdom. Helsedirektoratet, sist oppdatert 23. april 2025

Nasjonal veileder om kommunale frisklivssentraler. Helsedirektoratet, sist endret 28. februar 2022

Nasjonal veileder: Oppfølging av personer med store og sammensatte behov Helsedirektoratet 2017
Nasjonale faglige råd om fallforebygging av eldre. Helsedirektoratet, siste faglige endringer 16. mai 2024

Demensplan 2025. Handlingsplan fra Helse- og omsorgsdepartementet

Hverdagsrehabilitering – for økt livskvalitet. KS, 2015

Kommunale planoppgaver. Regjeringen, 2024

KOSTRA, tabell 13533

Spesialisthelsetjenesten

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023

Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024-2027

Helsepersonellkommisjonen. NOU 2023:4

Lov om spesialisthelsetjenesten

Oppgavedeling i helse- og omsorgssektoren. Oslo Economics 2022

Bruk av teknologi i spesialisthelsetjenesten. Helsedirektoratet, siste faglige endringer 27.05.25

Flytting av spesialisthelsetjenester hjem. Helsedirektoratet 2022

Rundskriv til Forskrift om dekning av utgifter til proteser mv.(bl.a. ortopediske hjelpemidler). Nav 1997

Utdanning og forskning

Evaluerings av styringssystem for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS). KPMG 2025

Unios politikk for praksis i høyere utdanning

Utrede etablering av praksiskontor. Rapport fra Helsedirektoratet, revidert november 2022

Praksis i kommunene. Helsedirektoratet 2019

Kvalitet i praksis – utfordringer og muligheter. Nokut 2019

Til glede og besvær – praksis i høyere utdanning. Nokut 2018

Etterlyser en praksisrevolusjon. Fysioterapeuten 30.08.2017

Fokus på praksisstudiene i helse- og sosialfagstudiene. UHR-rapport 2010

Forskrift om praktisk tjeneste (turnustjeneste) for å få autorisasjon som fysioterapeut. Lovdata 2009

Hvilken kunnskap trenger morgendagens fysioterapeuter. En kvalitativ analyse av programplanen ved bachelorutdanningen i fysioterapi i Norge. Fysioterapeuten 2025

Behandlingsvalg baserer seg på langt mer enn forskning. Fysioterapeuten 2-2023

Evidence based practice in clinical physiotherapy education: a qualitative interpretive description. BMC Med.Educ. 2013

Norge trenger flere med mastergrad, ikke færre. Aftenposten 30.05.2023

Mange blir mer sårbare med ny finansiering. Hvordan skal utslagene fordeles. Khrono 12.07.2024

Finansiering av høyere utdanning. Norsk studentorganisasjon

Regjeringen foreslår ny mastergrad i fysioterapi. Fysioterapeuten 11.04.2025

Sykefravær - fra fravær til funksjon

<https://digital.nhs.uk/data-and-information/publications/statistical/fit-notes-issued-by-gp-practices/june-2024>

<https://www.gov.uk/government/calls-for-evidence/fit-note-reform-call-for-evidence/fit-note-reform-call-for-evidence>

[https://www.physiotherapyjournal.com/article/S0031-9406\(23\)00038-X/fulltext](https://www.physiotherapyjournal.com/article/S0031-9406(23)00038-X/fulltext)

[https://www.physiotherapyjournal.com/article/S0031-9406\(21\)00074-2/fulltext](https://www.physiotherapyjournal.com/article/S0031-9406(21)00074-2/fulltext)

[https://www.physiotherapyjournal.com/article/S0031-9406\(22\)00023-2/fulltext](https://www.physiotherapyjournal.com/article/S0031-9406(22)00023-2/fulltext)

Not fit for purpose. Policy Exchange. 2024

Offentlig spesialistgodkjenning

[Helsepersonelloven, §51](#)

[Forbundsstyret fortsetter arbeidet med offentlig spesialistgodkjenning, NFF 2024](#)

[Regjeringen vil vurdere offentlig spesialistgodkjenning for fysioterapeuter, NFF 2024](#)

Henvisningsrett

[First contact physiotherapy radiology, CSP](#)

[Elective care high impact interventions: First contact practitioner for MSK services. NHS England 2019](#)

[Physiotherapist referral to specialist medical practitioners, Australian Physiotherapy Association](#)

[Direct referrals are a no-brainer reform. AAP, 2024](#)

[Evaluering av henvisningsprosjektet. SINTEF 2003](#)

Førstekontakt fysioterapi

[First contact physiotherapy. NHS, England](#)

[First contact physiotherapy, Chartered Society of Physiotherapy](#)

[First contact physiotherapy, Physiopedia](#)

[Elective care high impact interventions: First contact practitioner for MSK services. NHS England 2019](#)

[Evaluation of the First Contact Physiotherapy model of primary care: a qualitative insight. Physiotherapy 2021.](#)

[Førstekontaktkompetanse er avhengig av videreutdanning og erfaring. Fysioterapeuten 04.05.2025](#)

[First Contact Physiotherapists. NHS, England](#)

[What is first contact physiotherapy. CSP](#)

[Physiotherapy in primary care - summary briefing. CSP](#)

[Fit Notes Issued by GP Practices, England, June 2024](#)

Erfaringer fra Danmark:

<https://www.fysio.dk/globalassets/documents/raadgivning/arbejdsvilkaar/ovrigt-ansattelsesformer/fysioterapeuter-i-almen-praksis.pdf>

<https://www.fysio.dk/nyheder/nyheder-2018/lasse-aflaster-og-lofter-lagen-i-hals>

<https://www.fysio.dk/laegepraksis-med-fysioterapeut-ansat/fysioterapeuter-giver-bedre-kvalitet-og-trivsel-i-lagehuset>

Fysioterapi på legevakt og akuttmottak

[Erfaringer fra Sverige](#)

[Erfaringer fra Storbritannia](#)

[Erfaringer fra Australia](#)

Digitalisering i fysioterapi

[Nasjonal e-helsestrategi. Helsedirektoratet, oppdatert januar 2025](#)

[E-rehabilitering etter hjerneslag. Sykehuset i Vestfold. Innomed 2021](#)

[Digitale løsninger i hjerterehabilitering. Helse Møre og Romsdal. Innomed 2021](#)

[Satsar stort på digital rehabilitering for hjertepasientar. eHjerteRehab, HelseBergen 2021](#)

[CFS/ME Digitalt tilbud. Unicare Coperio](#)

[Praktisk informasjon om digital rehabilitering. Rehabilitering Vest](#)

[InnoMed. Behovsdrevet innovasjon i helsesektoren](#)

[Helseteknologi: Pasientene må være med når vi utvikler tjenestene. OsloMet 2025](#)

[New AI in physio principles provide a «guideline for the future». Chartered Society of Physiotherapy, 2025](#)

[Statement of principles to apply to the use of AI in physiotherapy. CSP 2025](#)

NORSK
FYSIOTERAPEUTFORBUND

SAK 6.4

FRA: NFF region Vest

Gjennomgang av ledervilkårsavtale og etterlønn for forbundsleder

Bakgrunn

Det har fremkommet et ønske om å gjennomgå arbeidsvilkårene for forbundsleder i Norsk Fysioterapeutforbund (NFF), med særlig fokus på lønnsvilkår og etterlønn. Ledervilkårene for forbundsleder har ikke vært oppdatert på flere år, og sammenligninger med tilsvarende roller i andre profesjonsforbund, som f.eks. Norsk Ergoterapeutforbund og Norsk Sykepleierforbund (NSF), indikerer at det kan være forskjeller i kompensasjon, trygghet ved fratreden og øvrige arbeidsvilkår.

En slik gjennomgang er viktig for å sikre at NFF fremstår som en attraktiv arbeidsgiver og at lederrollen har vilkår som står i forhold til ansvar, forventninger og organisasjonens økonomiske situasjon. En harmonisering med praksis i andre fagforbund vil kunne styrke legitimiteten og sikre en økonomisk forsvarlig ordning.

Forbundsleders vilkår var fastsatt til 75 % av statsrådslønn. Landsmøte 2022 fattet vedtak om at lønnen for forbundsleder og regionledere reguleres årlig 1.januar i henhold til den generelle lønnsutviklingen innad i forbundet.

Ledervilkårsavtalen inkluderer også rett til etterlønn på inntil seks måneder etter endt valgperiode, med mulighet for unntak ved ufrivillig fratreden. Etterlønn bortfaller dersom forbundsleder tiltrer annet lønnet arbeid i perioden. Denne ordningen ble etablert for å sikre en rimelig overgangsperiode, men nivået på lønn og etterlønn kan diskuteres i lys av medlemmenes forventninger, organisasjonens økonomi og praksis i andre fagforbund.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Landsmøtet ber Forbundsstyret om å igangsette en helhetlig gjennomgang av lønns- og arbeidsvilkårene til forbundsleder i NFF.
2. Gjennomgangen skal inkludere en sammenligning med vilkår i bl.a. Norsk Ergoterapeutforbund og Norsk Sykepleierforbund, i tillegg til andre sammenlignbare profesjonsforbund.
3. Det skal utarbeides en sak med anbefalinger som legges frem for Forbundsstyret.

Forbundsstyrets kommentar

Arbeidsvilkår, prinsipper for lønnsfastsettelse, etterlønsordning m.v. bør gjennomgås regelmessig for å sikre at vilkårene er oppdaterte, lovlige og tjenlige. Forslaget fra Region Vest ivaretar dette.

SAK 6.5

FRA: NFFs faggruppe for mensendieckfysioterapi

Oppløsning av NFFs faggruppe for mensendieckfysioterapi

Innledning

Faggruppen for Mensendieck anmodes om å legges ned. Dette forslaget kommer etter en grundig vurdering av faggruppens nåværende situasjon og fremtidige muligheter. Til tross for flere tiltak for å opprettholde og revitalisere faggruppen, har det vist seg umulig å sikre tilstrekkelig rekruttering og engasjement blant medlemmene.

Regelverk om oppløsning av Faggrupper: I Vedtekter for faggrupper i NFF punkt 12 står det: *Landsmøtet i NFF kan vedta med 2/3 flertall å oppløse en faggruppe. Forslag til landsmøtet om å oppløse faggruppen kan fremmes av faggruppen selv, og må da vedtas med 3/4 flertall av de avgitte stemmene på faggruppens årsmøte. Blanke stemmer teller ikke. Forslag til oppløsning kan også fremmes av Forbundsstyret om faggruppene ikke oppfyller formålet i henhold til lovene punkt 25.1.*

Bakgrunn for saken

Siden utdannelsen i mensendieckfysioterapi ble nedlagt som egen linje på OsloMet i 2020, har det oppstått utfordringer med rekruttering av medlemmer til faggruppen og ulike verv tilknyttet faggruppen. Styret har fungert underbemannet de siste tre årene grunnet manglende varamedlemmer. Enkelte verv som kasserer, valgkomité og kursansvarlig har ikke vært besatt i perioder. Samtidig har antallet faggruppemedlemmer gradvis minket i samme periode.

På årsmøtet i 2024 ble det gitt et oppdrag til faggruppestyret om å utrede ulike muligheter for faggruppens fremtid. Basert på handlingsplanen for 2024–2025 utredet faggruppen sammen med NFF muligheter for å bli værende som en egen faggruppe (Alternativ A), slå seg sammen med andre faggrupper (Alternativ B), eller løse opp faggruppen (Alternativ C). Det ble også undersøkt muligheten for å organisere seg på en annen måte utenfor NFF (Alternativ D).

Faggruppestyret har diskutert internt, sammen med tidligere styremedlemmer, og sammen med NFF sentralt. Det ble gjennomført to teamsmøter med representanter fra NFF innen økonomi, kursansvarlig og jurist, samt regelmessige telefonmøter med NFFs rådgiver i fagseksjonen. Informasjon om prosessen ble sendt ut til alle medlemmer med oppfordring om å sende inn innspill.

Rekrutterings- og informasjonsarbeid inkluderte regelmessige e-poster til faggruppens medlemmer, kontakt med seniormedlemmer, og forsøk på å rekruttere nye styremedlemmer på fagsamlinger og sosiale arrangementer. Det ble etablert en valgkomité. Disse tiltakene førte ikke til rekruttering av nok nye medlemmer til ulike verv.

SAK 6.5

På årsmøtet 6. februar 2025 ble saken om videreføring eller nedleggelse av faggruppen for mensendieckfysioterapi (sak 7/25) behandlet, og nedleggelse av faggruppen ble enstemmig vedtatt av årsmøtet.

I tråd med Vedtekter for faggrupper punkt 12 fremmer nå faggruppen at Landsmøtet oppløser faggruppen for mensendieckfysioterapi.

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar på anmodning fra faggruppen for mensendieckfysioterapi å oppløse faggruppen, da det ikke er mulig å drifte den lenger.

Forbundsstyrets kommentar

Forbundsstyret anbefaler Landsmøtet å støtte forslaget fra NFFs faggruppe for mensendieckfysioterapi.

SAK 6.6

FRA: NFF region Vest

Styrket kunnskap og ferdigheter gjennom styreopplæring

Bakgrunn

Regionstyrenes og Forbundsstyrets evne til å lede organisasjonens arbeid på en effektiv måte er avhengig av at styremedlemmene har solid kompetanse og innsikt i oppgavene som følger med vervene. Selv om mange medlemmer bringer verdifull erfaring og kompetanse inn i styret, kan både nyvalgte og erfarne medlemmer ha nytte av å styrke sine ferdigheter gjennom målrettet opplæring. Dette gjelder spesielt innenfor områder som er essensielle for styrearbeid, men som kanskje ikke alltid har vært del av tidligere erfaringer. Ved å tilby opplæring, også fra eksterne aktører, kan vi bidra til å styrke styrets evne til å møte utfordringer og nå organisasjonens strategiske mål.

For å sikre en høy standard i styrearbeidet er det viktig at vi prioriterer opplæring og videreutvikling av styremedlemmer, på samme måte som vi allerede legger til rette for faglig utvikling blant våre medlemmer. Ved å investere i strukturert og regelmessig opplæring, kan vi fremme bedre samarbeid, styrke kommunikasjon og kanskje fremme en god samordnet kultur i våre styrer.

Dette vil bidra til:

1. Bedre kvalitet i styrearbeidet: Medlemmene får grunnleggende forståelse av sitt ansvar og sine oppgaver.
2. Styrket kontinuitet: Nye medlemmer får en rask og effektiv innføring, noe som fremmer samarbeid i styret. Det er sannsynlig at økt kompetanse også øker motivasjonen for å ta på seg verv i organisasjonen videre.
3. Bedre strategisk beslutningstaking: Opplæringen gir tilgang til verktøy som muliggjør informerte og fremtidsrettede avgjørelser.

Et opplæringsprogram som dette vil etter hvert kunne utvides og tilpasses til flere deler av organisasjonen, som for eksempel landsmøtedelegater.

FORSLAG TIL VEDTAK

1. Landsmøtet vedtar at organisasjonen skal utvikle og implementere et standardisert program for styreopplæring som tilbys styremedlemmer på alle nivåer i organisasjonen.
2. Programmet skal inkludere:
 - Grunnleggende innføring i styrets oppgaver, roller og ansvar.
 - Innsikt i organisasjonens struktur, strategier og vedtekter.

SAK 6.6

- Praktiske ferdigheter som møteledelse, effektive beslutningsprosesser og håndtering av uenigheter.
- 3. Opplæringen skal være tilgjengelig i både digitalt og fysisk format for å sikre at alle kan delta uavhengig av geografisk tilhørighet.
- 4. Innen ett år etter landsmøtet skal det legges frem en detaljert plan for hvordan opplæringsprogrammet skal finansieres og implementeres.

Gjennom dette vedtaket sikrer vi at organisasjonen styrkes med en ledelse som er bedre rustet til å møte både dagens og fremtidens utfordringer.

Forbundsstyrets kommentar

Forbundsstyret anbefaler Landsmøtet å støtte forslaget fra NFF region Vest.

FRA: Faggruppen i barne- og ungdomsfysioterapi (BUF)

Spesialistordningen: Redusert krav til veiledet praksis ved egenerfaring som veileder

BUF foreslår at spesialistkandidater kan få reduksjon i kravet om 30 eller 60 timer veiledet praksis dersom de kan vise til praktisk erfaring med å veilede studenter eller turnuskandidater.

Saken i korte trekk

Vårt forslag innebærer at veiledning av student eller turnuskandidat erstatter noen av timene med veiledet praksis som kandidaten må gjennomføre for å bli spesialist. Vi foreslår at det kan gis uttelling for en praksisperiode i regi av fysioterapiutdanning eller veiledning av turnuskandidater.

Redegjørelse

Ifølge regelverket for spesialistordningen skal spesialistkandidaten gjennomføre 30 eller 60 timer veiledet praksis (avhengig av type mastergrad). Veiledet praksis innebærer at spesialistkandidaten mottar veiledning på eget arbeid. I tillegg kreves 24 timers kurs i veiledning. I den gamle spesialistordningen til NFF var det krav om studiepoeng i pedagogikk/veiledningspedagogikk.

Det å faktisk måtte vise til erfaring med veiledning av studenter ville tilsi økt kompetanse innen veiledning. Kommuner og sykehus er pålagt å veilede studenter, og studiestedene strever med å få nok praksisplasser, men det er lite insentiv til å være veileder. Om det å veilede studenter hadde gitt uttelling på å skulle bli spesialist i fysioterapi, kunne det gitt mer egenmotivasjon for å være veileder.

Vi foreslår at kriteriet for at veiledningen skal telle, er at det gjelder veiledning av en praksisperiode i regi av fysioterapiutdanning eller veiledning av turnuskandidater. Eksempelvis kunne veiledning over 6 ukers praksis tilsvare et gitt antall timer (så fast antall, ikke avhengig av antall uker kandidaten stiller som veileder utover 6 uker).

Mulige fordeler:

- Veiledning av andre øker også egen kompetanse, og kan derfor gi reduksjon i antall timer veiledet praksis
- Bidrar til at det blir lettere for kandidaten å få innfridd kravene for å bli spesialist
- Veiledningskompetansen antas å bli høyere enn om man bare har gjennomført digitalt nettkurs i veiledning, og ellers har lite praktisk erfaring med veiledning
- Styrker veiledningskompetansen og den faglige kompetansen til kandidaten som vil videreformidle kunnskap om sitt fagfelt til studenter og turnuskandidater

- Bidrar til at arbeidsgiver blir mer positiv til at fysioterapeuter tar spesialisering, ettersom fysioterapeutene vil være mer villige til å ta imot studenter og turnuskandidater
- For privatpraktiserende fysioterapeuter både med og uten tilskudd vil det være en fordel at student- og turnusveiledning kan bidra til å oppnå og vedlikeholde spesialitet
- Er i tråd med flere andre lands kriterier for å bli spesialist
- Bidrar til å styrke fysioterapiutdanningene, noe som også vil bidra til fagutvikling

Mulige ulemper:

- Kan være utfordrende å definere hvilket omfang av eller type veiledning som er tilstrekkelig, men ikke hvis man setter kriteriene som foreslått, med et visst antall timer for veiledning over 6 ukers praksis.

Konsekvenser av beslutningene

- økt veiledningskompetanse blant spesialistene i NFF
- potensielt flere egenmotiverte veiledere i praksisfeltet, de får mer igjen for å være veileder

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar at spesialister får reduksjon i kravet om 30 eller 60 timer veiledet dersom de kan vise til praktisk erfaring med å veilede studenter eller turnuskandidater.

Forbundsstyrets kommentar

Veiledet praksis i spesialistforløpet innebærer at spesialistkandidaten mottar veiledning på eget arbeid. Det å være veileder for studenter eller turnuskandidater har en annen hensikt enn selv å bli veiledet, og sekretariatet mener derfor at dette ikke kan erstatte den veiledede praksisen.

Som en del av den veiledede praksisen, hvor spesialistkandidaten veiledes av en spesialist, kan man velge å motta veiledning på sin praksis som student- eller turnusveileder. I egenerklæringen, hvor man beskriver hvordan/hvorfor man oppfyller de ulike kompetansemålene for spesialiteten, kan man vise til erfaring med å være veileder. På den måten får man uttelling, men ikke i form av reduksjon i antall timer veiledet praksis. Til informasjon praktiseres det i dag at timer brukt til veiledning av studenter, turnus- eller spesialistkandidater gir uttelling ved fornying av spesialisttittel.

FRA: Faggruppen i barne- og ungdomsfysioterapi (BUF)

Spesialistordningen: Reduksjon i krav om antall timer veiledet praksis ved mottatt individuell veiledning på NFF-kurs

BUF foreslår fradrag fra kravet om 30 eller 60 timer veiledet praksis for å bli spesialist ved gjennomførte NFF-kurs som er godkjent med tellende timer individuell veiledning.

Saken i korte trekk

Per i dag er det få (barne)fysioterapeuter som ser behovet for spesialistgodkjenning fordi:

- Fysioterapeuter med lang klinisk erfaring som har deltatt på mange av NFF sine kurs innen (barne)fysioterapi, får ingen uttelling for dette i spesialistforløpet. Dette til tross for at de kan ha hatt mye individuell veiledning gjennom kurs. Av barnefysioterapikursene som NFF arrangerer, får deltakerne spesielt mye individuell veiledning på 0-18 kurset. Ved små endringer av andre barnekurs kan disse også gi økt mengde individuell veiledning. Da kunne det ved lansering av alle kursene stått hvor mange timer individuell veiledning som blir godkjent ved å delta på kurset.
- Det kan være krevende for enkelte å få godkjent veileder lokalt, noe som gjør det ekstra dyrt å gjennomføre de veiledningstimene som gjelder i dag.
- Hvis du har mastergrad, får du noen steder uttelling for det økonomisk, spesialistgodkjenning gir ingen eller liten ekstra uttelling.
- Grunnet dårlig økonomi generelt er det færre som deltar på kursene i NFFs kursrekke. Ved at kurstimer igjen blir tellende til spesialisering, vil det bli mer attraktivt å delta på kurs igjen.
- Ønsket om at NFF-kurs med stor grad av individuell veiledning skal få uttelling i spesialistløpet er også meldt inn av andre faggrupper enn BUF.

Redegjørelse:

Mulige fordeler:

- Kandidaten får uttelling for veiledning som er mottatt på tidligere gjennomførte kurs
- Økt gjennomførbarhet av spesialistforløpet for kandidater som har tatt de definerte kursene
- Deltakelse på de definerte kursene gir kompetanse som er sentrale innen spesialistfeltet

- Kurstimene kan dokumenteres gjennom veiledningskontrakten som allerede foreligger ved søknad om spesialistgodkjenningsløpet, derfor ikke krevende å administrere.
- Kan stimulere til at erfarne fysioterapeuter innen feltet gjennomfører spesialistforløpet, og dermed ytterligere hever sitt kompetansenivå
- Deltakelse på NFF- kurs som gir uttelling i forbindelse med spesialiteten blir mer relevant og bidrar til å samkjøre praksisfeltet ut ifra eksisterende kunnskapsgrunnlag

Mulige ulemper:

- Veiledningen i spesialistforløpet skal dekke individuelle læringsbehov, noe som kan være utfordrende å få til på et kurs
- Fordelen vil gjelde noen få kurs, som er arrangert av NFF med klart innhold som omhandler veiledning av kursdeltakere knyttet til faktiske problemstillinger/pasientsaker
- De tellende kursene må gjennomføres i størst mulig grad fysisk for å opprettholde den kliniske kunnskapen blant fysioterapeutene

Konsekvenser av beslutningene

- Potensielt flere som søker om spesialistgodkjenning
- Fagseksjonen vil få forespørsler om hva som skal til for at et NFF-kurs skal kunne gi uttelling for klinisk veiledet kurs

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar fradrag fra kravet til veiledning på 30 eller 60 timer for å bli spesialist, når kandidaten kan dokumentere deltakelse på NFF-kurs som er godkjent med tellende timer med individuell veiledning.

Forbundsstyrets kommentar

Veiledet praksis er en sentral komponent i spesialistforløpet i NFF. Det er etablert praksis at veiledningen så langt som mulig skal gjennomføres på kandidatens egen arbeidsplass. Fagseksjonen er imidlertid kjent med at enkelte fysioterapeuter med lang arbeidserfaring innen fagfeltet opplever kravet om ett til to årsverk veiledet praksis som et hinder for å starte forløpet. Det er også en kjent problemstilling at det er begrenset tilgang på spesialistveiledere lokalt.

Med bakgrunn i dette er fagseksjonen i gang med å utrede om veiledet praksis kan organiseres på en måte som øker gjennomførbarheten, uten å endre regelverkets krav om 30 eller 60 timer. Dette kan for eksempel være å åpne for veiledning på andre steder enn egen arbeidsplass, flere timer digital veiledning eller gruppeveiledning. Det kan argumenteres for at veiledning gitt i forbindelse med NFF-kurs ikke skiller seg vesentlig fra digital- eller gruppeveiledning.

Dersom forslaget om at individuell veiledning mottatt på definerte kurs kan gi reduksjon i antall timer veiledet praksis spesialistforløpet, mener fagseksjonen at følgende må oppfylles:

- Det etableres tydelige retningslinjer for hvilke kurs og hvor mange timer som kan gi fradrag i kravet om veiledet praksis. Dette er nødvendig for gjennomførbar saksbehandling
- Fagseksjonen anbefaler at antall timer det kan gis fradrag for begrenses oppad, og sees i sammenheng med antall tillatte timer digital- og gruppeveiledning.
- I dagens ordning skal veiledning gis av en godkjent spesialist innen det aktuelle fagområdet. Det må avklares om det skal være krav til at den som gir individuell veiledning på kurs er godkjent spesialist.
- Tidspunkt for når veiledning kan være mottatt må defineres. Retningslinjene i dag er at veiledet praksis skal skje etter gjennomført masterstudium.
- Det må foreligge læringsutbyttebeskrivelse for de aktuelle kursene, hvor det fremkommer at kurset inneholder veiledning på deltakers praksis Endringen må gjelde alle spesialitetene.

FRA: Faggruppen for barne- og ungdomsfysioterapi

Spesialistordningen: Forslag om endret krav til mastergrad

Saken i korte trekk

Det finnes mastergrader på 90 studiepoeng. Blant annet er dette tilfellet for enkelte kliniske mastergrader og flere utenlandske mastergrader. I dagens regelverk kreves det mastergrad på 120 studiepoeng for å kunne bli godkjent spesialist i NFF.

BUF mener at fysioterapeuter med offentlig godkjent mastergrad bør kunne søke på spesialisttittel i Norge, uavhengig av om mastergraden er på 90 eller 120 studiepoeng.

Tidligere behandling

Forslag om å åpne for mastergrader med mindre enn 120 studiepoeng ble også spilt inn i forbindelse med utredning av endringsbehov i spesialistordningen, og fikk støtte fra flere faggrupper. Saken har ikke blitt behandlet videre etter 2023.

Redegjørelse

Det finnes i dag enkelte mastergrader på 90 studiepoeng, eller 30 credit hours. Blant annet er dette tilfellet for enkelte kliniske mastergrader og flere utenlandske mastergrader. I dagens regelverk kreves det mastergrad på 120 studiepoeng (36 credit hours) for å kunne bli spesialist i NFF. Det er HK-dir som godkjenner utenlandske studier og gir offentlig godkjent mastergrad. De godkjenner mastergrader med både 30 og 36 credit hours (90 og 120 studiepoeng). Dette er også mastergrader som lånekassen gir støtte til. [Automatisk godkjenning – et raskere alternativ | HK-dir](#)

For fysioterapeuter med en offentlig godkjent master på 90 studiepoeng er det svært omfattende å få godkjent masteren som 120 studiepoeng. Man må i tilfelle søke på en ny mastergrad og søke om at flest mulig av studiepoengene blir godkjente i den nye mastergraden. Dette er uhensiktsmessig ressursbruk både på individ og samfunnsplan. BUF mener derfor at fysioterapeuter med offentlig godkjent mastergrad bør kunne søke på spesialisttittel i Norge, uavhengig av om mastergraden er på 90 eller 120 studiepoeng.

Mulige fordeler:

- Alle fysioterapeuter som har fullført offentlig godkjent fysioterapi- eller helsefaglig mastergrad får mulighet til å starte et spesialistforløp, enten denne er på 90 eller 120 studiepoeng
- Muliggjør at flere kan bli spesialister i fysioterapi
- Fysioterapeuter som har tatt mastergrad på 90 studiepoeng slipper å søke seg inn på ny

master, for å søke om å få studiepoengene godkjent, for så å få en fullført mastergrad på 120 studiepoeng

Mulige utfordringer:

- Det kan diskuteres om man har redusert kompetanse med færre studiepoeng.

Konsekvenser av beslutningene

- Vil gi flere fysioterapeuter muligheten til å søke om å bli spesialist i NFF.
- Dette gjelder i hovedsak kliniske mastere og utenlandske mastere og vil angå stadig færre, ettersom det vanligste er 120 studiepoeng eller 36 credit hours.

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar at det i kravet til spesialisering står "krav om offentlig godkjent mastergrad" istedenfor antall studiepoeng.

Forbundsstyrets kommentar

Sekretariatet mottar jevnlig henvendelser fra fysioterapeuter som har tatt sin mastergrad utenfor Norge, og som ønsker å starte spesialistforløpet. Mange av disse gradene har et omfang på 90 studiepoeng, og oppfyller dermed ikke dagens krav om 120 studiepoeng.

Forbundsstyret støtter BUF i at dette er en utfordring, og mener at det bør drøftes hvorvidt det er hensiktsmessig å opprettholde kravet om mastergrad på 120 studiepoeng. Vi ser imidlertid behov for å innhente noe mer informasjon for å kunne gi en anbefaling om vedtak.

Blant annet bør det, som BUF også påpeker, drøftes om en mastergrad på 90 studiepoeng gir kompetanse på det nivået som er ønskelig for en spesialist MNFF (ref fysio.no).

I tillegg er det viktig å være oppmerksom på at det i forskrift om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi kreves mastergrad på 120 studiepoeng for å få rett til å utløse takst A7 (kompetansetakst).

Dersom det vedtas at mastergrader på 90 studiepoeng kan kvalifisere til oppstart av spesialistforløpet i NFF må det etableres tydelige kriterier for godkjenning. For mastergrader fra studiesteder utenfor Norge kan dette kan være i form av dokumentasjon fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) på at mastergraden er godkjent som likestilt med en norsk mastergrad på 90 stp, i tillegg til at graden må være fysioterapi- eller helsefaglig.

Sekretariatet har opprettet kontakt med HK-dir og vil følge opp dialogen med direktoratet.

FORBUNDSSTYRETS FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet vedtar at saken utredes for å oppnå et godt beslutningsgrunnlag.

SAK 6.10

FRA: NFF region Osloområdet

Oppfølging av vedtak om merkevarebygging og målrettet markedsføring

Strategi for merkevarebygging og målrettet markedsføring av fysioterapeuters mangfoldige kompetanse, oppfølging sak 6.1 til NFFs Landsmøte 2021

Bakgrunn

NFF region Osloområdet fremmet saken til Landsmøte 2021 som sak 6.1, der det ble fattet følgende vedtak; "Landsmøtet 2021 ønsker at det legges frem en tydelig og konkret strategi for merkevarebygging og målrettet markedsføring av fysioterapeuters mangfoldige kompetanse på Landsmøtet i 2022. Vi ønsker at strategien inneholder flere deler:

- 1) Utredning: «Mangfoldighets-analyse»: Hvilke behov og muligheter ser vi på ulike fagområder?
- 2) Plan: Hva skal gjøres med det?
- 3) Utførelse: Hvordan skal vi gjøre det?"

Saken ble ikke redegjort for til NFFs Landsmøte 2022 eller senere landsmøter. Fra forbundsstyresak 15/24 fra møte 31.januar 2024, som vedlegg til sak om handlingsplan for Forbundsstyret finner man igjen saken som en av de nevnte. Der vises til kommentar der det står skrevet at saken "delvis ivaretas i målet om å systematisere medlemsrekrutteringsarbeidet og organisasjonsutviklingsprosjektet." Det fremstår for oss uklart hva som ligger i dette.

NFF region Osloområdet mener saken fortsatt er svært aktuell for forbundet og våre medlemmer. Den er videre ikke fulgt opp tilstrekkelig overfor NFFs høyeste organ, Landsmøtet, slik vi ser det. Vi ønsker derfor at Forbundsstyret kommer tilbake til Landsmøtet 2025 med en redegjørelse knyttet til oppfølging av vedtaket fra Landsmøtet 2021.

Saken fra Landsmøtet 2021 følger vedlagt, samt vedlegg fra møte i Forbundsstyret sak 15/24.

FORSLAG TIL VEDTAK

Forbundsstyret kommer tilbake til Landsmøtet 2025 med en redegjørelse knyttet til vedtak i sak 6.1 fra Landsmøtet 2021; Strategi for merkevarebygging og målrettet markedsføring av fysioterapeuters mangfoldige kompetanse.

Forbundsstyrets kommentar

Siden Landsmøtet i 2021 vedtok at NFF skal utarbeide en strategi for merkevarebygging og målrettet markedsføring av fysioterapeuters mangfoldige kompetanse, har forbundet jobbet systematisk med

SAK 6.10

å styrke sin posisjon og synlighet og gjennom dette også jobbet med å synliggjøre fysioterapeutenes kompetanse.

Forbundsstyret vil tydeliggjøre oppfølgingen av vedtaket fra Landsmøtet 2021 i sin redegjørelse til Landsmøtet 2025. Vi ser at vedtaket fra Landsmøtet kan tolkes på ulike måter, og har forståelse for at forslagstillerne kan ha hatt andre forventninger til oppfølgingen.

Arbeidet har dreid seg om merkevarebygging av organisasjonen Norsk Fysioterapeutforbund, samt av profesjonen fysioterapeut og faget fysioterapi generelt. NFF står godt rustet til å videreutvikle arbeidet med synlighet og merkevarebygging, med utgangspunkt i organisasjonens identitet og rolle som fysioterapeutenes faglige og politiske fellesskap.

Merkevarebyggingen handler om å skape en tydelig identitet og et sterkt omdømme for NFF – både internt blant medlemmene og eksternt i møte med politikere, forvaltning og allmennheten. Målet er å fremstå som en samlet og troverdig aktør som representerer fysioterapeuter med faglig tyngde og tydelige verdier.

Innsiktsarbeid og medlemsundersøkelser viser at NFF har en solid merkevare, høy medlemslojalitet og god synlighet blant fysioterapeuter. Samtidig er det behov for forbedringer, særlig knyttet til synlighet i media, tydeligere politikk og raskere respons.

Forbundet har gjennomført en rekke tiltak siden 2021, blant annet:

- Opprettelse av seksjon for kommunikasjon og helsepolitikk.
- Ny nettside og nettbutikk.
- Podkast og "Finn fysioterapeut"-tjenesten.
- Arbeid med økt synlighet i tradisjonelle medier og på sosiale medier.
- Systematisert medlemsrekruttering og nytt medlemsregister.
- Utarbeidelse av forslag til helsepolitisk plattform og strategi.

For å lykkes med videre merkevarebygging er det avgjørende med god samhandling mellom organisasjonsledd og administrasjon, samt en felles forståelse av budskap og retning. Forbundsstyret mener det er gjort betydelige fremskritt, men at arbeidet må videreføres og styrkes. Det anbefales blant annet:

- Implementering av ny kommunikasjonsstrategi.
- Videreutvikling av digitale verktøy og innhold.
- Systematisering av politisk påvirkningsarbeid.
- Opprettelse av politisk tenketank/verksted som kontinuerlig utvikler politikken.
- Utarbeidelse av en felles merkevareplattform.

SAK 6.10

FORSLAG TIL VEDTAK

Landsmøtet tar orienteringen til etterretning og støtter de tiltakene som fremgår i saksnotatet.

SAK 6.11

FRA: NFF region Osloområdet

Rutiner for oppfølging av saker til NFFs landsmøter

Bakgrunn

I henhold til saksbehandlingsregler for Forbundsstyret 2023-2025 er *Forbundsstyret NFFs øverste politiske ledelse og leder NFFs virksomhet mellom landsmøtene. Forbundsstyret skal forvalte forbundets interesser og sørge for forsvarlig organisering av forbundet. Forbundsstyret skal lede forbundets virksomhet i overensstemmelse med gjeldende lover og vedtak gjort av landsmøtet.*

Ifølge NFFs lover punkt 13.7 har Forbundsstyret, lovfestede råd og utvalg, regionene, faggruppene, interessegruppene og NUF rett til å fremme saker på landsmøtet. Et medlem kan ikke fremme saker direkte for landsmøtet, men må fremme sin sak gjennom et av de lovfestede råd eller utvalg eller sin region, faggruppe eller interessegruppe. Det er opp til det enkelte organ hvorvidt det ønsker å fremme saken for landsmøtet.

Det oppleves over tid å ha vært en mangelfull oppfølging av og videre rapportering tilbake til organisasjonen og Landsmøtet hva gjelder landsmøtevedtak. Manglende oppfølging av landsmøtevedtak var også noe av bakgrunnen for mistillitstillitsforslag til forbundsleder og sterk kritikk til Forbundsstyret i forbindelse med Landsmøtet 2024. Det vises til vedlegg fra møte i Forbundsstyret sak 15/24 for noen aktuelle saker. I tillegg til disse kan nevnes eksempler fra Landsmøtet 2022:

3.3 Forslag fra NFF region Vest: Arbeid med menneskerettigheter i NFF

Revidert forslag fra NFF region Vest:

NFF skal i den kommende landsmøteperioden ha et spesielt fokus på menneskerettigheter.

Forbundsstyret får mandat til å vurdere hvordan dette arbeidet best ivaretas i vår organisasjon.

Forslaget ble vedtatt. For: 44 Mot: 6 Avholdne: 2

5.4 Fra NUF: PhysioPedia inkludert i NFFs medlemskontingent

Nytt forslag til vedtak fra Forbundsstyret: Medlemstilbud Det opprettes en arbeidsgruppe der NUF inviteres inn, som skal utrede muligheten for oppslagsverk og/eller kunnskapskilde som et medlemstilbud. Dette gjøres i løpet av 2023.

Forslaget ble vedtatt. For: 45 Mot: 8 Avholdne: 0

SAK 6.11

Listen er ment som eksempler, og er ikke nødvendigvis uttømmende. Det vil trolig også være saker blant de nevnte som kan være helt eller delvis blitt jobbet aktivt med siden vedtakene ble fattet, men resultatet av arbeidet oppleves uansett mangelfullt kommunisert.

NFF region Osloområdet vurderer det som helt sentralt for forbundets legitimitet, troverdighet og omdømme at saker som vedtas i forbundets høyeste organ blir fulgt målrettet og tilstrekkelig opp, eventuelt at det redegjøres for Landsmøtet dersom det ikke har vært ressurser eller av andre grunner saker ikke har vært prioritert. Utilstrekkelig oppfølging av landsmøtesaker kan oppleves frustrerende for organisasjonstillitsvalgte og medlemmer som ønsker å bidra med sitt engasjement for Norsk Fysioterapeutforbund, og i ytterste konsekvens være kilde til intern uro og mistillit. Vi ser det derfor som svært viktig å ha et forbund som fra toppen ønsker å fremstå ryddige og tydelige på oppfølging av landsmøtevedtak.

Det kommer slik vi ser det ikke tydelig frem av saksbehandlingsregler for Forbundsstyret eller NFFs lover og vedtekter hvordan oppfølging av landsmøtesaker skal skje og rapporteres til Landsmøtet i praksis. Det er ønskelig at Forbundsstyret kommer tilbake til Landsmøtet med en redegjørelse av hvordan dette kan gjøres. Utarbeidelse av tydeligere skriftlige rutiner for oppfølging og rapportering av saker til landsmøtene kan være et mulig tiltak.

FORSLAG TIL VEDTAK

Forbundsstyret kommer tilbake til Landsmøtet med en redegjørelse for hvordan vedtak i landsmøtesaker best mulig kan ivaretas, følges opp og rapporteres tilbake til organisasjonen.

Forbundsstyrets kommentar

Forbundsstyret takker NFF region Osloområdet for et viktig og konstruktivt innspill til Landsmøtet vedrørende oppfølging og rapportering av vedtak fattet av NFFs landsmøter. Det er riktig som påpekt at dagens lover og saksbehandlingsregler ikke tydeliggjør hvordan slike vedtak skal følges opp og rapporteres tilbake til organisasjonen.

Forbundsstyret deler vurderingen av at det er behov for å etablere klarere rutiner og ansvar knyttet til oppfølging av landsmøtevedtak. Som ledd i dette arbeidet har Forbundsstyret vedtatt egne rutiner for oppfølging og rapportering, som legges frem for Landsmøtet som del av denne saken. Dette skal bidra til å sikre at landsmøtets beslutninger blir gjennomført på en systematisk, etterprøvbar og transparent måte.

I tillegg foreslås det, i sammenheng med saken om endringer i organisasjonsstruktur og reviderte vedtekter, at Forbundsstyret skal rapportere til representantskapet om aktivitet fra foregående år. Årsrapporten skal inneholde en oversikt over hvordan vedtak fra Landsmøtet er fulgt opp, samt hvilke tiltak som er iverksatt i tråd med disse. Dersom forslaget om landsmøte hvert tredje år og etablering av representantskap ikke vedtas, foreslås det at dagens ordning videreføres, hvor

SAK 6.11

Kontrollutvalget vedtar årsregnskap og beretning, og de årlige landsmøtene behandler årsregnskap, årsberetning og årsrapport fra Forbundsstyret.

Tiltakene har som formål å styrke Landsmøtets rolle som NFFs øverste organ, og sikre at vedtak fattet av Landsmøtet blir fulgt opp på en måte som gir organisasjonen god innsikt i status og fremdrift.

FORSLAG TIL VEDTAK FRA FORBUNDSSTYRET

Landsmøtet tar Retningslinje for oppfølging av til orientering.

Vedlegg

Retningslinje for oppfølging av landsmøtevedtak

Retningslinje for oppfølging av landsmøtevedtak

Vedtatt av Forbundsstyret 18. september 2025

1. Ansvar og forankring

- Forbundsstyret har det overordnede ansvaret for å følge opp vedtak fattet av Landsmøtet.
- Generalsekretæren har ansvar for å koordinere det administrative arbeidet med oppfølging og rapportering.

2. Registrering og dokumentasjon

- Alle vedtak fattet av landsmøtet skal registreres i en egen oversikt med følgende informasjon:
- Vedtakets ordlyd
- Dato for vedtak
- Frist for oppfølging (hvis relevant)
- Status (påbegynt, under arbeid, fullført, ikke igangsatt)
- Oversikten skal oppdateres jevnlig og være tilgjengelig for Forbundsstyret og sekretariatet.

3. Oppfølging og gjennomføring

- Forbundsstyret skal gjennomgå status for landsmøtevedtak minimum én gang per halvår.
- Vedtak som krever tiltak eller videre utredning, skal følges opp med konkrete handlingspunkter og tidsplan.
- Ved behov kan det opprettes arbeidsgrupper eller utvalg for å sikre gjennomføring.

4. Rapportering

- Det skal utarbeides en årlig rapport til representantskapet som en del av Forbundsstyrets årsrapport.
- Rapporten skal inneholde:
- En samlet oversikt over vedtak fattet av Landsmøtet

- Status for oppfølging av hvert enkelt vedtak
- Eventuelle utfordringer eller avvik i gjennomføringen
- Rapporten skal behandles sammen med årsregnskap og årsberetning.

5. Evaluering og forbedring

- Etter hver landsmøteperiode skal Forbundsstyret evaluere hvordan oppfølgingen av vedtak har fungert.
- Erfaringene skal brukes til å forbedre rutiner og praksis for neste periode.

SAK 6.12

FRA: Forbundsstyret

Vurdering av oppslagsverk som del av medlemstilbudet

Bakgrunn

Hovedlandsmøtet 2022 vedtok at Norsk Fysioterapeutforbund skulle utrede muligheten for å inkludere et oppslagsverk og/eller kunnskapskilde som en del av medlemstilbudet. Forslaget kom opprinnelig fra NUF, og Forbundsstyret fikk mandat til å opprette en arbeidsgruppe der NUF skulle inviteres. Arbeidet skulle gjennomføres i løpet av 2023, med mål om å beslutte hvorvidt det skulle fremmes forslag til Landsmøtet 2024 om å inkludere slike ressurser i medlemskontingenten. Forbundsstyret vedtok at styremedlem Kine Tveten skulle gjøre en vurdering sammen med leder av NUF, Snorre Hjartnes.

Status per august 2025

Tilbakemelding fra NUF bekrefter at det ble gjennomført enkelte undersøkelser, blant annet kontakt med Physiopedia, som tilbød en avtale med betydelig rabatt. Det ble imidlertid ikke oppnådd en felles anbefaling i arbeidsgruppen, og videre oppfølging uteble etter at en av deltakerne trakk seg fra vervet. Det er fortsatt interesse fra Physiopedia for å presentere sitt tilbud for forbundet.

Tilbudet fra Physiopedia innebar en rabattert tilgang til deres digitale læringsressurser for medlemmer av Norsk Fysioterapeutforbund.

Prisstruktur og rabatter

- Ordinær pris for individuell FULL-konto er €225 per år.
- For 2 500 post-graduate medlemmer tilbys FULL-medlemskap til €46,60, som tilsvarer ca. kr 545,73 med dagens valutakurs (1 EUR = 11,71 NOK).
- For 10 000 medlemmer tilbys FULL-medlemskap til €25, tilsvarende ca. kr 292,75.
- Dette utgjør henholdsvis 79 % og 89 % rabatt sammenlignet med ordinær pris.

Rabattene er avhengige av antall kontoer som kjøpes, og kan være opptil 90 % for partnerorganisasjoner.

Vurdering

Tilbudet gir NFF en mulighet til å tilby medlemmene tilgang til internasjonalt anerkjente læringsressurser til en svært redusert pris, men det er ikke økonomisk handlingsrom for denne medlemsfordelen i forslag til rammebudsjett for neste landsmøteperiode.

SAK 6.12

Det anbefales derfor at det arbeides videre med å vurdere hvilket oppslagsverk/kunnskapskilde som er mest hensiktsmessig/relevant for flertall av medlemmene, og at det avklares om et oppslagsverk kan tilbys som rabattert medlemsfordel.

FORSLAG TIL VEDTAK

Det arbeides videre med å utrede mulige oppslagsverk/kunnskapskilde som kan tilbys som rabattert medlemsfordel.